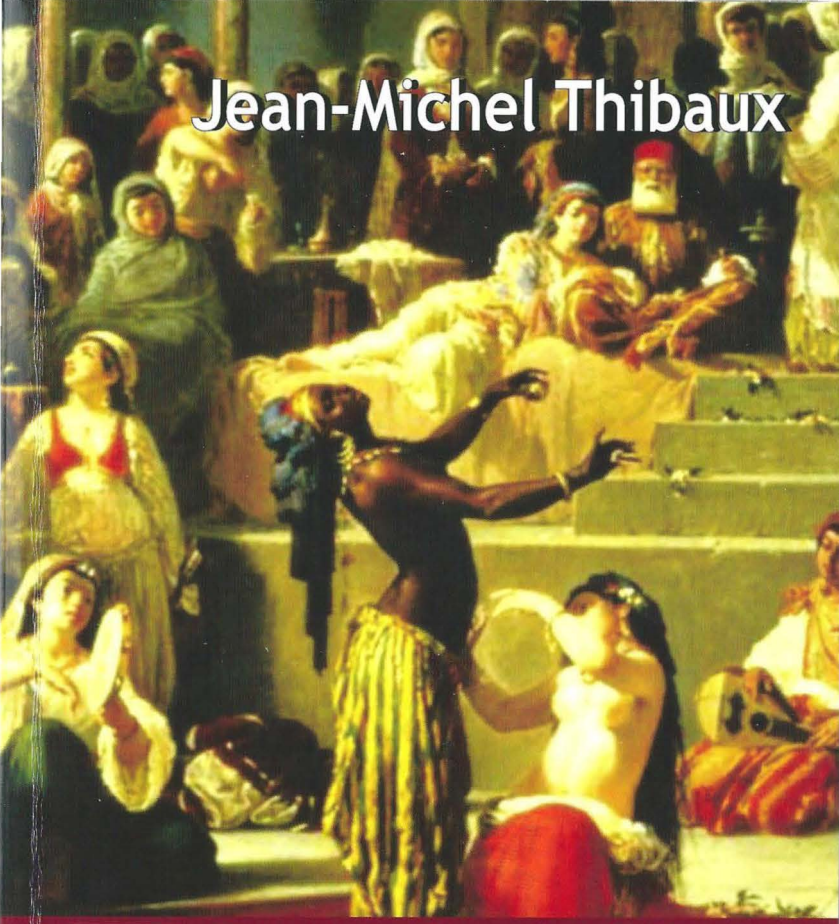

Jean-Michel Thibaux

Rivala din harem

Suleyman, Hürrem și frumoasa venețiană

* *

Jean-Michel Thibaux

RIVALA DIN HAREM

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
THIBAUX, JEAN-MICHEL
Rivala din harem : Suleyman, Hurrem şi prinţesa venețiană /
Jean-Michel Thibaux ; trad.: Nicolae Constantinescu. - Bucureşti : Orizonturi, 2013
2 vol.
ISBN 978-973-736-223-0
Vol. 2. - ISBN 978-973-736-225-4

I. Constantinescu, Nicolae (trad.)

821.133.1-31=135.1

LA PRINCESSE DE LUMIÈRE.
LA SULTANE VÉNITIENNE
Copyright © Editions Anne Carrière, Paris, 2002

Toate drepturile asupra ediţiei în limba română sunt rezervate
Editurii ORIZONTURI – Bucureşti

Jean-Michel Thibaux

RIVALA DIN HAREM

Suleyman, Hürrem și prințesa venețiană

Volumul 2

Traducere de **Nicolae Constantinescu**

Editura ORIZONTURI

1

Poarta imperială se deschise la ora *sabath ezani*, când chemarea la rugăciune poruncea soarelui să se ridice pe cer şi musulmanilor să se prosterneze. Joao rămase nemişcat în lumina slabă a zorilor.

— *Allaha akbar! La ilaha illa'llah…*

În întreg Istanbulul, muezinii chemau credincioşii la rugăciune. Marele oraş se trezea brusc şi, în luminozitatea trandafirie, străluciră miile de semiluni din vârfurile edificiilor publice şi ale moscheilor strălucitoare. Pe sub arcada monumentală a primei porți a palatului, începură să se perinde sute de turci, care acordau întâietate afacerilor în locul credinței. Dumnezeu putea să aştepte.

Joao ascultă cum bătea inima islamului şi simți cum îl cuprindea încet teroarea. În ultimul timp, se gândise să se convertească ca să se contopească mai bine cu acel univers violent. După ce discutase îndelung cu şeicul arsenalului, amânase acest plan. Era încă prea evreu în suflet şi sub dominația unchiul său, Etienne Levy, care părăsise ghetoul din Veneția ca să ia în mână afacerile comunității lor pe malurile Cornului de Aur.

Ridică ochii spre turnul de deasupra porții străjuite de piese de artilerie. Archebuzierii de pază priveau mişcarea lentă a negustorilor, comisionarilor şi cerşetorilor, gata să tragă la cea mai mică grupare suspectă. Alți soldați se aflau în interiorul primelor trei curți. Erau atât de mulți sub ordinele cumpliților ieniceri, încât părea cu

neputință să scapi de vigilența lor. Nimeni nu putea să ajungă la harem fără îngăduința sultanului. Dar această îngăduință nu fusese dată niciodată...

Joao ar fi dorit să fie pasăre şi să treacă de obstacolele care îl despărțeau de Cecilia. Invidia soarele care răsărea şi, cu razele lui, pătrundea secretele grădinilor şi curților palatului femeilor. Dar nu era vrăjitor. Puterea lui de simplu muritor şi-o exercita asupra celor cinci sute de oameni de pe galera pe care i-o încredințase Sublima Poartă. Instinctiv, duse mâna la sabie. Răceala oțelului îl linişti. Făcea într-adevăr parte din corpul ofițerilor marinei, care depindea de atotputernicul Barbarossa, marele amiral al flotei şi prieten al lui Soliman. Acest avantaj îl făcu să spere la o promovare rapidă. Poate va reuşi într-o zi să devină prietenul sultanului şi să se apropie astfel de Cecilia. În schimbul serviciilor făcute, sultanului i se întâmpla să cedeze una dintre femeile sale bărbaților cu merite deosebite. Era însă o speculație naivă. Nu ştia nimic despre legile care guvernau acel serai protejat mai bine decât sanctuarul de la Mecca.

În inima seraiului, în fundul unei încăperi obscure, unde i se întâmpla să pedepsească pe pajii destinați castrării, Abas îşi desfăşură covoraşul pentru rugăciune. Şeful eunucilor negri din harem era o ființă de un soi mai rar. Trăia în intimitatea sultanului Soliman şi se bucura de încrederea lui. O încredere absolută. Dintre toți *kizlar aghasi* care se succedaseră în haremuri de la domnia primului împărat otoman, Osman I, acest maur răpit cu patruzeci de ani în urmă din Atlas era cel mai bogat şi cel mai copleşit cu daruri. Poseda bunuri imense, precum şi peste trei sute de mii de piaştri de aur şi tot atâția ducați, pe care bancherii evrei şi armeni se străduiau să-i înmulțească în imperiul stăpânului său şi în cel al lui Carol Quintul.

Se ştia aproape de neatins. Îşi spunea acest „aproape" de când favoritul şi cel mai bun prieten al lui Soliman, vizirul Ibrahim, fusese sugrumat la îndemnul favoritei Hürrem. Totuşi, rămânea un personaj fără pereche, răsfăţat de stăpânul de la Topkapi.

Abas avea o memorie prodigioasă. Se încredea în propriile simţuri. Mirosul nu-l înşela niciodată în privinţa stării femeilor pe care le supunea voinţei sale. Urechile-i desluşeau zgomotele cele mai infime şi minciunile cele mai iscusite. Buzele şi limba ştiau să recunoască otrăvurile subtile, vinurile rare, nenumăratele feluri de miere. Era cu adevărat fiinţa cea mai preţioasă din acea închisoare aurită, după favorită şi micii prinţi.

Se lăsă în genunchi pe covoraş, se concentră şi se rugă. Când ritualul de dimineaţă luă sfârşit, recită o sură. Întotdeauna aceeaşi, de când îi fusese îndepărtată virilitatea.

În numele lui Dumnezeu cel milostiv şi îngăduitor. Timpul aduce pierzanie omului. Se vor mântui numai cei ce cred, fac lucrări folositoare, se îndeamnă reciproc la bine, se îndeamnă reciproc la răbdare.

Aşa începea ziua temutului *kizlar aghasi.* Zi după zi, lucrările sale folositoare constau în îmblânzirea celor două sute şaptezeci de femei din harem, excepţie făcând favorita Hürrem şi *kiaya* Yasmina.

Cu obrajii umflaţi de efort, îşi ridică corpul impozant de pe covoraş, pe care îl rulă cu respect. Îndată ce ieşi din bârlog, mintea îi începu să lucreze. Nu ştia cum s-o trateze pe nou-venită. Această „prinţesă a luminii" rămânea o enigmă. Nu reuşea să descopere secretele din jurul ei. În mod logic, n-ar fi trebuit să trăiască. Totuşi, trecuseră de-acum opt luni de când trăia în harem. Nu ştia multe lucruri despre această Cecilia Venier Baffo, provenită dintr-o familie ce făcea parte din mica nobilime

venețiană. Conform unui raport confidențial al cancelarului, fusese aleasă de doge ca să contracareze politica favoritei de la Topkapi şi beneficia, fără nicio îndoială, de protecția primei cadâne Gülbahar, exilată la Amasya. Cu siguranță că avea alți complici chiar în oraşul Istanbul, dar aceştia nu contau. Vor fi demascați la momentul potrivit.

Se întrebă de ce Hürrem întârzia eliminarea acestei rivale. Apoi, îi veni o idee. Îşi zise că, la urma urmelor, „prințesa luminii" avea un rol de jucat. De exemplu, să-l seducă pe Soliman. O expresie de şiretenie se zugrăvi pe trăsăturile lui buhăite. Avea să se străduiască de acum înainte la împlinirea acestei sarcini.

Mii de trandafiri îmbălsămau grădinile locuinței principale a bărbaților, *selamlik*, pline de zbârnâitul albinelor şi stropite de auriul şi de roşul sângeriu al zidurilor scunde mărginite de coloane. Servitoarea care o însoțea pe Cecilia strigă: „Elevet!" Imediat, bătrânii grădinari care tăiau tufele se ghemuiră, dispărură sub tufe, îşi zgâriară degetele şi fața de spini. Instinctiv, îşi traseră capul între umeri, gândindu-se la tăişul lamei cu care călăul lui Soliman i-ar fi lovit negreşit dacă ar fi încălcat unica regulă impusă în acel loc: să nu ridice niciodată ochii spre una dintre femeile „Stăpânului gâtului oamenilor".

Cu răsuflarea accelerată şi tâmplele arzând, auziră scârțâind, crescând, apoi descrescând zgomotul paşilor celor două femei pe pietriş. Strângeau din pleoape ca să nu zărească picioarele gingaşe încălțate cu papuci din lemn de trandafir, gleznele ca de fildeş încinse cu lănțişoare de argint şi perle negre. Nicio părticică de piele, nici măcar vârful unei unghii nu trebuia să se imprime pe retina lor. Cecilia văzu câțiva dintre ei nemişcați, lăsați pe vine, cu barba albă ascunsă între rădăcini. Îi veni să le spună: „Ridicați-vă! Priviți-mă! Redeveniți bărbați!" Dar ar fi fost zadarnic. Bătrânii

aceia trăiau de prea mult timp în teroare. Ar fi făcut pe ei de frică dacă le-ar fi vorbit.

— Eunucii ne observă, zise servitoarea, care presimțea pornirea de revoltă a lui Nurbanu.

Peste tot erau eunuci. Apăreau întotdeauna când te aşteptai mai puțin. Cecilia nu încercă să-i repereze pe acei monştri care murdăreau memoria lui Nefer, bravul ei tovarăş, care murise apărând-o.

Pe servitoare o chema Mirah. Era o albaneză de vreo treizeci de ani, care fusese răpită la vârsta de patru ani şi vândută la Adrianopole. Ani de zile, spălase farfuriile şi dalele din palatul de vară al împăraților înainte să ajungă în noul harem de la Istanbul. Vorbea italiana, greaca şi turca. Nefiind destul de frumoasă ca să devină una dintre cele care îi luau ochii Sultanului şi nici îndeajuns de puternică încât să rivalizeze cu favorita de la Topkapi, fusese condamnată de la pubertate să le slujească pe femeile care aveau, potențial, o şansă de a fi deflorate de Marele Stăpân. Ranchiunoasă şi invidioasă, strânsese atâta venin, încât gura îi era schimonosită de o grimasă permanentă.

Cecilia se ferea de ea, de privirea ei chiorâşă, de relațiile privilegiate pe care le avea cu şeful eunucilor, Abas. De câte ori se întâlneau, vorbea mult cu *kizlar aghasi*. Dădea târcoale deseori nişelor unde trăiau eunucii, bătrânele lenjerese şi tot felul de spioane în căutare de bârfe şi de avansări.

Cecilia o văzu încetinind pasul pe măsură ce se apropia de pavilionul Cinili. Panta abruptă care ducea la acest edificiu nu-i solicita muşchii picioarelor. Îi era însă teamă de persoanele care se aflau acolo.

— De ce te temi? o întrebă Cecilia.

— De cine ar trebui să mă tem? replică Mirah.

— De cadână şi de *kiaya*.

Mirah înghiți în sec. Privirea i se tulbură. În minte, îi apărură chipurile celor două femei de temut. Cinili,

construit de Faith în vremuri de glorie şi de asasinate, i se păru un mormânt vast acoperit cu faianță. Umbra cuceritorului Mehmed al II-lea plana peste acel loc. Se spunea că fusese otrăvit acolo de propriul său fiu, Baiazid.

2

Clădirea strălucitoare avea forma unei cruci, dar asemănarea cu simbolul lui Hristos se datora numai întâmplării. Ea domina Cornul de Aur cu ape agitate de puzderia de ambarcațiuni. Cinili era un loc de reculegere şi, de puțin timp, de plăceri. Sultanii se odihneau acolo înainte şi după bătălii. Numai privilegiații ajungeau pe acea înălțime.

Cele două femei cuprinseră cu privirea Istanbulul. Acest tur de orizont se sfârşi cu contemplarea Cornului de Aur, cel care era atât de râvnit şi unde ajungeau toate bogățiile imperiilor. Cecilia zări o galeră genoveză, două galiote franceze şi o navă mare venețiană. Cu toate pânzele desfăşurate, îşi căutau drumul spre Bosfor, trecând pe lângă flotilele comerciale cu pavilioane turceşti sau persane. Alte nave occidentale, adăstând în porturi sau ancorate sub zidurile Perei, aşteptau să fie încărcate.

Când văzu drapele creştine, Cecilia căzu pe gânduri. Inima începu să-i bată cu putere. Gândurile îi zburară spre Veneția.

— Uită-te bine la el, pentru că n-ai să mai părăseşti niciodată seraiul, îi zise cu răutate Mirah.

Cecilia nu-şi arătă ciuda. Lăsă să zboare durerea sufletească, pe care vântul marin o luă cu el, lăsând drum liber furiei purtate de sângele ei rebel. Dar nu lăsă să apară nimic pe fața ei fardată. Obrajii nu i se roşiră. Nu trebuia să arate slăbiciune. Nu în momentul întâlnirii cu cadâna. Zora o învățase să se controleze. Nu uitase

lecțiile celei care se sacrificase de bunăvoie însoțind-o la Topkapi.

„În fața dușmanilor, fii la fel de netedă şi de dură ca marmura unei statui, îi spunea ea. Compune-ți zâmbetele, dar fă în aşa fel încât ironia să lipsească, pentru că nu vei fi iertată dacă vei vrea să semeni cu cadâna Hürrem."

Cecilia era aproape în fiecare zi în preajma favoritei. În calitate de responsabilă cu mătăsurile pe lângă *kiaya* şefă Yasmina, avea un rol determinant în alegerea veşmintelor purtate de prima doamnă a palatului. Trebuia să supravegheze starea perfectă a podoabelor, căci numai una dintre ele valora cât solda unui regiment de elită. Cele mai frumoase mătăsuri erau oferite de Soliman; sultanul le primea el însuşi de la popoarele care îi plăteau tribut, dar foarte bogata Hürrem cumpăra cantități mari de la trimişii caravanelor şi de la corporațiile de croitori.

Hürrem părea să aprecieze gustul sclavei venețiene. Nu scăpa niciodată ocazia s-o cheme lângă ea când negustoresele, venite din cele patru colțuri ale imperiului, invadau palatul ca să-i propună eşantioane de stofe şi mii de mici bibelouri care le încântau pe prizonierele haremului.

Aceste vizitatoare nu erau admise vinerea şi cu atât mai puțin în perimetrul sacru al pavilionului Cinili. Cecilia şi Mirah nu primiseră niciodată îngăduința că vină la acel cuib. Cu simțurile în alertă, făceau ultimii paşi care le despărțeau de acel centru nevralgic.

Două colivii mari, de bronz aurit, cu bare mai groase la mijloc, împodobeau intrarea. Canarii din ele făceau mare zarvă. Piuiturile lor acopereau rumorile oraşului, ciripitul turturelelor din jur şi discuțiile ce ar fi putut răzbate din interior.

Cele două femei deveniră şi mai prudente. Un eunuc moțăia lângă uşa marchetată, pe care, din litere de sidef înlănțuite în inima de lemn negru, se puteau citi

cuvintele „Drumul duce spre Dumnezeu". El semăna cu o femeie grasă cu sfârcuri flasce. L-ai fi putut crede inofensiv, împotmolit într-un vis vătuit şi dulce. Dar nu era aşa. Periculoasă replică a unei matroane de la periferia Istanbulului, acest gardian veghea la securitatea celei care domnea suveran peste inima lui Soliman. Ochii îi străluceau în spatele perdelei de gene. Pleoapele umflate i se deschiseră brusc şi o privire ameninţătoare le întâmpină pe femeile care se apropiau.

— Vă aşteaptă, zise el, ridicându-se brusc şi dând astfel dovadă de o energie incredibilă.

Zvâcnise ca o cobră care îşi înţeapă prada. Avea privirea fixă şi irizată de fosforescenţe galbene.

Mirah făcu un pas înapoi. Îl detesta pe acel eunuc. Cecilia nu avu nicio reacţie. Se lăsă în voia lui când acesta îşi aşeză mâna enormă pe ea. O controlă şi o pipăi în locurile secrete ale corpului. Se convingea că nu avea nicio armă. Mereu era controlată astfel când se apropia de Hürrem. „Prinţesa luminii" nu-şi ascunsese intenţia de a o ucide într-o zi pe „Râzăreaţă". Ideea asta stârnea zâmbete. Ce putea să facă acea sclavă tânără împotriva puternicei stăpâne de la Topkapi?

Hürrem îşi scosese saboţii din lemn de trandafir, împodobiţi cu safire şi topaze. Citea. Picioarele goale i se odihneau pe coapsele unei sclave mongole cu braţele tatuate, care i le masa fără oprire. Aşezate pe perne, şuşotind şi prudente, trei curtezane alese după ataşamentul lor faţă de cadână brodau batiste. Lucrau cu sârg, deoarece *kiaya* Yasmina cerea perfecţiune. Aceasta le observa din colţul cel mai întunecos al pavilionului. S-ar fi putut crede că studia nişte suluri sau că scria mesaje scurte codificate, pe care le trimitea, ca nişte mici rândunele, spre hotarele imperiului şi dincolo de ele, unor corespondenţi secreţi, abili în arta otrăvurilor şi în magie neagră. Ca să poţi să te convingi dacă se deda

într-adevăr acestei activități intelectuale, era de ajuns să te apropii de ea.

Niciuna dintre cele trei femei nu dorea să rişte. Se străduiau să creeze flori şi arabescuri, evocând ultimele întâmplări din palat. Brodaseră zeci de batiste în speranța că, într-o zi, sultanul va aşeza una pe umărul lor stâng. Hürrem nu permisese asta niciodată. Îl păstra pe Soliman numai pentru ea, fără vreo compasiune pentru cele două sute şaptezeci de fecioare, care se plictiseau şi ajungeau să-şi piardă mințile. Rămâneau închise în dormitoarele comune în fiecare noapte şi era bine aşa.

Cele trei baiadere ridicară capul. Îşi făcuse apariția „prințesa luminii". Bruneta venețiană le ațâță imediat gelozia. Evitară totuşi să şi-o manifeste printr-un gest oarecare, deoarece *kiaya* Yasmina veghea. Aspra siriană avea puterea să le însărcineze cu treburi penibile, să le pedepsească corporal, să le întemnițeze. Hürrem îi dădea mână liberă şi Abas, temându-se pentru viața lui, aproba actele care le reveneau în mod normal eunucilor.

Yasmina întinse gâtul. Căută imperfecțiunea, firul de nisip care ar fi putut s-o facă să se îndoiască de alegerea obscurilor ei aliați. Ca de obicei, nu descoperi nimic. Nurbanu era perfectă.

Această perfecțiune, slujită de o personalitate ieşită din comun, le provocă arsuri la stomac celor trei invidioase, care nu mai brodau. Cecilia avea toate atuurile ca să devină *gozde*. O *gömlek*[1] purpurie îi cobora până la jumătatea coapselor. Era cusută cu fire arămii, care desenau semiluni şi, între ele, o ploaie de stele se revărsa şi degradeul albastru se amesteca lin de peruzeaua şalvarilor transparenți. Degetele femeilor se crispară pe ace. În comparație cu aceste veşminte, ale lor păreau terne. Cu toate acestea, hainele lor costaseră cinci altuni

[1] Bluză prețioasă (n.a.).

de aur. Estimară bluza lui Nurbanu la peste cincizeci de altuni. Imaginea asta le era cu atât mai insuportabilă, cu cât această cămaşă prețioasă îi fusese dăruită de cadână.

Acoperită cu voaluri suprapuse, subțiri ca pânza de păianjen, cu perle prinse în părul strălucitor, Hürrem studia un *kaside*. Acest lung poem îi stârnea nostalgia. Poezia vorbea despre faptele de vitejie şi despre războaiele mitice ale islamului, de o lume de bărbați pe care n-o cunoştea decât prin intermediul lui Soliman. Această melancolie se datora poate compoziției artificiale a textului. Ochii ei regăseau aceeaşi rimă şi acelaşi metru la fiecare rând. Extrăgea cuvinte, îşi îmbogățea propria tehnică de poetă.

Sosirea Ceciliei întrerupse monotonia grandilocventă a acestei lecturi. Când o văzu, pe buzele ei apăru acel zâmbet care o înspăimânta pe Mirah. Fața i se ascuțea, dinții îi luceau. Devenea felină, şarpe, demon, învăluindu-şi prada în privirea ochilor ei verzi şi plini de şiretenie.

— Vino lângă mine, Nurbanu, zise ea cu o voce în care răzbătea o veselie prefăcută, bătând cu mâna divanul unde se zbenguise uneori cu Soliman.

Despărțită de Nurbanu, Mirah făcu după cum îi cerea eticheta. Se lăsă în genunchi pe covor, cu un huruit în urechi, terorizată că se afla atât de aproape de Hürrem şi de *kiaya* Yasmina, pe care o descoperise într-o zonă de umbră. Încăperea, acoperită cu faianță albastră, era împodobită cu versete galbene din Coran. Mirah nu citea acele litere arabe, pe care un artist, la ordinul lui Fatih, le potrivise pe plăcile de faianță. Îşi imagina că acele cuvinte sacre exprimau gândirea acuzatoare a lui Allah. Acel loc era stăpânit de nenorociri. Purta stigmatele invizibile ale crimelor săvârşite de stăpânii Sublimei Porți. Tresări când Hürrem bătu din palme.

Umilele servitoare, exersate de foarte tinere să vină în întâmpinarea dorințelor favoritelor, le aduseră coşuri cu fructe şi tăvi cu dulciuri; ele oferiră cupe de jad în care o tânără nubilă turnă apă proaspătă şi zeamă de lămâie. Cecilia se concentră înainte să-şi aşeze buzele pe marginea cu transparențe verzui. Îşi amintea toate lecțiile lui Etienne şi Zora. Nu descoperi nimic periculos şi bău, spre satisfacția cadânei.

— Vinerea nu e o zi propice pentru sclave, zise Hürrem. Nu e ziua noastră, adăugă cadâna, amintind că ea însăşi, femeia iubită de cel mai puternic dintre monarhii islamului, nu fusese eliberată.

Avea încă o valoare de piață, asemenea cailor, boilor şi oilor. Faptul că îi dăruise cinci copii sultanului nu-i conferea niciun drept, şi asta o făcea să sufere.

— Suntem mai libere în celelalte şase zile ale săptămânii?

— Nu, dar o sclavă nu poate să intre în paradis, ştiai asta?

— Ştiu totul despre condiția prizonierelor supuse legii islamului. Nefer m-a învățat totul în această privință, dar eu sunt creştină. Calea mea nu este aceeaşi ca aceea a unei musulmane. Nu mi-am pierdut speranța în viitorul meu de după moarte. Există tot atâtea paradisuri câte religii sunt.

— Vorbeşti bine, Nurbanu. Există totuşi obligații la care este necesar să te supui. Va trebui să te converteşti la islam.

— De ce ar trebui să mă convertesc?

— Ca să devii soția unuia dintre mai-marii imperiului.

— Nu văd decât unul singur în acest palat.

Curtezanelor li se tăie respirația. Să îndrăzneşti să aminteşti de o căsătorie cu sultanul era o cutezanță cu urmări grave. Umbra lui Soliman plana peste Cinili. Yasmina încremenise. Mirah tremura. Toate pândeau reacția lui Hürrem.

— Eşti ambiţioasă şi asta nu-mi displace deloc, răspunse cadâna, râzând. E şi unul dintre motivele pentru care te ţin în viaţă. Gülbahar s-a înşelat în privinţa ta. Nu-i slujeşti planurile, nici pe cele ale dogelui Veneţiei, ci faci totul numai pentru tine.

— Adică mă voi căsători cu bărbatul ales de mine, o corectă Cecilia, gândindu-se la Joao.

Acest răspunse destinse atmosfera. Curtezanele îşi ziseră că Nurbanu nu era întreagă la minte. Yasmina îşi puse în gând s-o domolească.

— Tu eşti convertită? întrebă deodată Cecilia.

Hürrem se simţi tulburată. Încă nu făcuse pasul care o despărţea de islam. Se gândea la asta din interes din 1523, anul în care îl adusese pe lume pe Abdullah, care, la ordinul lui Gülbahar, fusese asasinat trei ani mai târziu. Trecuseră şaptesprezece ani şi trăise cu ura în suflet în tot acest timp. De acum înainte, se gândea la convertire numai în cazul în care Soliman s-ar fi hotărât să se căsătorească cu ea. Un sultan avea dreptul la patru soţii. Gülbahar era prima. Ea va fi a doua. Avusese mai multe discuţii despre acest subiect cu primul personaj al comunităţii religioase, *şeik-ül-islam* din Istanbul, unul dintre puţinii bărbaţi pe care îi putea întâlni în particular. În mod ciudat, Cecilia îi dădu forţa să acţioneze.

— Mă voi converti în ziua viitoarei aniversări a naşterii profetului!

Acest anunţ le făcu să încremenească pe femeile din Cinili. Echilibrul de forţe din serai avea să fie profund schimbat. Musulmană, Hürrem avea să-şi instaureze definitiv puterea asupra imperiului. Se anunţa un război. Capetele vor cădea cu sutele.

— M-am pregătit pentru asta aşa cum va trebui să faci şi tu într-o zi, dacă consimt să rămâi un timp în acest palat.

— De unde ştii că nu sunt pregătită?

— Câtă înfumurare!

— Am câteva cunoştinţe despre islam şi despre Coran. Vorbesc şi scriu araba şi persana aproape la fel de bine ca oamenii ştiutori de carte din capitală.

Cadâna miji ochii. Era timpul să facă să pălească lumina acelei prinţese.

— Fie, scrii mai bine decât fiul meu Selim, dar ştiinţa unor ulema şi memoria unor *hafiz* nu pot fi egalate. Să vrei să te compari cu ei ar însemna să aduci o ofensă lui Dumnezeu. O viaţă nu este de ajuns ca să cunoşti Coranul.

Cecilia nu se îndoia de asta. Nu încerca să se compare cu acei ulema care interpretau Scrierile Sfinte. Nu voia să rivalizeze cu acei *hafiz*, care învăţau şi recitau Coranul de mici. Ea însăşi începuse acest studiu, cu Nefer, în urmă cu cinci ani şi consacra zilnic câteva ore acestui exerciţiu dificil, care îi permitea să se apropie de islamul musulmanilor.

Pleoapele cadânei erau aproape închise acum, acoperind strălucirea care îi condamnase pe mulţi la moarte. Moleşeala ei era prefăcută; îşi răsucea maşinal o şuviţă rebelă, scăpată din construcţia complicată a coafurii; s-ar fi putut crede că era detaşată de evenimentele vieţii şi de obligaţiile ei de favorită.

— Cei mai mulţi oameni sunt nelegiuiţi, continuă ea, cu o voce distantă de recitator, ca şi cum s-ar fi adresat sieşi sau lui Dumnezeu din cer. Cer oare judecata de pe când erau păgâni? Ce alt judecător mai drept decât Dumnezeu pot avea credincioşii?

Cecilia era cât pe ce să nu recunoască sursa acestor cuvinte, dar, brusc, în mintea ei se făcu lumină şi recunoscu un verset din sura a cincea, mai exact, al cincizeci şi patrulea. Îşi reaminti cuvintele. Recompuse întreg textul coranic numit „masa“, o sură foarte târzie,

posterioară pactului de la Hudaybiya[1]. Ea era plină de implicații, deoarece fusese creată ca să se polemizeze.

Cecilia răspunse în mod logic cu următorul verset:

— O, voi, credincioşi! Nu faceți prieteşug cu evreii şi creştinii. Lăsați-i să fie ei laolaltă. Cel ce va lega prieteşug cu ei va fi asemenea lor, iar Dumnezeu nu este călăuza păcătoşilor.

Hürrem rămase cu gura căscată. Era incredibil. Nurbanu era o excepție a haremurilor. La vârsta ei, Hürrem nu cunoştea nici măcar al treilea verset din sura întâi. Reevaluă foarte sus potențialul acelei tinere sclave, care fusese perfect educată, antrenată de duşmani puternici. Dacă n-ar fi reacționat, uzând de puterea ei fără limite, acea Nurbanu avea toate şansele să devină *gozde* şi favorită.

— Dar tu ți-ai desfăcut legăturile care te unesc cu ei? întrebă ea, pe un ton tăios, apropiindu-şi brusc fața de chipul Ceciliei.

— Au fost tăiate de la intrarea mea în acest harem, răspunse ea netulburată, spre marea satisfacție a severei Yasmina.

— Minți!

Cecilia resimți lovitura. Animalul reacționa. Curtezanele, Mirah şi servitoarele ar fi preferat să fie departe de Cinili, anonime printre femeile din harem. Se anunța ceva cumplit; citiră asta în privirea cruntei Yasmina, care ieşise din umbră ca să se apropie de Hürrem şi de Nurbanu, şi pe fața de prunc a eunucului, care se umpluse de sudoare.

„Da, mint, îşi zise Cecilia. Sunt legată prin iubire. Iar legătura asta n-o voi desface niciodată!"

Şi gândurile, pe care nimic nu le putea reține, îi evadară din Topkapi.

---

[1] Datând, după toate probabilitățile, din 26 februarie 632 (n.a.).

3

Joao ar fi trebuit să se întoarcă la arsenal. Aşa îi impuneau serviciul şi funcţia de căpitan. Se afla la o bătaie de archebuză de poarta imperială, la capătul străzii Sogük Cesme Sobak. Strada era un adevărat fluviu de oameni, pe care alunecau capetele şi urnerii încărcaţi cu poveri. Unii, flancaţi de catâri, soseau de la *bedesten*[1], unde se negociau stofe preţioase şi produse de lux, ceilalţi îşi trăgeau cu greu sufletul sub povara pătratelor de faianţă, a plăcilor de marmură, a grinzilor, ipsosului, pietrelor cioplite şi a unei infinităţi de mărfuri comestibile destinate burţii palatului Topkapi. Ei se loveau mereu de acei blestemaţi de *arayidjiyan*, ce-şi cărau coşurile cu mizerii şi excremente, adunate când curăţau străzile oraşului.

Unul dintre acei oameni împuţiţi mergea lângă Joao. Acesta nu se depărtă de el, după cum se obişnuia în prezenţa acelor gunoieri murdari şi bolnavi. Se gândea prea profund la prizoniera din serai, la veneţiana lui, la iubirea lui pierdută. Pe când îşi rumega supărarea, simţi deodată un şoc în spatele capului.

Se întoarse brusc, apucând iataganul. Strada Izvorului Rece îşi schimbă aspectul. Casele de lemn ale demnitarilor, vopsite în negru, şi edificiul impozant al Sfintei Sofia se deformau. Joao se crezu pe puntea unei ambarcaţiuni într-o zi cu ceaţă. Îşi trecu o mână peste ochi, fără să se poată dezmetici.

Un *arabadji*[2] şi boii de la căruţa pe care o conducea dispărură treptat. Toţi oamenii din jurul lui avură aceeaşi soartă. Poyraz, vântul rece din nord-est, care purifica oraşul de miasme, se opri brusc şi zgomotele străzii se stinseră odată cu el.

---

[1] Piaţă (n.a.).

[2] Căruţaş (n.a.).

Joao avea încă mâna pe garda damaschinată a armei când o văzu. Silueta se îndrepta spre el. Căpăta treptat formă.

— Cecilia, bâigui Joao, recunoscând-o brusc pe tânăra femeie.

Ea se opri la marginea cețiii în care dispăreau ființele şi lucrurile. Cu mâinile întinse spre el, rosti câteva cuvinte imposibil de auzit şi tânărul ştiu că era în pericol.

Se pregătea să se avânte în ajutorul ei. Făcu să-i şuiere iataganul. Cineva se interpuse între el şi viziune, oprindu-i brațul. Era o mână iute, o mână magică. Făcu să dispară bruma şi pe Cecilia şi îl readuse pe Joao în mijlocul mulțimii de gură-cască uluită.

Joao recunoscu acea mână lungă şi uscată, inelul de argint cu o stea a lui Solomon deasupra, în jurul căreia se încolăcea un şarpe acoperit cu litere ebraice. Era imposibil să mai găseşti altă mână la fel în tot imperiul.

— Unchiule Etienne? bolborosi el, nevenindu-i să-şi creadă ochilor.

Etienne Levy se afla în fața lui şi îl strângea de antebraț. Privirea lui îl pătrundea până în suflet. Aceeaşi privire îi respinse pe curioşi şi pe agenții lui *djebedji başi*[1] însărcinați cu securitatea cartierului.

— Pune-ți sabia la loc.

— Cecilia e în pericol…

— Mai puțin decât tine, dragul meu nepot.

Joao făcu o mişcare de împotrivire. Voia să străbată strada, să treacă prin toate porțile palatului Topkapi, să-i omoare pe ieniceri, pe eunuci, pe sultan şi s-o răpească pe Cecilia. Etienne, care îi citea gândurile, îl calmă.

— Moartea vine şi aşa prea devreme. N-o sfida. În mijlocul seraiului, e prea viguroasă. Tu faci parte din puternica familie Mendes. Trebuie să trăieşti şi să devii şi mai mare. Trebuie să cucereşti oraşe şi titluri, să-ți faci

[1] Comisar de poliție (n.a.).

avere, să-ți impui numele. Fă-te remarcat de sultan şi poate că vei putea să te apropii de Nurbanu.

— Nu-i mai spune aşa!

— Ea e „prințesa luminii". Aşa o numeşte oficial *nişandji* în rapoartele lui către cancelarie şi lumea o va cunoaşte şi o recunoaşte cu acest titlu.

Joao nu acceptă această idee. Se uită suspicios la unchiul lui. Ce făcea acolo? De ce părăsise ghetoul din Veneția?

— Am venit să reorganizez comunitatea noastră de la Istanbul, răspunse Etienne înainte ca Joao să înceapă să-i pună întrebări. Trebuie să fim abili în politică şi în afaceri, dacă vrem să fim tolerați de islam. Dar unii dintre noi fac trafic cu funcționarii imperiului şi ne pun poporul în pericol. Trebuie să le bag mințile în cap.

— Marele rabin al oraşului şi toți *haşgaha*[1] sunt abilitați să judece tot ce e bine sau nu pentru poporul nostru.

— Marele rabin şi consiliile directoare au pleoapele cusute cu fir de aur. E datoria mea să acționez.

— Dar cine eşti?

Etienne nu putea să răspundă la această întrebare. Jurase să nu dezvăluie nimic şi să protejeze „specia umană şi poporul lui cu prioritate". De treizeci de ani, nu luptase pentru altceva decât pentru realizarea acestor imperative, în jurul cărora se cristalizau toate acțiunile sale de medic şi de şef ocult. Se afla în fruntea unei vaste organizații ale cărei ramificații se întindeau cu mult dincolo de iudaism. Recrutase şi formase greci, musulmani, creştini şi chiar dervişi mevlevi din Konya şi bektaşi din Istanbul.

— Unchiul şi tutorele tău, răspunse el, zâmbind. Te voi duce înapoi la arsenalul din Galata, de unde n-ar fi trebuit să ieşi. E acolo un om care te prețuieşte şi pe care trebuie să-l slujeşti.

[1] Rabin de cartier (n.a.).

Joao îi dădu dreptate; trebuia să slujească un om pe care îl admira din ce în ce mai mult pe acest pământ, paşa Khayreddin Barbarossa. Nu putu totuşi să nu privească cu disperare zidurile palatului Topkapi când trecură Cornul de Aur cu barca.

Simți că frumoasa Cecilia era cu adevărat în pericol.

Servitoarele aşezaseră jos tăvile, coşurile şi carafele. Patru piramide de *gurabiye*[1], sprijinite pe zahăr roz, portocale, caise şi felii de pepene galben alese de şeful bucătăriilor imperiale, nu aşteptau decât să se topească în gura femeilor adunate în Cinili.

Hürrem întinse mâna spre o portocală, o cântări şi i-o dădu unei curtezane, care începu s-o curețe delicat.

— E pentru tine, zise sultana, adresându-se Ceciliei.

Curtezana i-o întinse venețienei.

„Fereşte-te"! îi şopti o voce interioară.

Cecilia fusese pregătită pentru toate încercările de maestrul Etienne, de Nefer şi de *kiaya* Zora. Avu impresia că aceştia trei erau foarte aproape de ea, umbre printre umbrele palatului, insuflându-i imensele lor cunoştințe.

De când ajunsese în harem, fusese tot timpul vigilentă, încrezându-se numai în propriul instinct ca să-şi protejeze viața. Dar nu fusese niciodată îngrijorată. Acum însă era cu totul altceva. Corpul ei emise semnale, înfiorări îl străbătură şi pielea ca de găină o făcu să conştientizeze amenințarea iminentă care răzbătea din privirea lui Hürrem.

În spatele nestematelor verzi şi reci îndreptate spre fața lui Nurbanu, gândurile cedau urii. De zece ani, de la apariția primului rid, în inima favoritei stăruia iarna. Şi ea fusese o sclavă tânără, şi ea fusese umilită de multe *kiaya*, biciuită de eunuci înainte să fie aleasă şi ridicată la rangul de cadână şi să ia puterea. În fața venețienei,

[1] Biscuiți (n.a.).

se simțea depășită: arta de a seduce şi de a plăcea era o luptă epuizantă pe care, la apropierea vârstei de patruzeci de ani, nu mai era în stare s-o susțină mult timp. I se părea că iubirea sultanului era legată de aparența veşnicei sale adolescențe. Mai avea trupul de la cincisprezece ani, dar sarcinile îi ofiliseră abdomenul, sânii mici se lăsaseră. Ar fi putut să spună că nicio umilință nu conta când erai prima femeie a Imperiului Turc şi mama a trei prinți şi a unei prințese. Dar nu era aşa. Frumusețea şi inteligența „prințesei luminii" o insultau. Soliman nu trebuia să descopere acea perlă.

Gândurile lui Hürrem îşi luară zborul spre bărbatul pe care îl iubea. Soliman se afla în Ungaria, unde austriecii lui Ferdinand asediau Buda. Plecarea lui atât de departe făcea din ea „stăpâna gâtului oamenilor" din Istanbul. Nu avea de dat socoteală nimănui, nici măcar marelui vizir.

Uitând de Soliman, îşi îndreptă privirea spre gâtul lui Nurbanu.

Cecilia despărțise cele două jumătăți ale portocalei. Îi adulmecă parfumul, căutând pata care ar fi putut să trădeze prezența otrăvii. Fructul era sănătos; era sigură. Mâncă jumătățile una câte una.

Kiaya Yasmina văzu fructul dispărând între buzele de culoarea carminului ale protejatei sale. Îşi ținu răsuflarea, aşteptându-se s-o vadă pe Cecilia fulgerată de durere dintr-o clipă în alta. Îi era necaz că nu examinase alimentele de la sosirea ei la Cinili. Dar se linişti când curtezanele mâncară şi ele fructe. Întâlni privirea cadânei. Era cea a unei reptile.

Pericolul persista.

Hürrem împinse una dintre tăvile cu biscuiți spre Nurbanu. Pătrați, rotunzi, în formă de inimă sau de migdală, presărați cu semințe de susan sau de mac, ei scăpaseră de lăcomia lui Selim, fiul preferat al sultanei. Definitiv! Prințul grăsan părăsise *enderun*, după cum cereau legile haremului când un copil de parte bărbătească

ajungea la vârsta la care putea să procreeze. Spre marea disperare a mamei sale, luase în stăpânire fortăreața Kütahya. Totuşi, în acele clipe cruciale, favorita nu se gândea la fiul ei; simțea o plăcere nesănătoasă.

— Te rog, zise ea.

O ruga. Cecilia era la fel de încordată. Un ghimpe secret îi întreținea îngrijorarea. Se uită la piramida construită cu meşteşug, a cărei bază se sprijinea pe zahăr pudră. Biscuiții de culoarea grâului copt se îmbinau perfect. Era logic să-l iei pe cel care încununa construcția. Cecilia nu-i dădu nicio atenție. Alese unul de la bază, provocând o mică surpare de dulciuri, care stârni râsul ironic al cadânei.

Partida dintre cele două femei continua. Spectatoarele asistau fără voia lor. *Kiaya* Yasmina se apropie şi mai mult de divan. Avea o mână în dreptul şoldului. Degetele pipăiau un buzunar în care se aflau patru fiole cu antidoturi. Salvase pe vremuri viața lui Hürrem; o va salva şi pe cea a lui Nurbanu.

Cecilia se pregătea să muşte din acea inimă, care se sfărâma puțin, când simți infimul parfum sulfurat de şoaldină. Încercă să identifice şi un alt miros, care îi amintea de cel al unei flori sălbatice.

„Otravă mortală", îi şopti vocea îndepărtată a maestrului Etienne, pe care o auzise cu ani în urmă. Se revăzu în laboratorul medicului evreu unde învățase totul, mirosise totul, simțise totul, măsurase, gustase. Biscuitul era pregătit să ucidă rapid. Îl depărtă de buze.

— L-am ales pentru tine, zise ea, oferindu-i-l lui Hürrem.

Favorita clipi surprinsă. Acest semn de nervozitate lăsa să se zărească o lucire de spaimă în privirea ei, ce nu-i scăpă Yasminei, care stătea cu mâna pe fiole. Hürrem putea s-o forțeze pe Cecilia să înghită inimioara. Avea puterea asta. Era de ajuns să poruncească eunucului să-i deschidă gura „prințesei luminii" şi să introducă

biscuitul otrăvit. Dar Hürrem avea o dispoziție ciudată. Era greu să-i prevezi reacțiile. Avea momente de destindere şi de revenire la rațiune şi la judecata calculată. „La ce mi-ar servi moartea ei?“ îşi zise cadâna. O idee nouă încolțea deja în mintea ei. Prevedea un alt destin pentru Nurbanu. Răspunse cu îndemânare:

— Vrei să mă îngraş? N-am chef să ajung ca Gülbahar. Plămada asta e deosebită, adăugă ea. O să-mi umfle burta până o să plesnească. Servitoarea ta o va aprecia mai mult.

Mirah făcu ochii mari. O lovi un fel de surditate. Vedea buzele favoritei mişcându-se, dar nu mai auzea cuvintele care îi erau destinate. Totuşi, vocea lui Hürrem urcase cu un ton.

— Refuzi să guşti ce-ți dă stăpâna ta? Refuzi să te supui?

Mirah privea biscuitul din mâna Ceciliei. Scutură din cap şi se ridică să fugă din Cinili. Se lovi de trupul masiv al eunucului. Gemu. Colosul îi răsuci mâna şi o readuse cu fața la divan.

— Dizir, hrăneşte-o pe hiena asta.

Fața lui Dizir exprimă cruzime. Asemenea celor mai mulți dintre eunuci, îi plăcea să pedepsească femeile. Se răzbuna. Mirah începu să țipe. Nu-i fu deloc greu să-i umple gura cu biscuitul. Mirah încercă să-l scuipe, dar el îi închise maxilarele cu degetele lui enorme ca nişte cleşti. Teama şi oroarea o încremeniră pe Cecilia, pe curtezane şi pe sclave. Nu şi pe Yasmina, care dăduse drumul fiolelor în fundul buzunarului. *Kiaya* era mai degrabă mulțumită de întorsătura evenimentelor. Scăpau în sfârşit de acea complotistă, care slujea interesele şefului eunucilor Abas şi ale foarte intrigantului Rüstem Paşa.

Mirah era pierdută. Durerea provocată de otravă era insuportabilă. Urcă de-a lungul gâtului ca un foc, îi paraliză muşchii feței, schimonosindu-i trăsăturile într-o

grimasă oribilă. Sângele îi înroşi pupilele, apoi îi ţâşni din nas. Se prăbuşi fără un strigăt la picioarele celor două femei.

— Ai făcut bine că n-ai mâncat acest biscuit, zise Hürrem, punând o mână amicală pe braţul Ceciliei. Era indigest. Vom căuta vinovatul şi îi voi comunica imediat sultanului. Să mi se aducă trusa de scris şi căţeaua asta să fie aruncată în groapa din Palatul Lacrimilor, adăugă ea, arătând spre cadavrul lui Mirah.

4

Buda se îmbrăcase în culorile imperiale germane. Drapelele şi stindardele erau mai multe decât apărătorii. Soliman privi crenelurile, numără tunurile. Nu erau în stare să-i respingă armata. Spionii îi aduseseră la cunoştinţă că acea garnizoană ducea lipsă de praf de puşcă şi de ghiulele. Două sute de paji în straie aurii, înarmaţi cu archebuze, închideau perimetrul în centrul căruia îşi convocase generalii care aveau la brâu pumnale *killidj*[1] incrustate cu pietre preţioase.

La marginea taberei imense, cei şase mii de ieniceri, îmbrăcaţi în violet, aşteptau, cu ochii ţintă la comandantul lor, *şarbadji başi*, ordinul de atac. *Şarbadji başi* impunea respect, titlul lui însemna „şef împărţitor de supă". Dar împărţea şi moarte. Uşor de recunoscut după boneta lui înaltă, pe care era cusută o lingură de lemn, emblema ienicerilor, ardea de nerăbdare să se încaiere cu imperialii, dar n-ar fi acţionat fără îngăduinţa sultanului şi înainte de bombardarea oraşului.

Nepăsător, Soliman lupta cu durerea. O criză de gută se declanşase încă din ajun. Degetele de la picioare îl torturau. Şi refuza leacurile medicului ca să nu-şi piardă

[1] Pumnal cu lama curbată (n.a.).

luciditatea. Când erai omul cel mai puternic al islamului, trebuia să fii veşnic tânăr şi vioi, gata să iei cele mai bune decizii în numele celor treizeci şi cinci de milioane de supuşi din Imperiul Otoman. Avea totuşi patruzeci şi şapte de ani. Epuizat de dificultăţile îndatoririlor sale şi de această campanie militară, trebuia să aibă tot timpul atenţia trează, circumspecţie, rigoare, făcând apel la judecătorul armatei ca să spânzure câţiva oameni când disciplina slăbea.

Da, trebuia să dea exemplu şi să-l slujească pe Dumnezeu cât mai bine. Totuşi, nu găsise în rugăciunea de dimineaţă balsamul care să-i redea puterea ce i-ar fi permis să privească fără griji cucerirea Ungariei, ca să asigure viitorul tânărului său protejat, Ioan Sigismund, copil pe care valurile politicii şi ale războaielor de succesiune din Occident îl plasaseră sub autoritatea Porţii, la cererea mamei sale, Izabela a Poloniei.

Guta îl străfulgeră. Se clătină, se strâmbă de durere, dar refuză ajutorul şefului rândaşilor când veni momentul să urce pe calul lui alb. Respinse durerea. Furia şi ura îl susţinură. Se gândi la scrisoarea primită de la Hürrem.

Favorita şi o odaliscă pe nume Nurbanu scăpaseră cu viaţă. Otrava circula în serai. Nu avea practic nicio putere împotriva laşilor care o foloseau şi stăteau departe de câmpurile de luptă. Cine îndrăznise? Cine voia să-i nimicească fericirea? Nu suporta nici măcar gândul că ar fi putut s-o piardă pe Hürrem, perla lui roşcată, privighetoarea, zâmbăreaţa lui, cea care îl împingea să cucerească lumea. Îi dăruise copii pe care îi iubea.

În pofida chinului provocat de boală, se ridică în scări ca să-i domine mai bine pe cei o sută de mii de oameni ai armatei sale. Se întoarse spre aripa stângă a dispozitivului militar. Dincolo de marea de lănci şi de săbii agitate de diviziile cavaleriei de elită *alti bölük* şi de batalioanele *odjak*, prinţul Baiazid, al doilea fiu al lui Hürrem, pe un cal împodobit cu plăci de aur şi pene albe, se mişca

sprinten în fruntea a treizeci şi trei de mii de timarioţi. Războinic alert, dar prea tânăr ca să fie un bun căpitan, şi respectuos faţă de legile Coranului, el nu-l egala totuşi cât de puţin pe Mustafa[1], fiul lui Gülbahart, adorat de ieniceri şi de popor.

Mustafa îşi guverna cu înţelepciune provincia anatoliană; el întruchipa speranţele mamei sale, care aştepta ziua când va urca pe tron. Gülbahar, sultana valideh, stăpâna seraiului... Gülbahar tolănită în mijlocul eunucilor ei şi izgonind-o pe Hürrem din Palatul Lacrimilor. Aceste perspective răscoliră de dezgust stomacul lui Soliman.

Totuşi, pe vremuri, o iubise pe Gülbahar. O acoperise cu bijuterii, îi dăduse o pensie de paşă şi o lăudase în faţa învăţaţilor ulema. Acum, nu mai putea s-o sufere. O bănuia că s-ar afla la originea multor comploturi. „Această Nurbanu?" îşi zise el. Şi făcu brusc legătura între Nurbanu şi prima lui soţie, pentru că avusese cunoştinţă de rapoartele despre tinerele care slujeau interesele dogelui Gritti şi pe cele ale lui Gülbahar. Dar Nurbanu scăpase justiţiei turce. Ce rol juca? Nu era oare una dintre otrăvitoarele din serai? Cu siguranţă că nu era izolată. Mulţi erau duşmanii Sublimei Porţi. Emisarii lui Ferdinand de Austria, spionii republicii italiene, trimişii Sfintei Inchiziţii, asasinii şiiţi formaţi la curtea lui Tahmasp persanul, trădătorii de tot felul se aliaseră ca să-l distrugă.

Câini! Şacali! Şobolani! Ar fi vrut să-i audă gemând pe cruci. Îşi imagina supliciile de-a lungul malului Cornului de Aur şi aceste imagini i se părură prea blânde. Să-i tragă în ţepe de fier, să-i sfâşie pe herse, să le scoată ochii, unghiile, să înroşească cu sângele lor apele Bosforului... Regreta că n-o făcuse mai devreme. Suferinţele lor i-ar fi fost plăcute lui Dumnezeu.

[1] Istoricii îl mai numesc şi Mehmed pe acest prinţ. De aceea, îl vom numi şi noi când Mustafa, când Mehmed (n.a.).

Gărzile se agitară. Căpitanii se întoarseră în direcția răsăritului, spre care ducea drumul desfundat de căruțele de aprovizionare şi piesele grele de artilerie. Se ridica praful. Archebuzierii îşi îndreptară armele în acea direcție, în timp ce *yaya*[1] din ariergardă se grupau ca să respingă un eventual atac. Tensiunea dispăru. O trupă mixtă, formată din vreo sută de călăreți otomani şi tot atâția polonezi, escorta o trăsură aurie.

Privirea lui Soliman se îmblânzi. Regina Izabela se supusese voinței sale. El ridică încet brațul. Marea de soldați se împărți imediat în două. Acum, putea să ajungă la el. Trăsura, trasă de patru cai cenuşii cu părul lung, înainta printre sulițe şi stindarde. Un călăreț sârb şi şase nobili unguri veniră să îngenuncheze la picioarele calului lui Soliman.

— În numele reginei Izabela, îl salut pe şeful trupei profeților şi pe sultanul sultanilor, spuse călărețul.

— Ridicați-vă! le porunci Soliman.

Călărețul putu în sfârşit să vadă chipul suveranului şi constată cu mirare limpezimea ochilor lui albaştri, care îl scrutau, îl străpungeau, puneau stăpânire pe sufletul lui. Îi veni greu să-şi continue discursul, pentru că era observat şi de cumpliții muți, a căror unică funcție era să-i ucidă pe cei care nu erau pe placul sultanului.

— Regina îți transmite că trupele comandate de contele Roggendorf le-au bătut pe cele ale lui Ferdinand şi că germanii şi auxiliarii lor austrieci fug din fortărețele de pe Dunăre. Îți trimite, după cum ai dorit, pe fiul ei Ioan Sigismund şi şase dintre sfetnicii ei.

Călărețul se trase înapoi până la trăsură şi deschise portiera. Din ea coborâră două doamne bătrâne, îmbrăcate în negru, tremurând. Se înclinară şi încercară să-l protejeze prin rugi mute pe cel pe care îl însoțiseră până în mijlocul credincioşilor: prințul Ioan Sigismund,

[1] Simpli pedestraşi (n.a.).

bebeluş bucălat şi înfăşat în mătase, pe care o doică i-l aduse lui Soliman.

Sultanul luă copilul şi îi arătă oraşul.

— Vei fi regele Ungariei şi vasalul meu cel mai credincios, îi murmură el.

Din înălțimea meterezelor, ofițerii germani, care se aflau mult prea departe de această scenă ca să înțeleagă că soarta le fusese pecetluită, văzură mişcându-se fanioanele turceşti ale comandamentului. Toți îşi îndreptau privirea în direcția cortului sultanului, îngrijorați, deznădăjduiți şi totuşi pregătiți să-şi apere scump viața. Încercau să se convingă: „Suntem cavalerii lui Hristos, soldații Sfintei Treimi şi împăratul nostru, Ferdinand, poartă şi titlul de rege al romanilor". Îl numeau „împărat", dar Ferdinand nu era încă[1]. Asta îi îmbărbăta. Se credeau puternici. Puteau să moară ca adevărați cruciați. Era extrem de stupid.

Deodată, fumuri, asemenea unor fulgi de zăpadă stârniți de vânt, acoperiră vârfurile lustruite ale tunurilor turceşti. Răsunară detunături. Năuciți, germanii văzură prăbuşindu-se un parapet şi căzând câțiva târgoveți prost înarmați.

Artileria inamică trăsese prima salvă de ghiulele de piatră. Apărătorii deveniră brusc conştienți de slăbiciunea lor. Unii se depărtară de creneluri. Spiritul „cruciat" dispăruse. Guvernatorul oraşului Buda transmise că era mai bine să abandoneze poziția. S-ar fi zis că fuga era o idee de geniu, care putea să confere acelei bătălii dinainte pierdute o soluție onorabilă.

În câteva minute, meterezele se goliră şi urmă retragerea în dezordine prin câmpie. Soliman putea să pună stăpânire pe oraş. Nu pierduse niciun om.

---

[1] Şi-a luat în mod oficial acest titlu după abdicarea fratelui său Carol Quintul, în 1556 (n.a.).

5

Două valuri de lumină cenuşie cădeau din deschizăturile înguste ale zidului. Ele nu reuşeau să dea viaţă animalelor pictate pe pătratele crăpate sub smalţ, nici să coloreze chipul Ceciliei.

Cecilia lupta împotriva pornirii de a se revolta împotriva durerii. Yasmina îşi înfigea unghiile groase şi gălbui la încheietura gâtului şi a umerilor elevei sale. *Kiaya* nu pedepsea niciodată din plăcere. Avea motivele ei oficiale sau nu, dictate de legile haremului şi de dorinţele lui Hürrem sau de hotărârile ordinului secret din care făcea parte de la domnia lui Selim cel Crud.

Ea putea să le facă să sufere pe toate femeile din serai; era „*kiaya*-şefă, prima slujitoare a favoritei, tutoarea şi educatoarea tuturor sclavelor cumpărate pentru plăcerea sultanului". Nimeni nu-i putea interzice să le impună supuşenie odaliscelor. Nici măcar înspăimântătorul Abas.

Yasmina se încruntă gândindu-se la eunuc care, de câteva luni, dădea dovadă de mult interes faţă de Nurbanu, oferindu-i mici cadouri şi fiind mult mai îngăduitor cu ea. Inteligentul Abas avea un gând. Cine îi ghida comportamentul? Soliman? Hürrem? Marele Vizir Lüfti? Rüstem Paşa? Noua stea a islamului, Mustafa Efendi? Cancelarul palatului? Familia Mendes? Guvernatorul seraiului? Păstrătorul registrelor?

Cine? Cine? Cine? Căută răspunsul în trupul Ceciliei, căută nervii de torturat, tendoanele de strâns, venele acelei tinere femei îngenuncheate, pe care nu putea niciodată s-o facă să plângă.

— O să fac din tine cu adevărat o favorită, zise ea în persană. Nu asculţi nimic, faci numai după cum te taie capul, sfidând miile de pericole care te pândesc între aceste ziduri. Hürrem nu te va cruţa la nesfârşit. Era cât

pe ce să-ți pierzi viața de două ori dorind s-o egalezi. Nu egalezi o femeie care a cucerit inima apărătorului credincioşilor. Nu te poți măsura cu cineva care are mii de altuni, destul ca să pună pe picioare o armată de asasini şi să cumpere conştiința judecătorilor armatelor şi a tuturor cadiilor din imperiu. Ştii că fratele lui *kazasker* Hodja, atotputernicul cadiu din Istanbul, Osman, a jurat să-ți smulgă inima?

— Nu-l cunosc pe acest Hodja, şi nici pe acest cadiu Osman!

— Mincinoaso! Ştiu totul despre crima ta. Tu şi *kiaya* Zora l-ați otrăvit pe judecătorul armatelor. Nu te învinuiesc. Voia să te omoare. Acționa în numele islamului şi al lui Rüstem Paşa, cu asentimentul „Râzăreței". Victoria ta a zdruncinat conştiințele seraiului. Ai acum o importanță politică, o valoare. Unii intenționează să te folosească ca să urce treptele puterii...

— Sau mă folosesc deja în scopuri secrete, cum faci tu împreună cu Etienne Levy.

— Să nu mai rosteşti niciodată numele lui!

Unghiile temutei Yasmina se crispară. Deveniră la fel de dure ca ghearele unui şoim. Cecilia se clătină pe genunchi, dar nu scoase geamătul pe care îl aştepta *kiaya*. Strânse tare din dinți.

— O slujesc pe Hürrem, continuă Yasmina. Te slujesc pe tine. Am îndatoriri şi față de cei ce încearcă să mențină echilibrul între noi, şiiți, evrei şi creştini. Vreau să rămân în viață, auzi, în viață! Am făcut deja alegerea între cele două servituți din acest palat. Hürrem a trecut cu mult înaintea ta, prințesă a cărei lumină nu va lumina nici măcar gurile în care se varsă dejecțiile palatului. Ce valoare are orgoliul tău de fecioară în fața orgoliului unei favorite de cinci ori lăsate grea de Stăpânul gâtului oamenilor din această lume? Gândeşte-te. Cât valorează?

Cecilia se gândise la asta de mult timp. Orgoliul ei nu avea nicio greutate. Slujea planurile numeroşilor ei

duşmani. Era pretextul pentru tot felul de pedepse aplicate de eunuci şi de *kiaya*. Yasmina continua totuşi să-i dezvăluie secretele seraiului şi dedesubturile politicii Sublimei Porți mult mai bine decât o făcuse Nefer la timpul lui.

Cu toate astea, erau lucruri pe care refuza să le învețe, de exemplu, să împăturească corect somptuoasele veşminte de mătase ale favoritei. Pentru neîndeplinirea funcțiilor de stăpână a mătăsurilor, era constrânsă să stea în genunchi şi suporta tortura unghiilor. Prefera de departe această pedeapsă celei obişnuite, care o obliga să spele podeaua dormitoarelor comune ca ultima dintre sclave, țintă a batjocurii femeilor din harem.

— Acum, poți să-mi spui alegerea ta, zise în sfârşit Yasmina, ridicându-se.

Îşi retrăsese unghiile, lăsând să iasă picături de sânge. Durerea se estompa. Cecilia se scutură ca un animal. Nu întoarse capul să-i arunce celeilalte o privire plină de ură. Era inutil. Şi nici nu era cu adevărat supărată pe Yasmina, care nu făcea decât să le protejeze viețile. Îşi reluă rolul în ierarhia complexă a seraiului. La urma urmelor, nu era un rol ingrat. Să te ocupi de mătăsuri era un privilegiu. Nu mai dormea laolaltă cu celelalte sclave: avea propriul spațiu, de patru paşi pe doi! O cămăruță văruită, din care putea să evadeze cu gândul. Un lux în acel loc, unde era greu să scapi de promiscuitate.

Celelalte femei nu erau în stare să imagineze o poziție mai bună, forțate să vegeteze, făcând speculații despre rarele vizite ale unui Soliman care refuza să le onoreze. Pierite de teroare când constatau nebunia care punea stăpânire pe eunuci când sultanul nu era bine dispus sau treburile statului nu mergeau bine, ele ziceau: „Trebuie să aşteptăm, să rezistăm, să aşteptăm şi să sperăm în nopțile nesfârşite, jilave şi greoaie, în nopțile de iarnă, şi mai greu de suportat, când corbii croncănesc

devorând resturile condamnaților spânzurați sub zidurile seraiului.

— Auzi corbii? întrebă Yasmina.

— O aud plângând pe Mihrimah, răspunse Cecilia, luând una dintre cele opt bluze prețioase pe care le întinsese pe covor.

— Ai auzul fin, dar mintea îngustă.

— O deplâng pe prințesă.

— Iar eu mă bucur s-o văd părăsind haremul. N-am putut niciodată s-o facem supusă. Pun prinsoare că Rüstem Paşa, soțul ei, va şti s-o domesticească. Nici nu se putea visa o partidă mai bună pentru Mihrimah.

— Un bărbat aşa bătrân!

— Unul dintre cei mai bogați din imperiu.

— Cel mai prefăcut dintre toți curtenii!

— Taci şi arată-mi bluza pe care ai ales-o pentru prințesă.

Cecilia o desfăşură. Yasmina luă o lampă cu ulei şi o apropie de veşmântul splendid. Doi păuni cu ochi de jad îşi arătară strălucirea penelor. Brodatul şi incrustatul pietrelor prețioase necesitaseră sute de ore de muncă în anexele seraiului, unde artiştii plătiți de Marele Stăpân şi notabilitățile din oraş formau una dintre cele mai renumite corporații din Istanbul. Cecilia îşi trecu degetele peste mătasea galbenă îngreunată de motive. Îşi imagina îndepărtata Chină, caravanele lungi, cetățile mitice înşirate pe drumurile Levantului. Acea pânză avusese o poveste înainte să fie negociată de subintendentul cancelariei cu cel mai bun conducător de licitații din piața Sandol Bedesteni, unde se îngrămădeau toate bogățiile Orientului şi Occidentului.

Ridică veşmântul de ceremonie. Fusese croit pe măsura lui Hürrem, care nu pusese pe ea un gram de grăsime de la vârsta de şaisprezece ani. Acum, era destinat fiicei lui Soliman care, la şaisprezece ani, era abia formată. Mihrimah semăna cu Hürrem. Îi moştenise talia

mică, dar avea ochii mai închişi la culoare, încărcați de rebeliune, însuflețiți de o flacără permanentă care ardea ființele din anturajul ei.

Chipul Ceciliei se întristă. Prințesa Mihrimah se va uni cu Rüstem. Iar acea bluză va fi haina ei de nuntă. Un cadou oferit de mama ei, de o valoare egală cu o galeră înarmată. Hürrem îi ceruse Ceciliei să aleagă un veşmânt dintre minunățiile garderobei sale, deoarece Mihrimah refuza să participe la pregătirea ceremoniei al cărei giuvaier va fi chiar ea. Yasmina încuviință cu o mişcare a capului. Alegerea era bună.

— Va fi veşmântul ei de joi, zise *kiaya*. Iar tu vei avea sarcina s-o îmbraci.

— Eu!

— Aşa vrea Hürrem.

— Mihrimah nu mă va lăsa să mă apropii de ea.

— Trebuie să te aliezi cu ea.

— Le urăşte pe toate femeile din harem. N-a vorbit niciodată cu mine. Patru dintre sclavele ei s-au sinucis. Şi...

— Tu ai fost numită. Nu discuta. Stăpânul gâtului oamenilor şi favorita lui țin la buna desfăşurare a acestei căsătorii. Va trebui să arăți ce poți.

6

Răsunetul salvelor de ciocane pe nicovale şi al baroaselor pe coci, scrâşnetul ferăstraielor, duduitul focurilor şi loviturile de bici din arsenalul lui Kassim Paşa îl scuteau de senzații tari. Joao îşi zisese deseori că acea industrie formidabilă va lucra într-o zi pentru el. De când se instalase, cu patru ani în urmă, pe malul drept al Cornului de Aur, cunoştea la fel de bine ca marele amiral, temutul Barbarossa, toate mecanismele arsenalelor, atelierelor de fabricat praf de puşcă şi arme,

cu toate fazele lor, elaborarea planurilor militare, regulile după care se conduceau toate corpurile de meserii ale marinei şi ale construcţiilor navale.

Joao adulmecă aerul rece de ianuarie, acel aer care se îngreuna de vapori de smoală şi de catran, acea atmosferă în care răsunau ţipătul pescăruşilor şi gemetele omeneşti. Vântul boreal făcu să-i zboare capa neagră şi poala turbanului ocru, pe care îl purta ca musulmanii din Africa de Nord şi ca prinţii hinduşi.

Trăia clipa cu intensitate. Plăcerea pe care i-o oferea acel spectacol grandios, acea imagine de fier, lemn, sudoare şi suferinţă, nu era diminuată de obişnuinţă, dimpotrivă, tot ce cunoştea îi alimenta acea plăcere şi îl făcea aproape s-o uite pe Cecilia.

Se aplecă între crenelurile turnului din colţ, pe care îl ocupa când galerele îşi petreceau acolo iarna. Puterea Sublimei Porţi se manifesta sub privirea lui. Îşi căută cu privirea galera, *Fulgerul profetului*, ancorată în apele cenuşii. O reperă cu greu printre nenumăratele unităţi ale flotei şi vasele creştine. Intemperiile îi împinseseră pe veneţieni, genovezi, portughezi, francezi, olandezi şi spanioli să se refugieze în ape pretinse neutre, sub zidurile Galatei, aşteptând zile mai bune.

Navele mari de război ale necredincioşilor occidentali, adevărate fortăreţe plutitoare, se legănau, trăgând de parâme. Joao nu reuşise niciodată să cucerească unul dintre aceste vase, cele mai multe sub pavilion veneţian.

Galera lui era uşoară. Cele douăzeci şi cinci de bănci de vâslaşi, cei două sute cincizeci de oameni, care formau echipajul şi forţa de luptă, făceau din ea o unitate redutabilă pe marea liniştită. Era mai voluminoasă decât galerele uşoare cu douăzeci de bănci folosite de corsari şi mult mai mică decât galera grea cu treizeci şi şase de bănci. Dar era de ajuns pentru bravura lui. Pusese deja mâna pe câteva caicuri şi galere de marfă. Asta făcuse

să fie citat ca exemplu în Consiliul de miniştri şi copleşit cu aur. Ascensiunea lui îi făcuse pe unii să scrâşnească din dinţi. Prietenia ce se înfiripa cu *kadupan paşa* Barbarossa inspira acum respect.

Într-o zi, va comanda o flotă. La gândul acesta, se umflă în pene şi-şi însuşi toate navele pe care le putea zări, chiar şi şăicile din Marea Marmara, *caramusalele*, *kirlanghişelele* şi *zabunelele*[1], pe care marinari destoinici îndrăzneau să le treacă din Marea Neagră în Marea Egee.

Deodată, îl nelinişti uşor un detaliu. În vârful tuturor navelor, erau flamuri şi drapele mult mai multe decât de obicei. Această abundenţă nu era provocată de fantezia căpitanilor. Ea îi răscoli chinul şi durerea, amintindu-i că se pregătea o mare sărbătoare în serai. Acea desfăşurare de culori, de semiluni şi de cruci fusese hotărâtă în onoarea căsătoriei lui Rüstem Paşa cu prinţesa Mihrimah. În depărtare, pe zidurile palatului Topkapi, stindardele islamului, parte alicuantă din puterea crescândă a lui Soliman Magnificul, păreau să se fi înmulţit, ofensându-i privirea invidioasă. Joao se simţi cuprins de o pornire frenetică de a le sfâşia şi de a le da jos de pe zidurile pe care le înălţaseră ienicerii.

Sfaturile înţelepte ale lui Etienne Levy nu aveau niciun efect asupra judecăţii sale când asocia seraiul cu Cecilia. Era nevoie de ceva mai mult decât de cuvintele chibzuite ale unchiului său ca să-i stăvilească ura şi acel sânge tumultuos, care îl împingea să se gândească la tot felul de nebunii.

Acest „ceva mai mult" se manifestă brusc în străfundurile turnului ofiţerilor marinei otomane. Zăngănituri îl făcură să ciulească urechea. Se întoarse spre şirul de trepte care pătrundea în zidărie. Îi auzi pe timarioţii de gardă de la etaje luând poziţie de drepţi. Suliţele lor

[1] Nave uşoare de comerţ, utilizate pentru cabotaj (n.a.).

zăngăniră pe granit. Cineva important urca scara în spirală care ducea la diferitele săli ale Consiliului amiralității. Două dintre gărzi îşi făcură apariția; erau încorsetați în piele bătută cu ținte de aramă. Privirile lor bănuitoare cercetară spațiul delimitat de creneluri, apoi se îmbunară când îl zăriră pe faimosul căpitan Joao Micos, căruia alții îi spuneau de puțin timp Joseph Nazi.

Joao se aştepta să-l vadă apărând pe Kassim Paşa, *tersane emini* Bakbar, om foarte aspru, cu chip angelic, care nu-şi avea pereche în tot arsenalul când era vorba să pedepsească ocnaşii şi să le forțeze pe tinerele prizoniere să vină în patul lui, dar îşi făcu apariția marele amiral Barbarossa, în caftanul lui albastru cusut cu fir de aur.

Marinarul cel mai renumit din Mediterana gâfâia. Îmbătrânea; obosea mai repede; avea picioarele grele şi dureri în articulații. Mai ales de când se căsătorise cu foarte frumoasa *doña* Maria, fiica guvernatorului don Diego Gaetano din Gaeta. Ea avea optsprezece ani, el, optzeci; şi, fără minunile medicilor evrei, care îi administrau poțiuni, n-ar fi putut niciodată să mulțumească acel trup tânăr, pe care destinul îl adusese în haremul lui.

— Ştiam că te voi găsi aici, zise el, strângând patern umărul căpitanului său preferat.

Sigiliile inelelor sale de bronz începură să lucească, ca şi cum ar fi atras toată lumina docurilor arsenalului. O dorință nestăvilită se aprinse în privirea tânărului: ar fi vrut foarte mult să poarte acele simboluri ale puterii pe degetele lui.

— Pacea lui Allah fie cu tine, zise el, înclinându-se.

— O! Pacea lui Allah... Vorbeşti ca un ulema.

Barbarossa păru gânditor. I se vorbea deseori de pace. El cunoscuse numai războiul încă din timpurile îndepărtate ale domniei lui Selim cel Crud. Cucerise Alger, Coron şi Lepanto, făcuse să domnească teroarea pe mări, îl pusese pe fugă pe Mulai Hassan depravatul,

distrusese atât de multe nave şi masacrase atât de mulţi marinari încât Occidentul ezita să-l mai înfrunte cu noi flote.

Şi nu acţionase niciodată în numele lui Dumnezeu!

Joao erau un ipocrit înrăit. Cum putea să evoce clemenţa cerurilor în mijlocul iadului lui Kassim Paşa, în acel creuzet unde o mulţime de oameni, cei mai mulţi în lanţuri, construiau galere şi turnau tunuri? Întreţinea atâta violenţă în docurile acoperite şi în ateliere, încât orice om normal nu putea să simtă decât compasiune şi spaimă.

Nu şi Joao. Nu şi acel căpitan mai bine călit decât oţelul sabiei sacre a sultanului Osman. Nu şi acel fiu spiritual pe care îl iubea. Barbarossa ştia bine că tânărului nu-i păsa de Allah, ci de cariera lui. Urmărea gloria; ba chiar o căutase cu disperare de câteva ori, cucerind câteva vase creştine şi făcând razii pe coastele Ciprului şi Siciliei. Dorea să ajungă sus, foarte sus. În fond, îi semăna. Barbarossa se revăzu la vârsta lui, când bătea mările împreună cu cei trei fraţi ai lui.

Simţeau lipsa mării; în ea îşi înecau toate spaimele; era garanţia libertăţii şi ascensiunii lor în acea lume populată de prădători invidioşi.

—Aştept cu nerăbdare echinocţiul, spuse Barbarossa, aruncând o privire visătoare spre Bosfor.

— Şi eu... Aş vrea să cuceresc Ciprul.

— Va trebui mai întâi să ne gândim să recucerim Tunisul, răspunse, oftând, amiralul, care pierduse oraşul în 1535.

Oraş martir. Oraş trecut prin foc şi sabie. Oraş din care fusese nevoit să fugă, abandonat jafului trupelor lui Carol Quintul. Treizeci de mii de persoane fuseseră ucise, alte zece mii luate în sclavie. Blestemaţii de spanioli! Jurase să se răzbune. Nu putea să-şi realizeze dorinţa fără aprobarea marelui vizir şi susţinerea binevoitoare a lui Soliman.

Amândoi împărtăşiră ideea acestei recuceriri, dar ea nu era înscrisă în planurile Sublimei Porții. Nici măcar nu-i trecea prin minte marelui vizir Suleyman Paşa, ale cărui zile erau numărate. Favorita Hürrem îl ura. Ea deținea cu adevărat puterea în serai şi dincolo de poarta *Bab-i Hümayun*, prin care se revărsau regimentele de ieniceri. Îi dicta cu abilitate politica sa lui Soliman, în aşternut, între două mângâieri, între două poeme. Sugerase o alianță cu francezii, după ce schimbase aceste idei prin corespondență cu tânăra soție a prințului Henri, Caterina de Medici. Şi se vorbea acum despre oportunitatea unei expediții în Provence, pentru împingerea ducilor de Savoia afară din Nisa. Cazul Tunisului nu mai era la ordinea zilei Consiliului de miniştri de mai bine de trei ani.

— Suleyman Paşa nu-şi va asuma niciodată această responsabilitate, zise Joao.

— Succesorul lui se va gândi la asta. A stăpâni Tunisul înseamnă a stăpâni Africa de Nord. Romanii au înțeles-o cucerind Cartagina.

Toți ştiau că succesorul potențial nu era altul decât favoritul lui Hürrem, vistiernicul statului, Rüstem Paşa. Barbarossa zâmbi enigmatic.

— Acest succesor posibil te invită la căsătoria lui.

— Pe mine, un simplu căpitan?

— Nu mai eşti căpitan, ci paşă, am emis firmanul care îți acordă insula Paros şi câteva dintre Ciclade. Dar vei rămâne căpitan.

— Paşă...

Joao rămase cu gura căscată. Ajungea astfel la comanda unei circumscripții. De acum înainte, putea să poarte lancea cu coadă de cal deasupra cu un bulb aurit, semn distinctiv al guvernatorilor imperiului.

— Mă vei însoți în serai.

Lui Joao nu-i venea să creadă. Va intra în *selamlik*-ul imperial, unde se vor derula festivitățile. Începu

să tremure tot la gândul că va fi atât de aproape de Cecilia.

7

Se lăsa întunericul. Soarele nu mai era decât o coroană de flăcări printre formele aeriene ale moscheilor, dar astrul muribund, chiar şi din culmea sa, nu reuşise niciodată să lumineze cea mai retrasă dintre sălile din acel palat, situat vizavi de turnul Kulesi şi de cartierul Galata.

În acel loc, unde sfârâiau torţele, singur printre toate comorile sale, aplecat peste un cufăr plin cu altuni, ducaţi şi florini şi cu ochii măriţi de cupiditate, Rüstem Paşa îşi cufunda mâinile în acele monede, lăsând să-i cadă din gură picături de salivă.

„Sunt bogat!"

Ridică doi pumni de monede în dreptul feţei şi le lăsă să cadă. Se auzi clinchetul aurului. Plăcut era sunetul acesta pentru urechile lui, plăcut era la pipăit acel metal, plăcute erau inimii sale acele senzaţii înscrise în mintea lui din adolescenţă, perioadă în care îşi dezvoltase calităţile de şantajist şi necinstit, câştigând primii ţechini. Străbătuse un drum lung în cincizeci de ani, construindu-şi o bună parte din avuţie pe grâul cumpărat de la contrabandiştii din Marea Egee şi revânzându-l statului cu un preţ foarte mare.

Un drum perfect, presărat cu cadavre.

Se încruntă. O parte infimă din trecutul lui, de pe la începutul vieţii, cea pe care se străduia s-o şteargă din memoria prodigioasă, îi strică plăcerea. Aerul începu să pută. Ca altădată. Simţea dejecţiile, auzea grohăiturile. Se revăzu în mijlocul porcilor, afundându-se în mocirlă, cu muşte în jurul buzelor, cu nădragii plini de purici, cu păduchi în chică, băieţel de şase ani, slujind interesele

unui stăpân care îi teroriza pe locuitorii din feuda lui invocându-l pe Dumnezeu.

Totul era gravat acolo, în spatele frunții ridate. Biserica de lemn, cocioabele satului, crucile înălțate în câmpiile din Szeged, în Ungaria, fețele terne şi pline de noroi ale părinților, fraților şi surorilor, ale unei familii mari de păduchioşi fanatizați de preoți şi de călugări. Printr-un noroc chior, fusese răpit de turci cu ocazia unei acțiuni de *devşirme*, care consta în „strângerea de copii creştini", şi dus la Salonic, unde intrase la şcoala dură a pajilor. Din calcul, se convertise repede la islam şi se aliase cu bancherii evrei din familia Mendes. Susținea fundațiile pioase musulmane cu banii acestora; beneficia şi de complicitatea armenilor, grecilor şi arabilor, a tuturor celor care se îndeletniceau cu negoțul. Prin intermediul unor funcționari veroşi de la Tezaur, lua mici sume de bani de la fiecare, îngăduindu-le tot felul de traficuri în acel oraş, care consuma zilnic cinci sute de tone de grâu, zece mii de oi, şapte mii cinci sute de miei şi şapte sute de boi.

Şi iată rezultatul!

Cincizeci şi trei de cufere. Le deschise unul câte unul. Alte monede de aur, lingouri, bijuterii, perle, pocale, vase de împărtăşanie, rubine, smaralde, diamante... Şi era numai un început. Mâine, îşi va lega destinul de cel al prințesei Mihrimah. Ajunsese astăzi un intim al celor doi cârmuitori ai imperiului, Hürrem şi Soliman.

Dar abia acum venea partea cea mai grea: să-i dea socrului său, sultanul, cuvenitul *aghirlik*, o sumă imensă care marca contribuția lui la nuntă şi fidelitatea față de suveran. Bătu din palme. Îşi făcu imediat apariția secretarul lui mut. Îi dădu poruncă să cântărească cei 18 mii de *eşrefi altuni*, pe care îi va înmâna după ce va semna contractul de căsătorie.

Nu vă căsătoriți cu femeile care au fost soțiile părinților voştri. E un păcat; e calea pierzaniei! Nu vă

este îngăduit să vă căsătoriți cu mamele, cu fiicele, cu surorile, cu mătuşile, cu nepoatele, cu dădacele voastre, cu surorile de lapte, cu bunicile, cu fiicele femeilor voastre, pe care le aveți în grijă, decât dacă nu v-ați unit cu mamele lor.

În rest, totul vă este îngăduit. Folosiți-vă avutul ca să vă rostuiți soții neprihănite şi cinstite. Evitați preacurvia. Dați celor de care v-ați bucurat dota promisă, după lege. După împlinirea acestui legământ, toate înțelegerile pe care le veți face împreună vor fi îngăduite. Dumnezeu e atotştiutor şi înțelept.

Cecilia recitise în ajun sura a patra. Nu văzuse acolo decât avantaje pentru bărbați. Femeile din harem nu se preocupau să descopere secretele Coranului ca să-şi cunoască drepturile. Şi aveau dreptate. Niciuna dintre ele nu va părăsi Topkapi cu o „dotă" de văduvă sau de soție repudiată. Sultanul putea totuşi să cedeze câteva dintre fecioarele sale şi să le căsătorească cu mari demnitari. Această perspectivă le întreținea speranțele.

Căsătoria prințesei Mihrimah le făcea să viseze. Sclave, hurii sau odalisce se gândeau zi şi noapte la acest eveniment. Îşi imaginau caravane şi vase aducând darurile somptuoase de la regi şi duci din Occident, cadourile de la paşi şi de la comunitățile din imperiu. Se spunea că evreii ofereau douăsprezece cupe de aur cizelate, incrustate cu rubine, şi douăsprezece inele cu douăsprezece pietre diferite, că regele francezilor, Francisc, le trimisese catifele de o raritate excepțională şi tapiserii țesute de artiştii din țara lui. Nici celelalte delegații nu se lăsaseră mai prejos. Nimeni nu voia să ofenseze orgoliul lui Soliman, Hürrem şi Rüstem Paşa. Iar comorile se adunau deja în partea cea mai bine păzită din *selamlik*, acolo unde trăiau eunucii albi şi călăii muți.

Dar în baie, moleşite, cu corpul frământat şi carnea purificată după masaj, aveau să evoce „noaptea" prințesei. Deşi ştiau totul despre actul care avea să facă din Mihrimah o femeie pe de-a-ntregul, asta rămânea un mister.

Acest mister obseda şi gândurile Ceciliei. Credea că îl desluşise când, cu ani în urmă, descoperise cartea interzisă în biblioteca tatălui ei, apoi, când se uitase la împreunarea lui Joao cu amanta lui, Beatrice.

„Ar fi trebuit să mă dăruiesc lui la Veneția! îşi zise ea, zgâriind lâna covorului pe care era culcată. Să i se dăruiască lui Joao. Să se dăruiască bărbatului pe care îl iubea şi să devină femeie. Şi, pe urmă, să moară. Virginitatea ei era o pedeapsă, cauza tuturor suferințelor, prețul întemnițării sale în acel palat. Îşi blestema tatăl că îi negociase prețul. Se întâmpla deseori să-i ceară lui Dumnezeu s-o răzbune şi să-l pedepsească pe acel om în modul cel mai oribil.

Era furioasă la culme că avea acel himen, dar n-o invidia pe Mihrimah că îl va pierde în brațele respingătorului Rüstem Paşa.

Îşi puse mâna la împreunarea coapselor. Pântecele palpita sub cămaşă. Fusese mângâiată de sclavele circasiene şi nubiene ale lui Hürrem. Alesese uneori în mod intenționat femei care o atrăgeau. Cele mai îndrăznețe îi sărutaseră labiile mici. Limbi se aşezaseră pe mugurele clitorisului, îşi croiseră drum între labiile mari epilate de *gedici*[1] de la baie: îi oferiseră o plăcere intensă, uneori insuportabilă.

Strânse pumnul şi îşi zise, cu ranchiună, revenind la obiectul frustrării sale: „Ar fi trebuit să-i cer să fiu a lui!"

În acel moment, un strigăt răsună în întuneric. Tresări. Strigătele o terorizau. Eunucii pedepseau uneori femeile în crucea nopții. Putea să fie şi strigătul unui paj

[1] Servitoare neagră care se ocupa de masaje (n.a.).

înjunghiat sau al unei sclave care îşi pierduse minţile. Cele care înnebuneau nu rămâneau mult în harem. Erau legate fedeleş şi duse în Palatul Lacrimilor, unde ajungeau să fie ca animalele.

Strigătul fusese scurt. Cecilia sondă adâncurile palatului. Etienne, Zora şi Yasmina o învăţaseră să-şi dezvolte simţurile ascunse. Yasmina o lega la ochi şi îi administra licoarea ghicitoarei, pentru ca mintea ei să treacă dincolo de materie.

Respirând din ce în ce mai lent, stăpânindu-şi bătăile inimii, îşi extinse fiinţa în toate direcţiile, până la dormitorul comun al eunucilor şi incinta celei de-a doua grădini.

Umbre se mişcau la limita percepţiei sale. Foşnete ajunseră până la ea. Papuci alunecau pe pardoseala culoarelor din jurul odăilor favoritei. O teamă răzbătea, se infiltra în toate meandrele seraiului.

Paşii se apropiau. Îi recunoscu pe cei al lui Abas cu mult înainte să apară în cadrul uşii. Aga eunucilor negri avea ochii agitaţi. Teama pe care o presimţise se revărsa din privirea lui îngustată de faţa buhăită.

— Ai venit să mă ucizi? întrebă ea, netulburată.

Abas nu înţelese ce zicea; nu venise să ucidă pe nimeni; dorea mai ales să-i salveze pielea.

— Yasmina are nevoie de tine.

Cecilia rămase fără grai. Abas mesagerul puternicei *kiaya!* Se răsturnase lumea cu fundul în sus?

— Mihrimah e rănită, zise el, coborând tonul.

— Rănită?

Cecilia simţi cum îi îngheaţă sângele în vine. Se gândi la o tentativă de asasinat. Umbra lui Gülbahar, veşnica rivală a lui Hürrem, pluti brusc peste serai. Abas o risipi.

— S-a mutilat voit.

Nu spuse mai mult. Cu un gest scurt al mâinii, îi porunci lui Nurbanu să-l urmeze. Eunucul mergea cu pas atât de iute, încât ea alerga. Niciodată nu-l văzuse atât de grăbit, gonind ca un hipopotam prin încăperile

întunecate ale haremului. Picioarele lui loveau cu putere pardoseala, făcând se tremure numeroasele brasero aşezate pe trepiede şi eunucii, pe care îi postase în faţa intrărilor dormitoarelor femeilor şi sălilor comune unde se înghesuiau sclavele fără valoare. Nimeni nu putea să circule sau să se apropie de locul unde trăiau favorita şi fiica ei.

Nimeni nu trebuia să cunoască adevărul. Nici măcar eunucul lui Mihrimah, *sehzadehler aghazi*, cel care răspundea de copiii princiari. Abas îl îmbrânci pe acel incompetent, care credea că poate să-i ia locul, şi îi porunci să se îndepărteze de uşă, care se deschise spre camera prinţesei.

Da... Nimeni nu trebuia să cunoască adevărul. Şi *sehzadehler aghazi* cu atât mai puţin decât ceilalţi. Abas îşi puse în gând să-i facă felul acestui subaltern în zorii acelei zile. Mihrimah plecând, în harem nu mai era nicio prinţesă. Funcţia de *sehzadehler* nu va mai exista.

Abas intră în cameră îndoind spinarea. Hürrem şi Yasmina stăteau de o parte şi de alta a patului pe care Mihrimah plângea ghemuită.

Cecilia ocoli trupul impozant al eunucului şi remarcă imediat urmele de sânge pe aşternut.

— Fiica mea s-a dezonorat, zise Hürrem, înfigându-şi privirea în ochii lui Nurbanu. Ne-a trădat.

Cecilia nu înţelegea; căută un răspunse de la Yasmina. *Kiaya* scotocea în sacoşa pe care o aducea întotdeauna în caz de urgenţă. Scosese câteva borcane cu unguente.

— Cum s-a rănit? întrebă Cecilia, care nu înţelegea de ce aveau nevoie de prezenţa ei şi de ce nu fusese chemat medicul seraiului.

— Deflorându-se, răspunse Hürrem.

Pântecele Ceciliei se contractă. Mihrimah îndrăznise să-şi rupă himenul.

— Cu asta, zise Yasmina, arătând o apărătoare de muşte cu mâner de acaju.

Mihrimah îşi arogase dreptul masculilor. Rüstem Paşa va fi foarte afectat. Ar fi putut să apeleze la *şeik-ül-islam*, care reprezenta legea şi împărţea dreptatea în numele lui Allah prin intermediul cadiului. Coranul nu era foarte clar în această privinţă. Cazul era unic. Şaria cerea prezenţa a patru martori pentru pronunţarea unei sentinţe împotriva unei femei vinovate de netrebnicie. Un scurt moment, crezu că i se va cere să fie a patra persoană. Refuza să fie complicea aceste infamii. Yasmina îi alungă greutatea de pe suflet.

— Trebuie să reparăm ce a fost stricat, spuse *kiaya*, apropiindu-se de prinţesă şi aruncându-i o privire plină de ură.

Asemenea ghearelor unui dragon, mâinile ei îngălbenite se îndreptară spre corpul tânăr acoperit cu o cămaşă flamandă. Prinţesa încercă să scape. Mama ei o prinse de păr şi o scutură.

— Lasă-te îngrijită, fiică nedemnă, şi tatăl tău nu va şti nimic! Vei îndrăzni să-i aduci această mare ofensă Stăpânului Stăpânilor? Vei îndrăzni să-l sfidezi pe Stăpânul gâtului oamenilor? Ai destul curaj ca să te întinzi în sicriul de plumb care la porunca lui va să fie aruncat în apele negre ale Bosforului? Sau, dacă s-ar arăta îngăduitor, să te închidă în Palatul Lacrimilor, ai rezista mult timp nebuniei? Asta vrei?

Mihrimah scutură din cap. Îşi înăbuşi suspinele când Yasmina îi desfăcu coapsele. Sângele picura pe pielea albă.

— E mult de când n-am mai redat virginitatea unei femei; avem puţin timp să reuşim, zise Yasmina, adresându-se direct Ceciliei. Nurbanu, ai primit învăţăturile lui Zora şi ale unui erudit evreu din Veneţia, după spusele spionilor noştri. Dezvăluie-ne secretele tale. Amândouă vom putea face la loc ceea ce Allah, în divina

lui înțelepciune, a vrut pentru binele nostru şi pentru liniştea bărbaților, care sunt mândri să se căsătorească cu o fecioară. Să facem acest serviciu preaiubitului nostru ministru Rüstem Paşa.

Aceste cuvinte ipocrite o revoltară pe Cecilia, dar nu avea cum să refuze. Trebuia s-o ajute pe Yasmina, care examina crestătura înroşită pe care se sprijinea viitorul lor şi viitorul Sublimei Porți. Yasmina luă o cutie care conținea o pastă moale, care mirosea a pir şi a salpetru.

— Spune-mi părerea ta, zise *kiaya*.

— Putem închide rana şi întări carnea, spuse cu prudență Cecilia. Există mai multe mijloace pentru asta. Avem nevoie de frunze de *succisa proeniarsa* şi de *paris quadrifolia*; ne mai trebuie gheţişoară şi părăluțe. Înainte de următorul apus de soare, prințesa va fi vindecată.

— Ai auzit, Abas? Ştii ce ai de făcut, zise Yasmina. Cutreieră oraşul, trezeşte spițerii şi vindecătorii, ia legătura cu medicii evrei; avem nevoie de aceste plante. Fă rost şi de un iepure. Îi vom lua sângele. Se va scurge când gloriosul Rüstem Paşa o va pătrunde pe tânăra lui soție.

Cecilia se uită stupefiată la Yasmina, care zâmbi şi adăugă:

— Te voi învăța să faci vezicile cu sânge pentru falsele virgine.

8

Flăcările lămpilor cu ulei tremurară, ca şi cum o ființă invizibilă se deplasa în sala înscrisurilor. Fețele celor şase muți şi ale primilor doi eunuci albi ai Sublimei Porți, *kapu aghasi* şi *hhasadah başi*, păreau să se însufleţească de intenții rele. Secretarul lui Soliman, Iusuf Uscatul, citi în ele atâtea amenințări, încât preferă să se cufunde în caligrafia scrierilor sale şi în

lectura vechilor corespondențe adresate regelui Franței. Epistolele datau din 1526, anul în care Imperiul Otoman şi regatul Franței îşi legaseră destinele. Scosese din arhivă prima misivă a Sublimei Porți la porunca sultanului.

Lângă el, pe jumătate întins pe bancheta purpurie, cufundat în visare, Soliman contempla ceva dincolo de zid. Poate ajunseseră până la el, printr-un fel de dar de prevestire a viitorului, gândurile tulburi care se agitau în harem? Poate lupta împotriva oboselii? Muncea prea mult, se războia prea mult, dormea din ce în ce mai puțin, nu se mai arăta în mijlocul femeilor. Favorita se plângea de asta cancelarului. Şi mai era căsătoria. Rüstem Paşa avea să devină ginerele lui. Asta însemna că le dădea multă putere acelui om şi lui Hürrem. Şi Mihrimah? Ce loc va ocupa pe eşichierul politic? Se spunea că era rebelă. Nu prea ştia ce să gândească despre fiica lui. N-o văzuse crescând.

Ceva îi agață privirea, dar abia un lung sfert de oră mai târziu, după ce corectase verbal scrisoarea prezentată de secretar, se miră, pentru că era numai o pată pe dosul mâinii. Gândindu-se mai bine, înțelese ce-l mirase. Pata era foarte albă. Şi, brusc, îşi dădu seama că nu mai era tânăr, că pata era asemănătoare cu cele care apăreau pe pielea bătrânilor. Fusese atât de ocupat în cursul ultimilor zece ani, încât nu avusese timp să observe povara anilor. Şi trei gânduri îşi găsiră loc în mintea lui, într-o succesiune precisă: E iarna... Va ține mult? Am patruzeci şi şapte de ani.

Aceste simple constatări enunțate fără emoție nu-l făceau să simtă nici exaltare, nici teamă, pentru că era un slujitor cinstit al lui Dumnezeu. Până atunci, nu se gândise niciodată la vârsta lui ca să-şi măsoare viața, nu se gândise niciodată la existența lui ca la o cursă limitată.

Era Soliman, Marele Stăpân. Sufletul tuturor lucrurilor şi conştiința lui Allah pe pământ. Cine se putea compara cu el? Acest orgoliu nemăsurat se reflecta în scrisoarea

pe care o adresase, în urmă cu cincisprezece ani, lui Francisc I, regele francezilor, şi pe care secretarul o reciti cu glas tare:

Allah e mare, bogat, generos, proteguitor.

Eu, care sunt, prin graţia Celui a cărui putere este slăvită şi al cărui cuvânt este lăudat, prin minunile sacre ale lui Mahomed — binecuvântat şi mântuit fie el de Allah –, soarele cerului profeţiei, steaua constelaţiei misiunii, comandantul trupelor profetului, călăuza cohortei celor aleşi, prin ajutorul sufletelor sfinte ale celor patru prieteni ai lui, Abubekr, Omar, Osman şi Ali — mulţumirea lui Allah fie asupra lor —, ca şi toţi preferaţii lui Allah; eu, zic, care sunt sultanul sultanilor, suveranul suveranilor, împărţitorul de coroane monarhilor de pe suprafaţa globului, umbra lui Allah pe pământ, sultanul şi padişahul Mării Albe, al Mării Negre, al Rumeliei, al Anatoliei, al Caramaniei, al ţării Rum, al ţinuturilor Zulkakir[1], Diarbekr[1], al Kurdistanului, al Azerbaidjanului, al Persiei, al Damascului, al Alepului, al oraşelor Cairo, Mecca, Medina şi Ierusalim, al întregii Arabii, al Yemenului şi al altor multe ţinuturi, pe care nobilii mei strămoşi — Allah să le lumineze mormintele — le-au cucerit prin forţa armelor şi pe care augusta mea maiestate le-a cucerit şi ea cu paloşul strălucitor şi cu sabia mea victorioasă, sultanul Süleman-Han, fiul sultanului Selim-Han, fiul lui Baiazid-Han.

Tu, care eşti Francisc, regele ţării Franţei, ai trimis o scrisoare la Poarta mea, adăpost al suveranilor, prin credinciosul tău agent Frankipan, şi i-ai mai recomandat câteva comunicări verbale; ai dat de ştire că duşmanul a pus stăpânire pe ţara ta şi că te afli acum în închisoare şi ai cerut ajutor pentru eliberarea ta. Tot ce ai spus fiind expus la picioarele tronului meu, refugiu al lumii, ştiinţa

[1] Ţinuturi în Siria (n.a.).

mea imperială l-a îmbrățișat cu tristețe şi am despre tot o cunoştință completă.

Nu e de mirare că împărații sunt învinşi şi devin prizonieri. Ai aşadar curaj şi nu te lăsa doborât. Glorioşii noştri strămoşi — Allah să le lumineze mormintele — n-au încetat niciodată să se războiască ca să respingă duşmanul şi să cucerească țări. Şi noi am mers pe urmele lor. Am cucerit pe orice timp provincii şi citadele puternice şi la care se ajungea cu mare greutate. Zi şi noapte, calul nostru este înşeuat şi stăm cu sabia la brâu.

Fie ca Allah Preaînaltul să uşureze binele pe pământ! Voința lui să se-mplinească! În rest, întrebându-ți susnumitul agent despre treburi şi veşti, vei fi informat. Să ştii asta!

Scrisă la începutul lunii rebiul-akhir*, 932, la reşedința din capitala imperiului, Constantinopolul bine păzit.*

Soliman se concentră. Acum, va anunța că flota îşi va face apariția lângă coastele ținutului Provence la începutul primăverii, ca să lupte de partea francezilor.

Mâine, îl va informa pe *kadupan paşa* Barbarossa, când muzicanții palatului vor cânta la căsătoria fiicei sale. Începu să dicteze o nouă şi lungă scrisoare pentru prietenul său Francisc.

Discuția începuse în vârful turnului ofițerilor; continuase la un ceai, servit de sclave portugheze, în timp de barzi indieni fredonau cântecul de jale al lui Rajastan. Acum, Barbarossa îl dusese în baia palatului său. Un maseur armean se ocupase de corpul lui, înlăturându-i jegul şi vlăguindu-l. Joao se simțea pur, ca în pragul unei noi vieți.

Kadupan paşa îl răsfăța ca pe fiul lui. Această afecțiune era lipsită de maliție. Joao se simțea acolo ca la el acasă. Baia, mare, era acoperită cu faianță albastră de Izmit. Conductele de plumb suflau un abur cu parfum de

anason în *hararet*[1], unde cei doi bărbați se refugiaseră, departe de urechile indiscrete. Sclavelor şi maseurilor li se spusese că puteau să plece; eunucii aşteptau în vestiar.

Joao era parcă împins în afara vieții reale şi angajat într-una din aventurile fantastice ale lui Simbad Marinarul, un vis în care lumea se schimba, stăruiau deformări ciudate, cărora le putea pune capăt părăsind acel loc.

Nu dorea însă să iasă din baie. Nu se afla acolo întâmplător. Observa silueta fantomatică a lui Barbarossa. Acel bătrân formidabil părea sculptat într-o marmură împresurată de ceață. Era asemenea unui zeu antic. Torsul puternic era plin de cicatrice. Picioarele musculoase îl purtaseră în furtuni şi îl vor purta şi la abordaje şi la înfruntările furioase corp la corp ce aveau să vină. Mâinile, cu articulații puternice, sugrumaseră gâturi, rupseseră oase, mângâiaseră o mulțime de femei. Dar toată energia acelui războinic se concentra în privire. Ochii gri-albaştri străpungeau totul. Fuseseră făcuți să comande, căliți să înfrunte moartea. Luceau. Aburul nu le atenua strălucirea brutală. Îl țineau pe Joao ostatic, dar prietenia îi îmblânzise.

— Îți datorez alt adevăr, zise el. Am datoria să-ți arăt alt drum. Azi, va trebui să alegi, paşă Micos. Nu uita că inițiații te numesc şi Nazi.

Ce cuvinte ciudate rostea *kadupan paşa!* Îi stârniră curiozitatea lui Joao. Nu uitase că aparținea foarte influentei familii evreieşti spaniole Nazi, dar se întreba cum putea să-i influențeze asta o alegere. Aştepta dezvăluirile. Barbarossa nu se grăbea.

— Suntem căpitani, culegem gloria pe mare şi asta e toată onoarea noastră, dar e mult de câştigat pe uscat când ai ambiție... Iar tu, Joao Micos Nazi, ai tot atâta cât mine, dacă nu mai multă. Pe uscat, regulile sunt altele

[1] Încăperea principală a băii (n.a.).

şi se complică în palate. Ştiu eu ce ştiu; nu mi-a fost uşor să fiu acceptat în Consiliul de miniştri. O să constaţi şi tu dificultatea asta când ţi se va ivi ocazia. Da, fiule, cunoşti meseria armelor, dar trebuie s-o stăpâneşti şi pe cea a politicii. Eşti mai bine înzestrat decât mine pentru această ucenicie. La vârsta ta, eu eram un pirat pe capul căruia se pusese preţ în toată Mediterana.

— Vreau să continui să lupt.

— Şi vrei şi puterea.

— Da.

— Atunci, va trebui să lupţi pe alte planuri, după cum ţi-a dat de înţeles unchiul tău, Etienne Levy.

— Îl cunoşti pe unchiul meu? întrebă mirat Joao, înfiorându-se.

— E un om ieşit din comun, care m-a ajutat mult când a murit fratele meu. M-a susţinut să echipez o flotă şi să ţin piept Spaniei. E căutat de Inchiziţie. Are nevoie de tine. Nu e singurul. Noaptea se anunţă lungă; e prielnică comploturilor şi alianţelor. Să nu întârziem. Înainte de ivirea zorilor, toţi judecătorii îşi vor ocupa locul şi nu vreau să pierd începutul partidei.

9

Mica ambarcaţiune aluneca pe apele negre. Pilotul era îndemânatic. Avea punctele lui de reper. Era călăuzit de lucirile minaretelor. Evita fără greutate vasele mari ancorate, ale căror lampioane se legănau în voia valurilor. Avea un singur gând, o singură dorinţă, să-i arate marelui amiral Barbarossa şi căpitanului Micos că era cel mai bun.

Caicul se apropie de oraşul necredincioşilor mergând în zigzag. Galata era un loc de pierzanie. Oraşul genovez, situat exact în faţa cartierelor musulmane Emineumü şi Un Kapani din Istanbul, era ca un buboi în

ochii tuturor ulema şi cadiilor, care nu ştiau nimic altceva decât litera Coranului, dar era indispensabil economiei ţării. Îşi întindea pântecele rotund peste Cornul de Aur, flancat de arsenalul Top-Hane şi de cel al lui Kassim Paşa, revărsând spre mare palate şi maghernițe într-o dezordine de nedescris. Spre el se îndreptau mărfurile depozitate în magazii enorme pe piloți. În el se câştigau şi se pierdeau averi şi renume.

Joao privi zidurile care nu mai asigurau nicio apărare, dar stăvileau pasiunile din interior. Soldații de pază din spatele crenelurilor se plictiseau. Trăgeau deseori cu ochiul spre poarta Buyuc Culle, de unde urca strada principală, care clocotea de viață. Simțeau cum îi sfredeleau poftele. De o parte şi de alta a porții, lângă țărmul mării, două sute de case de plăceri şi cârciumi dărăpănate vibrau de strigătele şi cântecele a zeci de mii de destrăbălați. Era o ofensă adusă lui Allah. Era o adevărată mană cerească pentru impozite. Dumnezeu era îngăduitor, fuseseră construite câteva moschei şi o biserică de dervişi dansatori pentru domolirea furiei şi se închideau ochii la marfa falsificată care se comercializa în acea cetate condusă de occidentali, de evrei, de greci şi de armeni.

Joao se întrebă de ce îl ducea Barbarossa la Galata, unde nu era nimic de câştigat când ziua pierea, în afară de lovituri de cuțit şi de sifilis.

Poarta Buyuc Culle se ridica, masivă, echipată cu lanțuri ruginite, care nu mai puneau demult în mişcare hersa. Strada începea sub arcada ei dublă. Era imposibil s-o parcurgi fără să te loveşti de cineva. Claie peste grămadă, în funcție de debarcări, artera vitală a Galatei lăsa să se scurgă toate viciile, toate popoarele, toate monedele: țechini, ducați, piaştri, *soldi* de aramă, albişori care nu valorau mare lucru, monede din aliaje proaste, frumos lustruite, lucind de atâta folosință, mărci

zornăitoare, florini căutați, dar rari, altuni, care erau muşcați cu dinții ca să li se încerce conținutul de aur, scudul cu leu olandez, pe care toți şi-l smulgeau din mână. Pentru câteva minute sau câteva ore de plăcere între picioarele de bronz ale indienelor de pe Gange, pe fețele cu ochi mici şi negri ale fetelor din stepe, între sânii lăptoşi ai slavelor, în palmele îndemânatice ale italiencelor şi grecoaicelor, se vehiculau sume colosale, care scăpau controlului exercitat de *muhtesib* şi de agenții lui, *kol oghlanlari*[1], însărcinați cu fixarea şi verificarea prețurilor şi cu perceperea taxelor şi drepturilor de la comercianți.

Acest comerț nu era prevăzut în codul fiscalității Imperiului Otoman. Nu se exporta pe malul drept al oraşului. Nu exista. Doar pentru cei care se repezeau în fiecare noapte în străduțele sordide şi cârciumile urât mirositoare ale cetății genovezilor. În toate ungherele, la adăpostul tuturor porților, în cele mai sordide fundături, femeile îşi ridicau rochiile bălțate, îşi arătau sexul, tinere cu pieptul plat îşi arătau sfârcurile, altele, mici şi grăsuțe, în şalvari, îşi legănau şoldurile. Cuvintele care se conturau pe buzele lor vopsite formau o invitație la păcat. Codoaşele, cu capetele de cucuvele şi ochii în veşnică mişcare, supravegheau toată lumea aceea frumoasă, care căuta adăpost în bordele. Şi se plătea un drept de împreunare, care varia în funcție de specialități, nimeni nu încerca să le înşele, pentru că nu şovăiau să folosească pumnalul scurt cu lamă oblică, pe care îl purtau la şold. Banii dispăreau în şanțul sânilor ofiliți, unde stătea o pungă de piele. Erau slujite de ajutori grosolani, atenți şi gata să intervină când lucrurile luau o întorsătură urâtă. Se deplasau câte doi în acea fojgăială, reperând clienții solvabili, pe care îi atrăgeau cu propuneri ispititoare.

[1] Controlor şi perceptor-şef (n.a.).

Joao şi Barbarossa, însoţiţi de zece timarioţi înarmaţi cu sulițe grele şi de soldaţi purtând torțe, intrară în mijlocul acelei mulțimi agitate şi turbulente, al acelor mirosuri de grăsime încinsă, de vin şi de mosc, de trupuri oferite. Torțele luminau bijuterii de sticlă, podoabe de cupru, lame damaschinate, unghii lăcuite, dinți ascuțiți, jinduiri şi bănuieli. Trupa impunea respect. Tâlharii şi beţivii nu se apropiau de ea. Târfele nu încercau s-o abată din drum.

Deodată, un om strigă:

— E Barbarossa! E Khayreddin!

Îl recunoscuse pe *kadupan paşa*. Se stârni teama. Mateloţii şi soldaţii creştini se apropiară totuşi să-l privească pe celebrul amiral, care măcelărise mulţi de-ai lor. Admiraţia şi respectul se dovediră mai puternice. Un moment, uitară de fiinţele din Galata. Poftele dispărură. Şi li se părea că auzeau tobele galerelor, tunul bubuind şi iataganele zăngănind.

Barbarossa străbătea strada şi se lăsa liniştea. Tăcerea stărui şi după ce trupa se depărtă de acea mocirlă şi se apropie de cimitirul grecilor, acolo unde rezidenţii străini şi negustorii bogaţi construiseră locuinţe somptuoase.

Când rumorile portului se confundară cu murmurul brizei, Barbarossa ceru trupei să se oprească în faţa unei moschei. Nu era un adept al purificării, dar avea o mare nevoie de Dumnezeu de când trecuse de optzeci de ani. Se limită să pună fruntea pe modesta uşă a edificiului şi să-şi sondeze inima.

Joao îi respectă momentul de reculegere. El era departe de divinităţi, chiar şi de Iahve, căruia nu-i mai aducea ofrande din copilărie. Nu mai ţinea sabatul; nu mai citea Sfintele Scripturi; nu căuta alte căi spirituale. Îşi pierduse credinţa în ziua în care Inchiziţia îi arsese pe rug pe mulţi din familia lui.

Barbarossa porni mai departe. Ajunseră pe înălțimile Galatei şi la porticul cu colonade al unei case mari cu trei etaje, cu turnulețe la colțuri.

Un ofițer timariot bătu la uşă. Un cap de gorgonă se putea vedea deasupra şambranei monumentale în formă de ogivă. Clinchetul broaştei păru să iasă din gura ei diformă. Centimetru cu centimetru, trăgându-se înapoi sub efectul unui mecanism invizibil, unul dintre cele două batante întărite cu două mii de livre de bronz se deschise. În prag, nu era nimeni să-i primească. Joao văzu lățindu-se un dreptunghi de lumină.

— Păziți intrarea acestei case, le porunci Barbarossa timarioților şi soldaților. Să nu se apropie nimeni, chiar dacă spun că vin din partea cadiului.

Soldații îşi ocupară pozițiile, lăsându-i pe Babarossa şi pe Micos să pătrundă în acea casă îngrijorătoare, a cărei uşă se închise la fel de misterios cum se deschisese cu o serie de clinchete.

Joao se afla în mijlocul luminii. Două inele mari de lemn erau suspendate de tavan cu lanțuri. Fiecare purta o sută opt lumânări. Numai un ochi exersat de inițiat ar fi putut să atribuie un sens acelor numere. Privirea lui Joao trecu repede peste acele coroane de foc şi se minună în clipa următoare la vederea unor pânze agățate pe pereții acelui vast vestibul şi de-a lungul unei scări de marmură roz, care ducea la etaj. Erau picturi recente ale unor artişti din şcoala italiană. Una dintre ele îl captivă: reprezenta *Triumful Virtuții*[1].

Venus, cocoțată pe un centaur, al cărui corp simboliza conflictul etern dintre rațiunea omului şi instinctul animal, forma centrul. Zeița era înconjurată de oameni şi de îngeraşi cu aripi de fluture şi urmată de un hermafrodit semănând cu o maimuță, care transporta patru săculeți

[1] Acest tablou, executat de Mantegna în 1502, se află acum la Muzeul Luvru (n.a.).

conținând semințele răului. Toți fugeau de Daphne, transformată în copac şi aruncând priviri speriate spre sulul de pergament, care şerpuia de pe brațul ei stâng până la piciorul drept. Pe el era scris un apel care implora în latină, greacă şi ebraică:

AGITE PELLITE SEDIBUS NOSTRIS FOEDA HAEC VICIORUM MONSTRA VIRTUTUM COELITUS AD NOS REDEUTIUM DIVAE COMITES.

„Veniți, însoțitori divini ai virtuții, voi, care v-ați întors din cer, alungați din sferele noastre Viciile, acei monştri îngrozitori", citi Joao.

— Sunt imagini nelegiuite, comentă Barbarossa.

Joao văzuse unele şi mai deochiate la Veneția şi în Olanda. Se întreba cărui individ original putea să aparțină acea colecție.

În afara personajelor încremenite în ramele cizelate şi aurite, nu era nimeni. Barbarossa trebuia să fi cunoscut bine locul şi obiceiurile proprietarului, pentru că păşi pe scară fără cea mai mică ezitare.

Traversară câteva săli în care se aflau comori antice. Joao admiră acolo ce produsese omenirea mai bun de-a lungul timpului, de la masca mortuară egipteană fasonată în timpul Regatului Nou la statuia de aur a unui Buddha birman. În câteva clipe, parcurgeai toate culturile, religiile şi civilizațiile. Secolele se perindau, mileniile te striveau. Fiecare obiect era impregnat de o putere care nu putea să lase vizitatorul indiferent. Joao simți tot felul de lucruri. Barbarossa îl preveni:

— Toate astea oglindesc păcatele noastre!

— Şi produsul orgoliului necredincioşilor!

Vocea îi surprinse pe Barbarossa şi pe Joao. Nu-l zăriseră pe omul care stătea în umbra unei monumentale statui de bronz a lui Moise spărgând Tablele Legii.

— Osman, şopti Barbarossa.

Osman avea hainele negre, chiar şi turbanul care îi înfăşura capul îngust. Joao rămase încremenit. Îl

recunoscu pe cadiul din Istanbul. Era un judecător intransigent, care făcea parte dintr-o familie prețuită de sultan şi cunoscută pentru credința ei fanatică. Fratele lui, judecătorul armatelor, *kazasker* Hodja, fusese cel mai celebru dintre reprezentanții ei, înainte să piară otrăvit.

Osman avea pe buze un zâmbet forțat. Acest efort îi trăgea în spate buzele cărnoase care, răsfrângându-se, descopereau colțuri înnegrite de dinți în gingii sângerii. Cadiul era o întruchipare a morții şi fratele demn al celui care stârnise teroare în provinciile din Rumelia.

— Ce cauți aici? îl întrebă Barbarossa, ca şi cum avea să se arunce asupra judecătorului, pe care îl ura.

— Sunt legătura, răspunse Osman. Vă aşteptam. Nu voiam să-mi fac intrarea fără reprezentanții armatei. Dumnezeu e generos cu cei drepți, îi pedepseşte pe cei ce tăgăduiesc, adăugă el, examinându-l pe Joao.

Tânărul nu înțelese sensul cuvintelor cadiului. Judecătorul păru însă mulțumit. I se adresă din nou lui Barbarossa:

— Dragul meu Khayreddin, nu te mira că mă vezi aici. Am drepturi asupra acestei case şi îndatoriri față de cei care o locuiesc. Trebuie să veghez interesele islamului la fel ca tine. Dacă nu-ți e cu supărare, vom pecetlui o alianță pentru binele Sublimei Porți.

La aceste cuvinte, îi pofti într-o bibliotecă cu rafturile înțesate de volume şi suluri. Rafturile nu reuşeau să adăpostească toate cărțile şi manuscrisele care, într-o revărsare de cerneală, de piele şi de hârtie, se etalau pe podea şi se îngrămădeau în jurul a şapte pupitre din fag, pe picioarele cărora fuseseră sculptate maxime enigmatice în persană şi ebraică. În fundul acestui spațiu foarte puțin luminat, patru oameni stăteau în centrul unei hexagrame din faianță, unde numele lui Dumnezeu, asociat cu cuvintele victorie, eternitate şi dreptate, apărea în vreo zece limbi. Nouă fotolii de lemn cu speteze înalte

fuseseră aşezate pe circumferinţa descrisă de punctele figurii simbolice.

Joao simţi cum i se încălzeşte inima. Unchiul lui, Etienne, făcea parte dintre cei patru patriarhi în robe lungi şi negre, fără vreun semn aparent de putere sau de bogăţie.

— Fiţi bine-veniţi! zise Etienne, apropiindu-se să-i salute pe cei trei vizitatori.

Se înclină în faţa cadiului, îl îmbrăţişă pe Barbarossa şi îl strânse în braţe pe Joao ca pe un fiu. Cadiul şi Barbarossa se mai întâlniseră cu însoţitorii lui Etienne şi le facură un semn de prietenie. Joao înţelese de ce, atunci când Etienne îi prezentă acei oameni cu bărbi lungi, privirile lor inteligente şi mistice îi citeau fără greutate în suflet.

Joao îşi ascultă unchiul şi se simţi foarte impresionat. Acele trei figuri care ieşiseră parcă din Vechiul Testament aparţineau elitei poporului evreu. Almosnino Moche era maestru al Torei, marele rabin Arama Meir avea în sarcină destinul evreilor din Imperiul Otoman, iar Ibn Zimra David, marele rabin al Egiptului, din Cairo, versat în Cabala, era în mod incontestabil cel dintâi reprezentant al noii gândiri evreieşti.

Ce făceau acolo conducătorii poporului lui Israel? De ce îl priveau cu drag şi nu-şi ascundeau bucuria care le lumina feţele severe? Cum puteau să accepte prezenţa cadiului Istanbulului, adversar sălbatic, înverşunat, al tuturor celor care nu aparţineau de comunitatea musulmană? Cine avea atâta putere încât să adune la un loc şapte oameni atât de diferiţi?

Etienne îi arătă fiecăruia un jilţ. Joao se uită la cele două fotolii rămase goale. Cui erau destinate? Răspunsul nu se lăsă aşteptat.

Precedată de un foşnet de jupoane, ea îşi făcu brusc apariţia în pragul bibliotecii.

10

Femeia impunea respect. Era greu să-i susții privirea dezaxată de strabism. Îi cântări din ochi pe acei bărbați, apoi înaintă, îmbrăcată în catifea de culoarea peruzelei, încărcată de perle. Părul cu reflexe roşiatice era despărțit în două părți perfect egale, menținute de un cerc de aur. Atitudinea ei era rece şi maiestuoasă. S-ar fi putut crede că era soția împăratului Germaniei sau ducesa unei țări scandinave, dar ea întruchipa în mintea celor care o slujeau figura emblematică a reginei Esthera sau pe cea a lui Judit, eroina dragă evreilor, care salvase tribul lui Simeon ucigându-l pe Holofern, generalul asirian al lui Nabucodonosor.

Această apariție îl încremeni pe Joao. O avea în față pe mătuşa lui, foarte puternica şi incoruptibila *doña* Graci Nazi, şeful necontestat al evreilor din Spania şi al unei părți din diaspora.

— Pacea Domnului fie cu voi, zise ea, înainte să-şi oprească privirea la Joao. Să-şi fi pierdut nepotul meu toată afecțiunea?

Joao făcu un efort considerabil să vină să-i sărute mâna înclinându-se. Mătuşa îi inspirase întotdeauna admirație şi teamă şi îi era dator în multe privințe.

— Îți aminteşti de testamentul unchiului tău? întrebă ea, trecându-şi mâna prin părul buclat al focosului ei nepot. Ai obligații, Joseph. Te-am educat pe vremuri ca să devii marele vistiernic al poporului nostru. Ai uitat cumva?

Joao nu uitase. Amintirile reveneau în valuri şi îşi simți picioarele moleşindu-se. Totul începuse în Spania, înainte de naşterea lui, la promulgarea edictului din 30 martie 1492, prin care regina Isabela şi regele Ferdinand le dăduseră evreilor să aleagă: botezul sau expulzarea. Tatăl lui, Jacob Nazi, alesese atunci să se stabilească

în Portugalia, iar el se născuse la Lisabona. Joao se revăzu în oraşul etajat cu străduțe întortocheate. Avea treisprezece ani şi avusese loc propria lui *bar-mitsva*, comuniunea solemnă care făcea din el un copil al lui Israel, în vreme ce preoții portughezi îl convertiseră cu forța, punându-i numele de Joao Miguez.

Avusese multe nume, multe identități ca să scape de Inchiziție. Mătuşa Graci era acolo ca să-i amintească asta şi să-l cufunde din nou în iad. Existau lucruri de care nu voia să-şi aducă aminte; ele ar fi murdărit iubirea pe care o avea pentru Cecilia.

Doña Graci îl lăsă ca să vorbească cu înțelepții. O privi în timpul lungilor discuții preliminare. Alte imagini îi veniră în minte. Îşi aminti ziua în care ea se căsătorise cu bogatul bancher Francisco Mendes. Ceremonia oficială fusese celebrată la biserica Sfânta Maria, în prezența nobilimii creştine, urmată de alta, secretă şi conformă cu tradiția evreiască. Inchizitorii au vrut să pună la încercare credința acestor creştini proaspăt convertiți ordonând proceduri de autodafe şi, cântând psalmi, au ars culegerile din Talmud şi sulurile Torei în vârful turnului de la Belem. Au invocat cerurile. Au răcnit numele demonilor pe care îi asociau cu evreii.

Joao strânse din dinți. Acest trecut îl speria şi încerca să-i alunge miasmele şi ororile, dar prezența mătuşii sale îi anihila efortul. I se păru că revedea morți putrezind; ruguri care îi reaţâţară ura. Era în luna aprilie. Într-o zi de luni. Seceta şi ciuma făceau ravagii în Portugalia. Credincioşii au văzut apărând imaginea în flăcări a Fecioarei în biserica dominicanilor. Acest miracol nu a domolit inimile. Dimpotrivă, călugării din oraş au decretat că Maica Domnului cerea ajutorul bunilor creştini. Mulți dintre ei s-au îndreptat spre cartierul Negocio, agitând cruci. Joao studia acolo mecanismele finanțelor, deşi era foarte tânăr, pentru că aşa ceruse tatăl lui, în înțelegere cu *doña* Graci; în primele trei zile ale săptămânii, se

inițiа în contabilitate şi manipularea monedelor în banca lui Mendes. Şi acolo, în timp ce cântărea ducați, îi auzise îndemnând la omor.

— Salvați-vă sufletele! Ucideți-i pe evrei!

Joao avusese prezența de spirit să părăsească repede banca şi să fugă din centrul comercial unde se concentrau evreii. Alergase până la mica librărie aparținând unui compatriot discret, foarte stimat de creştini. Se ascunsese între teancurile de cărți, în fața unei ferestruici cu grilaj, care se deschidea spre mica piață Sfântul Ioan. În minutele care urmaseră, asistase cuprins de oroare şi terorizat la masacrul semenilor săi. Nimic nu a fost cruțat, spre slava lui Hristos şi iubirea față de Fecioară. Împinsă de călugări, mulțimea i-a atacat pe toți evreii, călcând în picioare bătrânii, spintecând femeile însărcinate. Văzuse capetele bebeluşilor lovite de borne, copiii străpunşi de sulițe, sângele curgând din înălțimea caselor unde, pe marginea ferestrelor, fanaticii le tăiau gâtul capilor de familie.

Joao fusese asaltat de aceste fantasme îngrozitoare; simțise suflul Inchiziției răspândindu-şi în acea încăpere mirosul de sulf şi de cenuşă. Traversase Europa de la vest la est ca să se îndepărteze şi să uite. Anvers, Ratisbona, Roma, Praga, Veneția îl primiseră; fuseseră răspândite zvonuri extraordinare pe seama lui. Pentru unii, era fiul natural al sultanului Soliman, pentru alții, bastardul dogelui Gritti. Se credea că era slujitorul papei, spionul regelui Franței, agentul Veneției. La Anvers, exact înainte de moarte, unchiul lui, Francisco Mendes, o numise pe *doña* Graci executorul lui testamentar. Adăugase că va fi asistată de nepotul ei Joseph şi de vărul Abraham Benveniste.

Joao Miguez nu exista pentru *doña* Graci Nazi Mendes. El era Joseph Nazi, alesul evreilor spanioli, speranța unui întreg popor. Simți greutatea acestei responsabilități pe care dorea să i-o pună pe umeri. Refuzase întotdeauna

să fie salvatorul evreilor. Nu era un sfânt; omorâse de multe ori oameni şi avea să mai omoare. Nici măcar nu se simţea evreu. Până acum. Mătuşa Gritti îi amintise îndatoririle.

Femeia puse capăt discuţiilor uzuale ca să menajeze susceptibilităţile compatrioţilor săi masculini şi ale reprezentanţilor islamului. Excela în arta dificilă a diplomaţiei. Reprezenta şi milioane de ducaţi şi de florini. Măcar din acest motiv, oamenii o contraziceau rareori. Cârmuia crizele statelor acordând împrumuturi prinţilor; se arăta generoasă faţă de constructorii de sinagogi şi de moschei, făcându-le donaţii conducătorilor religioşi, care o considerau o sfântă. Osman se număra printre ei. Primise de la ea zece mii de altuni ca să facă faţă nevoilor a zeci de şcoli juridico-religioase de care se ocupa.

Doña Graci se întoarse spre nepotul ei. Un zâmbet matern îi lumină faţa fardată cu alb. Ţinea la tânărul acela tenebros şi brutal; ţinea la el ca la un fiu şi dorea să-l lege definitiv de numele ei în faţa unor martori. Acesta era scopul secret al acelei adunări.

— Faptele tale de vitejie au ajuns şi la urechile mele. Ştii că se vorbeşte despre tine ca despre un nou David? Ai devenit un bărbat frumos şi voinic, Joseph, şi te-am convocat din nou ca să duci la bun sfârşit o misiune nobilă: să aduni câţiva dintre ai noştri şi să reconstruieşti Sionul. Asta se va face la vremea sorocită, cu îngăduinţa prietenilor noştri turci, şi-ţi vom da puteri depline asupra tezaurelor noastre. Cei treizeci de mii de bărbaţi şi de femei ai lui Israel, care trăiesc în acest oraş, vor fi alături de tine. Vor fi obligaţi să te ajute în orice împrejurare, aşa cum vor face cadiii, dervişii sau ulema, cărora le susţinem acţiunile. Avem un duşman comun: Sfânta Inchiziţie. Sublima Poartă ţi-a înarmat braţul, Israel îţi va umple cuferele. Eşti din acest moment soldat şi bancher. Sarcina pe care ţi-o impunem nu se va împlini fără greutate, lacrimi, compromisuri, asasinate, fără să faci păcate

care-ți sunt de pe acum iertate. Pentru că nu mă îndoiesc, marii rabini fiind de părerea mea, că Dumnezeu îşi va întinde mâna ca să te binecuvânteze după ce-ți vei fi împlinit destinul. De aceea, ca să-ți uşurăm povara, am hotărât să ți se alăture, pe lângă maestrul Levy, câteva personalități de calitate.

Doña Graci făcu o pauză. Întinse mâna spre un pupitru apropiat. Se afla acolo un clopoțel de aramă, pe care îl agită. Sunetelor uşoare le răspunse curând zgomotul unor cizme. Îşi făcură apariția războinici mongoli îmbrăcați în piele roşie. La centurile care le strângeau tunicile, aveau hangere lungi şi încovoiate. Făcliile din mâinile lor le luminau fețele nepăsătoare şi pline de cruzime. Acele chipuri arămii cu ochi înguşti şi lucitori nu-i impresionară pe oamenii aşezați în jilțuri, care se temeau numai de Dumnezeu, nu şi de fețele marcate de cicatrici ale celor care îi urmau şi pe care Joao îi recunoscu cu o strângere de inimă: don Samuel, don Abraham şi don Solomon. Primul era fratele lui cel mic, un spadasin faimos care luase viața multor adversari în duel. Nu-l mai văzuse de opt ani. Luptători la fel de focoşi erau Abraham şi Solomon, pe care îi credea morți sau întemnițați. Simți imboldul să se ducă la ei şi să-i îmbrățişeze, dar mătuşa anunță deodată:

— Fiica mea, Reyna Graci.

Răsuflări, gânduri, gesturi, intenții rămaseră suspendate. Reyna îi purtă departe de acest timp de comploturi şi războaie. Frumusețea ei era atât de desăvârşită, încât rămaseră uluiți. Nici cadiul Osman, nici foarte purul Arama Meir nu-şi putură alunga interesul brusc față de tânăra persoană. Era imposibil să-i ignori prezența.

„Prezența" era un cuvânt palid. Joao nu-şi mai recunoştea verişoara. Îşi amintea de o fetiță osoasă şi fragilă, foarte curioasă şi însetată de cunoaştere. La opt ani, ştia totul despre Talmud şi vorbea curent spaniola şi franceza. Nu putea fi aceeaşi persoană.

Tânăra avea un ten ca de fildeş. Graţia severă a feţei era încadrată de un văl cusut cu fir de aur, aşezat peste părul şaten; nasul drept, buzele roz, pe care le-ai fi putut crede pictate de un maestru al şcolii florentine, gravitatea expresiei slujite de o privire vioaie umbrită de gene lungi, toate astea le încântau imaginaţia. Nu întruchipa totuşi idealul feminin al rabinilor şi al cadiului. Acesta din urmă o simţea prea inteligentă. Înţelepciunea îi era doar aparentă.

Înveselită de un guler alb brodat cu fir de aur, rochia de postav negru satinat îi acoperea corpul, protejat de o cruce mare a lui Solomon, din metal albăstrui, care atârna de un lanţ de argint. Ţinea o carte în mâna strângă, iar dreapta îi atingea uşor teaca unui mic pumnal. Ochiul iscoditor al cadiului descoperi arma şi turcul se înfioră. Serviciile sale secrete îi aduseseră la cunoştinţă că pumnalul era înmuiat într-o otravă mortală. Simţi deodată oprindu-se asupra lui privirea tinerei şi periculoasei moştenitoare a băncii Mendes.

Reyna se uită la el cu un fel de îngăduinţă şi calcul. Cadiul îşi puse în gând să fie prudent faţă de ea. Apoi, privirea îi trecu rând pe rând la ceilalţi. În ochii i se citea îndrăzneala. Se născuse să comande. Joao înţelese când îl fixă şi pe el.

— După ce n-am să mai fiu în această lume, continuă *doña* Graci, Reyna se va ocupa de nevoile „societăţii" noastre. Ea se va îngriji de cheltuielile voastre. Fiţi liniştiţi, nobili seniori, fiica mea a fost iniţiată în mecanismele finanţelor la o vârstă la care fetele se joacă cu păpuşile şi plâng în poala dădacelor. A studiat istoria, geografia, politica şi filosofia cu cei mai buni profesori de la Anvers şi de la Cracovia. Ar putea să prezinte Tabelele Legii în şase limbi, dar mă îndoiesc că asta vă va fi pe plac, fiind femeie. Va trebui să vă obişnuiţi cu unele schimbări şi cu dorinţele noastre de independenţă. Dar nu mă aflu aici ca să vă vorbesc despre viitorul femeilor. Reyna face

parte din acest viitor. Nu poți visa la o astfel de soție? întrebă ea, ațintindu-şi privirea asupra nepotului.

Joao se crispă. Întreaga lui ființă se revoltă. Aşadar, pentru asta îl aduseseră în casa aceea. Acea unire posibilă era dorită de toți. Citi asta pe fețele lor mulțumite; rabinii şi cadiul zâmbeau în barbă, Barbarossa îşi afişa mulțumirea frecându-şi mâinile. Numai Etienne se arăta îngrijorat. Protejatul lui o iubea la nebunie pe Cecilia. Lucrurile nu aveau să fie deloc simple. Se gândi la tânăra care devenise „prințesa luminii" şi la toate nenorocirile anunțate.

11

Era o vreme ploioasă şi tristă. O mantie cenuşie învăluia cupolele aurite şi albul minaretelor. Norii stagnau deasupra oraşului, care se agita şi se pregătea de sărbătoare. Furia umplea inima prințesei, pentru care milioane de credincioşi se rugaseră în moschei, în timp ce sufiştii îi asociau numele cu cel al lui Ali şi al martirilor de la Kerbela.

Mihrimah îşi blestemase ore în şir propriul sânge, în timp ce cataplasmele şi sucurile vindecau rana pe care şi-o făcuse. Blestemase lunga descendență a strămoşilor şi mecanismele subtile ale zodiacului, care o făcuseră să se nască într-un harem, cu titlul de prințesă. Îşi blestemase condiția de fată. Jură, pentru a suta oară, că-i va face viața grea lui Rüstem Paşa.

Era de mult timp la baie, rezervată doar celor care fuseseră alese s-o servească cu fervoare. Doisprezece eunuci vegheau la respectarea acestei reguli de excepție, pregătiți să le biciuiască pe cele care o încălcau.

O pregăteau aşa cum era pregătit un păun pe o tavă de argint. Era felul de mâncare ales, frageda trufanda a unui festin somptuos oferit unui porc gras. În jurul ei, erau

o mulțime de femei; nu fuseseră niciodată atât de multe. Surprinsese de mai multe ori fața gravă a Yasminei şi pe cea a lui Nurbanu, pe care le privea cu o luciditate întrebătoare şi plină de teamă.

„Ce voi păți în noaptea asta? De ce mă pregătiți ca pe un animal de sacrificat?"

Evident, ştia ce o aştepta în intimitatea camerei nupțiale. În harem, se spuneau tot felul de lucruri despre relațiile dintre bărbat şi femeie şi circulau miniaturi şi desene; aceste lucruri se practicau liber între animalele domestice din palat şi se întâmplase să vadă un câine şi o cățea acuplându-se. Se mai spunea că unele odalisce putuseră, cu riscul vieții, să facă experiența cu şeful eunucilor albi, care nu era complet neputincios fizic, dar asta rămânea un mister pentru cele mai multe dintre femeile închise în Topkapi.

Fusese îmbăiată şi spălată cu săpun de Alep, îmbăiată iar în lapte de măgăriță. Părul îi fusese spălat de trei ori şi uns cu uleiuri vegetale. Şi părea să nu se mai sfârşească. Întinsă pe masa de marmură acoperită cu o saltea subțire ungurească, Mihrimah oftă.

Şi timpul continuă să se scurgă odată cu firele de nisip ale clepsidrelor din harem. Nu-l mai stăpânea. O purta în mod inexorabil spre acel moment în care nu-şi va mai aparține. Asta era soarta tuturor femeilor din acea lume. Musulmane sau creştine, erau condamnate să suporte legea lui Dumnezeu, puterea tatălui, gelozia fratelui, voința soțului.

O sclavă turnă un extract violet pe părul ei răsfirat. Şase mâini se plimbau pe corpul ei gol, făcând să pătrundă în piele uleiul cu proprietăți calmante.

Cecilia o asista pe Yasmina, care oficia ca o mare preoteasă. *Kiaya* comanda maseuzele, cele opt sclave de la baie şi cele patru sclave de la garderobă.

Toate erau sub supravegherea lui Abas. Acesta avea să-i dea raportul lui Hürrem, care, deocamdată, se afla la sultan, ca să obțină dreptul de a asista la căsătorie.

— Nu-mi faceți rău, zise Mihrimah, care descleşta pentru prima dată dinții de când zorii cenuşii se iviseră peste Bosfor.

Refuzase întotdeauna să fie rasă. Eunucul ei o hărțuia. Toți eunucii vânau firele de păr, epilarea era obligatorie de două ori pe zi. Yasmina o privi cu milă.

— Ți-ai făcut deja rău singură.

— Te cunosc eu bine, *kiaya* diavolului!

— Destul! se răsti Abas.

Muntele de grăsime se puse în mişcare, răsturnând taburetele răspândite. Sclavele se înspăimântară la vederea acelui monstru. Vălurelele de grăsime se agitau pe torsul şi abdomenul lui. Nu purta niciodată bluză la baie. Asuda abundent. Acea apă sărată, curgând spre partea de jos a corpului, se întindea în pete largi pe şalvarii cu dungi.

— Te las în grija lui Nurbanu, se răsti el, aplecându-şi fața hidoasă şi ciupită de vărsat spre cea a prințesei.

Mihrimah înțelese că şeful haremului era pregătit să facă uz de forță. Era abil şi ştia să lovească fără să lase urme pe pielea celor pe care le pedepsea. Tânăra cedă. Abas dădu din cap, înştiințând-o astfel pe Nurbanu că putea să înceapă. Cecilia răsese sau epilase deja odalisce, dând dovadă de îndemânare şi blândețe. Aşteptă încuviințarea Yasminei, pe care nu voia s-o ofenseze. *Kiaya* n-ar fi vrut să cedeze la porunca lui Abas. Cedă însă, după ce îi dădu de înțeles că se supunea din rațiuni de stat şi nu puternicului eunuc îndrăgit de Soliman. Dreaptă şi mândră, se îndepărtă de masa de marmură pe care tremura prințesa.

Clepsidrele lăsară să se scurgă puțin timp. Tensiunea dispăru şi Cecilia se apropie de Mihrimah. Pe două mese joase, susținute de lebede de abanos cu aripile desfăcute, sclavele aşezaseră tot ce era necesar şi prisosul de cosmetice. Unguentele de Arabia, pudrele de China, parfumurile de India şi cremele de Persia erau

păstrate în flacoane de alabastru şi în cutiuţe preţioase. Marea lor valoare se estima în numărul de vieţi care costaseră pentru transportul lor până la palatul Stăpânului Stăpânilor.

Într-un sipet de lemn roz, tapiţat cu pâslă, erau rânduite cochiliile de midii. Un lucrător abil din corporaţia bărbierilor ascuţise marginile rotunjite ale valvelor lunguieţe de un albastru de ardezie, care aminteau fundul misterios al mărilor. Lângă sipet, se afla o cană de argilă smălţuită, care conţinea o pastă onctuoasă amestecată cu var nestins.

Cecilia băgă mâna în cană. Pasta îi încălzi imediat vârful degetelor. Unse pubisul prinţesei, care se crispă.

— Destinde-te, îi şopti Cecilia. Nu-mi îngreuna sarcina. Dacă am să te tai, vom suferi amândouă consecinţele.

— Nu-mi pasă. Diseară voi muri, murmură Mihrimah.

Vorbea atât de şoptit, încât *kiaya* şi eunucul nu-i putură auzi vorbele. Cecilia îi răspunse pe acelaşi ton:

— Diseară vei deveni atotputernică. Rüstem are nevoie de tine ca să ajungă în postul de vizir. Eşti legătura preţioasă, puntea între el şi Soliman, arma mamei tale.

— Dumnezeu s-o prăpădească!

— Nu-l amesteca pe Dumnezeu în treburile oamenilor. Fă în aşa fel încât să domneşti peste pântecele şi inima soţului tău. Ispiteşte-l cu bogăţiile palatului Topkapi. Şi, când vei fi în haremul lui, elimină-ţi rivalele. Are două soţii: ele nu contează, dar s-ar putea dovedi periculoase. Dacă vrei, te voi ajuta să-ţi instaurezi dominaţia asupra acestui oraş.

— Dar cine eşti? Te credeam numai rebelă, nu şi pricepută în arta complotului.

— Sunt venеţiană, tatăl meu este un maestru al comploturilor. Alţii m-au învăţat să supravieţuiesc. Iar eu trebuie să te pregătesc să trăieşti, nu să mori.

— N-am să te uit, Nurbanu.

Cecilia alese o cochilie şi începu să-i radă perişorul. După ce termină şi un tifon subțire, îmbibat în esență calmantă, îşi făcu efectul, unse pielea delicată şi trandafirie cu un colorant galben-roşcat, după cum cerea tradiția datând din timpurile nomazilor, după cum cerea soțul — toți soții Sublimei Porți.

Yasmina şi Abas o apreciară. O îmbunase pe Mihrimah. Era o minune. Abas ținu să-i întindă chiar el cea mai frumos lucrată cutiuță, acoperită cu frunze de aur şi ghirlande de safire. Acel recipient, manufacturat la Ispahan, nu se deschidea uşor. Abas introduse o cheie specială, care semăna cu o toporişcă. Scoase la iveală haşişul pudră, cel mai bun de pe piața din Istanbul. Acea cânepă era la mare căutare, iar originea ei se situa în vremuri străvechi. Se spunea că, în vechiul regat legendar Shen Nung, provoca vederea diavolului. Dar turcii nu-l foloseau ca să-l viseze pe Satana.

— Asta pentru plăcere, zise Abas, aşezând drogul în mâinile Ceciliei.

Tânăra răspândi pudra între sânii mici ai prințesei. Mai fină decât talcul, tratată ca să stea pe piele, ea închise la culoare cărarea dintre sâni, apoi buricul şi pântecele. Această plăcere era calculată pentru bărbat şi destinată femeii, când aceasta, eliberată de suferințele şi de constrângerile Coranului, consimțea să-şi elibereze corpul. În timpul actului, haşişul era tras pe nas de soț. El întârzia ejacularea.

Cecilia şi Mihrimah cunoşteau perfect, dar numai teoretic, acest moment crucial, când bărbatul îşi elibera sămânța şi femeia era fecundată. Nu întotdeauna. Asta depindea de perioadă, de fluidele fiecăruia şi de compatibilitatea sângelui. Dar şi de voia lui Dumnezeu!

Amândouă îşi puseră aceeaşi întrebare. Bătrânul Rüstem mai era în stare să procreeze?

12

Rüstem Paşa convocase cel mai bun *usta* spiţer. Aceşti *usta* erau maeştri în corporaţia lor. La Istanbul, erau câteva mii, toţi catalogaţi de cadii şi înscrişi în listele „păstrătorului de registre", *baş defterdar*, marele vistiernic, înconjurat de trei sute de secretari, Rüstem Paşa în persoană.

„Voi fi curând mare vizir", îşi zise el, strângându-şi pulpanele caftanului de mătase violet presărat cu crini de argint.

Înainte să ajungă în postul suprem, trebuia neapărat să săvârşească anumite lucruri. Unul dintre ele era să-şi onoreze viitoarea soţie. Sarcină anevoioasă pentru un bărbat căruia nu-i plăcea deloc să-şi piardă timpul între coapsele femeilor. Ale lui se plictiseau în serai. Le ignora, uitase că se căsătorise de două ori. De data asta, va trebui să-şi joace pe deplin rolul de soţ cu o soţie de şaisprezece ani.

Tinereţea asta îl speria. Se spunea că Mihrimah era sălbatică, ciudată, nu prea înclinată spre supunere, în stare de violenţe. Citise un raport despre ea. Hürrem îi recomandase să fie prudent şi intransigent. Femeile erau imprevizibile şi periculoase. Nurbanu, acea tânără sclavă venеţiană, era un exemplu. Cu cinci ani în urmă, ca să-i fie pe plac lui Hürrem, făcuse tot ce-i stătuse în putinţă ca s-o elimine pe drumurile care duceau la Istanbul. Dar nu numai că era în viaţă, ci reuşise şi să-l otrăvească *pe kazasker* Hodja şi, azi, făcea parte din cercul intim al favoritei.

Nu mai înţelegeai nimic!

„Trebuie să am grijă, mare grijă, foarte mare grijă, repetă el. Trebuie să pun şaua pe ea, şi chiar în noaptea asta!"

Rüstem traversă imensa sală păzită de arcaşi şi câţiva ieniceri aleşi pe sprânceană. Aceşti oameni încremeniţi îl

priveau trecând, nu fără să se înfioare. Acest paşă gras şi scund târa după el o umbră ucigaşă.

Rüstem ajunse la încăperea discretă, unde aveau loc discuțiile de taină. Acolo îl aştepta foarte priceputul spițer, pe care îl chema la el în momentele critice. Acest specialist, născut în regiunea Van, fusese crescut de vrăjitoare. Le îmbunătățise practica, studiind botanica. La Istanbul, fusese rând pe rând ucenic, lucrător, *usta*, înainte să fie ales *kethüda* de egalii lui. Acest titlu îi conferea un prestigiu considerabil, care depăşea cu mult cadrul oraşului. Era chemat uneori de mai-marii din imperiu în Anatolia sau la hotarele Rumeliei. Rivalii lui evrei şi greci îl respectau şi se întâmpla să schimbe idei cu ei.

— Fii bine-venit în casa mea, zise Rüstem, rugându-l să se aşeze pe unul dintre cele două divane care mobilau încăperea cu aspect siropos.

S-ar fi zis că cei patru pereți de faianță roz şi verde fuseseră cufundați în zahăr caramelizat. Brasero de bronz şi sfeşnice de argint răspândeau o lumină captată de un scut rotund de aur, pe care erau înscrise primele strofe din *mevolud*, cântecul religios despre naşterea profetului.

Maestrul spițer nu era sensibil la luxul din seraiuri, nici la inelele grele ale grăsanului paşă, nici la privirea mieroasă şi periculoasă pe care i-o arunca acesta când se aşeza în fața lui. Trăia în alte sfere. Slujea o ştiință misterioasă şi invoca drăcuşorii. Confunda cu uşurință materia cu spiritualitatea, căutând o cale care să-l ducă la puterea absolută. Cei mari îl plăteau generos. Avea nevoie de altunii şi de ducații lor ca să-şi ducă la bun sfârşit experiențele. Se spunea că făcea lucruri necurate şi toți se temeau de descântecele şi de otrăvurile lui.

Lufti Birkan – acesta îi era numele – fusese recunoscut oficial de cadiul Osman. Judecătorul religios ratificase alegerea corporației de spițeri, apoi îl introdusese în

şcolile religioase şi îl învestise printre sufişti. Osama era aliatul lui, Rüstem urma să-i devină.

Rüstem adulmecă. Spiţerul mirosea a turbă şi a flori uscate. Era cel mai cenuşiu şi mai neînsemnat dintre oameni. Se îmbrăca cu haine uzate. Papucii ar fi indignat un cerşetor. Nicio bijuterie nu strălucea pe degetele şi pe mâinile lui. Părea incoruptibil.

Era supărător.

Rüstem îşi atrăgea întotdeauna fiinţele mituindu-le sau oferindu-le posturi în administraţie. Folosea şi ameninţările, constrângând prin forţă. Cu acest Lufti, nu trăgea nicio speranţă să reuşească folosind metodele obişnuite, care mergeau de la bacşiş până la bici.

— Ai adus ce ţi-am cerut?

Întrebarea lui Rüstem a fost urmată de un zgomot plăcut urechilor lui Lufti. Paşa agită o pungă. Monedele sunară. Ziua se anunţa fructuoasă.

— Allah m-a îndrumat în căutările mele, răspunse Lufti, fără să se tulbure.

— Allah e drept. A făcut bărbatul superior femeii. Iar tu te afli aici ca să dovedeşti această superioritate. Allah poate să închidă ochii liniştit, suntem pe calea cea bună.

— Îi închide el, dar ne vede sufletele. N-avem de ce să ne temem. Am pentru tine trei săculeţi şi o sticluţă. Ştiinţa mea te va face viril timp de o noapte. Vei redobândi vigoarea de la douăzeci de ani. Mai mult! Ardoarea ta va fi egală cu aceea a unui agă al ienicerilor avântat în luptă, zise Lufti, scotocind în cutele veşmintelor informe.

Cântări în mână obiectele, descrise în parte ingredientele pe care le conţineau, apoi le puse la vedere pe divan. Rüstem şi le însuşi imediat. Gândurile îi şi zburau. Era deja acel războinic dominator de care amintise spiţerul. Le luă pe rând ca să le încerce consistenţa.

Primul conţinea o bilă mare de răşină de *Schinus molI*, amestecată cu pudră de scoarţă de ulm. Al doilea

îmbina isopul, camforul de Montpellier şi *Crithmum maritimum.* Al treilea conţinea o substanţă elaborată pe bază de piritenă de Africa, pe care grecii din Izmir o aclimatizaseră în sudul Turciei. Această substanţă avea o savoare fierbinte, care se răspândea ca un foc în corpul celui care o înghiţea. Mai rămăsese sticluţa din sticlă opacă, plină cu un sirop de garoafe superb şi un decoct secret, pe care Lufti îl ştia de la un savant chinez exilat la Konya.

Cele patru leacuri, dozate cu precizie, trebuiau luate din oră în oră începând de la ultima rugăciune a zilei. Stimulente, ele aveau să amelioreze toate deficienţele lui Rüstem.

Paşa îi permise spiţerului să ia punga. Înăuntru erau treizeci de monede de aur. Zece pentru marfă, douăzeci ca să cumpere tăcerea lui Lufti. Rüstem îşi zise că această căsătorie îl costa scump. Evreii vor suporta o parte din costuri. Avea de gând să se întâlnească cu *doña* Graci, banchera, ca să primească de la ea cincizeci de mii de ducaţi. Era preţul ce trebuia plătit pentru liniştea poporului ei pe teritoriul otoman. În schimb, dacă devenea mare vizir, le va acorda privilegii exorbitante şi exclusivitatea operaţiunilor comerciale dintre Turcia şi necredincioşi.

Spiţerul plecase spre o altă destinaţie. Rüstem pusese pe cineva să-l urmărească. Se dusese în partea de sus a Marelui Bazar, la cadiul Osman. Rüstem nu fusese îngrijorat: Osman era aliatul lui. Provizoriu!

Vesel şi încrezător, paşa, ajutat de şeful garderobei, împreună cu cei doi croitori şi vreo zece sclave, probase diferite ţinute de ceremonie. Trebuia să-şi afişeze puterea, dar podoabele sale nu puteau le să depăşească în măreţie pe cele ale sultanului. Alese un caftan căptuşit cu zibelină, îşi puse cizmuliţe cu toc gros, special făcute pentru talia lui mică şi lucrate din cea mai suplă piele,

apoi, un turban imens, care îl făcea să arate puțin mai înalt.

El, căruia sclavii şi oamenii din popor îi ziceau piticul grotesc, putu să se compare cu unul dintre ieniceri, care era de pază în fața odăilor sale. Îmbrăcat astfel, îl depăşea ca înălțime. Se simți demn să fie ginerele lui Soliman şi a lui Hürrem.

Hürrem apăru îmbrăcată în împărătească. Depăşea în strălucire tot ce se putea admira mai sclipitor în acel palat. Îl convinsese pe Soliman. Va participa la nuntă în prezența bărbaților. Stătea lângă sultanul ei, la două lungimi de lance de tron. Cancelarul fusese informat, ca şi şeful protocolului. Era o adevărată revoluție. *Nişandji* Kodja, al cărui rol consta în a redacta acte şi a pune pecetea imperială, având cunoştință de toate legile şi cutumele imuabile otomane, era profund tulburat.

„Favorita în afara haremului! E de neconceput! Contrar Coranului!", îşi zisese el, făcându-se mic în fața lui Soliman şi ascunzând cuvintele care l-ar fi costat viața. „Hürrem a ta o să ne ducă în iad. Foloseşte-te de lege. Pune în practică versetul din sura a patra: „Soții care suferă nesupunerea lor pot să le pedepsească, să nu mai intre în patul lor şi chiar să le bată".

Dar Kodja era un ins neînsemnat. Hürrem trecu de poarta a treia sub protecția şefului eunucilor albi. Stăpânul Stăpânilor ceruse totuşi să fie însoțită de şase femei acoperite cu văl, ea însăşi arătându-şi doar genele ochilor străinilor care ar avea îndrăzneala să încerce s-o recunoască printre odalisce.

În câteva minute, aura ei şi ajunse în toate încăperile haremului, pentru că locuitorii seraiului ştiau totul despre noua victorie a favoritei.

Indiscutabil, domnea asupra minții Cârmuitorului Credincioşilor. Această putere era de-a dreptul un miracol,

deoarece, oficial, era tot sclavă şi creştină. Allah, în înțelepciunea lui, nu voise să fie soție şi musulmană. Nu încă. Purtată de triumf, cu ochii luminați de întrevederea intimă, Hürrem ceru să-i fie aduse toate odaliscele mai mari de şaisprezece ani şi mai mici de treizeci. Abas făcu el însuşi trierea, încrezându-se în experiența lui, deoarece multe minteau în privința vârstei din ziua în care fuseseră vândute.

În număr de patruzeci şi patru, alesele se înşirară în arc de cerc în jurul favoritei, aşezându-se turceşte pe covoarele persane. Cecilia, care fusese rugată s-o părăsească pe Mihrimah, acum în paza a doi eunuci şi a Yasminei, se afla în primul rând. Femeile erau foarte surescitate. Îşi strângeau mâinile, se ciupeau, se jucau, nu încercau să-şi tempereze pasiunea care le agita de la întoarcerea favoritei.

— N-am nimic nou să vă destăinuiesc, zise Hürrem zâmbind.

Ele pufniră, oftară, lăsară capul în jos, ca şi cum ar fi fost prinse cu mâța-n sac.

— Acest palat are urechi, zidurile interioare nu sunt făcute ca să păstreze secretele. I-am spus lui Abas; Abas le-a spus eunucilor; eunucii v-au spus vouă. Totuşi, între camera stăpânului nostru şi această sală sunt trei sute douăzeci şi trei de paşi şi douăsprezece uşi. Am învățat să le număr din noaptea în care am fost aleasă.

La gândul acelei nopți şi al tuturor nopților care urmaseră, fecioarele suspinară mai tare. O invidiau chiar şi pe mica prințesă pregătită pentru nuntă. Hürrem nu precizase că, după ce plecase de lângă Soliman, se împodobise pentru nuntă. Reuşise să se transforme într-o ființă supranaturală în puțin timp, cu mult înainte de *ogle*, rugăciunea de la amiază care, în acea zi de *djuma*[1], se anunța febrilă în toate moscheile imperiului.

[1] Vineri, ziua marii rugăciuni (n.a.).

Era imposibil să te compari cu ea, s-o egalezi. Beneficia de o pensie considerabilă şi de nenumărate cadouri. În acea vineri de excepție, purta veşmintele prețioase pe care Soliman i le dăruise după campania din Ungaria. *Dhuma* imperială, mult mai elaborată decât caftanul, o învăluia ca un cocon prețios. După greutatea pietrelor prețioase cusute pe acest veşmânt se putea imagina că nu-i era uşor favoritei să se mişte. Safire de un portocaliu-roşiatic, al căror nume însemna „floare de lotus", străluceau încrucişându-şi desenele geometrice pe țesătura verde a veşmântului, închisă de cincizeci de nasturi opalescenți, care păreau făcuți din piatra lunii. Pe arătătorul mâinii stângi, un inel de aur cu pietre de crisoberil stârnea invidia frumoaselor închise în harem. La Topkapi, se ştia totul despre această bijuterie făcută din crisoberil găsit în Urali. Aparținuse unei rusoaice, mare contesă, acuzată de vrăjitorie, găsită vinovată şi arsă de vie la Kiev cu un secol în urmă. Acest inel îi fusese oferit lui Selim I, care îl ținea într-un cufăr. Soliman îl dăruise iubitei sale însărcinate. Inelul era vestit pentru puterea lui magică; proteja de deochi. Hürrem îl purta când era în joc destinul ei, când năştea, când Soliman pleca la război, în timpul epidemiilor.

Cecilia văzuse şi ea inelul, despre care îi vorbise Yasmina. Ciudat! Poate era prea obosită? Îi venise greu s-o recunoască pe favorită țeapănă, asemenea unei statui păgâne împodobite ca o sfântă spaniolă. Sub cele cinci rânduri de perle care îi ornau fruntea, fața albită artificial cu ceruză fusese redesenată de o sclavă siameză inegalabilă în arta machiajului. Ochii, măriți de lungi linii verzi, care se întindeau în curbe spre tâmple, erau şi mai frumoşi şi misterioşi, asemenea unor serpentine într-o marmură imaculată.

Hürrem nu mai zâmbea. Examina ceata subalternelor. Toate erau femele alese. Valorau cât greutatea lor în aur. În piețele unde fuseseră propuse spre vânzare,

urcaseră prețul licitației, provocând uneori încăierări pe care oamenii însărcinați cu ordinea le domoliseră cu lovituri de baston.

— Mă voi duce la Arz Odasi, după cum ştiți.

Arz Odasi. Acel spațiu, despre care se spunea că era splendid, nu fusese niciodată călcat de piciorul unei femei. Sultanii îl foloseau când şi când. Primeau acolo ambasadorii, înalții funcționari, reprezentanții congregațiilor religioase, prinții şi vasalii. Ceremoniile oficiale se derulau acolo cu fast, întâlnirile private se organizau sub protecția gărzilor muților, dedicați trup şi suflet stăpânului lor. Onorați erau cei care aveau dreptul să păşească acolo. Ieşeau bogați sau izgoniți, vii sau morți. Fericiți erau cei umili în fața Stăpânului Stăpânilor.

— Voi sta în spatele tronului, în spatele celor patru fii pe care Dumnezeu i-a dăruit descendentului lui Mehmed, Baiazid şi Selim, cu fața acoperită cu un văl. Îmi voi ridica privirea spre cadourile oferite de Rüstem Paşa, nu spre bărbații care le vor pune la picioarele sultanului. Asta ar însemna să comit un păcat, se spune... *Şeik-ül-islam* şi cadiii abia aşteaptă asta de la mine şi... de la cele care mă vor însoți.

Un „Ah!" ieşi din cele patruzeci şi patru de piepturi. Cecilia îşi exprimă surprinderea ca şi celelalte. Pielea i se făcuse ca de găină, capul îi huruia, pulsul i se accelerase. Hürrem le lua în râs.

— Aşa a cerut sultanul. Şase dintre voi o să se afle lângă mine. Ziua asta este o zi de veselie, marchează o piatră albă pe drumul anevoios pe care islamul l-a ales pentru noi, femeile, sclavele.

Cecilia vibră la aceste cuvinte. Se rugă Cerului să fie aleasă şi, în clipa următoare, Hürrem întinse un deget.

— „Fata care râde", zise Hürrem, arătând o hurie din Carpați, cu părul de culoarea grâului.

Le spunea pe numele lor turcesc, care le fusese impus la intrarea în harem. Nu se grăbi. Erau acolo tinere

cu caracter instabil, cu mintea fragilă, neruşinate, vicioase, oportuniste. Nu-şi putea permite să le ia cu ea în sala consiliului. Soliman repetase de trei ori: „Fă în aşa fel încât să te înconjuri de oiţe; nu vreau să fiu ofensat". Le alese pe cele supuse şi pasive.

— „Lacrima lunii", „Trandafirul deşertului", „Privighetoarea albastră", „Raza serii"...

Şi ultima:

— „Prinţesa luminii".

Cecilia crezu c-o să leşine. Avea să iasă din harem.

13

Cerul, pământul şi marea erau cufundate în cenuşiul spectral al acelei zile de vineri ploioase şi ceţoase. Cupolele palide pluteau deasupra imensităţii vagi a oraşului în culori estompate. Acest văl plumburiu sporea misterul peisajului şi povara incertitudinilor.

Trimisul negustorilor din Veneţia şi al Sfintei Inchiziţii se întreba de ce casele erau vopsite în roşu, în negru, în gri sau în galben. Nu mai călătorise de vreo douăzeci de ani şi nu considerase necesar să adune informaţii de la căpitanii care navigau pentru el. Acest gen de detalii nu i se părea important. Nu avea habar de toate codurile Istanbulului, dar cunoştea aproape perfect mecanismele financiare care făceau din el rivalul oraşelor Veneţia, Genova şi Anvers. În mintea lui, se conturau topografii formate din scrisori de schimb, cambii, tratate, produse de import şi de export, contracte, agenţi contabili, trezorieri, cămătari şi spioni în solda unor economii private sau de stat.

Numai culoarea aurului şi argintului avea o semnificaţie. Nu şi cea a cartierelor celui mai mare oraş din lume. Constată că roşul domina şi stăruia în jurul celor mai multe moschei. La vederea acestor edificii având

deasupra semiluni şi care erau împodobite cu stindarde acoperite de cuvinte spre slava lui Allah, îşi făcu semnul crucii. Se impunea degrabă un *Tatăl Nostru*. În mod ciudat, el, care nu se sinchisea de omniprezența lui Dumnezeu, se ruga mult de la începutul călătoriei. Faptul că era unul dintre membrii secreți ai tribunalului Inchiziției nu-l influența deloc în felul de a sluji interesele Cerului. Acceptase această numire ca să-şi spolieze mai bine concurenții. Nu se ruga pentru sufletul lui; încerca să-şi protejeze viața şi săruta tot timpul Biblia şi crucifixul. Preotul echipajului îl binecuvânta în mod regulat cu apă sfințită de la San Marco. El îi asculta cu încântare pe cei cinci călugări din suita lui cântând *Salve Regina.* Făcuse tot ce se putea pentru ca vasul să nu se scufunde şi reuşise: marea navă de război, cu cinci rânduri de vâsle, se afla la adăpost în Cornul de Aur.

Alessandro Venier Baffo nu era un sfânt. În numele Bisericii şi al comerțului, pusese să fie asasinați mulți oameni, să fie arestați prieteni, le provocase ruina, îşi vânduse fiica turcilor, după ce se vânduse el însuşi dogelui Gritti. „Draga" lui de Cecilia îi aparținea acum sultanului.

După terminarea rugăciunii, Alessandro privi palatul Topkapi. Fiica lui se afla undeva în spatele crenelurilor apărate de mii de soldați şi de două sute de tunuri. Nu avea nicio remuşcare, dimpotrivă, se debarasase de povara acelei progenituri, îmbogățindu-se în acelaşi timp. Nu numai că nu fusese obligat să-i dea o dotă la căsătorie, ci moştenise averea soției sale, decedată de friguri cu patru ani în urmă, avere care se transmitea din mamă în fiică. Cecilia nu-şi va cere niciodată partea. Era acum bine zăvorâtă în spatele unor ziduri groase, supravegheată de nişte oribili oameni castrați, supusă legii haremului. Era mult mai bine decât într-o mănăstire, aproape la fel de sigur ca într-un mormânt.

Ce combinație frumoasă! Încasase treizeci şi nouă de mii opt sute cincizeci şi trei de lire, opt mii de florini şi tot atâta aur în monede diferite. Acest surplus de venituri sporise beneficiile pe care le obținea de pe urma galerelor sale comerciale. Conducătorii Serenissimei îi uşurau sarcina. Le dădea comisioane şi îşi deschidea astfel noi piețe. Se bucura de sprijinul Consiliului celor Zece, se lăuda că e un intim al palatului. Statutul lui social era invidiat şi pizmaşii trăgeau nădejde să-i plesnească burta. Amanta lui nu era alta decât Beatrice Cornaro Contarini, acea cățea care îl disprețuia pe vremuri, când era numai un importator de talc cu blazon neînsemnat.

Nu era deloc uşor să fii în prim-plan. Îți făceai duşmani. Beatrice îi ceruse să-şi asigure serviciile unor mercenari francezi comandați de Antoine Gaufredi de Folcaquier. Aşadar, plătea din banii lui această trupă de nobili infami. În număr de treizeci, se regrupaseră pe punte şi se plictiseau. Erau nerăbdători să se bată cu pumnul şi pumnalul, să ucidă de plăcere şi pentru bani. Trecuse mult timp de când seniorul Baffo nu le mai indicase o victimă. Neputând să omoare necredincioşi, se dezmățau în bordelurile din Pera, preacreştinul târguşor de lângă Istanbul, ale cărui plăceri interzise erau lăudate până la Lisabona. Alessandro resimțea această violență continuă. Ea se manifesta cu răceală prin vocea căpitanului lor.

— Trebuie să debarcăm. Ambasadorul republicii e deja pe uscat. Cer indulgență pentru oamenii mei. Nu sunt marinari. Îngăduie-le să părăsească acest vas plin de păduchi şi de şobolani sau nu mai răspund de ei.

Alessandro simți o vagă îngrijorare. Tonul rece al mercenarului nu anunța nimic bun. Frigul devenea şi mai pătrunzător. Gaufredi se apropie şi-şi aşează pe bastingaj mâinile lungi şi fine de asasin.

— Să nu te gândeşti să intri ca un conchistador în acest palat, continuă el. Alții, mai importanți, au fost

traşi în țeapă în piețele publice ale acestui oraş pentru fleacuri.

Alessandro văzu ivindu-se fața colțuroasă, ciupită de vărsat şi palidă a mercenarului său în unghiul drept al câmpului său vizual. Ploaia nu îmblânzea trăsăturile acelei fețe marcate de o cicatrice urâtă ca o mască de carnaval. Regretă că-l angajase şi că nu avea curajul să-l concedieze.

— Ştii multe lucruri, Gaufredi, răspunse, întorcându-se spre el.

— Am vânat lupi, am pus capcane pentru vulpi, am observat păianjenii şi sunt tot în viață. Nu merg niciodată undeva fără să iau informații despre moravurile, cutumele şi obiceiurile fiecăruia. Logica spune să stai sub stindardul rezidentului care reprezintă interesele republicii. Se spune că sultanului îi plac ordinea şi ierarhia. Respectă eticheta, mergi la trei paşi în spatele bunului nostru ambasador şi totul va merge de minune... Mai trebuie să adaug oare că prezența fiicei tale nu-ți oferă niciun drept? Ba chiar e supărătoare: eşti tatăl unei sclave.

— Slavă Domnului! Am cel mai bun sfetnic din Occident. Îmi vrea numai fericirea.

— Nu-ți vreau fericirea. Vreau doar să te păstrez în viață... Mă plăteşti pentru această nobilă sarcină.

Această replică nu era lipsită de ironie. O formă de amenințare. Alessandro îşi zise că acel om putea să-l asasineze dintr-o clipă în alta, că făcea parte din acea rasă de şerpi care se vindea celui care plătea mai mult. Se gândi să-l dea pe mâna Sfintei Inchiziții sub un fals pretext. Ideea mai trebuia lucrată, pentru că Gaufredi avea sprijinitori printre oamenii Bisericii. Episcopi şi cardinali îi erau datori pentru unele servicii. Nu putea fi ars pe rug la fel de uşor ca un posedat.

Se asemănau. Cine îi va face felul celuilalt?

— Poți să le spui oamenilor tăi să încarce cuferele în bărci. Ne vom alătura suitei ambasadorului nostru.

*

Era multă lume pe mal la Un Kapani şi la Emineumü. Genovezii, francezii, olandezii, persanii, germanii şi reprezentanţii unor naţiuni mai puţin importante se adunaseră acolo, părăsind înălţimile Perei şi Galatei cu mare pompă. Erau escortaţi de sulițaşi, halebardieri, valeţi în livrea, ei înşişi încadraţi de două companii de ieniceri – compania 120 şi compania 136 staţionau în cazarma de la Echelles. Barca în care urcase Alessandro era încă la vreo sută de metri de ţărm. Chiar la acea distanţă, acei soldaţi de elită păreau enormi.

Când urcă pe chei, Alessandro le adresă o privire admirativă. Cu archebuzele pe umăr, cu săbiile curbate damaschinate la şold, în costumele lor de postav de Flandra, ienicerii impuneau respect. Trupa lor în rânduri perfecte degaja o forţă perceptibilă. Îi unea o disciplină de fier. Se spunea că nu dădeau niciodată înapoi în timpul bătăliilor, că sărutau mâna ofiţerului după ce erau pedepsiţi cu bătaia.

— Pe dumneata te mai aşteptam, îi zise ambasadorul veneţian Simoni lui Alessandro.

Acesta se uită cercetător la personajul care venise la bordul vasului în ajun şi i se păru mai şiret decât la prima lor întâlnire. Acel om îşi ascundea şiretenia sub o barbă lungă, lucioasă şi parfumată.

— Prudenţa cerea să-mi întârzii venirea. Răspund de darurile republicii. Nu vreau să risc nimic. Cine ne-ar despăgubi dacă am fi atacaţi?

— Uşurează-ţi conştiinţa, dragul meu Venier Baffo. Aceste cufere sunt de acum înainte în sarcina mea. Nu-ţi fie teamă, nu s-a furat niciodată nimic în această parte a Istanbulului. O crimă ar implica toţi locuitorii cartierului. Răspunzători colectiv după legea turcească, ar trebui să despăgubească victima. N-ai să te mai îndoieşti când vei vedea capetele expuse în furci la Topkapi, spuse ambasadorul, schiţând un zâmbet plin de cruzime.

— Cei mai mulți sunt creştini.

Allessandro tresări. Cel care se exprima cu voce de stentor veni în întâmpinarea lui, pocnindu-şi cizmele cu ferecături. Era un ienicer de rang înalt. Inele de preț îi străluceau pe degete, o capă de piele tivită cu blană de jder îi proteja costumul de mătase albă, iar o sabie cu mâner de aur îi atârna la şold. Purta boneta cu pene de păun şi de vultur, cu un vârf de fier deasupra. O mustață mare îi cădea în formă de colți de o parte şi de alta a gurii, dându-i un aer sălbatic. Gaufredi puse imediat mâna pe sabie, imitat de zbirii lui, gata să tragă din teacă săbiile şi pumnalele.

— Mai sunt câteva locuri goale pentru ai voştri pe fața palatului, zise ienicerul, privindu-i lung pe spadasinii venețianului.

Tensiunea crescu. Nervii se încordară. Corpurile se pregătiră să sară mai bine la gâtul turcului care îi amenința. Cincizeci de ieniceri sulițaşi i se alăturară ofițerului Sublimei Porți, lăsând în jos armele. Alessandro văzu acea hersă cumplită îndreptată spre el şi aruncă o privire plină de panică spre cei din grupul ambasadorilor, care nu păreau impresionați peste măsură. Rezidenții şi consulii se delectau privindu-l pe trimisul Veneției, pe care îl ştiau ca pe un cal breaz, pe acel intrigant a cărui reputație era bine cunoscută în cancelariile şi agențiile comerciale. Îl lăsară un moment să tremure de frică. Era plăcut să vezi un laş şi negustor venețian pe deasupra, întâmplător nobil, nedemn să poarte sabia la brâu şi crucea la gât. Unul dintre ei consideră că era timpul să pună capăt acei înfruntări sterile.

— Domnilor! Puțină reținere, interveni ambasadorul Franței, François Polin, aşezându-se între beligeranți, ridicând cu eleganță şi nepăsare cinci-şase sulițe şi zâmbindu-le cum nu se poate mai cordial ienicerilor şi venețienilor. Sunteți gentilomi. Uitați aroganța, pasiunile şi pornirile impulsive. Nu se varsă sânge într-o astfel

de zi. Să ne deplasăm în procesiune la gazda noastră, Marele Stăpân, şi inimile noastre să se umple de veselie. A dumitale la fel, nobile Alessandro. Te-ai speriat fără motiv de prietenul nostru, zise Polin, arătând spre ofiţer. Adna Ibrahim Oktodjor, comandantul ienicerilor Cornului de Aur, este unul dintre cei mai faimoşi *muzhir aga* din armata otomană. El ne va proteja. Şi numai el, pentru că escortele noastre nu vor avea dreptul să intre pe poarta imperială.

Alessandro se văzu obligat să schiţeze o mişcare cu capul ca să-şi arate asentimentul. Enormul ienicer îi răspunse în acelaşi fel. Totul se spusese între ei. Nu vor fi niciodată prieteni, totul îi despărţea. Alessandro nu avea destule definiţii ca să-l claseze pe acel creştin convertit la islam, pe acel trădător blestemat, pe acel renegat în solda Semilunii, pe acel câine râios.

Începu să-l urască. Simţea nevoia să-şi umple inima de ură şi de invidie. Un mod de a se motiva. Avea acum un duşman clar la Istanbul, unul ce trebuia nimicit în aşteptarea altuia mai important. Nu putea să trăiască fără ură, fără dorinţa de a poseda, fără să-şi chinuiască aproapele. Îşi clădise avuţia pe instincte josnice.

Pe când ambasadorii urcau pe cal sau se instalau în palanchine, se auzi un sunet de corn. Aerul începu să vibreze ca sub efectul unui tunet îndepărtat. Alessandro, Gaufredi şi spadasinii ridicară ochii spre vârful colinei. Topkapi îi invita să urce. Topkapi îşi deschidea porţile de bronz şi avea să-şi dezvăluie secretele.

14

Intrară unul după altul în prima curte pavoazată în culorile islamului şi ale lui Soliman. Emoţia le apăsa piepturile, zgomotele le asurzeau urechile. Trei batalioane de muzicanţi îi exorcizau pe necredincioşii

invitați să se supună Marelui Stăpân. Tobele dominau. Sunetele lor înspăimântătoare se răsfrângeau din ziduri şi speriau caii. Acestor răpăieli neîntrerupte le răspundeau salvele de tun, strigătele mulțimii aflate în exterior. Fusese nevoie de lovituri de baston ca să se ajungă la Topkapi. Poporul din Istanbul se deplasase ca să le aducă un omagiu sultanului şi vistiernicului Rüstem Paşa şi să vadă misiunile străine încărcate de daruri. Tobele întăreau încrederea în armată, în atotputernicia lumii musulmane, în destinul ei strălucit. Toți visau la un pământ unde Semiluna să nu vadă niciodată apusul soarelui.

Toboşarii nu slăbeau ritmul. Ploaia nu le ştirbea entuziasmul. Loveau pielea ca la bătălie, când escadroanele şarjau. Dar, brusc, se văzură dominați de un vacarm enorm. Într-un singur glas, la comanda colonelului lor, cei patru mii de ieniceri strigară de nouă ori: „Slavă lui Allah şi brațului său drept, Soliman!" Colonelul stătea în fața emblemei corpului ienicerilor, ceaunul de bronz scos în față la marile ocazii. Lângă el, principalii funcționari ai palatului aşteptau soliile străine. De o parte şi de alta a careurilor formate de ieniceri şi până în curtea a treia, „sclavii Porții" se îngrămădeau, fericiți. Li se împărțiseră suluri de stambă, alimente, postav şi bani.

Joao, Etienne şi însoțitorii lor nu mai văzuseră niciodată o astfel de desfăşurare de forțe şi de măreție. Se aflau acolo cel puțin zece mii de soldați pe metereze, două mii de spahii timarioți călare, între prima şi a doua poartă. Topkapi era plin de oameni înarmați, de funcționari îmbrăcați ca nişte prinți. Portarii, bucătarii, păsărarii semănau cu nişte personaje pictate de miniaturişti şi pozau în hainele lor noi ornate cu broderii. Dar nu puteau în niciun fel să rivalizeze cu cei două sute douăzeci şi trei de ofițeri de ieniceri, asemenea unui curcubeu desfăşurat în fața trupelor.

„Ienicerii sunt în formație completă. Se pregăteşte vreun război?" se întrebă don Abraham.

Joao îşi punea aceeaşi întrebare. Se vorbea despre o campanie în direcţia Persiei şi de o expediţie contra Nisei, în Italia. Arsenalele lucrau zi şi noapte. Galere noi fuseseră lansate la apă şi guvernatorii recrutau soldaţi în provinciile anatoliene. Don Abraham, don Samuel şi don Solomon se numărau prin cei cărora le plăcea să meargă la luptă; îi va avea de acum lângă el când vor sunau trâmbiţele şi se vor lansa proiectilele incendiare. Aveau o încredere oarbă în săbiile lor. După ce fugiseră de opresiunea din Spania şi serviseră sub diferite drapele, se angajaseră călăreţi de elită în armata ortomană şi se remarcaseră sub zidurile Algerului şi în câmpiile ungureşti. Toţi aga îi preţuiau şi îi citaseră în consiliul marelui vizir. Îi invidiau pe splendizii ieniceri din celebrele divizii Djemaat, Beuluk, Sekban şi Adjeni Oghlan.

— Mi-ar fi plăcut să port boneta albă a acestor războinici, zise don Samuel.

— Sunt sclavi creştini şi tu eşti un evreu liber, răspunse Joao. Să nu uiţi asta niciodată. Şi poate că visează, precum cei mai mulţi din acest palat, să rupă lanţurile sclaviei.

— De unde ştii? Nu e mai bine să trăieşti în lanţuri şi cu burta plină, în mijlocul acestui lux, decât să fii liber şi înfometat într-o cocioabă?

— Cunosc oameni care ar prefera să moară de foame şi să stea cu faţa în ploaie departe de aceste ziduri, răspunse cu voce înăbuşită Joao.

Se gândea la Cecilia. Numai la ea se gândea de la prima geană a zorilor. Îi strigase numele în puterea nopţii. Ar fi vrut s-o strige din toate puterile şi acum. Era foarte aproape, dar nu putea să ajungă la ea.

Şi nu avea putinţa să doboare obstacolele şi să ocolească capcanele ridicate între ei. Topkapi era cea mai sigură dintre fortăreţe, cea mai sigură închisoare, inima de fier a islamului. Două mii cinci sute de bostangii, gărzi cu sutele, eunuci albi şi negri, aga ai scăriţei imperiale,

muții sultanului şi mulți alții s-ar fi pus în calea lui dacă ar fi vrut să ajungă la cea care era acum numită „prințesa luminii".

— Ştiu ce gândeşti, spuse Etienne, care mergea în urma lui.

Medicul se dusese din zori la poarta cazărmii din Galata. Îşi aşteptase nepotul cu fermitate, după ce primise depline puteri de la *doña* Graci. Orice abatere a lui Joao trebuia corectată.

— Trebuie să vorbesc cu ea.

— Muşcă-ți limba şi fii răbdător. Iubirea aduce necazuri.

— Tu spui asta, unchiule? Tu, care ai susținut întotdeauna iubirea aproapelui, iubirea față de oameni, față de Dumnezeu, iubirea sub toate formele. O iubesc pe această femeie şi tu ai adus-o în inima mea în ziua în care ai complotat împreună cu Consiliul celor Zece şi cu tatăl ei.

— Am făcut-o ca să salvez poporul nostru. Nu doream s-o sacrific. Asta mă apasă. Trebuie s-o uiți. Mătuşa ta are alte planuri cu tine.

— N-o să mă căsătoresc niciodată cu verişoara Reyna!

Vorbise cu glas tare. Barbarossa, care mergea în fruntea grupului lor, îşi arătă agasarea, aruncând o privire peste umăr. Cei trei amirali care îl însoțeau făcură şi ei la fel. Prezența evreilor îi ofensa. Apropierea de marele rabin, care conducea grupul lui Joao Miguez, nu-i înveselea deloc. Se compromiteau pe față din vina lui Barbarossa, care îşi construise flota în parte cu banii lor. Şi erau cu atât mai frustrați şi supărați, cu cât marina ocupa al treilea rang în armată, după cavalerie şi infanterie.

Guvernatorul seraiului, *bostandji başi*[1], cu turban negru presărat cu şapte perle, şapte rubine, şapte safire

[1] Mare şambelan, şeful protocolului (n.a.).

şi şapte smaralde, amintind cifra mistică douăzeci şi opt, nu făcea diferență între militari, slujitori ai religiei şi civili. Nu însemnau nimic. Praf sub cizmele sultanului, stăpânul său. Praful prafului sub degetul lui Allah. Asta nu-l scutea însă să aplice cu rigoare regulile etichetei. Orice om invitat de Maiestatea Sa trebuia să fie primit cu onoruri.

Joao şi ai lui constatară asta când primiră salutul acestui personaj important, care îşi duse mâna la frunte, la buze şi la inimă, înclinându-se. Ofițerii lui, îmbrăcați cu veşminte de culoarea şofranului, tivite cu zibelină, dădură dovadă de acelaşi respect.

— Fiți bine-veniți în locuința Stăpânului nostru, zise el. Un uşier vă va conduce în sala de consiliu.

Ambasadorii şi trimişii extraordinari se bucurară de plecăciunile şefului căpitanilor uşieri deținători ai cheilor uşilor şi ale şambelanilor. Toți erau recrutați dintre fiii celor mai înalte autorități ale imperiului şi nu erau oameni mai privilegiați şi mai invidiați la Istanbul. Trăiau în preajma Stăpânului, stăteau uneori la masa lui. Erau sute de aga în palat. Nicio reşedință regală din Occident nu conținea atâția ofițeri cu funcții diferite. Toți erau îmbrăcați ca prinții. Occidentalii cu haine de catifea neagră păreau inexistenți între acele şiruri de personaje cu aură magică.

Alessandro, care tocmai îi descoperea, uită de *muzhir aga* Adna, duşmanul zilei. Intrând în spațiul rezervat bărbaților, descoperi bogățiile etalate, bijuteriile purtate de funcționari, armele pline de pietre scumpe, sfeşnicele de aur, candelabrele sidefate, vazele de porțelan verde, mobilele incrustate cu sidef şi fildeş, trofeele de război amintind victoriile cuceritorilor otomani, care supuseseră Bizanțul, Atena, Cairo, Viena. Acel labirint sumbru era înțesat de tezaure. Alessandro simți că ameteşte gândindu-se la adevărata comoară păstrată foarte aproape

de el, în sălile cele mai bine păzite de pe pământ. Realist, făcu nişte calcule. Salivă, imaginând tot felul de mijloace de câştigat încrederea turcilor. Devenea conştient de formidabilul potenţial comercial pe care îl putea obţine dintr-un contract încheiat aşa cum se cuvine, purtând pecetea marelui vizir. Era hotărât să-şi încerce norocul. Rapacitatea legendară a lui Rüstem Paşa îi slujea planurile. Acel om putea fi cumpărat. Îşi va deschide noi pieţe cu orice preţ, chiar dacă trebuia pentru asta să se convertească la islam.

Poate fiica lui era un atu deloc neglijabil. Îşi puse în gând să se folosească de el la momentul potrivit.

— Mă supun legii Coranului, zise Rüstem Paşa.

În acelaşi moment, se auzi bubuitul artileriei timarioţilor, care anunţa apropierea delegaţiilor. *Şeik-ül-islam*, primul personaj religios al statului, asistat de cadiul Osman, ridică degetul şi îl îndreptă pe fereastră în direcţia moscheii Süleymaniye, aflată în construcţie. Rüstem roşi. Părea că Soliman, demnitarii islamului, ploaia, timpul şi istoria însăşi hotărâseră să-i facă demersul mai anevoios. Era începutul după-amiezii şi, în acel moment, când atâţia martori prezenţi îşi ţineau respiraţia, nu mai putea să dea înapoi: urma să se căsătorească cu unica prinţesă din serai. Dacă ar fi refuzat acum, ar fi însemnat sfârşitul carierei, poate şi al vieţii.

Rüstem ar fi preferat mai multă intimitate. De ce se înconjura sultanul de atât de mulţi paji? Unul purta sabia sultanului, altul răspundea de caftane şi hainele de blană, altul îi punea piciorul suveranului în scăriţă când urca pe cal, şi mai erau alţii care îl încălţau şi descălţau, îi purtau turbanul şi aveau grijă de lenjeria imperială, purtau cheile odăilor private ale Maiestăţii Sale, îl bărbiereau, îi duceau carafa, paharul, îi aranjau masa, dresau câinii, dresau papagalii, îi tăiau unghiile, îi făceau cafeaua şi se îngrijeau de scobitori. Foarte aproape de augusta

persoană, indiferenți la ce se negocia sub ochii lui Allah, se aflau surdomuții, pregătiți să ucidă pe loc. Moartea se reflecta în ochii lor lipsiți de suflet, la care paşa evită să se uite. Rüstem se concentra asupra lecturii lungului contract de căsătorie, *nikah*, unde era trecută suma fabuloasă pe care, în următoarea oră, avea s-o înmâneze socrului său[1].

Viitorul socru nu era o fire veselă. Aşa fusese mereu. Administrarea imensului imperiu îl epuiza. Poporul era însetat de aur, islamul, de victorii asupra necredincioşilor, femeile, de libertate. Hürrem şi Gülbahar, favorita şi prima cadână, se războiau fără milă. Asta îl întrista profund. Ar fi putut s-o sugrume de nenumărate ori, cu propriile mâini, pe a doua, pe care o vizita uneori la Manisa, dar nu era omul care să omoare o femeie pe care o făcuse mamă. Nu-şi văzuse fiii crescând, care aveau acum vârsta necesară să-i succeadă la tron. Asta îl îngrijora. Trăiau timpuri de trădare şi asasinate. Doi dintre prinți, Mehmed şi Baiazid, erau iubiți de ieniceri, de timarioți şi de cărturari. Soliman suferea că nu mai era „Unicul" şi trebuia să-şi împartă renumele. Toate astea îl făceau permanent trist şi îngrijorat.

Azi era o altă zi. Bruma se risipise. Simțea o jubilare ivindu-se din timpurile uitate ale tinereții. Găsise un soț pentru fiica lui, turbulenta, capricioasa, ciudata şi neîmblânzita Mihrimah, pe care Abas o amenința cu Palatul Lacrimilor. Era un moment rar şi binecuvântat. Se delecta în fața stânjenelii ginerelui său, regele avarilor.

Nu-şi lua ochii de la el. Marele lui vistiernic era jalnic în acel moment. Totuşi, îl va face curând mare vizir; îi promisese lui Hürrem. Actualul prim-ministru, Lüfti Paşa, cu capacitățile puse la îndoială de toți membrii guvernului,

[1] Aproape toată această sumă revenea, după aceea, soției (n.a.).

influențați de manevrele abile ale favoritei, avea zilele numărate.

Rüstem Paşa era demn de această funcție; mai puțin însă de cea de soț.

Înghițea în sec, scrâşnea din dinți. Fața lui mare, de şobolan cenuşiu cu botul presărat de fire de păr unsuroase, lucea. Nu reuşea să se obişnuiască cu gândul despărțirii de atâta bănet. Precedentele căsătorii nu-l costaseră aproape nimic. Totuşi, cunoscând de la sfârşitul Ramadanului la cât se ridica suma, ar fi trebuit să-şi recapete seninătatea. Dar, înainte de a se duce în serai, voise să numere şi să cântărească el însuşi monedele frumoase pe care le îndrăgea. Bani pierduți pentru totdeauna, deoarece nu avea cum să supraviețuiască tinerei sale soții. Mai rău! Suma i-ar fi rămas lui Mihrimah în caz de divorț. Mintea lui respinse cu violență această posibilitate.

Pana de gâscă i se păru mai grea decât un cântar de zece livre. Secretarul şeicului îi prezentă cerneala. Semnă, oftând, apoi îşi puse pe pergament sigiliul de vistiernic. Şeicul în persoană înregistră atunci suma, trecându-şi numele prestigios pe document.

Nu era o căsătorie obişnuită, plasată sub autoritatea unui simplu imam. Era vorba despre unirea a două ființe ieşite din comun. Şeicul avea putere asupra cadiilor, a imamilor, a tuturor ulema şi a tuturor credincioşilor; reprezenta justiția prin Coran şi se impunea uneori în fața sultanului în privința problemelor religioase. Acesta vorbi cu voce impunătoare şi puternică, fără să respecte ritualul. Erau propriile-i cuvinte:

— Vrei s-o iei de soție pe tânăra fecioară pe care Allah, în bunăvoința lui, a aşezat-o în drumul tău? Vrei s-o faci a ta pe Mihrimah, prima prințesă a islamului, născută dintr-o lungă descendență, să te angajezi s-o întreții după rangul ei şi să te supui de două ori legii tatălui ei, Stăpânul Stăpânilor şi Comandorul

Credincioşilor, care poartă la brâu sabia sfântă a osmanlâilor?

Tradiționala încuviințare rostită de Rüstem se auzi mai subțire decât un ciripit de păsărică. Repetă de trei ori „Da, vreau", răspunzând întrebărilor şeicului.

Harul se revărsă asupra martorilor. Chiar şi austerul şi crudul cadiu Osman se arătă binevoitor, împreunându-şi mâinile. Pajii şi secretarii scoaseră un oftat, care primi asentimentul sultanului:

— Iată-ne aşadar foarte apropiați, credinciosul meu Rüstem, dar încă nu rude. Eşti apropiat aşa cum pot fi muții mei sau unul dintre cei patru paji care-mi veghează somnul. Te aşteaptă penultima încercare. Urmează-mă în harem!

15

Evenimentele se precipitau. Haremul era în fierbere. Eunucii alergau în toate direcțiile, la un pas de criza de nervi, nu mai puteau să mențină disciplina. Unul dintre ei se agita în fața Ceciliei, mârâind ca un animal marin la suprafața apei. Efortul alergării îi zbuciuma foalele pieptului şi nu mai reuşea să articuleze cuvintele.

— Mai repede!

Cecilia abia avu timp să îmbrace un caftan ivoar, înveselit cu motive florale, care îşi împleteau nuanțele de albastru conturând un grifon ridicat pe labele din spate. Ea îl comandase croitorului palatului. Banii nu lipseau: dispunea de o parte în mod oficial, ca „responsabilă a sălii mătăsurilor" şi, neoficial, Yasmina îi vărsa cealaltă parte, douăzeci de altuni la fiecare lunație, luați direct din casa de bani a societății secrete înființate de rabini şi sufişti, al căror ales era Etienne Levy.

Eunucul se încruntase când văzuse grifonul, o rudă îndepărtată a leului Veneției. Caftanul era prea bătător la ochi, după părerea lui, dar nu îndrăzni să-i ceară să-şi pună altul. Lipsă de timp!

Cecilia nu încălcase ordinele lui Hürrem. Important era să ascundă părțile trupului de privirile bărbaților, iar caftanul semăna cu o platoşă. Favorita îi trimisese un văl negru fără ornamente.

Cecilia desfăcu vălul lung. Îl aranjă pe cap, acoperindu-şi părul şi fruntea. Aduse o parte a pânzei deasupra nasului şi îşi mască aproape toată fața, lăsând să i se vadă doar ochii negri.

Eunucul tropăia de nerăbdare; veni chiar el să prindă cu o agrafă vălul şi să verifice ca niciun fir de păr să nu iasă din cadrul negru.

— Hai!

Acele jumătăți de bărbat foloseau tonul imperativ când situația le scăpa de sub control. Legile imuabile ale haremului fuseseră ocolite şi călcate în picioare de favorita sultanului. Hürrem şi şase femei din suta ei aveau să scape pentru prima dată de supravegherea lui *kizlar aghasi* şi a ajutoarelor sale. Ce s-ar întâmpla cu eunucii dacă femeile ar avea voie, de acum înainte, să zboare afară din colivia lor aurită?

De ce ceruse sultanul inversarea derulării ceremoniilor nunții? Această întrebare ar fi trebuit să-i fie adresată lui Hürrem. Favorita pusese totul la cale, grăbind întâlnirea şi căsătoria îndată ce Soliman încuviințase. În mod obişnuit, nunta se întindea o săptămână şi fiecare dintre părțile prezente rivalizau în măreție ca să marcheze evenimentul. Imperativele politice trecuseră însă înaintea ritualurilor tradiționale şi se puteau regreta pregătirile, prilejurile de petrecere de fiecare zi: marțea era consacrată băii logodnicei; miercurea, henei, cu care erau unse palmele şi degetele cu ajutorul unei monede

de aur, în semn de bun augur; joia, invitaţiilor femeilor, care aduceau cadouri tinerei, ce apărea în veşmintele ei cele mai frumoase, şi primei întâlniri dintre logodnici; vinerea era rezervată marelui ospăţ de nuntă ţinut separat: bărbaţii în *selamlik*, femeile în harem, dar tânăra soţie nu apărea.

Petrecerile se ţineau lanţ după aceea, timp de o lună, până la saţietate. Acum, căsătoria trebuia să se încheie de urgenţă. Mâine nu se ştia ce zi va fi. Războiul ameninţa la est şi la vest. Marele vizir, Lüfti Paşa, încerca să recâştige stima sultanului. Se anunţa o epidemie de ciumă. Hürrem luase în calcul toate elementele. De un singur lucru îi era teamă: nu cumva Mihrimah să refuze soţul.

Hürrem nu purta văl negru, contrar sclavelor care o însoţeau; al ei era albastru-pal şi satinat. Această diferenţă avea s-o arate ca fiind favorita. Soliman va fi afectat, dar îi rezerva iubitului ei şoapte şi mângâieri care îi garantau nepedepsirea.

Mihrimah se afla între ea şi Nurbanu. Acoperită toată cu un văl lung şi alb, cu reflexe argintii, care îi cobora până la glezne, nemişcată, semăna cu o prizonieră de preţ care era condusă la piaţă.

— Ştii ce trebuie să răspunzi! îi zise Hürrem fiicei sale.

Mihrimah nu răspunse. Hürrem era exasperată.

— Pui în joc vieţile noastre şi viitorul Sublimei Porţi. Allah să ne ocrotească! N-aş ezita să te închid pe vecie în Palatul Lacrimilor dacă nu te-ai supune voinţei tatălui tău.

— Allah nu te-aude, mamă, pentru că nu eşti convertită la islam.

Furia făcu sângele să dea năvală pe faţa favoritei. Fiica ei deschisese gura s-o înjosească. Era prea târziu ca s-o aşeze în genunchi şi s-o pună să-i ceară iertare. Ajungeau pe culoarul îngust barat de uşa grea

de stejar întărită cu fier, păzită în exterior de enormul *kapi aga*.

Abas le aştepta pe acel prag de netrecut, însoţit de treizeci şi unu de eunuci. Aruncă o privire plină de venin asupra grupului de femei, apoi se înfurie, constatând că „negrii" lui nu erau toţi.

Răcni ordine pentru eunucii absenţi, care îl auziră. Îi voia pe toţi prezenţi pe două rânduri, inclusiv cei bolnavi. Camerele, alveole mici şi întunecoase pe două niveluri, posturi avansate ale haremului lipite de uşa care dădea spre libertate, se goliră. Lipseau totuşi la apel trei grăsani, deoarece nu exista în mod oficial o interdicţie referitoare la eunuci. Puteau să se mişte şi în interiorul, şi în exteriorul palatului. Cei mai mulţi aveau case în oraş. Abas însuşi trăia pe picior mare într-un palat din Istanbul. Nu era la fel de bogat ca Rüstem, dar cu banii pe care îi adunase ar fi putut să cumpere jumătate din insulele Ciclade. Avea venituri de la fundaţiile pioase însărcinate cu administrarea şcolilor, fântânilor, şcolilor religioase, fundaţiilor de caritate, spitalelor, ospiciilor şi tuturor organismelor care funcţionau pe lângă moschei.

Cecilia observă că Abas purta o sabie enormă peste abdomen. Pe lama albastră, un ochi conturat cu semne magice se întindea până la mâner, împodobit cu pietre preţioase. El nu se arăta în mod obişnuit înarmat. Cecilia deduse că nu voia să pară inferior şefului eunucilor albi, cu iatagan de argint.

Abas trase cu urechea. Se apropia momentul. Zgomotele ajungeau până la ei, în pofida grosimii uşii şi a covoarelor care o precedau.

Hürrem luă o expresie potrivită cu împrejurarea, cât se poate de hieratică. Încă nu-şi ascunsese trăsăturile cu un colţ al vălului. Acolo, era încă la ea acasă, putea să-şi arate frumuseţea. Lucrurile vor sta cu totul altfel când va păşi în lumea bărbaţilor.

— Abțineți-vă să respirați sau să clipiți în mod uşuratic, le spuse ea femeilor care o însoțeau. Asta e valabil mai ales pentru tine, Nurbanu. Am aşteptat douăzeci şi cinci de ani ziua fericită. N-aş vrea să-i întunec strălucirea condamnând-o la moarte pe una dintre voi.

După ce rosti această amenințare, se concentră, fixând până la amețeală mecanismul complex al broaştei de care nu se putuse apropia niciodată.

Kapi, şeful eunucilor albi, deținea cele două chei ale paradisului. Una mare şi una mică, asemănătoare, uşor de identificat după urechile în formă de stea cu cinci colțuri înscrise într-un cerc. Nu se despărțea de ele decât atunci când părăsea seraiul şi le încredința ajutorului său.

Prima deschidea calea oficială a haremului. Ea era folosită constant ca să le permită eunucilor negri se intre şi să iasă şi numeroaselor vizitatoare de toate felurile, să ajungă la odăile favoritei şi la diferitele *kiaya*.

A doua fusese făcută pentru poarta grădinii odaliscelor, pe unde erau duse condamnatele la înecare, închise într-un sac de pânză. Aceasta era rar folosită. Foarte puține sclave fuseseră aruncate în Bosfor de la construirea acestei părți a seraiului. Abas o folosea uneori în scopuri personale, operații secrete şi interzise, care justificau acest risc nesăbuit.

Dar *kapi* se credea invincibil şi de neatins. Soliman îl considera prieten. Funcția făcea din el unul dintre personajele cele mai importante şi mai temute ale seraiului. Chiar dacă ar fi fost cioban, muncitor în port, negustor de apă, cerşetor sau derviş, tot ar fi stârnit teama. Era impresionant, imens. Capul, mai mare decât o ghiulea de bombardă, era la fel de înspăimântător ca acela al lui Abas.

Îşi aşteptase cu răbdare stăpânul, sultanul. Când îl văzu, însoțit de şeic şi de paşă, urmat de muți, luă cheia

mare de la centură, zâmbi cu toată gura şi se înclină în faţa lor. Dar nu era vorba de un zâmbet. *Kapi* machia grimasa unei vechi dureri resimţite în ziua în care împlinise doisprezece ani, când îi fuseseră strivite organele genitale între două pietre şi fusese făcut eunuc. Le zâmbea aşadar bărbaţilor adevăraţi, deschizând larg maxilarele ca şi cum ar fi căscat, lăsând să se vadă un romb de umbră purpurie, unde străluceau brutal două şiruri de dinţi lungi şi anormal de distanţaţi.

Rüstem îşi zise că erau dinţi de demon, numai buni să sfâşie carnea unui bun musulman ca el. Nu-l cunoştea foarte bine pe acest nou *kapi*, creştin de origine livoniană, convertit la islam de puţin timp, căruia unii îi spuneau Ahmed Alwazawi, iar alţii, „gigantul Zawi". Zawi câştigase încrederea sultanului. Trebuia să se ţină cont de asta. Rüstem se pomeni deodată în faţa unei dileme care ilustra importanţa personajului. Şeful eunucilor albi şi cel al eunucilor negri se detestau reciproc. Rezolvă repede problema: se va lăsa în seama aliatei sale Hürrem. Favorita va şti să se folosească de influenţa ei ca să-i pună la punct şi pe alb, şi pe negru. Spera totuşi ca soluţia să nu-l coste niciun bănuţ.

— Allah să te binecuvânteze! îi zise şeicul lui Zawi. Venim în numele lui şi în numele preaiubitului nostru Stăpân să aducem suma promisă prin contract soţiei marelui vistiernic Rüstem Paşa, căruia trebuie să-i deschizi această uşă.

Zawi nici nu se uită la Soliman. Totul fusese stabilit dinainte între şambelanul *selamlik*-ului şi Marele Stăpân. Introduse cheia în broască.

Clinchetul răsună ca un zgomot de lanţ. La fel se auzea în temniţe când verigile treceau prin inelele fixate în zid, eliberând ca prin miracol un prizonier. Inimile celor şapte femei tresăriră brusc. Uşa se deschise. În dreptunghiul de lumină apăru un zeu înconjurat de oameni. Era Soliman în veşmintele sale de culoarea sângelui şi

a aurului, pe cap cu un turban având deasupra diamante în forma unui mănunchi de pene, având sabia sfântă a osmanlâilor la şoldul stâng, încălţările purpurii din picioare amintind de cizmuliţele pe care le purtau împăraţii bizantini.

Zawi se înfioră. Favorita avea faţa descoperită. Întoarse capul în altă parte. Soliman le putea porunci muţilor să-i scoată ochii şi să şi-i scoată şi pe-ai lor după aceea; dar Soliman era în toane bune. Nici măcar nu ridică din sprâncene. Hürrem era încă în harem, sub protecţia lui Abas, şi nu se îndoia de credinţa şi de supunerea lui.

O fracţiune de secundă, Cecilia simţi asupra ei privirea limpede şi tăioasă a Marelui Stăpân. Mai îndelung, pe cea a şeicului, care încerca să descopere cine se ascundea în spatele voalurilor celor şase alese, cântărind şansele fiecăreia. Le-ar fi vrut în patul sultanului. I se vorbise despre o sclavă numită Nurbanu, posibilă rivală a lui Hürrem, dar era numai o informaţie lipsită de temei. Cine îi spusese asta?... Da, cadiul Osman. Osman urzea multe intrigi pentru binele islamului şi dreptatea lui Allah, încercând să-i ia locul. Osman trebuia însemnat cu o stea galbenă ca evreii din Cairo. Şeicul îşi puse în gând să-l supravegheze pe judecătorul Istanbulului.

În mod ciudat, pe viitoarea soţie o remarcară ultima. Stătea puţin retrasă, statuie sub vălul foarte lung. Mihrimah aştepta să fie predată infamului Rüstem. Când îl văzu cât era de urât, Cecilia simţi că i se întorcea stomacul pe dos. Auzi ecourile unei voci. Cea a puternicului *şeik-ül-islam*, care anunţa că suma din contract fusese fixată şi acceptată.

Aşa cum făcuse înainte cu Rüstem Paşa, şeicul o întrebă şi pe Mihrimah dacă îl accepta pe vistiernic de soţ. El repetă de trei ori. Ea răspunse „da" de trei ori.

Hürrem simţi că o lacrimă era gata să cadă peste machiajul ei. Dar nu din cauza emoţiei mamei care îşi va

pierde fiica, ci a excesului de bucurie al unei femei care îşi consolida pentru totdeauna puterea asupra Imperiului Otoman.

16

Escortele de soldaţi creştini şi de războinici musulmani fuseseră rugate să nu treacă de a doua poartă şi să staţioneze în centrul primei curţi, în bătaia arbaletrierilor şi arcaşilor prinţului Mustafa, care îi înlocuiau pe archebuzierii condamnaţi la inacţiune din cauza ploii. Cu toate astea, se făcuse coadă pe culoarele palatului. Delegaţiile admise să intre în sanctuarul palatului erau mai bine de trei sute şi erau aşteptate câteva mii în zilele următoare, acestea din urmă reprezentând corporaţiile ţării.

Şambelanii şi uşierii turci menţineau cât puteau disciplina în jurul acelei turme de necredincioşi, pătrunşi de puterea lor. Marja lor de manevră era redusă. Nu puteai să loveşti cu bâtul un ambasador şi pe însoţitorii lui. Se gândeau la capetele lor atât de fragile, la gâturile delicate. Se descurcau cum puteau mai bine, folosind diplomaţia faţă de oameni pe care îi disprefuiau.

Italienii trăncăneau, spaniolii perorau, francezii exclamau întruna, germanii vorbeau în jargon, papiştii îi apostrofau în latină pe acei aliaţi de doi bani. Toţi aceşti nobili ştiau foarte bine că prima regulă la Topkapi era tăcerea. Marelui Stăpân îi plăcea să audă porumbeii uguind, privighetorile cântând şi papagalii vorbind. Nu oamenii. Mai ales necredincioşii. Mai demult, unii fuseseră traşi în ţeapă; alţii putrezeau în temniţele Sublimei Porţi sau fuseseră puşi în lanţuri pe băncile galerelor. Nu ştiuseră să-şi ţină gura în faţa Stăpânului gâtului oamenilor!

Evreii, persanii, egiptenii şi arabii erau singurii care respectau acel loc. Şambelanii şi uşierii care îi însoţeau

nu vor vedea coşul destinat căpăţânilor lor. Senini, susţinură privirea guvernatorului palatului ajungând în sala vecină cu cea a consiliului, care nu putea să adăpostească pe toată lumea. *Bostandji başi*, ale cărui rapoarte incriminatoare sau generoase erau înmânate primului secretar al sultanului, numără în gând evreii care ajungeau în dreptul lui, reamintindu-şi numele şi trecutul fiecăruia. Ataşaţi temeinic şi fidel intereselor imperiului, nu meritau o atenţie deosebită.

Joao, care nu-l invidia, ar fi spus imediat „da" în cazul în care cancelaria i-ar fi propus acest post privilegiat. Oportunitatea de a-l sluji pe sultan *în selmalik*, la câţiva paşi de Cecilia, nu avea să se ivească niciodată. Nu l-ar fi vrut nici măcar ca măturător. Trebuia să fii sclav şi crescut în serai din copilărie ca să ai această onoare.

Pe când era cuprins de melancolie, îi atraseră atenţia protestele ambasadorului veneţian şi ale trimisului dogelui. Cei doi discutau aprins cu ofiţerii otomani. Francezii fuseseră primii introduşi în sala tronului. Cu vocea lui firavă şi gura ca o inimioară, ambasadorul Veneţiei se adresa lui *bostandji*:

— Serenissima a fost întotdeauna înaintea regatului Franţei şi, ca atare, cerem întâietate şi dreptul de a ne prezenta urările lui paşa Rüstem înaintea tuturor. Marele *bostandji*, şeful gărzilor acestui palat, va înţelege, sunt sigur, cererea noastră.

Bostandji auzi cuvintele mieroase ale ambasadorului, dar nu avu nicio reacţie. Înţelegea stânjeneala ambasadorului, care se exprima de formă, ca să salveze aparenţele şi să nu-şi piardă prestigiul în faţa nobililor din suita lui. Nu se schimba ordinea stabilită. Francezii aveau vânt în pupa. Francisc I şi Soliman strângeau pe zi ce trece legăturile dintre ei. Ba chiar se vorbea despre o coaliţie.

Ambasadorul Veneţiei era neputincios. Turcii şi francezii aveau mare greutate pe eşichierul politic. Cele două

popoare belicoase intenționau să pornească o expediție în Marea Ligurică. Italia era vizată. Se urmărea un atac împotriva Nisei, o debarcare în Corsica, sosirea unei armate otomane în Provence, care avea să-şi instaleze tabăra la Toulon.

Zvonuri răspândite. Zvonuri colportate. Certitudini raportate de spioni. Un lucru era sigur: turcii şi francezii voiau să-şi împartă Europa, în detrimentul spaniolilor şi al Sfântului Imperiu Romano-Germanic.

Onoarea venețiană părea salvată. Nu şi pentru Alessandro Venier Baffo. Negustorul nici nu voia să audă.

— Sunt trimisul extraordinar al dogelui, al Consiliului celor Zece şi al Ligii negustorilor. Punând leul lui San Marco în spatele florii de crin, ne ofensați. Suntem stăpânii mării şi...

— Taci, Baffo, sau părăseşte acest palat şi oraşul! îl întrerupse ambasadorul, în timp ce patru soldați din gardă, la semnul din ochi al lui *bostandji*, făceau un pas înainte şi loveau pardoseala cu halebardele.

Şocul răsunător al armelor îi paralizează de spaimă pe oameni. Insistențele verbale ale venețienilor, genovezilor, florentinilor şi trimişilor Romei se pierdură într-un murmur. *Bostandji* şi „grădinarii" lui nu apucară să pună mâna pe provocatorul de tulburări. Aprigul mesager al Veneției, al cărui curaj se tocea la fel de repede ca lama unei săbii de aramă, preferase să se piardă în grupul de mici nobili care îl însoțeau pe ambasador.

Joao nu-şi lua ochii de la el. Simți în cap un fel de galop. Un cal furios îi tulbura gândurile. Nu reuşea să creadă ceea ce constata. Se întoarse spre Etienne şi îl prinse de braț.

— Unchiule, este chiar tatăl Ceciliei?

— El este, răspunse medicul, oftând.

Îi ascunsese nepotului prezența negustorului. Îl prinse şi el de braț pe tânăr, îl strânse uşor şi adăugă:

— Suntem evrei. Nu ne expune mâniei sultanului, care ne tolerează pe pământurile lui.

— O să-l ucid!

— După ce vom ieşi din Topkapi, dacă vrei neapărat. Duelurile între necredincioşi sunt permise la Galata.

— O să-l fac să sângereze ca un animal; nu va avea onoarea să încrucişeze sabia cu un nobil.

— Sabia îți va lua ție gâtul dacă nu te linişteşti. Uite, am ajuns în sala tronului. Faptul că eşti căpitan şi favoritul lui Barbarossa nu-ți dă dreptul să vorbeşti aici. Uşierii, fără să-şi întrebe superiorii, ar putea să ceară să ți se taie limba, dacă sunetul vocii tale îl acoperă pe cel al fântânii pe care o vezi acolo.

Joau strânse din dinți. Nu vedea fântâna; nu vedea tot aurul din sală, nu vedea tronul splendid acoperit cu un baldachin de catifea galbenă brodată cu elefanți roşii; vedea numai ceafa albă sub pălăria cu pene a lui Alessandro Vanier Baffo, tatăl nedemn care îşi vânduse fiica în schimbul unor avantaje comerciale. Se abținu cu greu să nu se repeadă şi să-şi înfigă pumnalul în inima acelui câine râios.

Doi eunuci albi şi o companie de soldați o aduseseră pe prințesa Mihrimah cu palanchinul, după ce-şi arătase fața soțului. Frumusețea ei îl lăsase indiferent pe Rüstem. Tinerețea trecea mai repede decât puterea. Mihrimah era acum în drum spre palatul paşei, unde o aşteptau femei puțin înclinate s-o accepte.

Cecilia şi cele cinci hurii nu se mai gândeau la această nefericită. O însoțeau pe Hürrem, ea însăşi mergând în urma lui Zawi şi a eunucilor săi, conduşi de Soliman, Rüstem şi şeic. Abas era la urmă, păzind cu privirea acel grup incontrolabil care se prezenta în fața invitaților. Ziua aceea se anunța bogată în evenimente neaşteptate şi el, *kizlar aghasi*, căruia i se rezervase cu prea multă uşurință un rol secundar, va găsi un mijloc să intervină şi să profite.

Cecilia nu-şi mai amintea de *selamlik*. Îl traversase o singură dată, cu ani în urmă, într-o stare de mare tulburare. Acum, reținea fiecare detaliu, fixat cu o privire furişă. Zidurile erau acoperite cu faianță şi străjuite de gărzi hieratice. Soldații cu veste strălucitoare păreau una cu emailul. Nu clipeau la trecerea sultanului. Poate tresăreau zărind femeile cu văl? Acele femei, despre care se spunea că erau foarte frumoase, de un preț inestimabil, de neatins şi redutabile! Hürrem era cu siguranță cea care purta vălul albastru. Poate le inspira o teamă trecătoare, dar nu lăsară să se vadă nimic.

Trecuseră de odăile private ale lui Soliman. A treia curte se deschidea spre un decor războinic, pentru că, acolo, trupe aliniate aşteptau un asalt care nu se producea niciodată. Cerul era marele duşman. Dar nu aveau nicio putere împotriva apei revărsate, care ruginea armele şi neutraliza praful de puşcă negru. Curtea dispăru. Cecilia recunoscu mirosul unor oameni pe care era foarte nerăbdătoare să-l adulmece când era adolescentă, în micile piețe din Veneția şi în biserici.

După numărul ofițerilor cancelariei, ştiu că sala tronului nu era departe. Îndrăzni să arunce priviri mai incisive; se hrănea cu senzații uitate sau noi. Inspira adânc această aparență de libertate, cu furie crescândă. Ardea de nerăbdare să ajungă în a doua curte, apoi în prima şi, după aceea, să iasă pe poarta imperială. Ar fi vrut să hoinărească pe străzile imensului oraş. Ca femeie liberă. Furia ei era însoțită de o suferință reală şi fizică, de o deznădejde atât de amară, încât lupta cu senzația de vomă.

Dacă Dumnezeu i-ar fi dat puțină atenție, ar fi ajutat-o să-şi schimbe condiția şi pe cea a tuturor sclavelor din Topkapi.

Divinitatea momentului se numea Soliman şi el acorda atenție ținutei perfecte a sclavilor săi care, de la marele vizir la cărătorul de apă, nu existau decât pentru a-l

slăvi. Slava răzbătea din sala tronului. Izbucni o muzică de fanfară. Muzicanții oficiali ai curții anunțau sosirea Stăpânului lumii.

17

Sambelanii şi uşierii îi îngrămădiseră cât se putuse de bine, în ordinea prescrisă de etichetă, pe cei trei sute treizeci şi doi de delegați în sala tronului. Se aflau acolo şi cei patru prinți, Mustafa, Selim, Baiazid şi Cihangir, în dreapta jilțului imperial, miniştrii, aga, cadiii şi sufiştii deja aşezați de fiecare parte a tronului, adevărat giuvaier de aur bătut cu pietre scumpe. Funcționarii palatului aveau un simț înnăscut al organizării, slujit de o mare abilitate. Soliman dădea multe petreceri. Orice eveniment constituia un pretext pentru a fi adunate acolo corporațiile țării, congregațiile religioase, străinii bogați şi aliații. Se sărbătoreau circumciziunile prinților, pelerinajul lor la Mecca, tratatele, naşterea Profetului, sfârşitul Ramadanului, întoarcerile din campanii.

Toate gâturile se întinseră spre deschizătura păzită de doi aga, când muzicanții făcură să răsune instrumentele de suflat şi bătură în tobe şi cimbale. Capetele creştinilor, aşezate pe gulere albe şi plisate, aveau o față asemănare cu cea a Sfântului Ioan Botezătorul, pe care pictorii din Occident îl reprezentau pe o tavă. Erau palide, năpădite de bărbi, țăcălii şi mustăți, pline de îngâmfare şi orgoliu. Invidioase, îşi îndreptară privirile spre Comandorul Credincioşilor, care îşi făcu apariția, monarh strălucitor, în fața căruia toți membrii guvernului se plecau, împreunându-şi mâinile. Al doilea scutier, Lala Paşa, îl însoți pe Maiestatea Sa până la tron, în timp ce stupoarea se zugrăvea pe toate fețele, inclusiv ale musulmanilor, care nu erau pregătiți pentru acest eveniment, pentru cataclism. Prințul Mustafa, fiul cel mare al lui Soliman

şi Gülbahar, îl resimți ca pe un afront, dar își respecta prea mult tatăl ca să-şi manifeste deschis animozitatea. Se gândi la ziua în care va urca pe tron şi la răzbunare. Hürrem va dispărea atunci în apele reci ale Bosforului, iar fiii ei vor pieri de şnurul călăilor.

Şapte femei, încadrate de eunuci albi, intrară una câte una. Mersul lor, ținuta busturilor, bluzele splendide, vălurile misterioase, întreaga înfățişare erau de o grație extraordinară, sporită de smerenia delicată pe care şi-o impuneau.

Etienne Levy şi rabinii erau martori ai acestui lucru incredibil. Femeile din harem primiseră încuviințarea să se aşeze pe mici bănci capitonate, în spatele tronului şi fiii moştenitori, la mai puțin de un pas de miniştri, aga, slujitori ai religiei şi muți.

Această lovitură de teatru îl puse pe gânduri. Soliman îşi pierduse judecata? Era oare adevărat că Hürrem exercita puterea în umbra lui? Etienne era singurul care nu se îndoia de asta. Dar ambasadorii erau dezorientați.

Creştinii, în frunte cu francezul Polin, privilegiat de poziția lui din primul rând, încercau să descopere trăsăturile celei care se ascundea sub vălul albastru. Însă au fost pătrunşi până în suflet de ochii verzi pe care îndrăzneau să-i privească. Venise timpul să-şi schimbe relațiile cu Sublima Poartă. Până atunci, nu ținuseră cont de influența femeilor. Venețienii şi evreii le-o luaseră înainte în această privință. Primii reuşiseră să-şi introducă una de-a lor în harem; ceilalți, slujiți de complicitatea Yasminei, întrețineau un anumit număr de negustorese, care aveau încuviințarea să le întâlnească pe odalisce şi îi mituiau pe eunuci, a căror influență nu era de neglijat. Pariul lor se baza pe importanța crescândă a haremului, care avea să devină stat în stat.

Bineînțeles, Etienne îi ascunsese aceste complicități nepotului său. Joao nu trebuia să ştie nimic despre dedesubturile organizației înainte de a fi arătat de ce era

în stare. Dacă era cu adevărat alesul pe care îl aşteptau vechii evrei, atunci va fi iniţiat. Între timp, rămânea sub strictă supraveghere. Etienne avea grijă de asta.

Joao părea calm. Era însă doar o aparenţă. Pândea silueta adusă de spate a lui Alessandro, rapace, nutrind gânduri ucigaşe. Îl dobora în gând, îi tăia gâtul, îl lăsa să sângereze ca un porc, îi smulgea inima. Şi nu degeaba. Îi va lua viaţa cât mai repede posibil. Nu va aştepta să părăsească perimetrul musulman din Istanbul. Dorinţa lui de a-l omorî pe Baffo atinse paroxismul în clipa în care observă că se întâmpla ceva anormal. Schimbarea de atitudine a asistenţei era atât de mare, încât ridică şi el capul şi le văzu.

Femei... Rămase cu gura căscată.

Cecilia nu îndrăznea să ridice ochii; era periculos să se lase tentată de curiozitate. Zawi şi Abas vegheau. Nu departe de aceşti doi şefi ai eunucilor, cadiii şi reprezentaţii religioşi erau cei care aplicau cu strictеţe legea coranică. Nu se simţea în apele ei; nu avea aplombul şi puterea lui Hürrem. Îşi muşcă uşor buzele, luptând contra forţei care o împingea să încalce interdicţia. Voinţa îi slăbi treptat. Cedă brusc dorinţei de a-i vedea pe creştini, pe fraţii ei, şi ridică încet capul. Nu vedea foarte bine. Demnitarii otomani, prinţii şi tronul o împiedicau să vadă întreaga asistenţă. Zări câteva turbane printre delegaţi, aparţinând probabil emisarilor regelui perşilor sau vreunui şef de triburi arabe. Occidentalii, majoritari, nu străluceau prin înfăţişare. Îi părăsise îmbrăcaţi în postav negru, catifea neagră, ciorapi gri; îi regăsea la fel de sumbri şi insignifianţi, aproape la fel de ridicoli cu pantalonii lor bufanţi.

Ambasadorul francez li se adresă sultanului şi lui Rüstem Paşa, după ce îi înmânase cancelarului un sipet cu un inel împodobit cu un rubin mare cât o cireaşă, cadoul reginei Franţei pentru prinţesa Mihrimah. Apoi,

puse să se desfacă în fața lor tapiserii din țara lui şi cupoane de mătase de o finețe remarcabilă. Lăudă apoi frumusețea celor douăzeci de roibi pe care regele îi oferea vistiernicului, pretinzând că nu mai existau alții la fel în lume. Caii îşi aşteptau noul stăpân la Galata, unde fuseseră aduşi pe uscat din îndepărtata Normandie. Deşi nu era un bun călăreț, Rüstem se simți măgulit. Acele animale valorau foarte mult, probabil mai mult decât cele două sute şaptezeci de odalisce din harem. El îi mulțumi francezului şi regelui său, adăugând că destinul Franței era legat de cel al Turciei. Vorbi astfel în numele sultanului, care nu se cobora să vorbească în public. Polin avea dreptul la o întâlnire privată şi urma să aibă onoarea să-l asculte pe Marele Stăpân.

Totul fusese spus. Francezii îşi făcură reverența, pajii luară darurile şi veni rândul venețienilor să se apropie cu umilință de tron.

Aşezată pe bancă şi condamnată să nu mişte, Cecilia nu-l zări pe ambasador, nici pe tatăl ei, de a cărui prezență nu ştia nimic. Văzu doi dintre nobili şi câțiva valeți ce îi însoțeau, dar nu-i recunoscu. Valeții duceau cufere şi obiecte.

Ochii lui Rüstem se aprinseră de plăcere. Ambasadorul încercă să se prezinte mai bine decât predecesorul lui francez, fiind ajutat şi de bogăția excepțională a darurilor. După cum cerea uzanța, vorbi în numele republicii venețiene. O perorație lungă, însoțită de deschiderea cuferelor. Prințul Selim, cancelarul, câțiva miniştri şi aga îl imitară pe Rüstem Paşa, plimbându-şi privirile fermecate peste acea comoară, pe care valeții o despachetau cu delicatețe.

Venețienii cheltuiseră fără să se uite la bani. Vase Ming, căni de ceramică verde cu capace de aur şi amfore care aparținuseră unui prinț birman din secolul al XI-lea, de un verde-albastru, preparat din praf de jad şi caolin, un cal de cristal făcut de artiştii din Murano, două

orologii, unul cu balansier orizontal şi cadran incrustat cu coral şi opal, al doilea, cu apă, remarcabil prin frumusețea liniilor, care aminteau de prora unei galere antice, trei sute de livre de piper alb, adus din legendarele ținuturi Kerala şi Sichuan, precum şi patru ogari reuşiră să sporească creditul oamenilor dogelui.

Aceste minunății fuseseră etalate pe un covor, la picioarele suveranului şi ale paşei, unde supuşii din imperiu îngenuncheau înainte să-şi sprijine fruntea de pământ. Dar ambasadorul Veneției vorbea întruna, înşirând fraze linguşitoare, slăvind Sublima Poartă, pe Soliman şi pe Rüstem. În sfârşit, îl prezentă pe trimisul dogelui.

— Onoarea de a oferi aceste daruri îmi revenea de drept, deoarece cancelaria ta, Stăpâne, a acceptat să fac parte dintre privilegiații care ți se pot adresa, dar onoarea de a le fi adus şi de a le asigura paza bună până la Istanbul a aparținut nobilului Alessandro Venier Baffo, învestit de doge cu această misiune.

Ambasadorul întinse mâna spre trimis, Alessandro făcu un pas înainte, iar degetele lui Abas înăbuşiră repede geamătul uşor al Ceciliei. Puțini îl auziră.

Joao ştiu din acel moment că era ea. O remarcase după grifonul brodat pe bluză când intrase în sală. Avusese acea senzație ciudată, pe care o mai încercase. Apoi, imaginile se deformaseră. Se afla alături de fantome prin care putea să treacă proiectându-şi gândurile spre tron, dincolo de tron, până la misterul acelor ochi conturați cu fard negru. Îi simți furia, dorința de libertate, furtunile care mocneau. Era ea. Era Cecilia.

Tânăra îşi exprimase durerea când auzise numele tatălui. Abas o calmase prompt. Hürrem şi cele cinci hurii tremuraseră; cadiul Osman şi al doilea scutier Lala fuseseră singurii dintre personalitățile otomane care aruncaseră, pe furiş, o privire spre femeia care se comportase

nepotrivit. Aveau auzul fin, exersat să spioneze. Dar nu avură timp să-şi pună întrebări despre sensul acestui geamăt, deoarece se produse un incident grav.

Alessandro, îndemnat de demonul care îl împingea să rişte mult ca să câştige mult, disprețuind eticheta, pe care nimeni, nici măcar şeicul, nu putea s-o încalce fără a-l ofensa pe sultan, mai făcu un pas şi zise:

— Stăpânul Sublimei Porți m-a onorat şi mai mult şi mai frumos decât veneratul meu doge acceptând comoara scumpă a inimii mele. Să ştie că-i rămân veşnic credincios.

Soliman tresări. Nu înțelegea sensul acestei linguşeli. Nu putea să facă vreo legătură între acea ființă insignifiantă şi Nurbanu, căreia i se ştersese numele venețian de origine. Acel creştin nu se dezmeticise probabil după călătoria pe mare; nu mai judeca bine. Bolnavii nu erau pedepsiți.

Teama se strecură pe loc în inimile multora. Turcii anticipară. Mirosul înțepător al culoarelor care duceau la temnițe, mireasma fadă a sângelui care curgea în timpul supliciilor, şnurul unui mut care tăia gâtul, corbii care devorau ochii capetelor expuse, toate aceste imagini aparțineau vieții de zi cu zi. Nu dădeau nici doi bani pe viața acelui mesager.

Dar rămaseră mirați, pentru că Soliman nu avu reacția la care se aşteptau. Un gest anume ar fi fost de ajuns ca gărzile să se repeadă asupra necuviinciosului. Soliman nu făcu niciun gest. Alții anticipară intenții pe care nu le avea.

Prinții Mustafa şi Selim, cadiul Osman, scutierul Lala, Zawi şi Abas îl condamnară la moarte pe Alessandro. Venețianul ar fi putut să citească asta în privirile lor furibunde, să ghicească după pumnii strânşi pe pumnalele de ceremonie de la brâul lor. I-ar fi cerut ajutor lui Dumnezeu dacă ar fi văzut chipul lui Hürrem, mult mai expresiv şi mai crunt. Dar orgoliul îl orbea. Se crezu mai

important decât cei trei sute treizeci şi unu de delegaţi şi hărăzit rangului de favorit la curtea otomană.

Hürrem se gândi la această posibilitate. Soliman era un strateg imprevizibil. La şah, se arăta abil şi original. Prefera nebunii şi caii. Le combina mişcările pentru atacuri fulgerătoare. Trimisul Alessandro Venier Baffo era un nebun utilizabil, disponibil imediat în schimbul banilor. Sultanul avea mijloacele necesare să facă din el omul lui.

În plus, era tatăl lui Nurbanu. Existau cel puţin trei persoane care îl cunoşteau ca atare, trei care citiseră rapoartele întocmite în epoca răpirii fiicei sale: Hürrem, Rüstem Paşa şi Abas. O a patra avea altele în mână: cadiul Osman, fratele lui *kazasker* Hodja, otrăvit de Zora şi de complicea ei, Nurbanu.

Hürrem nu dorea ca Nurbanu să capete importanţă în ochii lui Soliman. Avea planuri pentru ea. Era nerăbdătoare să părăsească acea ceremonie şi să-i dea ordine lui Abas. Scoase un oftat adânc de ură şi de satisfacţie. Pecetluise destinul lui Alessandro Venier Baffo.

La un moment dat, când veneţienii se traseră înapoi, Joao ajunse foarte aproape de Alessandro. Destul de aproape ca să-i dea o lovitură mortală în abdomen. Mângâie pumnalul, simţi cum punea stăpânire pe el violenţa, acel fior suav dinaintea acţiunii războinicului. Dar nu putu să săvârşească acest act drept, deoarece Etienne se strecură între el şi trimisul Veneţiei.

— Am documentul, zise medicul.

Joao se uită la el mirat, abia recunoscându-şi ruda. Unchiul lui avea în mână un sul mare, cu sigiliu. Joao îşi aminti că era vorba de un cadou oferit de comunitatea evreiască vistiernicului Rüstem.

— A fost parafat de mătuşa ta şi de bancherii de la Anvers; e valabil pe toate pieţele financiare.

— Foarte bine, băigui Joao.

Se uită cu regret cum se îndepărta duşmanul lui şi îşi aminti că era alesul. Viitorul a zeci de mii de evrei se afla în mâinile lui. Nu fusese pregătit pentru acest rol, dar nu putea să refuze. Era împins spre tron.

Stând la dreapta celor trei rabini, putea s-o zărească pe Cecilia. Ea ţinea capul în jos, emoţionată încă de prezenţa tatălui. Eunucul negru se afla lângă ea atât de aproape, încât îi auzea ameninţarea răsuflării şi îi simţea parfumul greu. Dar descoperi şi ceva ca un murmur dulce. Nu totul era sumbru şi trist. Asta venea din interiorul fiinţei sale. Era o senzaţie care nu-i aparţinea. Se gândi la Joao, dar nu era gândul ei; bărbatului pe care îl iubea i se cerea să se apropie; i se poruncea să ridice capul.

Acum!

Universul se cutremură. Se recunoscură. Inimile li se sfâşiară. Sângele li se lichefie şi căzură în inconştienţă. Se priveau fără să se poată apropia unul de altul. Să nu cadă. Să reziste până la capăt, până dincolo de posibil, să reziste şi să învingă. Să-şi închidă rana deschisă a pieptului, să consolideze totul ca să nu compromită viitorul. Se vedeau şi se vor mai vedea. Se apropiară până la atingere.

Cineva îi ajută să-şi recapete echilibrul în acea sală a tronului, unde mulţi îşi semnaseră condamnarea la moarte după ce nu-i fuseseră pe plac Marelui Stăpân.

Marele rabin al Istanbulului avea o voce pătrunzătoare. O folosea zilnic ca să hăituiască păcatul şi să interpreteze cuvântul drept al lui Iahve. Ea vibra uneori în nopţile prielnice, la ceasul Cabalei, când lumea oamenilor şi cea a demonilor se confundau. Vocea lui clamă bunătatea islamului, generozitatea poporului turc, ţara otomanilor, unde evreii îşi găsiseră bucuria de a trăi, libertatea de a se exprima şi dreptul de a munci. Tonul nu era ambiguu, frazele adresate lui Rüstem Paşa justificau

acțiunea administrației finanțelor turceşti. Era normal să-l recompensezi pe cel care o conducea:

— Ție, Rüstem Paşa, şi în numele poporului nostru, prin mâinile unui ofițer credincios al Sublimei Porți numit în această zi în fruntea familiei Graci Nazi, să-ți fie înmânat darul de garanție, de prietenie şi de fidelitate al lui Israel.

Marele rabin arătă spre Joao. Înflăcăratul căpitan era roşu de emoție. Barbarossa, miniştrii şi toți aga crezură că va leşina înclinându-se în fața sultanului. Joao făcea eforturi supraomeneşti. Îşi forța privirea să urmărească mâna plină de inele a sultanului, care îl invita să se ridice, să sară de la fața machiată şi de nepătruns a lui Soliman la fața vicleană a lui Rüstem Paşa. Rezistă dorinței de a devia şuvoiul fierbinte spre Cecilia.

Rüstem era nerăbdător. Pofta îi fusese deschisă de cadourile dinainte. Lăcomia nu i se mai mulțumea cu fleacuri din aur sau cu animale exotice. Tânărul căpitan cu înfățişare mândră îi întinse un document făcut sul, cu peceți de ceară. El îl desfăcu şi simți că se topea de fericire: banca Mendes condusă de *doña* Graci Nazi îi oferea mirifica sumă de cincizeci de mii de ducați, plătibilă prin prezenta scrisoare de schimb. Binecuvântă numele celui care îi înmâna această comoară. De acum înainte, Joseph Nazi, alias Joao Miguez, putea să conteze pe sprijinul viitorului mare vizir Rüstem.

18

În numele lui Dumnezeu cel milostiv şi îngăduitor
Profetul a fost întrebat despre pedepsele ce vor veni.
Necredincioşi nu vor găsi adăpost în fața lor.
Ele vor veni de la Dumnezeu. El stăpâneşte treptele cereşti.

Pe ele vor urca îngerii şi Gabriel spre tronul lui în Ziua Judecăţii, care va dura cincizeci de mii de ani.
Îndură cu răbdare şi seninătate.
Ei văd pedeapsa îndepărtată,
dar noi o vedem cum se apropie.

În mintea lui Hürrem se desfăşura sura a şaptezecea, a „Treptelor", ca o litanie sfâşietore şi obsedantă. Se gândea la ea de când părăsise sala tronului, lăsându-l pe sultan împreună cu câţiva privilegiaţi, printre care şi ambasadorul Franţei, Polin, să sărbătorească triumful lui Rüstem Paşa la o masă somptuoasă. Ceilalţi delegaţi fuseseră invitaţi să meargă la palatul negru al cancelarului, unde îi aşteptau cinci sute de servitori şi bucatele cele mai fine. Era un mod elegant de a-i îndepărta.

Fiecare la locul lui. Hürrem se gândea aşadar la pedeapsă. Haremul era cuprins de veselie. Farfuriile din porţelan de China şi carafele cu mâner circulau printre femeile întinse pe perne şi saltele de damasc. Carnea condimentată era plină de sos, legumele erau aşezate în formă de piramide, prăjiturile miroseau a floare de portocal, mierea se întărea în foietaje.

„O pedeapsă exemplară."

Hürrem se lăsă pe spate pe pernele de mătase roz ale banchetei şi înghiţi o prăjitură, pudrându-şi nasul cu zahăr farin. În jurul ei, femeile mâncau, flecăreau, cântau, se jucau, se mângâiau şi râdeau de eunuci, fără să le fie teamă de ei, pentru că împărţeau împreună aurul dăruit de Rüstem Paşa. Abas supraveghease distribuirea dreaptă a acestui dar. Se aşezase pe un taburet de blană, la picioarele favoritei, şi-şi observa mica lui lume, atent la fiecare atitudine. Una singură era tristă: Nurbanu.

Hürrem se ridică brusc, alunecă afară din coconul de mătase şi se lipi de tânăra venеţiană căzută pe gânduri.

— Tatăl tău a depăşit limitele, zise ea. Dar vom şti să-l punem la punct, să nu-şi uite condiția lui de negustor.

— Nu mai e tatăl meu!

— Nu mai e nici reprezentant al Veneției în ochii Sublimei Porți... nici om drept în lumina Coranului. Ridicând în mod nelegiuit glasul în fața Marelui Stăpân al dreptăților, şi-a pierdut imunitatea. Fiecare dintre noi are datoria să-l condamne. Şi tu cu atât mai mult, Prințesa luminii!

Convinsă de influența pe care o exercita asupra protejatei sale, favorita înşiră versetele surei a şaptezecea, pe care le adapta după voia ei:

— Ascultă ce spun sfintele cuvinte:

Într-o zi, cerul va fi asemenea argintului topit.
Munții vor semăna cu grămezi de lână bătute de vânt.
Prietenul nu-şi va întreba prietenul,
chiar dacă se vor vedea. Păcătosul va vrea să scape
de osânda acelei zile cu prețul fiicei lui,
cu prețul soției şi al fratelui său,
al părinților care îl îndrăgesc,
cu prețul oamenilor, ca să scape de ea.

Şi conchise:

— Acesta e tatăl, tatăl tău, dulcea mea Nurbanu, care a venit să ne sfideze fără reținere în oraşul cu zece mii de moschei şi să te ucidă iar când reveneai la viață. Comandă-ți răzbunarea şi noi o vom executa. O cere sultana. Comandă şi lasă brațul lui Abas să lovească!

Cecilia înțelese mesajul favoritei. Ridică încet capul. Sufletul ei era plin de iubire şi de ură, de chipurile lui Joao şi Alessandro. Păru să cerceteze cu atenție ornamentația complicată a tăvii din fața ei, cu marginea încărcată de volute şi de spirale, între care prăjiturile îşi lăsau să se scurgă prisosul de miere galbenă. Se gândi la otravă, îşi aminti de moartea oribilă a judecătorului Hodja. Schimbând direcția

privirii, se cufundă în strălucirea pietrelor prețioase care împodobeau pumnalul lui Abas. Acesta aştepta porunca să-i taie gâtul trimisului Venier Buffo, dar Cecilia nu voia ca tatăl ei să moară în acest fel.

— Vreau să fie mistuit de flăcări, zise ea, înfigându-şi privirea în ochii lui Abas.

— E o pedeapsă dreaptă, admise Hürrem, care nu se aştepta la altceva de la o femeie care, pe zi ce trecea, semăna şi mai mult cu ea.

— Mi-ai arătat calea, explică Cecilia, adresându-se favoritei. Sura mai spune şi:

Dorințe deşarte! Flăcările iadului
vor pune stăpânire pe ei.
Ele îi vor chema pe laş şi pe necredincios,
şi pe bogatul care a fost zgârcit.
Ele îl vor chema şi pe tatăl meu nerăbdător din fire:
potrivnicia îl face să fie sfielnic,
îmbelşugarea îl face să fie aspru şi zgârcit.

Şi conchise:

— Flăcările vor distruge răul din acest om; e pedeapsa meritată.

Cecilia reacționa ca inchizitorii de care avea oroare. Dar nu-şi dădu seama. Numai răzbunarea ei conta.

— Ai auzit, Abas! exclamă Hürrem. Dă-i ascultare huriei Nurbanu şi sultanei tale. Femeile din acest harem vor şti să te răsplătească în numele fiilor lor.

Abas auzea bine. Nu exista nicio ambiguitate în vorbele favoritei. Îşi aroga deja titlul de sultană, vorbea în numele fiilor, al prinților. Avea aşadar de gând să se convertească la islam şi să se căsătorească cu Soliman. Să domnească nestingherită. Asta presupunea eliminarea lui Gülbahar, rivala ei, şi a prințului Mustafa. Asta însemna că încerca să se alieze cu înaltele autorități religioase ale Sublimei Porți, de la Cairo şi de la Mecca. Se

anunțau nopți pline de oroare. Eunucul nu-şi putu reține un fior de teamă. Îşi alesese de mult timp tabăra. Cea a femeilor. Cea a lui Hürrem.

Privirea i se îndreptă spre chipul Ceciliei. În ce viitor plin de cruzime se înscria rolul acestei femei? O va şti curând. Hürrem scrisese cu siguranță istoria acelei „lumini" care căpăta nuanțele sângelui. Nu în întregime. Nurbanu va avea un cuvânt de spus. Ar fi putut să le rezerve mari surprize.

— Am auzit, le răspunse el femeilor. Să ştiți totuşi că, exact în acest moment, trimisul Veneției trebuie să fie condamnat şi în alte locuri. Nu eşti singura care îi vrei moartea, Nurbanu. Mulți vor dori să spele onoarea sultanului. Lala, al doilea scutier, cadiul Osman, cancelarul, *bostandji*, prinții şi chiar căpitanul Joao Miguez, care reprezintă acum băncile evreieşti, se vor întrece în spălarea insultei şi câştigarea câtorva favoruri imperiale.

Cecilia făcu ochii mari. Inima îi bătu cu putere. Ce ştia Abas despre Joao? Hürrem interveni:

— Acest Miguez din familia Mendes Nazi e un intrigant. O slujeşte pe *doña* Graci şi toți ştim cât de periculoasă este această femeie. Nu-i putem lăsa să acționeze pe evreii ăştia oportunişti! Vor să intre în guvern. Acest Joao vrea să ajungă foarte departe.

— Foarte departe! întări Abas, fixând-o pe Cecilia, care nu putu să scape de această privire reptiliană.

— Ştii multe lucruri, zise favorita.

— Mai multe decât îți închipui... Acum, trebuie să vă îndeplinesc dorința. Trebuie să comand nişte flăcări şi să ard un om. Totul se va împlini întocmai.

Palatul cancelarului, Djelalzade Mustafa, ca majoritatea locuințelor nobililor turci, era vopsit în negru. Îşi întindea aripile de abanos în partea de jos a unui cartier

popular unde se îmbogățeau negustorii *futuvva*[1]. La acea oră târzie a serii, aceste fraternități semireligioase părăsiseră piețele. Regimentul de cavalerie Gureba, afectat special gărzii palatului, lua locul zgomotoşilor negustori. Nimeni nu trebuia să tulbure ordinea. Nimeni nu putea să se apropie de clădirea înconjurată de o curte şi chiparoşi înalți.

Negrul domina şi în interior. Occidentalii aveau impresia că se aflau într-un mormânt cu pereții acoperiți cu scrieri persane. Cancelarului îi plăcea scrisul. Se folosea de toate vicleşugurile gramaticale ca să pună la punct regulamente organice, care exprimau voința politică a lui Soliman şi a guvernului.

Cancelarul este un om şters şi trist, îngălbenit la față de aerul viciat al bibliotecilor şi al secretariatelor, pe care le bătea zi şi noapte, împreună cu o armată de funcționari linguşitori, înarmați cu pene şi truse de scris. Era îmbrăcat în gri, fără simboluri aparente, şi îşi plimba privirea suferindă asupra oaspeților creştini şi persani impuşi de sultanul lui preaiubit şi temut. Nu dorea să ajungă în situația prim-ministrului Lüfti Paşa, care avusese nenorocirea să nu fie pe placul Sublimei Porți. A plăcea însemna abilitate. Cancelarul o avea. Tocmai anulase ordinul de suprimare a lui Alessandro Venier Baffo ca să nu ofenseze susceptibilitatea unora mai puternici decât el. Le lăsa acestora grija de a spăla onoarea Comandorului Credincioşilor. Nu se întreba cine dintre Lala, Hürrem sau Osman va fi mai iute, dar ştia că insolentul venețian nu va părăsi viu Istanbulul.

Invitații nu bănuiau nimic. Discutau foarte diplomatic şi făceau speculații despre posibila destituire a marelui vizir Lüfti Paşa. Această dizgrație anunțată nu mira pe nimeni. Va avea dreptul la o ieşire din scenă onorabilă

[1] Oameni aparținând unei confrerii semireligioase care făceau comerț (n.a.).

sau va fi sugrumat, ca majoritatea predecesorilor săi? Aceasta era întrebarea foarte plăcută de pe buzele tuturor.

— Adevărul, zise cu glas şoptit marele rabin al Istanbulului, este că se pune în cârca lui Lüfti responsabilitatea asasinării lui Rinçon[1]. Acest francez avea sentimente de prietenie pentru Soliman. Sublima Poartă ar fi trebuit să-l protejeze. Marele Vizir e pierdut şi focul războiului se va reaprinde în vest şi în est. Avem mult de câştigat din aceste conflicte. E nevoie de bani pentru echiparea armatelor şi pentru hrănirea lor. Îi vom împrumuta celor care vor respecta mai bine existenţa şi credinţa noastră. Evreii vor lupta în armatele nobililor, pentru că e bine ca fiii lui Israel să-şi verse sângele când cauza slujeşte destinul poporului ales. Aş vrea totuşi ca Joseph să nu mai lupte. Promite-mi că n-ai să te mai expui, fiule, adăugă el, patetic, punând o mână paternă pe umărul lui Joao.

Cuvintele marelui rabin nu ajunseră până la Joao. Erau numai un murmur în mijlocul zarvei ritmate de tamburinele a două orchestre aflate în slujba cancelarului. În plus, urechile îi păcăneau sub presiunea sacadată a sângelui, pe care nu reuşise s-o stăpânească de la începutul zilei. Se gândea întruna la venețian. Acest Baffo avea un noroc extraordinar. Ieşise teafăr din Topkapi, după ce se adresase fără îngăduinţă Marelui Stăpân. Această neobrăzare fusese interpretată de occidentali ca o favoare. Prietenii sultanului vor fi mai puţin îngăduitori. Cuţitele aşteptau undeva la răspântia străduţelor; otrăvurile se preparau în beciuri. Joao avea sabia lui, făurită în Antiohia.

„E pentru tine!" îşi zise cu mânie Joao.

— Ai putea să rezişti dorinţei de a lupta? insistă marele rabin.

[1] Rinçon a fost asasinat în ziua de 8 mai 1541 de oamenii marchizului Del Vasto, la instigarea lui Carol Quintul (n.a.).

— E ceva ce nu poate promite, răspunse Etienne. Nu e deloc diferit de toți acei oameni răspândiți pe perne, care au suit treptele propovăduind violența. La el, animalul domină omul şi nu l-am văzut niciodată rugându-se Domnului. Mă tem că va trebui să cumpărăm tăcerea judecătorilor din Instanbul şi conştiința lui *subaşi*.

— Să cumpărăm conştiința şefului poliției? Joseph a comis vreo crimă? întrebă rabinul din Cairo.

— Nu pot să prevăd ce va comite în numele pasiunilor lui trupeşti, replică Etienne.

Joao îi respecta prea mult pe şefii religioşi ca să le răspundă. Îi lăsa să-l cerceteze cu privirea, până când fratele lui, Samuel, îl întrebă:

— Cine îți inspiră astfel de pasiuni?

— Dacă ți-aş spune, ai zice să sunt nebun. Iertare, rabinilor, dacă nu răspund aşteptărilor voastre, dar există răzbunări care trebuie împlinite. Unchiul meu ştie că n-am să abat cursul mâniei mele. Mă voi bate în noaptea asta. Pe urmă, voi fi al vostru şi voi face ce-mi veți cere în numele lui Israel.

— Pe cine trebuie să omorâm? întrebă Samuel, asociindu-şi tovarăşii de arme, care se aplecaseră să audă numele duşmanului lui Joao.

— Pe cei care mă vor împiedica să ajung la el.

— Dă-ne nume!

— Inutil. Vor veni la voi înainte de ivirea zorilor.

19

Yiyit başi, subşeful corporației pălărierilor, lucra încă, în pofida regulamentului care le impunea artizanilor să înceteze munca după ultima rugăciune. Aceşti artizani, contrar tinichigiilor, cazangiilor şi cizmarilor, nu făceau zgomot şi noaptea le era complicea lor. Adunați în jurul a cinci lămpi cu ulei, care răspândeau

o lumină săracă pe bancurilor lor de lucru, lucrătorii coseau fără odihnă, fără să scoată o vorbă, cu ochii roşii, urmărind acul, pe care degetele cu bătături îl împingeau în grosimea pâslei sau a pielii.

Timpul trecea. Vara, cântul greierilor le înveselea viaţa; iarna, mugetul vântului anatolian le stârnea spaimele. Uneori, o voce istorisea o povestea veche. Glasul lui *yiyit başi* ocăra pe şeful atelierului, hărţuia calfele şi ciracii. Era întotdeauna greu să-i obligi pe aceşti lucrători şi ucenici să rămână până la miezul nopţii pentru câteva monede de aramă în plus. Trebuia totuşi să fie mai buni şi mai eficienţi decât armenii şi grecii care practicau aceeaşi profesie, ce se speteau muncind ca să ofere bonete şi pălării la preţuri atractive. Cincisprezece mii de prăvălii vindeau produsele artizanale; zece mii de ateliere produceau articole de tot felul, ocolind regulile administraţiei, umplând cartierele adormite cu zgomotele muncii lor.

Subşeful pălărierilor părea mulţumit. Nu se folosise de bâtul de toate zilele, cu care îi pedepsea pe lucrători. Plătise bacşişul obişnuit agenţilor de ordine cu o săptămână înainte. Nu risca să fie amendat, pentru că înaltele autorităţi închideau ochii. Rare erau operaţiunile de control efectuate în plină noapte în cartierul Emineumü.

Rare...

Deodată, afară să auzi un zgomot. Subşeful îşi apropie faţa curioasă de una dintre cele trei ferestruici ale atelierului. Dădu la o parte bucata de lână care ascundea deschizătura. Se simţi cuprins de teamă. Cercetă cu privirea meandrele străduţelor şi începu să facă speculaţii despre originea sunetului.

Apăru o lumină pâlpâitoare. Zgomotul se auzi mai puternic. Venea de la un om înarmat. Subşeful nu mai auzi sfârâitul focului din brasero care încălzea atelierul. Intrusul îşi făcu apariţia în halourile tremurătoare ale torţelor care se răsfrângeau pe faţadele de lemn ale unei

străduțe. Această lumină arămie şi mişcătoare scotea la iveală o întreagă companie aflată în marş. Pe moment, subşeful nu recunoscu uniformele, deoarece mintea îi era paralizată de o teamă îndreptățită.

Nu puteau să fie decât oamenii lui *muhtesib* Eyub. Acesta era coşmarul meşteşugarilor şi negustorilor. Reprezentant al cadiului, el verifica prețurile, controla greutățile şi măsurile şi percepea taxele. Funcțiile extinse îi permiteau să aplice o justiție expeditivă când regulile concurenței nu erau respectate, de exemplu, atunci când, ispitiți de câştig, oamenii munceau vinerea sau noaptea.

— Vin agenții! exclamă subşeful.

Muncitorii încremeniră. Oamenii lui *muhtesib* nu-şi făceau niciodată apariția în plină noapte fără niciun motiv. Acționau la denunțuri sau în mod preventiv ca să-i mulțumească pe membrii Consiliului de miniştri, îngrijorați de excesele unei populații care respecta din ce în ce mai puțin preceptele Coranului şi legile străinilor în contact cu străinii nelegiuiți instalați la Istanbul.

Toată lumea avea să se aleagă cu amendă şi bătaie. În cartier, se stârni agitație. Câinii începură să latre, să urle, alergând cu gâtul întins şi şira spinării lăsată în jos spre soldați.

— Domnul să ne binecuvânteze, nu este poliția! şopti subşeful.

Cu o torță în mână, Gaufredi mergea în fruntea trupei de spadasini care îl proteja pe Alessandro Venier Baffo. Mătura spațiul din fața lui cu torța. Nişte câini, lătrând furioşi, apăruseră brusc, cu blana galbenă, spumegând, corcituri supuse unui şef de haită. Gaufredi reperă animalul care îi împingea pe ceilalți să atace. Brusc, lovi cu lama şi tăie jumătate din gâtul animalului furios. Ceilalți câini se lăsară în jos în noroiul străzii, cu ochii la corpul conducătorului haitei cuprins de spasme şi adulmecând

sângele care se scurgea din rana deschisă. O luară la sănătoasa şi se împrăştiară pe străduţe scheunând.

Gaufredi se întoarse spre Alessandro.

— Nu te teme, o să găsim drumul.

Simţindu-se ofensat, negustorul îşi bombă pieptul. Nu se temea nici măcar de diavol, cu care lupta uneori în numele Sfintei Inchiziţii. I se părea că acel oraş îi aparţinea acum, la fel ca Veneţia. Îşi însuşea moscheile, sinagogile şi bisericile. Era pregătit să poarte semiluna, steaua şi crucea la gât, să înveţe persana şi ebraica, să-i ajute pe pelerinii în drum spre Ierusalim şi Mecca. Visa la un comerţ universal, fără piedici, unde registrele de socoteli să devină mai importante decât Coranul şi Biblia. Lumea era pregătită să adore zeul Ban. El, profetul acestei noi religii, o presimţea.

Pentru consolidarea acestui viitor, trebuia să găsească un mijloc să intre în legătură cu fiica lui. Veneţia conta mult pe colaborarea cu Cecilia. Dogele se temea de puterea acestei Hürrem asupra inimii sultanului; curând, va fi lăudată cea a veneţienei Venier Baffo asupra spiritului Comandorului Credincioşilor.

Încleştarea se anunţa înverşunată. Îl zărise pe Etienne Levy printre delegaţii evreilor. Se ferea de acest evreu, care reprezenta şi Veneţia, prieten cu olandezii, apropiat de turci, aliat cu francezii, intim al familiei Mendes. Levy profita de toţi. Se afla în centrul unei nebuloase de interese contradictorii şi urmărea un scop care scăpa înţelegerii. Singurul care putea să introducă spioni în serai, îşi va avantaja fără îndoială clanul în detrimentul Serenissimei.

„Nu va fi veşnic indispensabil", îşi zise Alessandro, care îşi puse în gând să-l elimine.

Se gândise la asta din 1535, când Cecilia şi Kalè fuseseră „trimise" la Istanbul. Strânse mânerul de fildeş al pumnalului. I-ar fi plăcut să-l implânte în burta medicului,

dar nu voia să-şi păteze mâinile. Treaba murdară o va face Gaufredi.

Se uită cu dispreț la provensal.

„Omoară la perfecție, dar n-are un dram de inteligență. Se preface că ştie unde ne aflăm, dar ne rătăceşte în oraşul acesta plin de noroi."

Alessandro regretă că nu plecase împreună cu ambasadorul. Ar fi fost deja la bordul galerei sau în reşedința republicii. Privi în jur. Nu era niciun monument remarcabil, doar case de lemn împotmolite în solul noroios al unei coline.

Toate lumânările din atelier fuseseră stinse. Subşeful şi lucrătorii îi urmăreau cu privirea pe necredincioşi. Acei oameni îmbrăcați în negru, cu cape scurte care atârnau ca nişte aripi moarte pe umerii lor, cu capetele acoperite de toci de catifea cu torsade şi pălării de piele cu pene, aveau ochi de şacal, un mers suplu, obişnuința de a înainta împreună, în haită, supraveghindu-şi flancurile şi spatele. Era cu neputință să-i iei prin surprindere, să le străpungi apărarea şi să ajungi până la omul pe care îl protejau. Astfel, se imobilizară brusc, în acelaşi timp, luând poziție de apărare, când alți demoni se iviră din adâncurile nopții.

— Allah să ne aibă în paza lui! zise subşeful.

Joao, don Samuel, don Abraham şi don Salomon nu-i pierduseră urma duşmanului. Venețienii se rătăciseră în oraşul imens, împotmolindu-se pe străduțele întortocheate şi urât mirositoare. Părăsiseră palatul cancelarului înaintea ambasadorului lor, sub o ploaie torențială. Aversa estompase aproape de tot marile moschei, puncte de reper ale călătorilor. În orbirea lor, Alessandro şi oamenii lui întorseseră spatele Cornului de Aur, fără să-i remarce pe cei patru copoi care le luaseră urma de la distanță.

Acum nu mai ploua, un vânt capricios mătura cupolele şi purta cu el răgetele catârilor legaţi lângă piepte. Se auzeau şi behăitul unei cămile, apoi, sunetul subţire al unui clopoţel de ambarcaţiune creştină apropiindu-se de coastă. Atunci, se impuse peste toate zgomotul cizmelor călcând băltoace.

Joao şi ai lui se răsfirară în faţa lamelor fine ale Veneţiei.

— Ia te uită, o veche cunoştinţă! exclamă ironic Gaufredi, apropiindu-se cu pas sigur de Joao.

— Dă-te la o parte din drumul meu, provensalule. Pe stăpânul tău îl vreau.

Alessandro se trase înapoi şi puse încă doi oameni între el şi Joao. Nu se bătuse niciodată. Curajul îi dispăru într-un şir de înfiorări. Avu totuşi reflexul să scoată sabia. Împovărată de pietre scumpe, purtând un blazon de negustor pe gardă, prost ascuţită, nu fusese făcută să înfrunte lama unui adversar, ci să măgulească orgoliul posesorului.

Alessandro se uita la acel turco-evreu-spaniol, pe care nu avusese niciodată ocazia să-l întâlnească la Veneţia. Avusese doar timp să-l dispreţuiască, cu câteva ore mai devreme, la Topkapi, pe el şi grupul lui de rabini aduşi acolo de Etienne Levy.

— Sunt trimisul Veneţiei! strigă Alessandro, devenit brusc conştient de superioritatea escortei sale.

— Iar eu, Joao Miguez din familia Graci Nazi Mendes, slujitor al Sublimei Porţi, mâna dreaptă a lui Barbarossa, comandant pe o galeră a Marelui Stăpân. Am venit s-o răzbun pe Cecilia, fiica ta.

Alessandro izbucni într-un râs zgomotos.

— Domnilor, lichidaţi lepădătura asta de evreu. Ei sunt patru şi noi treizeci. Faceţi această plăcere Domnului, care vă va fi recunoscător în ziua Judecăţii de Apoi.

— Dă-te la o parte din drumul meu, zise din nou Joao. Povestea asta nu te priveşte pe tine.

Provensalul nu avu nicio reacție. Strălucirea bruscă a torțelor îi lumina, din când în când, fața de animal de pradă cu sânge rece. Ochii i se alungeau sub forma a două fante oblice sub pleoapele pe jumătate închise. S-ar fi zis că moțăia. Atacă brusc. Spada lungă se lovi de sabia lui Joao. O dădu la o parte, deschizând o cale până la piept.

Joao fusese luat prin surprindere; era pierdut. Tovarăşii lui nu-l puteau ajuta. Lama avea să străpungă pieptul fratelui lor. Dar se opri la stern, înțepând catifeaua hainei.

— Şi dacă treaba asta m-ar privi şi pe mine? întrebă Gaufredi.

Joao nu înțelegea. Simțea apăsarea uşoară a sabiei. Apropierea morții îi reducea mulțimea gândurilor. Timpul se scurta. Era la cheremul acelui om ciudat, ale cărui trăsături se umanizau treptat.

Gaufredi zâmbi. Iar zâmbetul lui era cel al unui complice.

— Omoară-l! porunci Alessandro.

— Altădată, răspunse şeful spadasinilor.

Sabia lui se îndepărtă lent de pieptul lui Joao. Acesta rămase mut de surprindere. Văzu sabia descriind un arc de cerc, oțelul ei lustruit atrase lumina torțelor. Acele sclipiri o făceau vie. Vârful ei căuta un nou adversar. O îndreptă spre trimisul Veneției.

— Ce înseamnă trădarea asta? strigă Alessandro.

— Seniorul ar trebui să-şi amintească faptul că lucrez întotdeauna pentru cel care oferă mai mult, răspunse provensalul.

Începu să cerceteze cu privirea străduțele din jur.

Privirea necredinciosului trecu peste lucarna în spatele căreia tremurau subşeful pălărierilor şi lucrătorii lui. Crezură că ochii lui morți îi vor trimite în iad, dar necredinciosul nu-i văzu. Căuta pe altcineva, care semăna cu

el. Subşeful îl văzu apărând pe acest cineva şi îşi obligă oamenii să se ascundă.

— Eunucul negru, şopti el, dându-se înapoi.

20

Simți cât de frică îi e tatălui tău? întrebă pe şoptite Yasmina.

Cecilia se lăsa în voia ei. Avea mâinile aşezate pe piatra neagră şi netedă a divinației. Acel talisman lustruit de miile de atingeri aparținuse pe vremuri tribului din care făcea parte *kiaya*. Nu se ştiau multe lucruri despre acea piatră, care avea în centru o spirală formată dintr-o scriere indescifrabilă, formată din bastonaşe ascuțite. *Kiaya* spunea că provenea din vechiul Babilon, dintr-un timp în care oamenii rivalizau cu Dumnezeu. O avea în pază de când fusese construit haremul şi o „vizitatoare" o adusese de la Damasc, unde fusese păstrată. Rareori o arăta. Numai atunci când configurația astrelor era prielnică şi urma să se producă un eveniment grav.

Piatra vibra. Bătea ca o inimă. Cecilia înțelese că acele bătăi reproduceau teama tatălui ei. Sub degetele ei, pulsa inima lui Alessandro. Cecilia nu avea talentul Yasminei. *Kiaya* putea să-i urmărească vibrația. Un fir invizibil o lega de Alessandro şi vedea prin ochii lui.

— Vei fi răzbunată, e acolo! zise ea cu voce înăbuşită.

Abas se afla acolo. Singur. Nu avea nevoie de nimeni să-l protejeze. Oraşul se temea de el. Îl slujea pe sultan, având grijă de plăcerile lui; se supunea poruncilor favoritei; obținea profituri imense. Asta îi conferea o forță şi o strălucire pe care unii le considerau malefice, fără limite. Avea spioni în toată lumea musulmană şi complici până în îndepărtata Chină şi în legendarul Peru. Se spunea că deochea şi asta era de ajuns să-l facă de neatins.

Părea un animal enorm ivit din apele de catran ale Bosforului. O mantie din piele de capră îi acoperea umerii şi ajungea până la glezne. Li se arătă necredincioşilor. Nu-l miră prezența lui Joao, era logică. Tânărul reacționa ca un câine turbat şi pasiunea îl va duce la pierzanie.

Venețienii şi evreii făcură front comun, se aliară în mod firesc. Se strecurară pe lângă fațade, ca nişte vipere de piele şi fier, ca să-l înconjoare pe negru. Abas era oribil. Nu i se vedeau ochii ascunşi în pliurile de grăsime umbrite, sub voluminosul turban maroniu şi lucios, tras până la sprâncene. Înaintă fără să-i pese de spadele care formau o coroană de spini. Capul lui negru începu să vorbească:

— Te-ai ținut de cuvânt, căpitane, îi zise el lui Gaufredi. Vei primi plata, aşa cum ți s-a promis, la prima rugăciune. Du-ți oamenii la Pera. Întoarce-te fără nicio grijă. Totul se va îndeplini. Aşa a vrut Nurbanu şi aşa a poruncit Hürrem. Allah va fi mulțumit: acest om trebuie să plătească pentru crimele sale.

Abas arătă spre Alessandro, care începu să tremure ca un bătrân în bătaia crivățului. Încă mai avea în mână sabia de ceremonie. Se lăsă în jos când Gaufredi porunci:

— Armando, Jehan, Siccard, Pappas, puneți mâna pe el!

— Ofer o sută de monede de aur pentru capul eunucului, zise Alessandro, gâfâind.

Îl dezarmară şi îi răsuciră brațele ca să-l aducă la Abas.

— Cinci sute!

Îi puseră căluş. Pumnalele îl înțepară în şale ca să-l facă să meargă.

— O să pierzi întotdeauna când e vorba de cine dă mai mult, zise Gaufredi, trăgându-l de barbă ca să-i ridice capul. Nu e nicio onoare să slujeşti o ființă atât de

josnică ca Baffo... E al tău! adăugă el, întorcându-se spre Abas.

În acel moment, arcaşii Semilunii din Kony îşi făcură apariția ca prin minune. Erau opt, îmbrăcați în maroniu, având de-a curmezişul pieptului o bandă de piele sub care erau ținute trei pumnale de lungimi diferite. Făceau parte din compania secretă angajată de sufişti. Nu se ştia mare lucru despre ei. Executau treburile murdare ale protectorilor lor, primul fiind Abas. Doi dintre ei lăsară la picioarele lui Gaufredi patru saci, în care zornăia aurul. Îl primiră în schimb pe trimisul Veneției. Împins ca un sclav vulgar, Alessandro nu încercă nici măcar să se împotrivească.

Abas şi turcaleții le întoarseră spatele necredincioşilor. Joao vru să-l urmeze, dar Samuel îl ori.

— Cu cât vei şti mai puțin, cu atât vei trăi mai mult. Atotputernicul, în înțelepciunea lui, n-a încuviințat să-ți murdăreşti spada. Nu-i stârni mânia. Trimisul Veneției nu va vedea răsăritul soarelui în Asia. Nimeni nu scapă de moarte când apare sub trăsăturile lui *kizlar aghasi*.

— Vreau să confirm execuția lui.

— Eşti nebun! Cui?

— Celei care crede în cuvântul meu. Mă voi duce singur acolo unde îl conduc. Singur, auzi! Nu veți purta povara acestui secret. Nu s-a întâmplat nimic în această zi de *djuma*. Duceți-vă la mătuşa mea Graci şi aşteptați-mă până la ceasul la care muezinul va chema la rugăciune.

— Şi dacă nu te mai întorci?

Nu răspunse.

Marea Marmara îşi unduia valurile de cerneală sub paloarea moscheilor modeste din cartierul Langa. În depărtare, întinderea de ape se învăluia în nori luminați de felinarele insulelor Prinților. Abas trase cu urechea. Vântul fredona o melodie tristă printre stânci. Notele şovăielnice se amestecau cu clipocitul, se stingeau şi

renăşteau la nesfârşit. Observă îndelung marea, cheiurile de lemn, apoi oraşul din spatele lui, cuibărit între şapte coline. Îl văzu şi pe Joao, fantomă pe sub chiparoşi. Aprecie curajul căpitanului. Va exista un secret cunoscut de amândoi, ceva ce se putea negocia la momentul potrivit. Indiscreţia avea şi ceva bun. Îţi puneai viaţa drept gaj atunci când ridicai voalurile haremului.

Abas se gândi la cei cinci mii de altuni de aur daţi lui Gaufredi pentru trădarea lui. Nu era foarte scumpă, dacă te gândeai la beneficiile viitoare. Desigur, se supusese poruncii lui Hürrem, dar mizase totul pe Nurbanu, căreia îi prevedea viitorul strălucit. Strălucit era cuvântul cel mai potrivit situaţiei. Abas se întoarse spre prizonier, jalnicul Alessandro Venier Baffo, care se lăsa dus la moarte ca o oaie. Văzuse zeci de bărbaţi comportându-se aşa, „bărbaţi adevăraţi", care nu mai aveau nimic între picioare în momentul morţii. Şi se bucură cu adevărat!

Ţărmul era potrivit pentru execuţie. Locul era pustiu şi aşa va şi rămâne încă vreo trei ore. În acea parte a oraşului situată în sud, foarte aproape de vechile ziduri de apărare ale împăraţilor creştini, primele cocioabe ale pescarilor se aflau la trei sute de paşi de plajă. Nu-i păsa de această plevuşcă devotată sultanului şi islamului.

— Duceţi-l sub ponton! le zise oamenilor săi.

Pontonul ros de cari înainta deasupra valurilor. De el erau legate bărci cu catarge mici. Un om stătea într-una din ele. Se ridică în picioare când paşii răpăiră pe scândurile prost îmbinate, dar nu îndrăzni să întâlnească privirea eunucului.

— Totul e pregătit, zise el din vârful buzelor.

Abas nu se îndoia. Acel păstor aspru din regiunea Van îl slujea de vreo cincisprezece ani. Urmase armata lui Soliman la întoarcerea din campanie. Primit într-o şcoală religioasă şi reperat de agenţii eunucului, fusese ales să execute unele sarcini delicate.

— Îl slujeşti bine pe Allah, Basshar, zise eunucul.

Abas ridică mâna. Oamenii lui îl ridicară imediat de umeri pe trimisul Veneției şi îl aruncară în barcă. Ciobanul îl legă de catarg şi îi prinse picioarele cu un lanț de o sută de livre. Era copleşit de un fel de credință. Avea în mâini un creştin, un necredincios nobil şi bogat. Faptele contau în viața unui musulman. Iar fapta de acum era purificatoare.

Alessandro începu să reacționeze când ciobanul îl unse cu un lichid vâscos, ce mirosea a răşină, sulf şi salpetru. Monstrul acela îl dădea cu smoală. Alessandro încercă să se desfacă din strânsoarea care îl ținea legat de catarg ca pe Sfântul Sebastian, să dea din picioare, să strige. Doar mişcă lanțurile şi făcu să pârâie barca.

Joao se apropiase. Oamenii nu-l băgară în seamă, dar Abas îl dorea complice de-a binelea şi, cu un semn al mâinii, îl invită pe căpitan lângă el.

— Dacă ai credința că moartea lui îți domoleşte furia, eşti foarte naiv, zise el. Doar o va abate spre altă țintă. Şi ştii foarte bine despre cine vreau să vorbesc. Ştiu ce-ți doreşti, dar nu poți să ajungi la ea. Nurbanu îi aparține sultanului. Resemnează-te. Soliman, pe care începi să-l urăşti, nu e un om obişnuit, n-ai să-l poți doborî niciodată. Ar trebui pentru asta să învingi islamul şi nenumărații lui războinici. Dar eşti doar un evreu, Joao Miguez, un rătăcitor fără țară şi fără armată, care a ales să slujească Sublima Poartă. Laudă-l pe cel care ți-a primit poporul şi abate-ți privirea de la Topkapi, dacă nu vrei s-o pierzi pentru totdeauna. Voi avea grijă de ea şi, dacă Dumnezeu vrea, va deveni sultană.

— Împinge-o în brațele stăpânului tău şi te voi ucide! răspunse Joao.

— Biet înfumurat! Valorezi totuşi mai mult decât acest câine, zise Abas, arătând spre Alessandro. Dacă n-ai să-ți pui frâu pasiunii care îți domină mintea, o să ajungi ca el.

Alessandro se zbătea, dădea ochii peste cap. Lacrimi îi curgeau pe obraji. Îl chemă pe Dumnezeu în ajutorul lui din toată puterea gândurilor.

Cecilia auzi strigătul mut al tatălui ei venind din adâncul pietrei, simți cum o cuprindea spaima, care se amesteca cu groaza lui Alessandro.

„Am mers prea departe", îşi zise, îndepărtându-se de piatră.

Kiaya îi strânse mâna gata să i-o frângă.

— Nu rupe vraja. Ascultă ce urmează.

Era cu neputință să scape de cleştele degetelor cu unghii îngălbenite. Yasmina uza de o putere străveche. În adâncul pupilelor sale se îngrămădeau nori.

— Nu mai vreau, zise Cecilia.

— Tu ai provocat şi ai invocat asta. Ascultă!

Ce să asculte? Nu mai vru să audă niciun zgomot, respinse răzbunarea şi avu neruşinarea să se gândească la Fecioara la care se ruga pe vremuri în biserica dei Freri, la Veneția. Revăzu chipul maicii lui Iisus, zâmbetul ei blând, privirea plină de compasiune, mâna de fildeş întinsă în semn de bunăvoință, de iubire şi de pace, puritatea unui văl ce cădea până la picioare, o mie de lumânări de slavă aprinse pe grilaje, mirosul de tămâie şi cântecele călugărilor răsunând în marele naos. Dar nimic din toate acestea! Ceea ce ajungea până la ea îi spulbera strădaniile.

Era un fel de foşnet al unei bătăi de aripi. Dar nu erau păsări. Avu viziunea unei mulțimi pe un cer sângeriu. Demoni înaripați zburând înaintea unei ființe fără față, fără formă, înfăşurată într-un lințoliu cenuşiu şi urcată pe scheletul unui cal.

Basshar ridicase pânza şi barca plutea spre insulele Prinților. Ținea cârma în bătaia vântului. Pieptul îi tresălta şi se simțea iluminat de senzația că era un justițiar al

lui Allah. Când barca ajunse la trei sute de metri de țărm, blocă cârma mică, luă felinarul şi aprinse o băltoacă de smoală răspândită la picioarele lui Alessandro, fără să-şi ofere plăcerea să-l vadă luând foc. După ce-şi îndeplini datoria de musulman şi de slujitor al Porții, se aruncă în valuri şi înotă spre coasta orientală.

Flăcările urcară brusc. Joao nu clipi. Rămase nepăsător. Aşteptase acest moment cu nerăbdare. Acum, nu mai simțea nimic. Semăna cu Abas, a cărui față se transformase într-o mască de ponderație severă; semăna cu cadiul Osman, cu aga Lala, cu toți acei oameni care alergau după putere. Văzu deodată mai clar în sufletul lui. Cecilia nu era încă hetaira lui Soliman şi nici nu va fi cât timp favorita Hürrem va rămâne în viață. Luă hotărârea să treacă în tabăra haremului.

— N-o să te ucid, Abas. Spune-i stăpânei tale că toate cuferele cu bani ale familiei Mendes îi sunt deschise.

— Şi ce condiție presupune această schimbare de atitudine?

— Ca Nurbanu să nu intre niciodată în camera sultanului.

— Dacă ar intra, mi-aş pierde viața. Dar nu tu mi-ai lua-o, ci Hürrem. Ar fi trebuit s-o înțelegi mai din vreme. Această femeie are putere de viață şi de moarte asupra fiecăruia dintre noi. Dacă ar fi sultană, ar domni în numele Comandorului Credincioşilor şi atunci ar fi începutul terorii.

— Vom face în aşa fel încât să devină sultană.

21

Cecilia se plictisea. Trecuse mult timp de când nu mai avea nicio veste de la Joao. *Kiaya,* care ştia tot, tăcea; femeile care vizitau haremul nu mai

aduceau niciun mesaj; maestrul Levy nu mai dădea semne de viață. Era izolată de exterior şi o dureau ochii tot scrutând Istanbulul din înălțimea grădinilor haremului. Lucrurile se schimbaseră de la moartea tatălui ei. Urcase în ierarhia haremului. Dar nu era *gozde*. Sultanul nu-şi aşezase batista brodată pe umărul ei şi n-o va aşeza niciodată, fiind dezinteresat de orice fecioară cumpărată pentru el. Hürrem era de ajuns plăcerii lui, îi copleşea spiritul de poet şi trupul de războinic.

Cecilia mulțumea în fiecare noapte Cerului că trăia ca o cadână şi că nu era în patul lui Soliman. Era de neînțeles. Era răsfățată. Yasmina, Abas, eunucii o serveau ca pe o adevărată prințesă. Nu era nimic prea frumos pentru Nurbanu. Avea acum cinci caftane scumpe, zeci de veşminte, aur sub toate formele, pietre prețioase, destul ca să cumpere şi să întrețină vreo sută de sclave. De la plecarea lui Mihrimah, devenise fiica spirituală a favoritei. Hürrem o instruia zi şi noapte în politica subtilă a Porții. Nimic din ce se întâmpla în imperiu nu le scăpa. Rüstem Paşa fusese numit mare vizir şi dădea dovadă de zel, prezentându-şi planurile favoritei şi ținând cont de dorințele ei. Multe firmane purtau amprenta ei, dar nimeni din imperiu nu-şi putea imagina că legile conforme cu Coranul erau rodul gândirii unei femei care nu era convertită.

Coranul era cheia puterii. De aceea, nu trecea o zi fără ca cele două femei să nu-l studieze. Cecilei îi plăcea să discute despre aspectele credinței şi despre regulile care rezultau de aici. Ca de obicei, se aşează turceşte pe covorul micii încăperi unde Hürrem adunase cărți şi manuscrise. Îi plăcea această poziție neconfortabilă impusă de favorită.

Hürrem stătea în fața ei, şi ea avea cârcei la picioare, dar nu zicea nimic. Durerea era una dintre căile care duceau la Dumnezeu şi hotărâse să sufere puțin înainte să se convertească. Era hotărâtă să facă pasul şi să

renunțe la trențele de creştină păduchioasă, deoarece, spre deosebire de Nurbanu, nu era de origine nobilă. Amintirile din tinerețe erau pline de noroi şi bălegar, de țărani şi foamete. În privința asta, semăna cu Rüstem Paşa. Amândoi doreau să-şi ia revanşa asupra vieții şi considerau că nu câştigaseră încă. Hürrem pretindea titlul suprem de sultană valideh; Rüstem voia să devină omul cel mai bogat din lume.

Cecilia îşi privi protectoarea. Ce se petrecea în spatele acelei frunți de roşcată? Hürrem cădea uneori într-o tristețe adâncă, mai ales când îşi descoperea un nou rid pe față. Nu stăpânea timpul. Îmbătrânea. Fardurile ascundeau cât puteau mai bine urmele lăsate de amărăciune, de gelozie şi de grijile puterii. Voința îi rămăsese însă intactă. Întipărită în piatra dură a privirii, în timbrul vocii, în pumnii care se strângeau sau în degetul care se întindea acuzator.

Degetul nu arăta spre nimeni la acea oră târzie a verii şi o părticică de soare lumina pagina de pergament pe care bătea uşor. Lumina nu era totuşi de ajuns să scoată la iveală secretele Coranului ținut deschis pe coapse. Sura „Pelerinajului" era o invitație la credință.

— Îmi place versetul al cincilea, zise Hürrem. Citeşte-l pentru mine.

Cecilia avea propriul Coran sub ochi. Cartea fusese legată la Alexandria, cu două sute de ani în urmă, şi purta urme de mucegai şi de grăsime. Acolo unde cerneala se ştersese, apăreau alte semne. Era un palimpsest, din care se degaja un farmec misterios. Cecilia începu să citească:

— O, voi, muritori! Dacă vă îndoiți de Înviere, luați seama prin ce v-am făcut să treceți. V-am făcut din țărână, apoi, din spermă, apoi, din sânge înghețat, care s-a preschimbat în făt pe jumătate inform. Am sorocit timpul cât trebuia să stați în pântecele mamelor voastre.

V-am scos de acolo copii. Apoi ajungeți la vârsta bărbăției. Mulți mor înainte de a fi ajuns la ea. Câțiva ajung la bătrânețe şi uită tot ce au învățat. la seama la pământul pe care uscăciunea l-a făcut sterp. I-am dat ploaie. El a prins viață şi au ieşit toate roadele spre bogăția şi împodobirea lui.

— E ciudată asemănarea asta cu Biblia, zise Hürrem.

— Creştinii şi musulmanii s-au inspirat din aceleaşi legende; au scos din ele legi sfinte, exact cât să ne măsoare sufletul şi să ni-l fure. Mă îndoiesc de paradisul făgăduit de pelerinaje, mă îndoiesc de o Lume de Apoi al cărei spațiu s-ar reduce la cerul populat de stele. Acest verset este splendid pentru că erudiții în ale credinței l-au dorit aşa. La fel s-a întâmplat cu toată sura asta, scrisă şi rescrisă la Mecca şi la Medina, revăzută şi corectată la Damasc şi la Cairo, adaptată când pentru gândirea persană, când pentru cea otomană. De mult îmi pun aceleaşi întrebări. Cine se poate lăuda că vorbeşte în numele lui Dumnezeu? Ce ştim exact despre Mahomed sau despre Iisus? Şi ce loc ocupăm noi, femeile, în această lume, în care bărbații ne consideră ființe impure, egale în cel mai bun caz cu caii pe care îi duc la război? Sunt doar cuvinte, cadâna mea, constrângeri, şi trebuie să le învățăm pe de rost ca să ne luptăm mai bine cu cei care vor să ne pună în lanțuri.

— Converteşte-te odată cu mine şi vei câştiga putere!

— Nu vreau să devin sultană.

— Asta te va ajuta cel puțin să scapi de răzbunarea judecătorului Osman.

— Cadiul Istanbulului e de partea noastră. Nu va face nimic cât timp voi fi sub protecția ta. Nu regret că i-am trimis fratele în iad şi nu voi ezita o clipă să folosesc din nou otrava dacă acest judecător va atenta cumva la persoanele la care țin.

— Hm!

Privirea lui Hürrem reflectă deodată viclenia. Bătu iar cu degetul în Coran şi îl ridică ca un cârlig sub bărbia Ceciliei, obligând-o să ridice capul. Unghia lungă intră în piele, aproape crestând-o.

— Spune-mi, Nurbanu, la cine ţii atât de mult încât să vrei să faci moarte de om? Presupun că la mine. Sunt singura din acest harem care ţine la tine, nu-i aşa?

— Da, cadână.

Cecilia se încordă. Deveni din nou suspicioasă. Vocea favoritei devenise mieroasă. Unghia îi intră şi mai mult în piele. Afară, se auzeau porumbei uguind, gărzi strigând, o trupă de ieniceri mărşăluind în pas cadenţat pe Câmpul de Săgeţi. O mie de zgomote fără importanţă. Aparent. Ele făceau şi mai expresivă liniştea din încăpere.

— Poate ai prefera să devii evreică? întrebă Hürrem, retrăgându-şi degetul şi mângâindu-i obrazul.

De la suspiciune, Cecilia trecu la apărare. Ridică o fortăreaţă în mintea ei. Să nu-şi trădeze gândurile. Să nu arate nimic. Cadâna avea darul ghicitului, citea pur şi simplu în mintea interlocutorului când sentimentele ei erau în joc. Intuia deseori gândurile măreţului ei amant; nu i-ar fi fost deloc greu s-o indispună pe mica Prinţesă a luminii. Era cu atât mai uşor, cu cât ştia totul despre dorinţele ei.

— Evreică! Ce idee! exclamă Cecilia.

— Un mijloc ca oricare altul ca să ajungi la putere.

— La ce mi-ar folosi puterea în această închisoare?

— Să evadezi, îmi închipui.

— Îţi închipui că am gânduri rele.

— Ştii că el e gata la orice.

— Cine?

— Joao al tău, drăguţo.

Cecilia simţi o menghină de foc strângându-i pieptul. Clipi şi roşi.

— Iată un nume care are efect! adăugă Hürrem. Ai pielea fierbinte. Fierbințeala asta îmi place.

Cecilia respinse mâna stăpânei sale.

— Ce ştii despre el? întrebă, dintr-o răsuflare.

— Aproape tot ce trebuie să ştie prima femeie a imperiului. E un bărbat remarcabil. Am trimis şi noi câțiva spioni. Când spun „noi", îi asociez numelui meu pe Abas şi pe Rüstem. Îmi place mult acest Joao. A avut inteligența să-mi deschidă cuferele lui cu bani..., mă rog, cele ale mătuşii sale. Îl considerăm aşadar un aliat important şi nu vreau ca o iubire nechibzuită să strice prietenia pe care o avem față de poporul lui.

Cecilia nu se mai apără deloc.

— Unde e? Spune-mi!

— S-a întors de la război. E la Pera din luna mai[1].

— De la ce război?

— Din Italia, alături de *kadupan kapa* Barbarossa şi de francezi. S-a remarcat la asalturile împotriva oraşului Nisa. Este teafăr... Gândul la bărbatul acesta n-o să-ți aducă nimic bun. Aparții sultanului. Soliman ar porunci să fii executată dacă ar afla că încerci să iei legătura cu cineva din exterior.

— N-am să-i aparțin veşnic lui Soliman.

— Asta e sigur! replică Hürrem, zâmbind cu franchețe. Avea un gând în privința asta. Unul mare de tot!

22

Locul răsuna de zgomot de arme, deoarece servea la antrenament. Era închis într-un perimetru de pietre ciclopice. Pe această suprafață, de vreo 331 metri pătrați, sângele curgea nu de puține ori.

[1] Flotele turceşti şi franceze au atacat coastele italiene din aprilie 1543 până în aprilie 1544 (n.a.).

Această sală, rezervată în mod obişnuit gărzilor arsenalului, era plină de ofițeri care, cu torsul gol, se duelau cu patimă în fiecare zi de luni, sub privirea scrutătoare a unui vechi *askeri.* Acest căpitan cu barbă albă veghea la respectarea codului militar. Dar nu era omul cel mai bătrân de la arsenal. Arbitrajul lui înceta când îşi făcea apariția cel mai în vârstă om din armată.

Bărbatul cu platoşă ghintuită intră împreună cu cele patru gărzi de corp algeriene. Oamenii plini de sudoare încremeniră. Îşi respectau amiralul. Mulți şi-ar fi dat viața pentru el, mulți pieriseră în brațele lui, cu zâmbetul pe buze, mândri că îl slujiseră pe Allah. Strigară:

— Trăiască Khayreddin!

Kadupan paşa Barbarossa luă o sabie mare de luptă dintr-un rastel, îi încercă greutatea şi tăişul, iar arma lustruită îi reflectă chipul marcat de ani. Barba i se oglindi în luciul oțelului. Se simți nemuritor. Îşi privi rând pe rând subalternii. Arătă cu sabia spre unul dintre ei.

Joao se aştepta. Barbarossa se mai măsurase cu el de trei ori. Ultima lor înfruntare data de şase ani, în portul oraşului Toulon, pe care armata otomană îl cucerise în mod paşnic, cu acordul lui Francisc I. Joao se înclinase de trei ori cu respect. Şi, de trei ori, Barbarossa se arătase furios.

Lama curbă se aşeză pe umărul tânărului căpitan. Era rece ca mâna care o ținea.

— Îți cer ca, de data asta, să nu mă cruți, zise Barbarossa. Vreau să ştiu ce mai pot şi tu eşti singurul din flotă care vei avea curajul să mă loveşti cu adevărat.

— Şi dacă aş refuza?

— Cunoşti soarta condamnaților la galere.

Nu era o amenințare făcută în vânt. Joao citi hotărârea pe fața cumplitului războinic al mărilor.

— Va fi ultima noastră luptă, adăugă Barbarossa, luând poziția de luptă.

Joao nu avu timp să întrebe „de ce?“. Sabia şuieră. În jur, nu se găsea nimeni care să aibă reflexul destul de prompt ca să scape de atacul fulgerător al amiralului, căci privirea lui *kadupan paşa*, asemenea cu a Gorgonei, îi încremenea pe adversari. Joao o evită cu un salt extraordinar, care îl făcu să treacă pe deasupra capului bătrânului căpitan, aşezat pe un covoraş de rugăciune. Un murmur de admiraţie se auzi în sală. Barbarossa dădu din cap. Împărtăşea admiraţia celorlalţi şi atitudinea lui vădea un fel de aprobare complice. În pofida masivităţii şi a vârstei, se deplasă foarte repede, fandând. Sabia nu-şi atinse nici acum ţinta şi lovi solul, producând o jerbă de scântei. Alte scântei scăpărară pe armă când lovi sabia curbă a lui Joao. Din acel moment, lupta începu cu adevărat. Fără cruţare. Ai fi zis că era un fel de judecată a lui Dumnezeu, pe care o practicau creştinii din Evul Mediu.

Cele două animale sălbatice se învârteau, îmbrânceau grupuri de oameni, răsturnau băncile. Se izbiră, se respinseră, în timp ce săbiile lor despicau aerul greu la capătul unor atacuri furioase. Joao consideră că era timpul să încheie lupta fără să-l facă pe amiral să-şi piardă prestigiul. Îşi roti cu repeziciune mâna. Lama descrise un cerc cu raze mişcătoare. Zbârnâia, capta atenţia. Barbarossa, obosit, o privea hipnotizat. Se deplasă pe tangenta cercului pe care îl trasa, coborî spre picioarele amiralului, apoi urcă ca să-i cresteze braţul drept prin brăţara de piele.

Un strigăt de surprindere ieşi din toate piepturile. Oamenii văzură picurând sângele amiralului şi sabia căzând. Stupoarea se zugrăvi pe feţe când invincibilul războinic se clătină. Joao aruncă sabia şi veni să-l susţină. Îl duse într-o încăpere strâmtă, cu deschizături mici pentru arcaşi, unde îl ajută să se aşeze cu spatele sprijinit de perete. Apoi se înclină cu umilinţă.

— Iartă-mă, *kadupan*!, şopti el.

— N-am de ce să te iert... Ţi-ai făcut datoria. Ştiu astăzi că ceasurile îmi sunt numărate. Acum, e rândul tău să străluceşti; vei părăsi flota. Am luat un firman în privinţa asta.

— Nu!

— Rüstem Paşa consideră că ai fi mai bun la Finanţe.

— Nu aparţin Sublimei Porţi. Sunt un om liber.

— Aparţii familiei Mendes şi avem nevoie de ai tăi ca să ne menţinem cuceririle. N-ai slujit deja interesele imperiului împrumutând aur aliatului nostru Francisc I? Ba chiar se spune că eşti vistiernicul de taină al favoritei.

— Am greşit cumva pe mare, mare *kadupan*?

— N-ai greşit. O, nu! Şi sunt sigur că te vei mai face remarcat pe câmpurile de luptă. Eşti ambiţios, Joao. Şi m-ai învins.

Barbarossa se uită la sângele care îi picura din încheietura mâinii. Mai văzuse acel sânge curgând pe corpul fraţilor săi. Se întâmplase cu mult timp în urmă, când spărgea capul duşmanilor cu o bâtă ghintuită şi arunca prizonierii pe butoaie de praf de puşcă în navele cuprinse de foc. Totul începu să i se învârtească în cap. Oboseala îl lovi brusc. Se adunase de un an. În minte îi veniră tot felul de imagini. Morţi cu miile. Devastase Procida, Ischia, Puzzole, Policastro, Lipari, Porto Ercole şi Talamone. Se străduise din toate puterile, mai ales de când se căsătorise cu *doña* Maria, o fecioară de optsprezece ani, fiica guvernatorului din Gaeta, don Diego Gaetano[1]. Se revăzu la bordul galerei sale, aşezat pe cufere conţinând opt sute de mii de ducaţi de aur, pe care treizeci şi patru de oameni îi încărcaseră trei zile şi trei nopţi.

La ce bun bogăţia? Se gândi la Maria. O lacrimă i se rostogoli pe obraz. Curând, nu va mai mirosi această floare; nu va mai sorbi din acest izvor de tinereţe.

[1] A murit la puţin timp după aceea, epuizat de tânăra lui soţie (n.a.).

— Sunt acum un om bătrân, zise el.

Joao simți un nod în gât de emoție. Ținea mult la amiral. Inima i se frângea văzându-l atât de slab.

— Vei lua din nou conducerea flotei ca să-i învingi pe spanioli şi vei duce pârjolul până pe coastele persane ale Oceanului Indian.

— Nu fi prost, căpitane! E vorba de viitorul tău, nu de al meu. Trebuie să fiu ecoul vocilor care îți sunt dragi şi să vorbesc în numele favoritei.

Emoția se preschimbă în tensiune. Joao era pregătit să audă ce era mai rău.

— Spune-mi mesajul, îi ceru el.

— Trebuie să te căsătoreşti cu verişoara ta Reyna.

Joao nu dorea să audă mai mult; cunoştea argumentele susținătorilor acestei căsătorii. Unchiul lui, Levy, i le servea la fiecare adunare a şefilor evrei din Istanbul; interesele materiale se amestecau cu cele spirituale, pretinzând că un evreu trebuia să se unească neapărat cu o evreică.

Plecă. Vocea amiralului îl urmări: „Ca să-ți întemeiezi avuția şi să devii de neatins!"

Cu gândurile încâlcite, cu sângele clocotind, Joao părăsi arsenalul. Pe cheiul Mehmet, urcă la bordul galerei uşoare care asigura legătura între malurile Cornului de Aur. Se gândi la Cecilia, dar fața blândă a verişoarei Reyna se confunda cu aceea a iubitei sale. Îi picuraseră cu abilitate această otravă susținută de rațiune. Să se căsătorească cu o evreică din neamul lui. Niciodată! Topkapi se apropia, asemenea unui miraj deasupra căruia planau păsările albe marine, atingând uşor cu aripile stindardele care împodobeau catargele ridicate pe turnuri. Nu putea să pătrundă acolo. Cecilia nu va fi a lui niciodată.

Nici evreică şi nici venețiană nu va fi femeia care va suspina în brațele lui. Era un om al exceselor; se amestecă în mulțimea tuturor exceselor care făcea să bată inima imperiului.

*

Micii vânzători de fructe şi legume erau mulți în acea lună iulie. Erau numai zumzet. Vocile cu accente guturale le trădau originile anatoliene şi rurale. Se năpustiră asupra lui Joao de îndată ce acesta puse piciorul pe strada principală Vefa, care urca până la Serradjihane. Jegul le înnegrea gleznele. Muştele bâzâiau şi încercau să se aşeze pe fețele lor pline de noroi. Viespile le însoțeau, hrănindu-se cu sucurile care se scurgeau din coşurile lor pline cu fructe. Aceşti vânzători lucrau pentru ieniceri, cu care împărțeau beneficiile vânzărilor în schimbul protecției lor. Ofereau piersici, caise, smochine şi pepene galben la prețuri mai mici decât cele practicate de prăvăliaşii supuşi taxelor. Îl asaltară pe Joao:

— Stăpâne, un aspru doi pepeni galbeni... Pentru numele lui Allah, cumpără-mi două piersici... Am cules eu însumi aceste fructe din livada lui Ali bey, stropită cu apă dulce...

Vocile răsunau din toate părțile şi nu era singurul hărțuit astfel. Strada Vefa traversa cartierul cel mai „muncitoresc" al oraşului. O sută de străduțe îşi revărsau aici mii de hamali. Papucii lor săpau făgaşul pantei abrupte şi stârneau praful, care se ridica până în vârful minaretelor.

— ... Sunt plăcute la atingere, ca pielea baiaderelor.

Joao era exasperat. Impulsiv, se gândise să se ducă la unchiul lui ca să rupă pactul care îl lega de comunitatea evreiască. Dar paşii nu-l duseră la locuința maestrului Levy, situată la nord de Vefa. Nici măcar nu ştia de ce se afla acolo. Nu încă.

Avea câțiva „albişori" în buzunar. Îi aruncă la toți. Micile monede nu valorau foarte mult, erau băute dintr-un aliaj de argint şi aramă, atât de fini şi de uşori, încât se răspândiră într-o ploaie de confetti. Acest gest provocă îmbulzeală. Mâini avide apucau asprii,

altele se transformară în pumni. Micii vânzători de fructe şi legume, vânzătorii de apă şi ucenicii se luară la bătaie.

Fapta lui era condamnabilă, Joao adusese atingere ordinii publice şi codului care stabilea regulile comerţului. Dar niciunul dintre poliţiştii în civil nu îndrăzni să-l aresteze. Numai un *kol oghlanlari*, care asigura controlul preţurilor şi încasa taxele, se apropie de el.

— Nu-ţi fie cu supărare, căpitane, dar e de datoria mea să-ţi amintesc că numai noi avem dreptul să influenţăm cursul preţurilor pieţii. Scazi valoarea muncii acţionând astfel. Sunt nişte ţărănoi, nu cerşetori.

Joao se arătă surprins de cutezanţa acelui funcţionar pricăjit. Acea stârpitură cu turban cenuşiu scămoşat îndrăznea să-i vorbească despre preţurile maxime impuse populaţiei.

„Eu fac preţurile!" vru să răspundă el, amintindu-şi că se afla în fruntea celei mai importante reţele financiare a imperiului. Dar nu se refugie în spatele acestei puteri, pe care o respingea în mod inconştient.

În jurul lui, oamenii să băteau încă. Fructele se împrăştiaseră pe jos. Copiii îşi făcură brusc apariţia. Se năpustiră în mijlocul bătăuşilor ca un stol de sturzi, şterpelind tot. Atunci, când încăierarea începu să se întindă şi strada se umplu de valuri de nemulţumiţi, poliţia interveni şi ea. Beţele loviră de-a valma, copii şi adulţi, femei şi bătrâni.

— Vezi, nu e nevoie de mare lucru ca să ajungi în afara legii, spuse funcţionarul, zâmbind în barba-i stufoasă.

Nu se vedeau decât gaura gurii şi cinci dinţi. Răsuflarea îi mirosea a usturoi.

— Ai putea să-ţi risipeşti banii altfel, continuă el, privind cum treceau poliţiştii care domoleau populaţia învinetind corpurile. Du-te la piaţă, a sosit acum un transport excepţional de sclave englezoaice şi daneze. Ai nevoie de o femeie.

Joao reveni astfel la dilema lui. Nici evreică, nici venețiană. Nu mai ținuse o femeie în brațe de la Toulon şi le ştia numele celor care îşi oferiseră trupul în bordelurile portului provensal.

— Care piață?

— Aş putea să te conduc, răspunse omulețul viclean.

Acest „aş putea" făcea o jumătate de piastru. Moneda râvnită luci în mâna lui Joao şi dispăru imediat în palma lui *kol oghlanlari*.

— Urmează-mă, stăpâne!

23

Tobele băteau între marile străzi Mahmud Paşa şi Uzun Ciarşi. Sunetele lor lugubre îi îngrijorau pe prăvăliaşi şi pe negustori. Veneau de departe şi nu erau turceşti; evocau raiduri, jafuri, vânturi blestemate şi incendii. Răsunau o dată la şase luni, când tătarii, aliații otomanilor, veneau să-şi vândă prizonierii.

În jurul prăvăliilor de stat şi al halelor, efectivele oamenilor de pază se dublaseră. Hanii erau în alertă, iar neguțătorii din provincie sau străini se refugiau acolo împreună cu escortele lor. Toți se fereau de acei sălbatici gata să spintece burți şi să taie capete. Reputația lor sângeroasă era bine cunoscută.

Joao şi funcționarul ascultau tobele. Văzură arcaşi luând poziție pe acoperişurile galeriilor hanilor, aşteptând un ipotetic atac al războinicilor stepei. El nu se produsese niciodată şi probabil că nu avea să se producă niciodată. Tătarii voiau să rămână vasalii unui imperiu care le aducea beneficii substanțiale.

Comerțul cu sclavi era deosebit de profitabil. Mult mai mult decât cel cu ambră, plumb, mătase sau blănuri. La Istanbul, aproape toți sclavii erau vânduți turcilor,

pentru că nu exista obiceiul să fie cedați necredincioşilor. Existau şi excepții, atunci când cumpărătorul creştin sau evreu era foarte bogat şi influent.

— Aici sunt, zise funcționarul.

Informația era inutilă. Joao intuise prezența tătarilor cu mult înainte să ajungă în piața caravanseraiului. Mirosul de țap pe care îl răspândeau se simțea de la două sute de paşi în jur. În plus, tobele lor făceau să tremure clădirea mare în care erau adăpostiți împreună cu cămilele lor.

— Sunt nişte animale, adăugă funcționarul, văzând trei dintre ei făcând tot felul de mişcări de echilibristică pe caii lor cu păr lung, scoțând în limba lor strigăte războinice care îi terorizau pe paşnicii prăvăliaşi în papuci şi pe opulenții negustori în cizmulițe.

Tătarii îşi serbau plecarea. Cumpăraseră sare şi tunuri. Dansau în onoarea şefilor, care aveau să-i ducă în Bulgaria şi în Rusia, pe câmpuri vaste şi în sate răspândite de-a lungul fluviilor ce traversau câmpii nesfârşite şi mohorâte. Cei doi bărbați evitară clădirea afumată, unde zăngăneau săbiile. Îi urmară pe numeroşii pietoni al căror val se strângea ca să pătrundă pe intrarea îngustă.

Piața de sclavi nu era atribuită în realitate caravanseraiului, ci unei piețe mari din apropiere, unde se ajungea printr-un gang îngust. Joao cunoştea locul. Ar fi putut să se ducă singur. Acolo, se aflau gherete înțesate de osmanlâi care vegheau la menținerea ordinii. Vreo zece archebuzieri asigurau intrarea, unde patru soldați examinau mulțimea cu o privire indiferentă. Nu-şi schimbară atitudinea când îl văzură pe Joao trecând pragul pieții. Veneau acolo celebrități în haine princiare. Toți bogații şi puternicii Sublimei Porți se aprovizionau cu sclave, cu sclavi vânjoşi sau cu învățați din acel spațiu, unde se înghesuiau uneori mii de ființe. Surescitarea plutea în aer. Loturile de sclavi fuseseră atât de multe, încât duseseră la scăderea drastică a prețurilor în ultimul timp. Puteai

achiziționa o fecioară tânără cu o sută de altuni de aur sau douăzeci şi cinci de ducați. Bătrâni cu barbă albă tremurau la gândul că vor reaprinde în ei flacăra pasiunilor îmbătându-se cu parfumul tinerelor flori cu petale dalbe. Haremurile trebuiau aprovizionate, bordelurile împrospătate, personalul fermelor înlocuit. Intermediarii şi mandatarii, recrutoarele şi proxenetele stăteau cot la cot şi făceau comentarii colorate. Lăudau meritele sclavilor lor, în fruntea cărora îi plasau pe polonezi. Africanii, încărcați cu toate defectele, nu costau aproape nimic. Erau schimbați anual. Nu suportau iarna şi mureau primii de frig când se aflau pe câmp sau în mine sub cerul liber. Băieții rezistau mai bine; aveau vocația să devină eunuci şi să se îngraşe în palate private. Erau castrați în general foarte repede, după ce se considera că puteau deveni ființe crude şi viclene.

Se bătea pasul pe loc. Împins de un val de oameni, Joao, însoțit de ghidul lui, se pomeni la marginea unui patrulater presărat cu mici încăperi. În acele cămăruțe deschise publicului, bărbați aproape goi îşi aşteptau viitorii stăpâni. Erau despărțiți de femei şi de copii. Nu se amesteca marfa. Femeile purtau veşminte elegante. Îşi ascundeau vârsta, trăsăturile frumoase sau urâte sub vălurile care le acopereau capul şi le mascau fața.

Funcționarul îl duse pe Joao la biroul intendentului. Trebuia îndeplinită o formalitate înainte de a găsi perla rară. Ajunseră într-unul dintre colțurile curții, unde regulamentul fusese gravat pe plăci de marmură. O uşă scundă avea deasupra un text pe care Joao îl citi în parte.

„Negustorii de sclavi să nu dea cu fard alb sau roşu pe fața sclavelor pe care le vând ca să le facă mai frumoase. Să le vândă cu hainele cu care le-au îmbrăcat; să nu ia înapoi hainele de pe ele. Dacă o fac, să fie pedepsiți."

Biroul mirosea a parfum de trandafir, cerneală de China şi ceai. Aceste mirosuri se amestecau, dezgustătoare, cu cele de pergament şi de ceară. Trei oameni le trăgeau pe nas zilnic: contabilul, secretarul şi intendentul. Unul cântărea şi punea grămadă monedele, altul înşira cifre şi nume, al treilea percepea taxa de la cumpărător şi de la vânzător. Primii doi erau personaje grave, care îşi făceau treaba cu simplitate şi onestitate. Intendentul îi strivea cu prezența lui. Joao constată că era forte impozant şi nu tolera lipsa de respect, nefiind nici el familiar sau nedrept cu numeroşii subalterni ai pieții. Plin de medalii sfinte şi şiraguri de mătănii, stătea pe un taburet, între un ceainic aburind şi o numărătoare din lemn de merişor. Fizionomia extrem de serioasă nu exprima nici pasiune, nici preocupare majoră, nici nimic din care s-ar fi putut ghici că ar fi consumat haşiş sau opiu.

— Allah să te binecuvânteze, mare Abdullah Efendi, zise funcționarul, înclinându-se în fața intendentului.

Omul, cu fața rotundă, purta un turban impozant, de culoarea zăpezii, care îi cobora până la ceafă. Mâinile, foarte fine, țineau un pahar de argint. Ridică una ca să mulțumească cu un semn linguşitorului. Privirea lui lucitoare se opri asupra lui Joao.

— Ai venit să cumperi? întrebă el.

— Poate.

— Cei care nu sunt musulmani nu au voie să cumpere un sclav din piețe.

— Dar pot eu în numele lui, îl corectă micul funcționar.

— Aşa să fie! Dar taxa o să fie triplă.

— Voi plăti cât trebuie, răspunse Joao.

— Mergi la casa prețuirilor, acolo o să-ți găseşti sau nu fericirea.

Afacerea era încheiată. Intendentul nu le mai dădu nicio atenție vizitatorilor. Luă ambră dintr-un săculeț şi o topi în apa clocotită din ceainic. Joao înțelese atunci că

omul avea mintea deranjată, pentru că acea răşină preţioasă era băută pentru tratarea nervilor şi a nebuniei.

Casa preţuirilor se învecina cu o grădină situată în spatele curţii. Acolo erau expuse cele mai frumoase „piese" sau erau examinate temeinic femeile râvnite în curte. Şase ieniceri stăteau în faţa intrării. Nu erau în ţinuta oficială din postav de Salonic. Vestele de piele fără mâneci şi şalvarii pe care luceau cusături şerpuitoare îi făceau să semene cu gărzile mute ale sultanului. Toţi se sprijineau în lănci scurte. Erau într-adevăr ieniceri. Lingura de lemn era cusută pe boneta lor. Această prezenţă îi miră pe Joao şi pe însoţitorul său.

— Ce fac aici? întrebă funcţionarul.

— Protejează pe cineva important.

Important? Funcţionarul nu înţelegea. Cine? Niciun ministru sau agă nu se amesteca niciodată cu cumpărătorii din piaţa de sclavi. Asistau uneori la vânzări private în palatul lor sau la negustori renumiţi, care se aprovizionau de pe toate pieţele imperiului, şi încheiau contracte în exclusivitate cu piraţii şi jefuitorii. Funcţionarului îi cam pierise aplombul. Nu era bine să dai nas în nas cu un personaj important într-un astfel de loc. Perspectiva de a cere unu-doi piaştri în plus îl hotărî totuşi să se îndrepte spre casa joasă văruită. Dafini creşteau de-a lungul faţadei şi florile lor îşi deschideau corola purpurie. Acele culori, asemenea unor stropi de sânge pe un cearşaf imaculat, nu aveau niciun miros. Semne de avertisment marcau linia ce nu trebuia trecută.

O trecură totuşi sub privirea ienicerilor. Joao îi cercetă cu privirea. Nu făceau parte dintr-o companie din Istanbul. Unde mai văzuse Joao emblema în formă de urs pe care o purtau tatuată pe braţul gol?

Intrând în casa preţuirilor, încă nu găsise răspunsul la întrebare. În patru săli, înşirate una după alta, se hotărau destine. Câteva zeci de turci cu turbane aglomerau accesul în acele spaţii pline de şuşoteli şi de plânsete. Prin

deschizături făcute în tavan, lumina zilei se revărsa peste estrade de lemn. Nu exista acolo nicio mobilă, niciun scaun, niciun covor. Pe scândurile acelea supraînălțate se petreceau numai drame. Dar Joao era singurul care gândea astfel.

Otomanilor li se părea firesc să posede ființe omeneşti aşa cum posedau cai, vaci, capre, copaci, flori şi pietre de mormânt. Oamenii pe care îi cumpărau nu aveau suflet pentru că nu erau musulmani. Nu era un păcat să-i înrobeşti. „Dumnezeu nu îndrumă poporul netrebnicilor", spunea Coranul, care chema la luptă împotriva evreilor şi creştinilor în versetul treizeci din sura a noua. Dacă nu erau masacrați, era drept să fie condamnați să-i slujească pe adevărații credincioşi. Legea lui Dumnezeu îi făcea pe supuşii Sublimei Porți să aibă conştiința împăcată; uzau şi abuzau de ea pentru plăcere şi pentru aparență.

Joao nu se simțea totuşi vinovat că împărțea cu ei acest drept. Trăia de prea mult timp printre sălbăticiuni ca să se formalizeze; se obişnuise cu acea lume de inegalități. El însuşi îi privea cu răceală şi detaşare pe vâslaşii în lanțuri de pe galera lui. Nu-şi simțea inima grea când gardianul lor arunca un cadavru peste bord. În timp ce-şi plimba privirea peste fețele încordate ale cumpărătorilor incitați de licitații, nu simți nicio emoție şi se strecură în sala unde erau cei mai mulți participanți.

Mizele păreau aici importante. Nu se aventurase acolo din întâmplare. Într-adevăr, zărise statura înaltă a unui eunuc lângă estradă. Acel munte de grăsime împachetat în mătase lila privea cu un ochi critic marfa prezentată unui public cunoscător. Joao nu recunoscu fața buhăită şi ciupită de vărsat, cu buze fardate. Eunucul şi ienicerii care îl însoțeau nu erau de la Topkapi. Păreau să-şi aştepte rândul.

Pe estradă, o fată foarte tânără, brunetă şi micuță, fusese dezbrăcată de negustorul care o oferea. Un bărbat

între două vârste, îmbrăcat în straie bogate, probabil un angrosist de la Sandal Bedesteni, unul dintre aceia care erau porecliți „posesorii averii lui Karun", o examina cu atenție. Mâinile nerăbdătoare se plimbau pe umerii plăpânzi ai prizonierei, care încerca să-şi ascundă sânii şi sexul.

— Arată-mi comorile tale, îi zise examinatorul fetei.

— Nu înțelege limba osmanlâilor, interveni negustorul, doar sârbeşte şi puțin greceşte.

Angrosistul se încruntă. Îndoit, cântări din privire prada plăpândă şi ruşinată şi conchise:

— E un handicap care îi scade valoarea.

— Dar ştie să coase, să cânte din gură şi la țiteră. Învață repede limbile noastre. Uită-te la puritatea ochilor, la catifelarea pielii, la albul şi soliditatea dinților...

La aceste cuvinte, angrosistul îşi băgă degetele între buzele sclavei şi o forță să deschidă gura.

— Fildeş frumos. E sănătoasă, n-o voi lăsa mai jos de şapte sute de piaştri.

— Eşti nebun, negustorule!

— E prețul virginității.

— Şi ce-mi dovedeşte că e virgină?

— N-ai decât să te convingi singur, răspunse negustorul, lăsându-se pe vine.

Dădu la o parte mâna ce se împotrivea şi ascundea perişorul părților genitale care conferea o valoarea aşa de mare acelei mărfi. O muştrului în sârbeşte. Fata îndepărtă brațele şi se arătă în întregime bărbaților, lăsând să-i curgă lacrimile, în timp ce un deget îi scormonea sexul.

Joao simți cum îl cuprindea furia. Se gândi la Cecilia. Trecuse prin aceleaşi încercări? Cu siguranță. Îi veni să strivească toate acele fețe pline de curiozitatea cea mai puternică şi de dorințe josnice, iar mâna i se crispă pe mânerul sabiei.

Cecilia era obligată să rămână neatinsă, iar *kiaya* şi eunucii erau cei care îi controlau starea intimității. Joao

cunoştea practicile din harem. Mii de turci de la Istanbul posedau mai mult de patru femei şi alte mii se lăudau că avuseseră fecioare din toate țările. Tânărul îşi concentră ura asupra eunucului, singurul care nu împărtăşea sentimentul general de pofte trupeşti.

— Castrat blestemat! murmură Joao, zicându-şi că iadul era probabil populat cu aceste creaturi adipoase şi veninoase.

Eunucul se simți observat, dar nu de căpitan. Cunoştea privirea teribilă a celui care îl obligase să vină acolo, împotriva celei mai elementare prudențe. Îşi făcu meseria. O evaluă pe sârboaică, care nu cântărea mai mult de optzeci şi cinci de livre, şi consideră că era inutil să lupte cu angrosistul. Totuşi, făcu o mişcare scurtă din cap ca să zărească privirea stăpânului.

Joao surprinse schimbul de priviri între eunuc şi bărbatul mai retras, pe care nu-l observase. Acesta purta o capă subțire şi lungă, albastră, din postav de Flandra. O glugă îi ascundea partea de sus a feței, cu obraji dolofani şi guşă dublă, mărginită de o linie subțire de fire de păr roşcat. Gura era mică, întredeschisă, ca atunci când respiri greu. Sub buzele tivite cu un puf arămiu, se vedeau dinții, dar nu semănau cu cei ai unui carnasier. Erau făcuți să mestece bucate moi.

Nu trebuia să te încrezi în acea față de prunc. Eunucul învățase să citească pe trăsăturile care nu stârneau niciodată animozitatea. Ființa de sub glugă nu avea inimă, nici prieteni, nici cuvânt, nici milă. Îl văzu molfăind fraze nerostite.

„Stăpânul îşi pierde răbdarea", îşi zise el, îndreptându-şi atenția spre negustor şi spre clientul lui, care se învoiră la un preț de şase sute unsprezece piaştri, după multe târguieli. Servitorii aruncară un văl peste fată, îi adunară hainele şi o traseră în spatele unei draperii.

Afară, muezinul chema credincioşii la rugăciune.

24

Timpurile se schimbaseră. Nimeni nu se întorsese cu fața spre Mecca. Oamenii nu se mai gândeau să câştige un loc în paradisul de sus, ci să-şi construiască edenul lor pe pământ. O existență în care să nu faci nimic altceva decât să-ți supraveghezi casa, haremul, averea. Allah va fi înțelegător. Plăteau impozite ca să întrețină armate imense, care luptau împotriva necredincioşilor. Asta era de ajuns ca să le mențină sufletele deasupra noroiului. Chemarea nu ajunse la urechile lor. În schimb, auziră foarte bine, foarte aproape, bicele care loveau spetele sclavelor destinate muncilor grele, țipetele femeilor care erau despărțite de copiii lor.

Vânzările continuau.

Eunucul oftă uşurat. Draperia se dădu curând într-o parte şi-şi făcu apariția marele Kazin, unul dintre cei mai buni în profesia lui. El oferea întotdeauna marfă de calitate, cel mai frumos sortiment de sclave de pe piață, când catadicsea să vină în oraş. Prefera să-şi organizeze vânzările în castelul lui, situat pe malul râului Kagithane, unde ajungeai, din capitală, în două ore de mers cu calul. Sclavele lui erau formate, domesticite după moda turcească, apte să înțeleagă araba, persana şi limba osmanlâilor; le punea în valoare. Azi, avea să realizeze un profit imediat, dar mai scăzut.

Nu avusese timp să aducă la el cei o sută patruzeci şi şapte de bărbați, femei şi copii pe care tătarii i-i cedaseră, în schimbul a optsprezece mii de piaştri şi trei sute de livre de sare, cu două zile înainte, stârnind invidia. Concurenții lui, supărați, i se plânseseră intendentului. O anumită sumă de bani împiedica cazul să ajungă în fața Divanului, dar zvonul se răspândise în tot oraşul: marele şi vicleanul Kazin, considerat maestru în arta de

a da bacşişuri, îşi însuşise un lot splendid de creştini, printre care se găseau unele piese demne de un rege. Şi femele demne să brodeze batiste pentru Comandorul Creştinilor.

I se dăduse de înțeles că ar trebui poate să se despartă de unele dintre ele. Cineva important ținea să vadă cu precădere marfa englezească: un cojocar din Londra, soția lui şi cele trei fiice ale lor. Îndeosebi cele trei fiice. Trei frumuseți roşcate, cu ten de alabastru, şaisprezece, optsprezece şi douăzeci şi trei de ani. Cea mare era, după propriile criterii şi spusele celor care încercaseră să achiziționeze lotul de prizonieri, excepțională.

Aceasta a şi fost introdusă în sală. Marele Kazin fixase un preț de o mie de piaştri. Niciun defect nu altera acea piele, pe care avusese grijă s-o parfumeze el însuşi la baie, înainte s-o îmbrace cu veşminte orientale luxoase. Nu avu nevoie să-i laude comorile ascunse de şalvarii de satin verde, de bluza de culoarea grâului dat în pârg, care îi cădea până la genunchi, şi de vălul, tot verde, ce ascundea o față pe care toți şi-o imaginară asemenea celor descrise în cartea interzisă *O mie şi una de nopți*. Femeile din acele povestiri nu erau pentru ei. Un cărturar ar fi putut să declame:

Ea face să palpite pântecele
bărbaților; dar dacă pântecele ei e catifelat,
păzeşte-te, mai mult decât de piatra netedă,
de inima-i de cremene!

Joao se simți cucerit de privirea ei. Eunucul simți furnicături: avea exact ochii pe care îi dorea stăpânul lui, alungiți spre tâmple, reflectând verdele misterios al unei pietre scumpe, inteligenți şi fără teamă.

„Seamănă cu ai lui Hürrem", constată eunucul.

Întoarse capul spre stăpânul lui, care deschisese gura, exprimând un „oh" mut de admirație, şi ştiu din

acel moment că putea să-şi joace rolul şi să intervină. Îi făcu un semn cu mâna negustorului.

— O mie de piaştri, zise Kazin, fără altă introducere.

Feţele de sub turbane se crispară. Unii îl invocară pe Allah, murmurând formula *basmala*, „în numele lui Dumnezeu cel milostiv şi îngăduitor", prelungind-o cu cuvintele „omul acesta vrea să ne ruineze", „Kazin aduce o ofensă corporaţiei sale", „pedepsiţi-l pe acest fiu care strică meseria şi preceptele islamului".

— E mult pentru o sclavă de vârsta asta! conchise o voce anonimă.

Mulţi încuviinţară, dând din cap. Prizoniera avea cu opt ani mai mult decât media tinerelor achiziţionate cu mulţi piaştri, ţechini, ducaţi şi *şerefi* pe pieţele imperiului. Era uşor să corectezi defectele unei tinere între zece şi paisprezece ani, s-o supui legilor Coranului, să faci din ea soţie sau concubină şi s-o închizi în colivie. Această ţintă devenea nesigură când iepşoara avea mai mult de douăzeci de ani. Cu una ca ea era greu să-l atingi.

Părticica de faţă pe care o arăta exprima refuzul de a fi domesticită. Se uita cu hotărâre şi agresivitate la bărbaţii adunaţi la picioarele estradei, privindu-i de sus, cu mâna stângă strânsă pumn, cu dreapta lipită de umăr, acolo unde o piatră preţioasă roşie, prinsă într-o broşă de argint, menţinea vălul ce palpita între degetele ei lungi şi fine.

Atacul şi apărarea.

Joao şi eunucul reţinură această atitudine. Joao simţi curând privirea englezoaicei îndreptată spre el. Era dură, exigentă, violent înrădăcinată în ura împotriva islamului şi a bărbaţilor. Nu o evită. A ei îşi schimbă direcţia, dar nu înfrântă, ci ca să şi-o pironească în ochii bărbatului cu glugă, care se uită imediat în altă parte.

— La preţul ăsta, am vrea să vedem mai mult, spuse eunucul.

— Propunerea mea reflectă ce-am văzut eu, răspunse marele Kazin. Nu poți să pui la îndoială buna mea credință. Dacă vrei să ridici vălul acestei frumuseți născute pe tărâmul cețurilor, trebuie să oferi mai mult.

— O mie cincizeci de piaştri! strigă o voce.

Toți îl căutară cu privirea pe inconştientul care cădea în capcana lui Kazin. Era în ultimul rând, purta costumul bogat al demnitarilor statului şi era flancat de doi servitori sprijiniți în bastoane.

— Caimacamul! exclamă cineva.

Titlul acestui înalt personaj al statului trecu din gură în gură. Caimacamul, răspunzător de bunul mers al municipalității, era locțiitorul marelui vizir. Trebuia să te retragi de la vânzare când un om de importanța lui dorea să achiziționeze un bun.

— O mie două sute de piaştri!

Toate capetele se întoarseră spre eunucul a cărui voce de falset crescuse prețul şi tensiunea. O mie două sute de piaştri reprezenta o sumă colosală, cu care ar fi putut să trăiască timp de un an un sat cu o mie de suflete.

Rănit în amorul propriu, ofensat, caimacamul îşi crispă fața uscată. Pomeții îi deveniră brusc proeminenți sub pielea bătând în cenuşiu. Era făcut numai din oase şi fiere. Îşi mângâie țăcălia, pe care o purta lungă sub bărbie, o netezi ca pe un colț de jivină țintind spre un medalion adus de la Mecca. Nu-l cunoştea pe eunuc. Asta îi sporea tulburarea. Un eunuc nu cumpăra niciodată pentru el însuşi. Un eunuc slujea un stăpân puternic. Cine îl folosea pe acesta?

— O mie trei sute!

Vocea lui Joao avu efectul unui bubuit de tunet. Se produse îmbulzeală. Oamenii dădeau din coate ca să-l vadă pe ofițerul armatei care îndrăznea să-i sfideze pe caimacam şi pe eunuc. Vor avea ce povesti în seara aceea în *selamlik*.

Caimacamul trase de timp. La capătul acestei tergiversări nesănătoase pentru imaginea lui, consideră că nu merita să continue. Tânăra putea să aibă o boală venerică, un viciu ascuns, un himen refăcut. Nu voia să-şi rişte banii. O mie trei sute de piaştri! Era grotesc! Atâta aur pentru nişte plăceri efemere! Mătură aerul cu mâna şi întoarse spatele. Plecarea lui a fost salutată cu zâmbete ironice. Rămâneau doi cumpărători, care se măsurau din priviri şi nu încercau să evalueze fiinţa cu părul ca văpaia venită de la un alt capăt al pământului. Prizoniera nu-i mai vedea decât pe aceşti doi oameni diferiţi. Nu avea nimic bun de sperat de la negrul enorm. Raţiunea ei înclină spre cel care purta sabie. Se rugă Fecioarei, aşa cum făcea fără încetare de la începutul captivităţii. Era puţină dragoste ce cerşit pe acele meleaguri protejate de Semilună.

Atât de puţină...

Eunucul afişa o expresie dintre cele mai urâte. Îi ura pe bărbaţii încrezuţi din armată, aga, ofiţeri, ieniceri, spahii, războinici de tot felul, care îşi arătau virilitatea pe câmpul de luptă.

— Nu e bine, nu e bine deloc, stăpâne, bâigui funcţionarul, pe care ispita unei recompense îl reţinea în acel loc.

Eunucul scoase un oftat de exasperare şi de furie. La fel răsufla şi mistreţul înainte să atace. Faţa i se acoperise de o sudoare urâtă. Se temea prea mult de stăpânul lui ca să-şi pună întrebări despre Joao; nu era în stare să simtă focul ce ardea în acel om mândru, cu sabia de abordaj şi pumnalul de luptă la brâu, focul care îi curgea în vene şi îi incendia fiecare gând ca un torent de energie. Dacă ar fi ştiut ce forţă irezistibilă îl împingea, ar fi avut o idee cât de mică despre temperamentul de om bătăios pe care Joao îl ascundea în spatele unui chip bine făcut. Dar eunucul era insensibil la orice formă de spaimă care nu emana de la stăpânul lui.

— O mie patru sute! izbucni el.

— O mie cinci sute!

Replica lui Joao fusese imediată. Simți că era tras de braț.

— Nu merită, zise funcționarul. Eunucul o să ne omoare.

— Nu omori un Mendes, nici pe cei protejați de el, răspunse Joao, punând o mâna pe umărul bărbatului sfrijit.

— Eşti acel Mendes ales de Sublima Poartă? Nobilul evreu spaniol care răspunde la numele de Micos, Miguez, Nazi, Graci?

— Chiar el.

— Allah fie lăudat! Sunt alături de omul cel mai bogat după Rüstem Paşa şi Călăuzitorul islamului, preaiubitul nostru sultan.

— O mie şase sute!

— O mie şapte sute!

Eunucul se simți zdruncinat. Hotărârea ofițerului friza nebunia. Înțelese că nu va obține fata cu bani. Se decise să-i vorbească. Împungându-i într-o parte pe spectatorii neînsemnați care îl despărțeau de tânăr, veni foarte aproape de Joao şi îi şopti la ureche:

— În locul tău, eu aş pleca.

— Khayreddin Barbarossa m-a învățat să nu dau niciodată înapoi.

— Îl indispui pe stăpânul meu.

— Să vină chiar el, acest stăpân, să-mi ceară să plec, şi vom vedea dacă, fiind într-o dispoziție mărinimoasă, o să vă las în viață, zise cu glas tare Joao, uitându-se fix la omul cu glugă.

— Eşti un om mort, replică eunucul.

Omul cu glugă ridică mâna ca să-şi facă sclavul să tacă. Cu pas greoi, îşi mişcă trupul mare înfăşurat în mătase lucitoare. Inelele şi colierele străluceau. Ajuns lângă Joao, îşi dădu gluga jos.

Oamenii se dădură înapoi. Senzația sabiei călăului pe gâturile lor nu era o iluzie. Îl recunoscuseră imediat.

— Prințul Selim, se bâlbâi funcționarul, tremurând din tot corpul.

Cel mai fățarnic şi mai crud dintre fiii lui Soliman. Gras, roşcat, cu ochii albaştri injectați de sânge, stătea ca un şef de corporație în mijlocul acelui cartier popular, la cheremul asasinilor lui Gülbahar, mama fratelui Mustafa, având ca protecție un eunuc înarmat cu două pumnale şi şase ieniceri afară.

— Te cunosc, îi zise el lui Joao. Te-am văzut mai demult în fruntea unei delegații evreieşti. Tata şi marele vizir te prețuiesc foarte mult. Eşti vistiernicul poporului tău şi garantul finanțelor şi politicii noastre în afara imperiului. De ce un om ca tine o vrea pe această femeie?

Joao se înclinase. Îi respecta pe prinții otomani, dar refuza să semene cu acei oameni de nimic care îi linguşeau.

— Pentru că n-am niciuna. Spre deosebire de tine, care ai deja douăzeci şi una în haremul tău de la Konya.

— Fericit bărbatul care aleargă în bătaia vântului şi nu respiră aerul viciat al haremurilor! Ar trebui să-ți păstrezi libertatea. Coama calului tău face cât toate coamele reginelor din Occident şi ale prințeselor din Orient.

— Bărbatul are cu zece ani mai mult decât tine, vrea o viață liniştită, vrea să-şi întemeieze o familie, să aibă fii.

— Nu cred că eşti acel bărbat, răspunse, zâmbind, prințul Selim. Ce-ai putea să-mi oferi în compensație pentru această viață pe care ți-o pot lăsa?

Joao se aplecă spre urechea la care strălucea un inel de aur şi vorba lui deveni şoaptă:

— Noi doi ştim că există ceva mai bun decât femeile.

— Spune!

— Vinurile franțuzeşti şi italiene îi inspiră la fel de mult pe poeți. Două mii opt sute de litri de vin de Falerne şi tot atâția de Bordeaux te-ar face să uiți ochii ăia.

Pupilele lui Selim se aprinseră brusc. Vinul era păcatul lui, licoarea de care era dependent. Uită pe dată ochii englezoaicei, asemănători cu cei ai mamei sale. Acest Joao Miguez Mendes era un tovarăş grozav. Numele nu conta. Tânărul căpătă deodată o importanță considerabilă în mintea prințului. Selim hotărî să şi-l facă aliat... şi, de ce nu, prieten. Un plan vag se contura în inconştientul torturat al ființei sale.

— E a ta, zise el. Îmi eşti dator. Te voi aştepta la Konya după întoarcerea mea din Persia.

— Voi veni, răspunse Joao, sărind pe estradă.

Se apropie de prizonieră. Toți se aşteptau să-i ridice vălul. Dar nu se atinse de el şi se mulțumi să-i aranjeze o şuviță arămie ieşită de sub pânză. Îi spuse lui Kazin numele şi titlurile. Acesta se înclină. Apoi, o prinse de mână pe femeie şi o întrebă cum o cheamă.

— Maria, murmură ea, lăsându-se trasă de Joao.

Dorise să fie cumpărată de el. Acum, voia să-l ucidă.

25

Selim era uimit. *Kiaya* Yasmina îl introdusese într-o încăpere mică mirosind a cerneală şi a pergament. Locul îi era drag; învățase aici să iubească poezia alături de mama lui. Din timpurile acelea îndepărtate când respira parfumul şi cuvintele acelei femei adorate, scria gazeluri, dar aceste poeme scurte, care trebuiau să prezinte urechii o eufonie netulburată, nu erau demne de a fi citite în cercurile literare care apăreau în capitală. Nu îndrăznise niciodată să-i trimită vreunul mamei sale. Şi-o imagina, acolo, râzând de versurile lui. Cu siguranță că nu-l chemase ca să vorbească de poezie. Căută un indiciu. Trusa de scris era goală. Cărțile aranjate în bibliotecă veneau de la Viena, din Franța şi din Germania. Sulurile, cu sutele, conțineau scrieri persane şi arabe.

Patru exemplare din Coran, puse pe un cufăr, aşteptau să fie deschise de mâni pioase. Când le văzu, se simți vinovat. Băuse mult înainte să vină în harem. Nu i s-ar fi permis să-şi prelungească beția în palatul odaliscelor. Taburete şi perne erau aşezate în jurul unei mese joase din abanos, pe care fuseseră puse o carafă cu apă şi o salată.

Recipientul din porțelan de China ar fi putut să conțină delicioase *pideli kebab* de carne amestecate cu migdale şi marmeladă de portocale. În loc de asta, oferea un sortiment trist de măsline, capere, gulii şi castravete.

O masă de țăran, o masă de om sărac.

— Am pregătit-o special pentru tine, prințul meu, zise *kiaya*, care se lăsase în genunchi lângă masă.

„Mama a hotărât să mă ducă la pierzanie!" îşi zise el imediat, uitându-se la oribila vrăjitoare siriană.

Yasmina era o piază rea. Nenorociri se roteau în străfundul acelor bile negre, care îl fixau pe prinț. Selim regreta că nu era în locul tatălui său, ar fi tras-o în țeapă pe acea hienă bătrână în grădinile haremului. Un foşnet de mătase îi alungă gândurile morbide. Hürrem se afla în fața lui. Apariția ei îl fermecă, aşa cum se întâmpla întotdeauna. Un veşmânt larg, brodat cu lotuşi, îi acoperea corpul minion, a cărui talie era subliniată de o centură lată, argintie. Pe cap, avea un uimitor *tarpu* de brocart cusut cu fir de aur, înalt, presărat cu flori proaspete, negre şi albe.

— Mamă, frumusețea ta ar trebui să fie cântată în toate *kahvehane*[1], zise el, repezindu-se să-i ia mâna şi să i-o sărute cu umilință.

— N-ar trebui să-ți amintesc că sunt unica împărăteasă a tatălui tău şi că numai el poate să mă zugrăvească cu cuvintele inimii. Cărturarii care se adună în acele locuri, bând cafea de Etiopia, abia dacă sunt demni să

[1] Loc de destindere publică (n.a.).

laude praful stârnit de picioarele mele. Ridică-te, fiule, şi nu uita niciodată că sunt favorita Stăpânului gâtului oamenilor.

Selim se ridică cu stângăcie. Fiecare mişcare cerea efortul şi strădania de a-şi păstra echilibrul. Hürrem îl privi cu ciudă. Acel vlăstar grăsan o exaspera. Mustea de grăsime şi de intenţii rele. Sudoarea lui acidă atrăgea muştele; mirosul lui de peşte putred strica parfumurile cu care îşi stropea hainele; renumele lui de desfrânat murdărea memoria suveranilor osmanlâi.

Oftă uşor. Nu putea să-l renege. Îl purtase în pântecele ei, îl adusese pe lume în durerile facerii. Pur şi simplu, nu ştiuse să-l educe. Eunucii erau adevăratele mame ale copiilor crescuţi în harem; nu li se putea cere acelor jumătăţi de bărbaţi să se comporte ca nişte femei.

Avea trei fii: Baiazid, mândru şi insignifiant războinic, asupra căruia nu avea nicio influenţă, Cihangir, bietul cocoşat, cărora medicii nu-i preziceau o viaţă lungă, şi acel burduf de vicii. Rămânea în mod firesc copilul ei preferat. Singurul pe care îl putea manipula cum dorea. N-o va izgoni într-un palat aurit dacă va ajunge pe tron; şi va pune totul la cale ca el să atingă puterea supremă.

— După cum poţi să constaţi, am prevăzut pentru noi o gustare uşoară, zise ea, invitând-o pe Yasmina să-i servească.

— Uitasem gustul tău pentru bucatele simple.

— Va trebui de acum înainte să te mulţumeşti cu ele. Am hotărât să te facem să slăbeşti.

Selim roşi. Slăbea dacă dorea şi nu era nimeni la Konya care să-l controleze.

— Ce cal îţi va suporta greutatea dacă trebuie să ataci duşmanul? continuă ea scormonind, fără tragere de inimă, în bolul pe care i-l dăduse *kiaya*. Ce armată va avea încredere în tine dacă va trebui s-o conduci la bătălie dintr-o litieră? Se vorbeşte mult despre pregătiri

de război şi mă îndoiesc că eşti în stare să rivalizezi cu Mustafa.

— Mustafa e un câine râios...

— Care are avantajul de a fi cel dintâi născut al lui Soliman şi de a avea curajul lui Mehmed Cuceritorul. El şi Baiazid vor comanda trupe la dreapta şi la stânga sultanului.

— Baiazid! Mamă, e mai tânăr decât mine! Nu poţi accepta să fiu umilit. Tu domneşti la Topkapi. Tata te ascultă. Ajută-mă să mă disting contra ereticilor!

Selim îşi vărsă furia, pe care ura o purta năvalnică în venele lui. Aceasta îşi avea sursa într-o spaimă îndreptăţită. Ştia că fraţii lui nu ar ezita să poruncească sugrumarea lui ca să-şi asigure tronul. Trebuia să strălucească în ochii poporului. Vor fi lăudaţi cei care îi vor masacra pe şiiţii iranieni şi îl vor forţa pe şahul Tahmasp să se supună adevăratei religii. Ştia că Rüstem Paşa şi perfida lui soră, Mihrimah, aleseseră să slujească interesele lui Baiazid, contrar dorinţei mamei sale. Se simţi deodată foarte singur şi avu o privire disperată. Hürrem aştepta această privire.

— Ai putea să fii numit guvernator al imperiului în absenţa tatălui şi fraţilor tăi. Războiul nu e câştigat şi se pot întâmpla multe lucruri în timpul unei campanii.

Kiaya clipi scurt. Hürrem spera ca dinastia să fie lovită de o nenorocire. Poate miza pe dispariţia sultanului. Se anunţa o înfruntare cumplită. Se gândi la Nurbanu, care era o carte foarte importantă în jocul favoritei. Urma să intre în scenă.

— Prefer să te ştiu la Istanbul, continuă Hürrem.

— Sigur, există unele avantaje să guvernezi, zise el, gândindu-se în treacăt la şahul Tahmasp.

„Acel perfid s-ar putea face util omorându-mi fraţii pe câmpul de luptă."

— Va veni o zi când voi tăia eu însumi capul şahului şi pe cel al tuturor ulema şiiţi din Persia!

— Ce bine e când te aud vorbind aşa, fiule! Vom face din tine un sultan, dacă vrea Dumnezeu, dar, întâi, trebuie să te facem bărbat adevărat.

Selim deveni mai atent. O văzu pe *kiaya* zâmbind şi îi surprinse privirea de spioană şi de vrăjitoare, neagră şi amenințătoare, care îl urmărea din anii îndepărtați ai copilăriei.

— Mi s-a spus, zise Hürrem, schimbând tonul, că le consideri pe femeile tale nişte jucării ce pot fi rupte după dorință. A avea un harem cere rigoare şi etichetă. Iar tu n-ai deloc aşa ceva!

Selim, jenat, se foi pe taburet ca şi cum ar fi vrut să alunge privirea persecutoare a mamei şi a Yasminei. Pielea lui măslinie şi gelatinoasă tremură uşor. Vălurele de grăsime se răspândiră pe fața lui morocănoasă. Era groaznic şi respingător.

— Sunt sclave, trebuie să-mi dea ascultare!

— Ai „consumat" vreuna?

— Păi...

— Păi preferi vinul cărnii! Pentru Dumnezeu! Îți interzic să mai cumperi altele şi să te umpli de ridicol în piețe!

— N-am mai cumpărat, mamă! izbucni el.

— Dar chiar ieri, se pare, ai încercat să cumperi o femeie din Anglia care semăna cu mine.

Selim se simți cuprins de panică. Mama lui ştia tot. Stătea închisă între zidurile celei de-a treia curți a palatului şi nu-i scăpa nimic din ce se întâmpla în capitală. Era informată de sute de oameni; se folosea de poliție, primea rapoarte, utilizându-i pe Abas şi pe Yasmina în scopuri criminale. Era mai periculoasă decât o cobră. În pofida iubirii, se întrebă dacă nu trebuia să scape de ea cât mai repede.

— N-am socotit că trebuia să licitez în continuare.

— De ce alegi femei care seamănă cu mine? Ce dorințe te împing să faci asta? Ce-mi ascunzi? Îți aminteşti

de cuvintele din Coran: „ Nu vă căsătoriți cu femeile care au fost soțiile părinților voştri. E un păcat; e calea pierzaniei! Nu vă este îngăduit să vă căsătoriți cu mamele, cu fiicele, cu surorile, cu mătuşile, cu nepoatele, cu dădacele voastre, cu surorile de lapte, cu bunicile, cu fiicele femeilor voastre pe care le aveți în grijă, decât dacă nu v-ați unit cu mamele lor". A râvni la mine e o crimă în ochii lui Dumnezeu şi ai sultanului. Vrei să faci cunoştință cu juvățul muților înainte să arzi pe vecie în iad?

— Nu! Nu! exclamă prințul, care deveni stacojiu la față.

— Eşti un băiat bun şi îți vom corecta greşelile. Nu-i aşa, Yasmina?

Kiaya dădu din cap, apoi părăsi încăperea fără să fi primit poruncă. Lui Selim, care cunoştea codurile haremului, i se păru că această plecare ascundea ceva. Nu-i plăcea zâmbetul mamei sale; zâmbea aşa pe vremuri înainte de a-l încredința eunucilor ca să-l pedepsească. Se simțea readus în vremea copilăriei, prizonier în mijlocul acelui labirint populat de conspiratoare înfiorătoare, care foloseau mângâierile şi otrava ca să se impună. Simți cum îl cuprindea brusc teama, gândindu-se că putea să-i vorbească tatălui despre dorințele lui ascunse. Selim se văzu condamnat de Soliman. Îşi încordă auzul vrând parcă să perceapă foşnetul uşor al papucilor muților şi îşi trase capul între umeri. Să fie sugrumat prin surprindere era un gând care îl terorizase dintotdeauna.

Hürrem continua să ciugulească bucățile de castravete şi de gulie, fără să pară tulburată peste măsură. De mult citea gândurile fiului ei. Nu era supărată. Dorința asta i se părea îndreptățită. Îşi şterse mâinile cu o batistă şi le duse la *tarpu*, desprinse o floare albă şi una neagră şi i le întinse lui Selim.

— Trebuie să alegi între bine şi rău, zise ea.

Prințul examină cu ochii mari deschişi florile în formă de clopoței. Nu mai văzuse niciodată unele la fel. Nu conta originea lor. Simbolul avea importanță.

— Cea neagră e pe gustul meu, zise el.

Nu luă floarea. Nu mai avea chef s-o ia pe ocolite. Floarea aceea îl reprezenta. Ar fi putut să crească pe humusul stricat al sufletului său. Îşi privi mama provocator. Hürrem îşi arătă mulţumirea.

— O vom oferi aşadar pe cea albă viitoarei tale soţii şi astfel cuplul vostru va rămâne pe calea de mijloc. Domniile lungi îşi găsesc inspiraţia între dreptate şi nedreptate.

— Se va veşteji cu mult înainte de nuntă, persiflă el. Niciuna dintre femeile din haremul meu nu merită să poarte titlul de cadână.

— Aşa crezi?

Hürrem lăsă floarea să cadă pe covor. Bătu din palme. *Kiaya* îşi făcu imediat apariţia. Era însoţită de o tânără brunetă cu părul plin de perle. Selim se încruntă. Floarea albă nu avusese timp să se ofilească la picioarele mamei sale. Se simţi prins în capcană.

— Iat-o pe Nurbanu, zise Hürrem. Îşi merită foarte bine numele. Îţi va lumina mintea zbuciumată.

— Ce înseamnă asta? izbucni Selim.

— Că-ţi este destinată.

— Refuz alegerea ta!

— Şi eu!

Vocea Ceciliei se auzi cu claritate. Veneţiana era şocată. Se clătină, făcu un pas înapoi, simţi pumnul dur al Yasminei în şoldul ei, îşi reveni, umplându-şi îndelung plămânii cu acel aer saturat de iasomie şi de trădare. Îi măsură cu privirea pe mamă şi pe fiu. Îl detesta pe grăsanul acela buhăit. Selim era o fiinţă perversă. I se cunoşteau loviturile pline de laşitate. Trăia în şi pentru păcat, delectându-se cu suferinţa umană, pe care o exprima în poeme. Pentru el, nimic nu era mai suav decât gemetele unui condamnat tras în ţeapă sau dulcele foşnet al vântului pe sforile spânzuraţilor. Cecilia se întoarse spre Yasmina, care îi ascunsese planul lui Hürrem.

— M-ai înşelat.

— Nimeni nu te-a înşelat, interveni Hürrem. Consideră-te norocoasă, pentru că pe fiul meu îl aşteaptă tronul.

Replica favoritei era îndrăzneaţă. Anticipa moartea fiului lui Gülbahar, Mustafa, moştenitorul legitim al lui Soliman.

— Îi aparţin sultanului, pretinse Cecilia.

Hürrem îşi aplecă bustul şi-şi împreună mâinile sub bărbie. Închise ochii pentru o scurtă introspecţie. Cugetarea îi încreţea trăsăturile feţei. Riduri apărură sub machiajul savant, pe care servitoarele îl refăceau de patru ori pe zi.

— Am examinat cazul tău, zis ea.

Acest „noi" îi implica pe Abas şi pe Yasmina.

— ... şi am hotărât să te cedăm. Haremul are legile lui; bărbaţii le fac şi le desfac. Ne vei părăsi în mod legal.

Această perspectivă stârni spaima Ceciliei. Care dintre sfinţii Veneţiei putea s-o salveze? Nu-i mai invocase pe San Barnaba, San Sebastiano, San Salvador, San Felice sau Santa Maria dei Miracoli de ani de zile. Da... numai un miracol putea s-o salveze. Nu mai făcea parte din lumea creştină; era o sclavă fără suflet, destinată anonimatului ţărânii. Hürrem se ridică; nimeni şi nimic n-ar fi putut s-o facă să se răzgândească. Selim o va lua de soţie pe femeia aleasă de ea. În numele Comandorului Credincioşilor.

— Soliman, stăpânul nostru — Dumnezeu să-i dea viaţă lungă! —, la recomandările mele şi sfaturile judicioase ale lui Abas, le va oferi şase fecioare fiilor lui. Asta s-a mai întâmplat deja în trecut; un bărbat merituos poate să primească un dar imperial cu mult înainte de dispariţia stăpânului, când acesta nu vrea sau nu mai poate să-şi onoreze femeile. Tu eşti încă tânără, Nurbanu, şi nu vei cunoaşte decăderea şi nebunia în întunecosul Palat al Lacrimilor, unde trăiesc cele care au fost alungate din

harem. Soliman a încuviințat, dar vrea să le cunoască pe cele al căror nume i-au stârnit curiozitatea.

Cecilia își înfrâna pornirea de a se arunca asupra favoritei. Selim își înăbușea furia. Niciunul dintre ei nu se putea sustrage voinței lui Hürrem. Prin cuvintele celei de-a doua cadâne a imperiului, simțeau apăsând asupra lor întreaga putere otomană.

—Tu, cele cinci odalisce, Abas şi Yasmina îl veți însoți pe Stăpânul Stăpânilor în Persia. Vei fi cântăriță şi prețuită în timpul călătoriei. Stăpânul care vede în adâncul inimilor şi minților va şti dacă eşti demnă să dăruieşti urmaşi fiului său.

Această dezvăluire o stupefie pe Yasmina, care nu se aştepta să i se permită să părăsească şi ea Topkapi. *Kiaya* bolborosi imprecații imposibil de înțeles în arabă. Se gândi la maestrul Levy. Trebuia să-l anunțe cât mai repede. Nurbanu era în mare primejdie. Cadiul Osman va face totul s-o asasineze pe „Prințesa luminii". Jurase pe Coran să răzbune moartea fratelui său.

— Întoarce-te lângă tatăl tău şi generalii lui şi poartă-te bine, îi zise Hürrem lui Selim. Un guvernator trebuie să se arate abil. Istanbulului nu-i plac oamenii slabi. Tu, continuă Hürrem, adresându-se Ceciliei, vei rămâne lângă mine zi şi noapte. Te voi învăța secretele mele. Nu vei muri sufocată la ordinul sultanului dacă te formez după modelul meu.

26

Gedici era îmbrăcată cu o bluză cenuşie, şifonată, şi o pereche de pantaloni negri. Şchiopăta. Vălul lucios, ca o aripă de corb, îi înconjura chipul oacheş. Putea să aibă patruzeci de ani sau şaptezeci. Era cu neputință să-i dai o vârstă. Încărcată cu trei coşnițe, atârnate cu sfoară de umerii plăpânzi, femeia vindea

ierburi, semințe, rădăcini, insecte şi reptile uscate, luând la rând conacele şi palatele, moscheile şi şcolile religioase. Făcea parte dintr-o corporație reputată pentru licorile, poțiunile şi otrăvurile sale. Străbătea şchiopătând strada Cazanelor din cartierul Unkapani, spre care se deschideau ateliere în care ardea focul. Ciocanele băteau arama, aburul şuiera, suflări fierbinți înroşeau bărbile lucrătorilor, cenuşa pudra fațadele. Se gândi totuşi vag la Profet, în timp ce intra în casa lipită de sinagogă.

Cu două ore înainte, fusese condusă la femeile din Topkapi şi se înclinase cu umilință în fața cumplitei *kiaya* Yasmina. Ascultase şi reținuse. Acum, stătea țeapănă şi îngrijorată pe picioarele grosolane, cu capul într-o parte. Îl privea cu respect pe maestrul care o învățase arta de a vindeca şi a ucide.

Etienne Levy părea să-i răspundă la privire. Dar era o impresie falsă. Vedea dincolo de acea cotoroanță, dincolo de zidurile casei de lemn, de cartierele oraşului şi de colinele vălurite, dincolo de spațiul cunoscut şi de timpul care nu-i putea îngrădi spiritul. Căuta o cale, soluții, încerca să citească viitorul. Ceea ce îi spusese acea femeie repunea totul în discuție. Cecilia avea să-l urmeze pe Soliman în campanie, înainte de a fi cedată lui Selim. Evreii şi venețienii nu mizaseră niciodată pe prințul grăsan. Cecilia fusese pe vremuri pregătită să răpească inima sultanului şi să-i ia locul lui Hürrem. Nu reuşise. Acum, trebuia ajutat Selim în detrimentul lui Mustafa, acel prinț înțelept destinat să domnească. Gândul îi displăcea lui Etienne.

Va reflecta la asta mai târziu. Cecilia avea prioritate. Din clipa în care va părăsi incinta inviolabilă a palatului Topkapi, va deveni o pradă. Cadiul Osman era un vânător abil. Avea o armată de agenți la ordinele lui ca să aplice justiția. Avea cruzimea în sânge, ca şi răposatul lui frate, judecătorul armatelor Hodja. Se spunea că ar fi

jurat să verse sângele „Prințesei luminii“ pe mormântul răposatului. Şi acest credincios înverşunat nu-şi încălca niciodată jurămintele. Cum s-o protejeze pe Cecilia pe drumurile care duceau în Persia?

În minte îi veniră două nume: Adna şi Lala, cei doi aga ai Sublimei Porți. Primul o mai escortase pe Cecilia la începutul captivității sale; al doilea era un scutier care îi slujea cu zel pe sultan şi pe Rüstem Paşa, îi lăuda pe prinți şi urzea intrigi, alături de Abas, ca să obțină favorurile cadânei Hürrem. Adna cel curajos şi Lala cel şiret îi vor asigura apărarea lui Nurbanu. Era numai o problemă de bani şi de alianțe secrete.

Etienne se gândi la Joao. Nepotul lui nu trebuia să ştie nimic despre ce se punea la cale la Topkapi. Joao alesese aparent calea rațiunii, deoarece nu mai era văzut dând târcoale pe malul drept al Cornului de Aur, cu ochii ridicați spre palat. Cumpărase o sclavă englezoaică de o mare frumusețe. Această achiziție provocase furia mătuşii sale *doña* Graci, care îl alungase provizoriu de la locuința familiei Mendes. Se spera că va ceda apelurilor familiei şi se va căsători cu verişoara lui, Reyna. Biata fată era îndrăgostită de el şi se considera trădată de venirea acestei sclave roşcate.

Etienne se uită din nou la bătrână. Ridică cu mâna capacul unui cufăr şi scoase o pungă grea, plină cu țechini.

— Ai aici cinci sute de monede de aur pentru aga Lala. Trebuie să ajungă la el odată cu binecuvântarea noastră. Va primi alți cinci sute când Nurbanu va fi la adăpost în fortăreața lui Selim. Îi vei transmite Yasminei că acest prinț va beneficia de acum înainte de sprijinul poporului evreu.

Etienne nu făcea decât să confirme hotărârea lui Joao, din ziua în care se lovise de Selim la piața de sclavi. Joao o luase înaintea membrilor consiliului superior, care se aduna în fiecare luni împreună cu *doña* Graci.

Joao avea darul premoniției... Selim va ajunge poate la putere... Această perspectivă începea să-l seducă pe Etienne. Dintre cei trei fii ai lui Soliman aflați în luptă pentru putere, el era cel mai maleabil. Dacă ar fi domnit, statul lui Israel ar fi renăscut.

În urmă cu cincizeci de ani, palatul fusese al unui negustor genovez bogat. Joao îl cumpărase cu trei luni înainte, plătind două mii trei sute de ducați. Nu se gândea să locuiască în el atât de repede. Cele douăzeci şi opt de încăperi principale miroseau a mucegai. Treptele scărilor se fărâmițau. Crăpăturile formau arabescuri în tencuială, mărindu-se la fiecare cutremur de pământ. Palatul trebuia să fie restaurat şi consolidat. Ar fi costat cel puțin douăzeci de mii de ducați. Totuşi, era plasat ideal în acea parte a oraşului locuită de creştinii din Occident. Fundațiile dărăpănate erau fixate pe pantele cartierului Top-Hane, unde, la capătul de jos, se afla arsenalul. Fațada principală, îndreptată spre răsărit, cu ferestre înguste decorate cu torsade, suporta asalturile vântului numit *keşişleme*. Era un vânt neobişnuit pentru acel anotimp. În general, bătea iarna şi aducea nori mari, îmbuibați de zăpadă. Turcii se temeau de el, la fel şi Joao. Prevestea numai rele.

Joao se sprijini cu coatele pe marginea unei deschizături rămase fără fereastră. Fumul arsenalului opaciza Bosforul. Nu departe de țărmurile districtului Uskudar, valurile loveau rând pe rând Turnul Leandrului. Apa înspumată se răspândea într-un fel de burniță, căzând în galerele care asigurau transportul trupelor de pe un continent pe altul. Maşinăria de război a Sublimei Porți se pusese în mişcare. O tabără fusese ridicată lângă cheiurile acestui district şi era mult mai mare decât târguşorul unde ajungeau drumurile dinspre Izmir, Konya şi Manisa, pline de caravane şi de soldați.

Lumea să pregătea să sufere. Asta îl lăsa indiferent. Nu va lupta alături de Soliman şi de Mustafa. Îl mulțumea

gândul că sultanul pleca departe. Fecioarele din harem erau liniştite cât timp dura campania. Se aplecă să zărească crenelurile palatului Topkapi şi să-şi lase gândurile să zboare spre Cecilia, dar privirea întâlni părul de foc al Mariei.

Sclava stătea în picioare pe marginea propriei ferestre. Ca o statuie. Privea în gol. Vântul îi usca lacrimile. Voia să se arunce pe pavaj de la etajul al treilea.

Joao străbătu în goană cele trei încăperi care îi despărțeau. Se opri brusc în pragul celei de a treia.

— Maria!

Ea nu răspunse. Capul începu să i se clatine în față şi în spate. Aduna energia necesară învingerii rezistenței instinctului de conservare.

— Maria! repetă el, înaintând încetişor.

Avea pasul uşor, ca atunci când se deplasa, noaptea, pe puntea galerei, în timp ce oamenii dormeau sau complotau în şoaptă. Se avântă brusc, în momentul în care tânăra cădea în gol. O prinse de mijloc şi o aduse cu brutalitate pe podeau camerei, căzând peste ea.

Tânăra încercă să se elibereze. El o țintui, imobilizându-i mâinile. Englezoaica gâfâia, ocărând-l în engleză. Era semn bun. Viața câştigase bătălia.

— Nu te-am cumpărat ca să te îngrop, zise el.

— Mai bine moartea decât captivitatea!

— Nu eşti captivă. Poți să te mişti după voie în acest palat, să te duci la biserică şi în piețele din Pera. În această parte a Cornului de Aur, trăim ca în Occident.

Îi dăduse deja câteva explicații despre societatea heteroclită care popula acea colină. Ba chiar îi spusese că se născuse în Portugalia şi că fusese crescut, deşi evreu, în tradițiile creştine, înainte de a se exila în Turcia.

— Având tovarăşi şobolanii şi musulmanii, replică ea.

— Mai bine decât cu inchizitorii lângă mine.

— În Anglia, nu sunt inchizitori!

— Ştiu totul despre obiceiurile barbare ale țării tale.

— Nu mai e aceeaşi de la venirea la putere a lui Thomas Cromwell.

Ochii verzi ai tinerii deveniră ficşi. Tristețea şi blândețea îi estompară strălucirea. Îşi amintea de pajiştile mângâiate de cețurile uşoare, de trandafirii care înfloreau după brume, de dansurile țărăneşti în sunetul viorilor cu trei corzi, de curgerea leneşă a Tamisei, de harnica Londră şi de rugăciunile în familie dinaintea fiecărei mese. Toate fețele dragi îi apărură şi dispărură rând pe rând. Un râs uitat îi răsună în minte. Apoi, simți dorința bărbatului aflat peste ea. În mod ciudat, îi dispăruse teama mocnită. Acel bărbat era diferit; n-ar forța-o să facă „lucruri", cum îi ceruse cândva tatăl ei. Desigur, nu avusese pântecele pătruns, ca una dintre surori, dar mâinile şi gura îşi aminteau de murdăriile suportate.

Simți cum o cuprinde ruşinea din cauza acelor amintiri urâte. Închise ochii să nu-i fie ghicite. Joao nu avea cum să bănuiască. Nu voise acea dorință. O respinse, stânjenit, rostogolindu-se într-o parte. Pe spate, gâfâind uşor, cu mintea confuză, încerca să rămână în minte cu imaginea Ceciliei.

Trecură minute lungi, ritmate de vuietul vântului, țipătul pescăruşilor şi duduiturile din arsenal. Joao regreta că încălcase spiritul cavaleresc. Înțelese că pierduse această corectitudine de mult timp. Era făcut să-i domine pe ceilalți. Avea sângele stricat de putere, de afaceri şi de ură. Purta numele Mendes, trebuia să-şi asume istoria. Povara era mare. Nicio zi nu-i oferea refugiul unui somn liniştit, nicio zi nu trecea fără să i se amintească cine era. Nu putea să scape de propriul destin.

— Joao?

Maria îi spunea pe numele mic pentru prima dată, cu o voce timidă. Văzând că nu răspunde, se apropie de el şi umbra feței sale i-o acoperi pe a lui. Tânărul se văzu privit de acei ochi de o mare frumusețe.

— Eu...

Tăcu. Cuvintele nu treceau dincolo de buze. Pudoarea le înăbuşea.

— Îmi cer iertare, şopti el.

— N-am de ce să te iert. Dimpotrivă...

— De mâine, vei fi liberă. Te voi elibera şi voi cere la cancelarie întocmirea actelor oficiale. Vei putea să te întorci în Anglia imediat ce va fi posibil.

Ochii Mariei se umplură de lacrimi. Acea manifestare de emoție nu însemna numai recunoştință, ci şi decepție.

— Sunt chiar atât de urâtă încât să vrei deja să mă trimiți înapoi în țara mea, unde nu mai am nici familie, nici bunuri?

— Eşti demnă de un rege, răspunse el, mângâindu-i părul.

— Nu vreau un rege. Ține-mă aici!

Joao oftă. Vorbele ei erau ca un balsam pentru inima lui. Îi datora totuşi adevărul.

— Iubesc o altă femeie.

— Ah!

— E prizonieră în haremul lui Soliman.

— Prizonieră în harem?

— E un loc păzit în palat; femeile nu ies de acolo niciodată şi de ele se pot apropia numai femeile şi eunucii. Nu voi putea să-i mai vorbesc niciodată.

— Cât de nefericit trebuie să fii!

— Ca tine care ai pierdut totul.

— N-am pierdut totul... nu totul, spuse ea, apropiindu-şi fața de a lui.

Tremura uşor, se roşise la față, dar nu putea să reziste elanului inimii şi dorinței trupeşti. Simți mâna lui Joao aşezându-i-se pe ceafă, apăsând-o uşor, apoi dulceața primei lor sărutări.

27

Allah să ne aibă în paza lui! Oamenii din această țară sunt nişte şacali, zise Yasmina.

Kiaya stătea pe vine în fața cortului mare al femeilor. Numai ea îşi arăta fața. Era destul de ofilită şi de urâtă ca să nu i se impună să şi-o acopere cu o parte a vălului. Cele şase fecioare, pe care le avea în pază, împreună cu doi eunuci, îşi ascundeau frumusețea, dar era deja un păcat să le zăreşti ochii dați cu fard. Acele giuvaieruri vii aparțineau sultanului, era interzis să te rătăceşti pe acolo, de aceea toți lăsau capul în jos când erau întâlnite huriile împăratului.

Prezența acelor femei rămânea totuşi o enigmă. Cei din armată se întrebau de ce îl însoțeau pe Soliman care, în trei luni de campanie, nu le vizitase niciodată. Soldații se obişnuiseră totuşi să fie în preajma lor şi nu făceau nici cea mai mică critică, deoarece cei doi aga, Adna şi Lala, care vegheau asupra acelui harem ambulant, aveau puterea să-i pedepsească pe bârfitori.

— Ăla e cel mai rău dintre toți, continuă Yasmina, arătând cu bărbia un om cu straie de piele solzoase şi pe cap cu un coif țuguiat. Să te fereşti de el, îi zise ea Ceciliei.

— Mi-ai mai spus asta de trei ori de când am sosit, răspunse tânăra. Nu uita că Hürrem a cusut cu mâinile ei cămăşi pentru el, recomandându-i să-i extermine pe eretici.

— S-ar putea la fel de bine să slujească interesele cadiului Osman, cu care s-a întâlnit de multe ori cât a stat la Istanbul.

— Eşti aici, de ce m-aş putea teme?

— Toată magia mea n-ar opri glonțul unei archebuze, zise *kiaya*, în timp ce, dinspre fortăreața asediată de forțele turceşti, răsunau salve de tun. Inconştiența

ta mă surprinde. Ar trebui să regreți protecția palatului Topkapi.

Cecilia îl urmări cu privirea pe războinicul cu barbă lungă şi neagră, care se grozăvea, la o bătaie de săgeată, pe un alezan, cu pieptarul împodobit cu o placă de argint. Numele lui era Elkas Mirza: un trădător, chiar fiul şahului Iranului. Se refugiase la Soliman, visa să ajungă la putere în Persia şi să-i elimine pe toți membrii familiei domnitoare. Acea ființă sângeroasă executase mii de oameni de când devasta, cu oamenii lui, satele situate la frontiera cu Azerbaidjanul.

Cecilia nu era de aceeaşi părere cu Yasmina; nu regreta deloc adăpostul palatului şi al haremului, acel cuib de intrigi, unde trebuia să te fereşti să nu fii otrăvit. O întrista doar gândul că se îndepărtase de Joao. Dar tristețea era compensată din plin de senzația de libertate pe care o avea în această călătorie spre Orient. Văzuse oraşe nespus de frumoase: Konya, prima cetate construită după Potop, Urgüp şi cele optsprezece caravanseraiuri ale sale, glacialul Eryurum. Acum, se afla la o jumătate de leghe de malurile lacului Van. Munți cu pante abrupte se reflectau în imensa lui oglindă. Şi-ar fi putut simți sufletul uşor de încântare în fața măreției şi frumuseții peisajului, dar îl simțea greu.

Yasmina avea dreptate. Regiunea era plină de şacali. De jur împrejurul imensului lac şi al cetății fortificate, spânzurătorile îşi strângeau cercul. Oamenii spânzurați, cu sutele, cu gura schimonosită, cu fața devorată de ciori, atârnau la capătul frânghiilor. Grămezi de cadavre ardeau spre soare apune, unde Elkas Mirza îşi instalase tabăra. Acest prinț plin de cruzime îi ceruse lui Soliman să-l lase să atace oraşul Tabriz şi să masacreze toți locuitorii. Sultanul, consternat, refuzase, preferând să asedieze fortăreața Van, cheia drumului care ducea în Persia. De aceea, Elkas trebuia să se mulțumească doar cu cei pe care îi făcea prizonieri, pe care îi omora

cu toporul, cu frânghia, cu ascuțișul sabiei, cu țeapa, cu colții câinilor lui de război. Iar morții ardeau la nesfârșit, dispărând în fumul negricios care împuțea aerul.

Parfumurile nu reușeau să atenueze acest miros puturos, iar Cecilia nu se putea obișnui cu el. Soldații care atacau în prima linie păreau să se lase antrenați de aceste excese. Mirosul prafului de pușcă, de sânge și de putreziciune îi amețea. Cecilia făcu câțiva pași și se îndepărtă de cort, sub privirile atente ale eunucilor, care nu făcură efortul s-o cheme înapoi. Imediat, doi ofițeri din compania lui Adna păşiră în urma ei. Yasmina i se alătură, bombănind. Escapadele lui Nurbanu ajunseseră să fie tolerate în cele din urmă. Soliman nu constrângea fecioarele să stea lângă cort. Din moment ce purtau vălul și nu vorbeau cu simplii soldați, puteau să se plimbe în interiorul taberei.

Tânăra se îndreptă spre locul unde se dădea lupta. Ofițerii intrară în panică când trecu de linia soldaților de rezervă, dar nu știau cum s-o rețină.

— Nu merge mai departe, îi ceru Yasmina.

Cecilia aruncă o privire distrată spre pădurea de halebarde, de sulițe și de furci de război din mâinile soldaților, hipnotizați de spectacolul asalturilor. Nu ținu cont de porunca dată de *kiaya* și merse mai departe, fără să-i pese de riscuri. Sfidarea și curiozitatea o împingeau înainte. Voia s-o întreacă pe Hürrem, să cunoască mai bine lumea bărbaților pe care o va comanda într-o zi, dacă voia Dumnezeu.

Patru baterii de tunuri trăgeau în turnurile fortăreței. La apropierea acelor guri de bronz fierbinți, cărora le simțea răsuflarea, i se puse un nod în gât. Simți că era destul de aproape de acțiune și se opri lângă un port-stindard rănit la față. Războinicul aștepta ca regimentul lui să pornească din nou la atac. Cecilia făcu un gest nebunesc: șterse sângele soldatului cu un colț de văl. El se

cutremură de frică. Înspăimântați, ofițerii îl îndepărtară de acolo pe rănit.

— Vrei să ne duci la pierzanie? o întrebă unul dintre ei pe Cecilia. Nu vrem să murim pentru capriciile tale. Te vom duce înapoi la eunuci.

— Lasă-mă să mă uit câteva clipe la bătălie, zise ea, întorcându-se spre Van, în timp ce Yasmina o apuca hotărâtă de mână şi o trăgea înapoi.

— Nu uita că eşti doar o sclavă, îi zise bătrâna.

— N-am uitat! replică Cecilia. Şi nu uit că şi tu eşti la fel. Aşa că ia-ți mâna de pe brațul meu şi priveşte liberă ceea ce n-au putut niciodată să vadă cadânele.

Yasmina rămase cu gura căscată, dar făcu ce-i spusese Nurbanu. Privi companiile de pedestraşi pătrunzând prin spărturile zidurilor ciclopice, apărătorii rostogolindu-se de pe crenelurile distruse de ghiulele, neîmblânziții ieniceri trăgând cu archebuzele lor cu fitil şi îi zări pe prinții Mustafa şi Baiazid ținându-şi în loc spahii nerăbdători să se încaiere cu duşmanul, pe Soliman revenind, însoțit de câțiva aga şi guvernatori de provincii.

„Stăpânul se îndreaptă spre noi!“ strigă o voce în capul ei.

Nu putea s-o spună cu glas tare. Era o apariție terifiantă, un coşmar. Cincisprezece călăreți, îmbrăcați în zale şi piele, desfigurați de apărătoarea nazală a coifului, dând pinteni cailor în spume, stârneau strigătul a mii de pedestraşi ce se revărsau în valuri. Iar Stăpânul Stăpânilor se afla în fruntea lor. Era asemenea unui astru, platoşa lui bătută cu pietre scumpe făcea să pălească soarele, iar sabia osmanlâilor, relicvă magică, vibra în mâna lui. Când îl vedeau, muritorilor nu le mai era teamă să apară în fața lui Allah. Se simțeau iertați de toate păcatele; luptaseră pentru o cauză dreaptă, contra ereticilor, slujindu-l pe primul dintre musulmani. Părăseau această lume fără regrete.

Yasmina şi cei doi ofițeri nu doreau să se alăture aleşilor care îşi pierdeau măruntaiele. Se traseră înapoi, lăsând-o pe Nurbanu să-l înfrunte pe stăpân. Soliman o văzuse pe fecioară şi era furios. Îşi cabră calul în fața ei, atât de aproape, încât puțin lipsi să nu fie atinsă de copite. Cei paisprezece călăreți încremeniră în spatele lui. Praful se aşternu pe pământ.

— Ce faci aici? întrebă cu răceală Soliman.

— Voiam să iau parte la bucuria stăpânului meu victorios. Îmi voi aminti de această zi de glorie până la ultima mea suflare. Sunt umila ta slujitoare şi n-am nicio putere să dăunez sau să te ajut. Vălul este garanția supunerii mele. Diseară, voi ciupi corzile lăutei şi voi cânta în onoarea învingătorului de la Van.

Acest răspuns venea la momentul potrivit. Victoria era uriaşă. Această femeie îl făcea să se bucure din plin de ea. Îi măgulea orgoliul nemăsurat.

— Tu eşti cea căreia i se spune Nurbanu?

— Da, stăpâne.

— Hürrem mi-a vorbit despre tine. Acum o cred. Poate vei şti să salvezi sufletul fiului meu. Să cânți tare diseară, îmi va face plăcere să te aud.

Cecilia şi fecioarele cântară cu toată puterea la căderea nopții, dar vocile lor nu putură să acopere bucuria asurzitoare a armatei, care îşi împărțea prada. În cortul lui, Soliman îşi încorda auzul. Uită însă repede de sclave. Inima şi mintea i-au fost fermecate de dansurile executate de câțiva aga şi de prinți. Van ardea. Elkas Mirza se juca cu capetele unor ulema eretici. O sută de mesageri goneau spre cele patru colțuri ale imperiului. A doua zi, lumea va tremura.

Iarna dejucase speranțele unei cuceriri rapide. Armata se retrase spre Alep. Oraşul era vechi. Se recunoştea că fusese întemeiat de selgiucizi în urmă cu trei mii cinci

sute de ani. Era o cetate prosperă, unde se opreau sute de caravane. Negustori de cincisprezece naționalități diferite făceau afaceri în marile antrepozite, unde intrau mirodenii, mătase, metale şi arme. Se trăia în îndestulare şi hrana nu lipsea.

Locul era binecuvântat de Allah. Râul Kueik uda oaza în care Alepul îşi întindea brațele de cărămidă şi var. Citadela lui domina numeroasele moschei răspândite de-a lungul celor patru mari drumuri care legau Egiptul de Asia Mică şi Mesopotamia de Marea Mediterană.

Cecilia se ridică în şa. Alepul nu i se păru la fel de mare ca în descrierea făcută de Yasmina. *Kiaya* trăise cândva în apropiere, cu mult timp înainte de naşterea lui Soliman. Cei trei sute de mii de soldați ai Sublimei Porți nu şi-ar fi putut găsi acolo un loc. Cecilia întoarse capul. Coloana se pierdea la orizont. Ar fi fost nevoie de multe ore ca să ajungi la capătul ei. Solul se cutremura de copitele cailor şi de roțile carelor. Şapte mii de căruțe, patru mii de cămile, douăzeci de mii de catâri transportau alimentele. Abia cât să ajungă pentru o lună. Toate oraşele din jur vor furniza hrana în timp util.

Cecilia învăța, memora, îi asculta pe toți aga vorbind despre organizarea militară. Adna era de-a dreptul inepuizabil, spre deosebire de toți ofițerii din suita lor. N-o uitase pe frumoasa venețiană. Întâlnirea lor deschisese vechea rană a inimii sale, încă o iubea pe Cecilia şi se ruga în fiecare noapte ca sultanul să n-o aleagă. Cel mai greu era să se arate indiferent. În privința asta, era perfect. Nici Yasmina nu remarcase nimic. Când chinul îi devenea insuportabil, se îndepărta de „Prințesa luminii" şi lua haşiş.

Adna o învăluia pe Cecilia cu privirea. Mergea în urmă, ținându-şi bine calul de luptă, care simțea apa râului. Tânăra femeie era splendidă, ca şi cele cinci însoțitoare ale ei. Călare pe iepe, acoperite cu caftane îmblănite de culoare argintie, brodate cu perle şi pietre prețioase, pe

cap cu bonete asemenea unor coroane, erau cu străşnicie păzite de eunuci în haine de zibelină şi de bătrâna *kiaya*, care îmbrăcase o haină lungă afgană cu guler de mătase. Mergeau în urma lui Soliman, împodobit cu culorile soarelui şi ale lunii, purtând turbanul alb cu pene albe de struț. Şase paji, îmbrăcați în haine cusute cu fir de aur, mergeau înaintea Stăpânului Stăpânilor. În fruntea acestui cortegiu imens, şase mii de spahii călare, toți îmbrăcați în straie stacojii, despicau mulțimea, stăpânită de entuziasm dar şi de îngrijorare. În spatele acestei cavalerii comandate de prințul Baiazid, mergeau zece mii de arcaşi îmbrăcați în galben, urmați de patru căpitani purtând haine de catifea grena, având fiecare sub ordinele sale douăsprezece mii de pedestraşi cu căşti de fier şi iatagane, pe care le țineau în mână. Şaisprezece mii de ieniceri, în uniforme violet, ce veneau în urma lor, fiecare purtând archebuza cu patul incrustat cu fildeş şi boneta albă cu pana ordinului lor, erau urmați de o mie de paji de la Topkapi, cu veşminte cusute cu fir de aur, care deschideau drumul celor trei aga ce purtau pe trup piei de leopard, coiful țuguiat pe cap şi duceau steagul Sublimei Porți: coada de cal de culoare roşie, care nu mai căzuse în țărână de un secol.

Locuitorii din Alep văzură sosind cele şase femei în fruntea pajilor şi a trei mii de sclavi. Se minunară de atâta grație şi maiestate. Zăreau totuşi doar strălucirea ochilor şi îşi spuneau că sultanul era foarte norocos având astfel de minunății.

Cecilia se uita la acei oameni simpli; le scruta fețele, încercând să le ghicească gândurile, să le cântărească sufletele. Era ca o suverană în mijlocul poporului ei. Din acel moment, avu convingerea că va domni într-o zi.

Armata se împărți la poalele fortăreției, situată pe un platou stâncos. Şi toți îi văzură pe sultan, aga şi paji urcând spre zidurile ocru flancate de douăzeci de turnuri.

Stăpânul credincioşilor se retrăgea în bivuacul de iarnă.

Eunucii îşi făcură apariţia pe terasa zidurilor, urmaţi de patru paji şi de Soliman. Stăpânul şchiopăta, din cauza gutei care îl chinuia. Suporta cum putea mai bine durerea. Fecioarele nu-i remarcară prezenţa. Se uitau printre creneluri la prinţii care îşi antrenau călăreţii. Când un om era atins de o suliţă fără vârf, ţipau cu vocile lor ascuţite, purtate de vântul uşor al deşertului: şi, din când în când, se auzea, în mijlocul sporovăielilor lor, vocea răguşită a Yasminei, care le cerea să fie mai reţinute. Incendiul asfinţitului făcea să strălucească bijuteriile femeilor şi vârful lăncilor gărzilor plasate pe turnuri.

Soliman le văzu pe femei profilându-se pe arămiul cerului. Semănau cu nişte fiinţe supranaturale. În cele din urmă, strânse din buze cu un fel de teamă. Demonii luau toate formele. Totuşi, era statornic. Inima lui îi aparţinea în întregime lui Hürrem şi nu putea suporta gândul că o altă femeie l-ar fi putut mângâia. Recită totuşi, în şoaptă, primele unsprezece versete al suratei credincioşilor:

Fericirea este asigurată credincioşilor,
celor ce rostesc rugăciunea cu smerenie,
care se feresc de orice vorbă necinstită,
care respectă porunca milosteniei,
care nu se apropie de femei,
mulţumindu-se cu plăcerea de la soţiile, dar şi de la sclavele lor, pentru că nu este păcat.
Dar cel care îşi poartă dorinţele spre alte femei e păcătos.
Cei ce îşi respectă cu credinţă jurămintele şi înţelegerile,
care se roagă cu râvnă
vor moşteni raiul.
Şi acolo vor rămâne veşnic.

Un erudit în ale religiei i-ar fi spus că nu era condamnabil. Cele şase fecioare, sclavele, cumpărate legal, aparţineau oricărui bărbat care le putea întreţine. Era dreptul lui Soliman să se culce cu ele şi să le facă prin asta favorite. Dar nu va merge atât de departe; dorea doar să stea de vorbă cu Nurbanu cum „cerea" Hürrem în toate scrisorile ei. Cadâna nu renunţa. Nurbanu trebuie trimisă la Manisa, unde prinţul Selim îşi guverna noua provincie. Soliman o întâlnise pe această sclavă la bătălia de la Van şi-i făcuse o impresie puternică. Dar va putea să ţină în frâu viciile fiului său?

— Sultanul, le spuse o circasiană celorlalte femei.

Fecioarele se depărară brusc de creneluri, printre care admirau exerciţiile călăreţilor, şi încremeniră, după ce formară un rând impecabil. Yasmina înţelesese motivul acestei vizite îndată ce-l văzu pe sultan şi pălise. Nimeni nu rosti vreun cuvânt. Soliman aşează doar o batistă pe umărul lui Nurbanu şi plecă imediat.

Cecilia se clătină pe picioare. Huriile o susţinură.

— E norocul vieţii tale, zise una.

— Te invidiez, vei cunoaşte bărbatul.

— Niciodată n-aş fi crezut asta cu putinţă! Poate va veni şi rândul nostru…

— Da, da, va veni şi rândul nostru.

Fecioarele, surescitate, comentau evenimentul. Soliman avea să se culce cu o altă femeie decât cadâna Hürrem. Era ceva de neconceput, o răsturnare, o revoluţie. Haremul îşi va schimba configuraţia. Nu ştiau nimic despre planul cadânei sau despre destinul lui Nurbanu. În niciun moment al călătoriei, veneţiana, care păstra o oarecare distanţă faţă de tovarăşele sale, nu pomenise numele lui Selim.

— Biete nebune! Tăceţi! se răsti la ele Yasmina, care îşi revenise din emoţie.

— Dar va deveni favorită! exclamă circasiana.

— Allah e generos, nu-i va permite sultanului să facă din ea o soție imperială.

— De ce?

— Pentru că atunci zilele ei vor fi numărate, răspunse *kiaya*, luând-o cu ea pe Cecilia.

Killerdji başi mesteca alene carnea moale a porumbelului fiert înăbuşit. Nu mai era conştient de foarte mult timp de riscurile funcției sale, care consta în a gusta bucatele destinate gurii împăratului. O făcea metodic, respectând un anumit timp, comparând gusturile reținute în memorie. Prezența lui Nurbanu îl tulbura puțin. Se obişnuise greu şi cu Hürrem. Nu accepta să-l slujească pe împărat sub privirile acelei sclave de rangul doi.

Soliman o privea de când fusese adusă de eunuci în odăile sale. Îi îndepărtase deja pe paji şi acum îi zise şi lui *killerdji başi*:

— Poți să pleci.

— Încă n-am terminat.

— Ba da. Considerăm că otrăvitorii aşteaptă întoarcerea noastră la Istanbul.

Omul se înclină şi se retrase. Soliman lăsă să treacă un timp, înainte să se adreseze „Prințesei luminii". Pândea o reacție oarecare, dar tânăra femeie aştepta răbdătoare, cu ochii în jos.

„Îşi joacă bine rolul", îşi zise el, pentru că nu se lăsa păcălit. Nurbanu era de aceeaşi teapă cu Hürrem.

— Arată-mi chipul tău, îi ceru el, în cele din urmă.

Cecilia lăsă vălul să cadă şi îl privi în ochi pe Marele Stăpân. Pieptul lui Soliman palpită brusc. O găsea frumoasă, senzuală, atipică, îndărătnică, imposibil de supus. Avea o față expresivă, modelată de o inteligență subtilă, buze pline, o frunte lată şi bombată. Făcea parte din rasa cuceritoarelor şi întotdeauna îşi dorise acest tip de femeie. Nu semăna în niciun fel cu fragilele păpuşi de porțelan şi de abanos care umpleau haremul.

Un exces de sânge îi redeşteptă suferinţele. Un foc nevăzut îi pârjoli articulaţiile. Avu impresia că inima îi bătea în degetele de la picioare. Se strâmbă de durere.

— Stăpâne, suferi?

— Am boala regilor. Fii liniştită, n-o să mor... Şi nici n-am să te fac favorită, adăugă el.

— Nu aveam intenţia asta. Kiaya nu m-a epilat, pubisul meu nu a fost uns cu henna şi n-am sânii pudraţi cu haşiş.

— Aş putea să poruncesc să fii închisă în Palatul Lacrimilor pentru aceste cuvinte.

— Oare nu ăsta e destinul femeilor, să fie închise undeva de puternicii acestei lumii?

— Sclavele n-au destin; trebuie să se supună stăpânului.

Era o chemare la ordine. Cecilia se întristă. Se aştepta la mai multă echitate şi omenie din partea acelui om despre care se spunea că era un suveran luminat şi Hürren îl descria ca iubitul cel mai tandru şi mai atent.

Soliman văzu că o ofensase pe tânăra femeie. Făcu un gest pe care nu-l premeditase. Luă mâna sclavei sale.

— E de datoria femeii să îmblânzească legea şi să-l schimbe pe stăpân. Ai toate calităţile să reuşeşti. Fă din fiul meu Selim un om drept şi voi uza de puterea mea să te eliberez după ce te vei converti la islam. Dar grăbeşte-te, pentru că nu trăiesc veşnic. După mine, prinţul moştenitor va aplica legea fratricidului şi fraţii lui vor fi executaţi. În două zile, după rugăciunea de dimineaţă, vei pleca spre Manisa.

— Stăpâne...

— Hotărârea mea e luată. Allah e drept şi eu sunt slujitorul lui.

28

Allah este drept. Cecilia avusese timp să se gândească la aceste cuvinte şi la amărăciunea ei. Trecuseră zece zile de când se întâlnise cu Soliman. Respingea această dreptate din toate puterile. Îi venea să fugă. La fiecare ivire a zorilor, plănuia să fure doi cai şi să fugă în timp ce toţi se rugau, dar nu ştia unde să se ducă. Drumurile se pierdeau în imensitatea peisajelor. Drumul principal ducea la Kayseri, în centrul ţării. Trecea prin teritorii sălbatice, dominate de munţi înalţi cu vârfuri golaşe. Acolo trăiau ciobani brutali şi tâlhari. Nu avea nicio şansă să ajungă într-un oraş şi să întâlnească acolo negustori evrei. Numai ei o puteau scoate din imperiu, cu sprijinul lui Joao şi al familiei Mendes. Se gândise mult timp la aceste posibilităţi, dar se pare că nu exista niciun evreu pe o rază de o mie de leghe.

Totul se perinda prin mintea ei, trecutul, spaimele succesive, credinţa pusă tot timpul sub semnul întrebării, elanurile amoroase, milioanele de musulmani care n-ar fi ezitat s-o denunţe, dacă ar fi încercat să se piardă în rândul populaţiei. La sfârşit, gândurile i se împiedicau invariabil de faţa lunară a lui Selim, cu acea privire perversă şi plină de cruzime, care nu-i promitea un viitor de vis.

Îi era teamă. Departe de mama lui, prinţul revenea la obiceiurile de desfrânat. Nu credea că va putea să schimbe firea acelui om. Zi de zi, repeta această constatare şi, zi de zi, se simţea şi mai abătută.

— Aş vrea să te ajut, zise Adna.

Cufundată în gânduri, nu-l auzise apropiindu-se. Calul lui sforăi, potrivindu-şi pasul după cel al iepei. Nu se dădea niciodată în lături să facă o frântură de drum cu blânda iapă care mergea în buiestru cu multă graţie. Era la fel ca stăpânul lui. Adna nu-şi stăpânea fericirea.

O însoțea pe femeia iubită; putea să-i vorbească în voie, fără să stârnească suspiciunea lui Lala, a eunucilor şi a acelor paji rămaşi în armată. Comanda o trupă de o sută de spahii şi două sute de pedestraşi. Îi conducea după voia lui. Primise un firman care, scris de mâna sultanului şi purtând pecetea lui, îi conferise o putere absolută.

— Atunci, du-mă în cel mai apropiat port.

— Nu-mi voi trăda niciodată sultanul. Chiar dacă aş vrea, n-am avea nicio şansă să reuşim. Spahiii nu ne-ar lăsa să plecăm; ne-ar da pe mâna justiției Sublimei Porți. În cel mai bun caz, aş pieri sugrumat de muți şi tu ți-ai sfârşi zilele în Palatul Lacrimilor.

— Palatul Lacrimilor ar fi pentru mine cel mai mic rău. Mă vei duce lui Selim.

— Blestemat să fie acel beţiv!

Adna aproape că strigase. Cecilia simți primejdia. Pândi reacția călăreților care mergeau în fața ei, întâlni privirea îngrijorată şi obosită a Yasminei. *Kiaya* se ținea cu greu pe spatele catârului care o purta. O dureau oasele şi şalele şi rezista numai bând un elixir preparat de ea. Corpul se chinuia, dar mintea rămânea vioaie.

Presimțise pericolul… dar nu venea de la spahii sau de la pedestraşi. Soldații nu auziseră sau nu voiseră să audă înjurătura celui care îi comanda. Toți îl cunoşteau pe „beţiv", porecla dată prințului Selim; îl considerau nedemn să fie musulman, mai ales că nu făcuse efortul să se ducă la Mecca să se purifice. Spahiii erau de partea lui Baiazid, pedestraşii îl iubeau pe Mustafa. Niciun soldat din armată nu dorea să slujească sub ordinele lui Selim.

Trupa continua să moțăie pe caii care urcau legănându-se pe drumul plin de praf. Oamenii, sătui să scruteze înălțimile din jur, adâncurile râpelor, pantele înzăpezite, pădurile înghețate, visau la baie, la focuri care să-i încălzească, la dormitorul comun bine adăpostit de vântul ce bătea din Anatolia, departe de urletele lupilor care îi urmăreau de trei zile.

Yasmina şi Cecilia aveau aceleaşi gânduri. Minţile lor se uneau când dădea târcoale moartea. Nu venea dinspre lupi.

— Adună-ţi oamenii, îi zise Cecilia lui Adna.

— Ce ţi-a venit?

— Fă ce-ţi spun, vom fi atacaţi.

— Ţi-ai pierdut judecata?

Cecilia se culcă brusc pe cal. O săgeată şuieră pe la urechile lui Adna. Într-o clipă, săgeţile atinseră câţiva călăreţi şi pedestraşi. Veneau din toate părţile. Caii se cabrară, nechezară de spaimă şi de durere, pentru că săgeţile le intrau în coaste şi în crupe.

— La mine arcaşi! strigă Adna.

Arcaşii era în număr de cincizeci. Veniră în fugă spre el, formară o linie la adăpostul stâncilor, pe care ghețari de mult dispăruţi le depusese cu mult înaintea Potopului, şi începură să riposteze. Duşmanul ocupa o poziţie ideală, postat pe înălţimile ce dominau valea în care intrase escorta Ceciliei.

Vădit lucru, atacanţii erau munteni, uşor de recunoscut după bonetele şi pieile de sălbătăciuni, dar erau şi turci cu turbane. Ei se îndârjeau s-o nimerească pe „Prinţesa luminii". Ea era singura ţintă pe care se străduiau s-o nimerească.

Cecilia sărise de pe cal şi se ghemuise în spatele unui trunchi uscat, înfipt între troienele de zăpadă. Se afla la câţiva paşi de Yasmina şi se ruga pentru salvarea ei. Atacatorii luară trunchiul la ochi. Zăpada îşi primi şi ea porţia de săgeţi. Aerul zbârnâia în jurul lui Nurbanu, care părea să fie sub protecţie divină.

Adna văzu că agresorii voiau să ia viaţa „Prinţesei luminii", că nu era vorba de tâlhari obişnuiţi, ci de războinici hotărâţi să ducă la îndeplinire un contract.

„Cadiul Osman", îşi zise el, înţelegând brusc cine se ascundea în spatele acelei ambuscade.

Înfuriat la culme, îşi îndemnă oamenii şi se avântă pe pantă cu sabia în mână, răcnind numele lui Allah. Răsună un ecou formidabil. Nimic nu mai putea opri atacul. Nici săgeţile, nici sulițele, nici iataganele sau topoarele. Corpurile începură să cadă, adversarii se îmbrățişară dându-şi duhul. Sângele formă un râuleț fierbinte absorbit de zăpadă. Nu puteai rezista elitei spahiilor. Atacatorii o luară la sănătoasa. Când răsunară ultimele strigăte, Adna le comandă soldaților victorioşi să nu continue o urmărire anevoioasă. Era mulțumit. Sub cizma lui gemea un turc care nu era originar din Anatolia. Tenul, hainele, accentul îi trădau apartenența la o comunitate din Istanbul.

— Milă, cruță-mă! repeta el, încercând să oprească sângele care îi curgea din umăr.

— Cine eşti?

— Un elev de la şcoala Un Kapi.

— Îl slujeşti aşadar pe cadiul Osman.

— Nu!

— Nu mă minți, se răsti Adna, punând vârful sabiei pe gâtul prizonierului.

Arma era ascuțită. Printr-o simplă apăsare, străpunse pielea şi sângele picură.

— Nu mă ucide!

— Numai de tine depinde să spui adevărul.

— Îl slujim pe judecător. Voia să-i aducem inima criminalei. N-am făcut decât să mă supun preceptelor Coranului. Femeia asta este o nelegiuită, trebuie să moară.

— Şi eu mă supun preceptelor Coranului, răspunse Adna, retrăgându-şi sabia. Sunt un aga al Sublimei Porți, n-am să vărs sângele unui elev la teologie. Să fie dezbrăcat şi legat bine de un copac. O să-l judece creaturile lui Allah.

Bărbatul scoase un strigă prelung când mâini aspre îl dezbrăcară şi îl legară de pom. Aga porunci apoi să fie luate cadavrele soldaților şi îngropate în satul vecin.

— Cadiul Osman voia inima ta, zise el, revenind lângă Cecilia. Ți-o voi aduce pe a lui.

— Nu vreau să fiu răzbunată, răspuns ea. Eşti un aga al Sublimei Porți, nu un justițiar. Onoarea ta e şi mai mare şi trebuia să te afirmi numai pe câmpul de luptă. Prințul Selim, noul meu stăpân, va avea căderea să hotărască pedeapsa ce trebuie aplicată judecătorului Osman. Încercând să-mi facă rău, a adus o ofensă fiului lui Soliman.

Adna era dezamăgit. Accepta aşadar să-i fie supusă lui Selim. O pierdea; era pierdută pentru lumea celor vii. Selim o va face obiectul lui.

— Înainte! porunci el.

Yasmina se apropie de Cecilia.

— Eşti pregătită să te oferi acelui porc de Selim?

— Mă voi oferi lui în ziua în care va deveni un bărbat adevărat şi-am să fac în aşa fel să devină cât mai curând.

— Să te audă Allah!

Allah era departe, dar poate că auzea urletele lupilor înfometați. Poate grăbea sfârşitul elevului de la şcoala religioasă legat de copac... Poate.

Căile lui erau de nepătruns.

29

Lectura misivei era clară. Relata faptele de vitejie ale armatei la hotarele imperiului. Selim o citise şi recitise. Îi ardea ochii şi creierul, alimentând focul invidiei sale maladive. Ar fi trebuit să se afle la Van şi să înfigă stindardul pe cel mai înalt dintre turnurile duşmanilor, să se acopere de glorie, să primească binecuvântarea tatălui său, să asculte cântecele războinice fredonate în onoarea sa. Din păcate, nu va primi niciun

fel de lauri. Trândăvea la Manisa, guvernând fără niciun risc o provincie pacificată şi prosperă.

Selim era grav. Nu se atinse de dulceţurile şi prăjiturile servite de pajii lui pofticioşi. Aruncă o privire la cei sase oameni durdulii, pe care îi îndemna să mănânce de opt ori pe zi şi care se zăreau în oglinzile din jurul încăperii. Nu-i plăcea să fie înconjurat de oameni slabi. Bărbaţii zvelţi şi musculoşi îi aminteau prea mult de fraţii lui. Mustafa şi Baiazid se acopereau de glorie alături de tatăl lor. Şahul Iranului era pregătit să propună pacea. Renumele celor doi prinţi sporea. Iar el, al doilea fiu al sultanului, nu mai exista. Poporul îl lua peste picior, şeicii îl disprețuiau, marele vizir Rüstem şi sora lui, Mihrimah nu mai mizau pe el. Viitorul Sublimei Porţi se juca între Mustafa şi Baiazid. Numai Hürrem credea în steaua lui. Şi, cu siguranţă, nu din dragoste. Avea o inimă de piatră. Mama lui acţiona întotdeauna din calcul, ca să obţină cele mai mari beneficii din situaţie. Scopul pe care îl urmărea neobosit era să-şi extindă puterea. În mod logic, ar fi trebuit să-l aleagă pe Baiazid, care ocupa o poziţie mai bună pe eşichierul politic ca să-l înfrunte pe Mustafa.

Selim nu se simţea la înălţimea sarcinii impuse de mama lui. Fraţii l-ar fi eliminat fără vorbă multă în ziua succesiunii la tron.

Puse scrisoarea pe un brasero şi o privi cum se contracta în mijlocul flăcărilor. Îşi omora simbolic fraţii. Era un vis din copilărie, nutrit în taină de eunucii care îl creşteau, în timp ce el respira parfumul femeilor din harem. Dar nu şi-l va realiza atâta timp cât nu va primi poruncă de la mama lui.

Se simţi cuprins de un sentiment de laşitate. Se afla în centrul unui castel păzit de două mii de oameni. Tunurile erau îndreptate spre oraş. În faţa fiecărei porţi vegheau sulițaşi. Doi degustători îl fereau de otravă. Nimeni nu putea să atenteze la viaţa lui.

— Vin! porunci el.

Un paj veni repede spre el, cu o carafă de aur în mână. Altul îi întinse o cupă de jad. Gesturile lor erau precise, repetate de mii de ori. Cunoşteau gusturile stăpânului şi alegeau vinurile care îi plăceau cel mai mult. Beciurile donjonului conţineau cele mai bune soiuri, cantităţi uriaşe de nectar cumpărate din Cipru, de la Alexandria, Antiohia, Genua, Marsilia, Narbonne şi Alicante. Destul ca să-l ameţească pe prinţ până la sfârşitul veacurilor. Totuşi, nu se păstrau bine şi, în fiecare vineri, vrând parcă să spele păcatele celor care se dedau la băutură între zidurile Manisei, butoaiele cu vin acrit erau vărsate în şanţuri.

Selim băuse deja cinci cupe din acel vin ce provenea dintr-un sat francez pe nume Saint-Emilion. A şasea îi aduse în sfârşit starea de bine. Efluvii îi urcau la cap; se înfăşurară în ceţuri roşii în jurul gâtului fraţilor lui. Pe buze, îi apăru un zâmbet tâmp. Băutura îl făcea hidos.

Pajii se bucurară. Prinţul era bine dispus, ceea ce nu se întâmpla întotdeauna când se îmbăta. Izbucnea uneori în plâns ca un copil şi-şi chema mama; alteori era cuprins de o furie distrugătoare şi spărgea tot ce-i ieşea în cale. Îl preferau aşa şi îi anticipau şi îi veneau în întâmpinarea dorinţelor.

— Încă puţin vin, stăpâne?

— Să-ţi aducem femeile?

— Da, da! Vin şi femei! exclamă Selim, întinzând cupa spre paharnic.

Plesni din limbă, bău cu înghiţituri mici şi se răsturnă pe divanul capitonat cu mătase. Era un moment magic; urma să-şi exercite în sfârşit puterea asupra unor fiinţe mai slabe decât el.

Uşa la care se uita prinţul se deschise. Femeile atât de mult aşteptate, împinse de vreo şase eunuci veseli, intrară în încăperea mare şi rotundă, acoperită pe jos cu

covoare şi perne. Patruzeci şi opt de femei se aşezară în patru labe în faţa stăpânului lor. Cele mai tinere aveau unsprezece ani; cele mai în vârstă, nu mai mult de douăzeci. Toate făcură ceea ce aştepta de la ele, mimând femelele în călduri din lumea animală.

— Să li se dea de băut! ceru el.

Ceea ce se şi făcu. Eunucii le forţară pe cele mai tinere să înghită vinul, lovindu-le cu nuiaua. Răsunară ţipete şi tânguiri. O muzică plăcută pentru Selim.

Huriile îşi desfăcură picioarele şi îşi arătară sânii. Cele mai multe semănau cu Hürrem, dar erau şi câteva brunete, două chinezoaice şi o africană, sclave oferite de curteni. Acestea aveau puţine şanse să-i fie pe plac.

Ochii lui Selim se plimbau peste sânii care se legănau, zăboveau asupra florilor deschise, mângâiau fantele tinerelor fecioare, pe care şi le rezerva pentru mai târziu. Deodată, sări de pe divan şi-şi scoase şalvarii. Natura îi înzestrase bine pe urmaşii osmanlâilor. Selim nu făcea nici el excepţie şi alcoolul nu avea niciun efect în această privinţă. Nu ştia unde să-şi verse sămânţa. Câteva mâini temerare încercară se apuce membrul întins de el. Se aruncă asupra femeilor formate, tremurând că nu găsea chiar în acea secundă calea plăcerii. Apucă o rusoaică aşezată în patru labe, o strivi cu burta lui mare şi reuşi s-o pătrundă pe la spate. Dar o lăsă imediat pentru o poloneză cu cozi lungi şi pielea albă ca laptele. Cu ea rămase mai mult, lăsând să se înţeleagă prin strigăte că avea favorurile lui.

Pajii râdeau şi pipăiau huriile neglijate de stăpân. Voiau şi ei puţintel din acea plăcere sălbatică sub privirile binevoitoare ale eunucilor. Selim nu era Soliman. Nu respecta Coranul. Se folosea de sclave ca de papuci. În faţa lui, nu aveau nicio valoare. Niciuna nu-i dăruise un copil, în timp ce Mustafa avea deja un fiu de cinci ani.

Selim se răsuci în loc, ciupi un sân, zgârie un fund, încercând să zărească trăsăturile victimelor în ameţeala

tot mai mare a beției. I se turna mereu vin; îl scuipa pe pântece, apoi îl lăpăia din jilăveala parfumată a pubiselor fardate cu henna.

Cornul sună pe când se adăpa din izvorul unei adolescente. În primul moment, crezu că era atacată Manisa şi, palid, căzu pe covor, ascultând mugetul lugubru.

Un paj îl linişti.

— Este aga Adna.

„Deja!" îşi zise el, dezmeticindu-se cât de cât, în timp ce şeful garderobei se grăbea să-l îmbrace decent.

Cecilia şi Yasmina priviră castelul, care părea asediat. Crenelurile erau pline de soldați. Archebuzieri fuseseră postați în locurile strategice; liniile de tir ale tunurilor se întâlneau în diferite puncte al drumului. Piatra era neagră, calcinată parcă, cioplită în iad. Demonul pe care îl proteja se numea Selim. Cele două femei se înfiorară auzind cum scârțâia hersa.

Se sfârşise. Adna încă spera ca un fulger să cadă din cer şi să distrugă acel castel, dar norii erau răzleți. Hersa lăsă cale liberă unei companii de sulițaşi, care formară un şir dublu, în mijlocul căruia luară poziție douăzeci şi patru de ieniceri, cu sabia pe umăr, conduşi de un aga tânăr.

Adna se stăpâni, cuprins de dezgust, când îşi făcură apariția prințul şi cârdul lui de paji. Selim îmbrăcase o haină lungă de astrahan şi avea pe cap un turban negru imens, împodobit cu un spic din smaralde. Era încă stăpânit de stupoare şi de efectul vinului. Când le văzu pe Nurbanu şi pe Yasmina, se trezi brusc. Se temea de acest dar imperial. Aceste două sclave îi vor otrăvi viața, dar nu le putea respinge.

— Te salut, prințe Selim, zise Adna, coborând de pe cal. Allah să-ți dea viață lungă!

— Ai ajuns degrabă, vajnicul meu Adna.

— Trebuia, stăpâne. Am fost atacați lângă muntele Bakird, pe drumul spre Kayseri.

— N-am fost anunțat!

— Am ajuns mai repede decât mesagerii, stăpâne.

— Cine a îndrăznit?

— Cadiul Osman, stăpâne. Oamenii lui trebuia să-i aducă inima lui Nurbanu.

Această dezvăluire îi produse un şoc. Selim simți brusc o colică intestinală. Duse mâna la burtă. Îl ura pe acel judecător apropiat de Mustafa. Osman nu rata niciun prilej să arunce oprobriu asupra mamei sale. Îi punea în cârcă toate păcatele. Simți deodată compasiune pentru Nurbanu, care îi oferea ocazia să spele onoarea lui Hürrem.

— Inima ta va fi de acum înainte protejată, zise el. Fii bine-venită la Manisa.

— Îți mulțumesc prințe Selim, răspunse ea cu o voce lipsită de emoție, dar mă tem că zidurile de apărare ale Manisei nu-l pot opri pe cadiul Osman. E brațul justițiar al lui Mustafa şi vocea musulmanilor duri. Puterea lui creşte pe zi ce trece. Mai devreme sau mai târziu, vei cădea sub loviturile lui.

Rănit în amorul propriu, Selim replică:

— Fratele meu nu e încă împărat şi am mai multă putere asupra judecătorului Osman. Vei constata singură când vor veni rândunelele. Femeile să fie conduse în harem! Tu poți să te întorci la tatăl meu, zise Selim, adresându-i-se lui Adna. Războiul nu aşteaptă. Nu voi uita că ai salvat viața huriei dragi a mamei mele. Mergi şi Allah să te aibă în paza lui!

Adna nu porunci imediat plecarea. Aşteptă să coboare hersa, apoi îşi blocă toate senzațiile exterioare. O pierduse pe „Prințesa luminii“. Viața nu mai conta.

O sută treizeci şi trei de zile de la sosirea la Manisa, Cecilia şi Yasmina nu primiseră încuviințarea să se

amestece cu celelalte femei. Stăteau într-o parte a haremului cu uşile bine zăvorâte. Totuşi, se bucurau de o mare libertate. Erau servite de paji. Aga lui Selim le însoţea în piaţa oraşului, prin mulţime. Îi datora aceste privilegii lui Hürrem, care întreţinea o corespondenţă susţinută cu fiul ei. Cecilia primea şi ea scrisori de la cadână. Îi vorbea despre politică, despre răsturnări de situaţii şi planuri uşor mascate de vorbe. Între cele două femei, complicitatea devenise totală.

Cecilia percepea lumea celor puternici prin intermediul lui Hürrem. Aflase de moartea josnicului Elkas, făcut prizonier şi asasinat într-o închisoare iraniană. Acest episod încheiase campania armatei otomane. Se semnase pacea cu şahul. Partida se juca acum în interiorul imperiului, între prinţi, viziri, paşi şi aga. Mulţi îşi puneau întrebări despre sănătatea lui Soliman şi se răspândise zvonul că Mustafa, bizuindu-se pe susţinerea ienicerilor, era pregătit să-şi înlăture tatăl.

Dar era numai un zvon. Cecilia bănuia că la originea lui se aflau Hürrem şi Rüstem Paşa. Dar nu era de ajuns ca să-i domolească bătăile inimii când se gândea la Joao. Nu mai ştia nimic de el. Nici de maestrul Levy. Yasmina aştepta şi ea. Spioanele care cutreierau provinciile nu se aventurau până la Manisa. Yasmina bănuia că primiseră porunci în acest sens. De ce fuseseră abandonate? Ce se aştepta de la ele? Ce rol puteau să joace pe lângă un Selim absent care, orice ar fi făcut, n-ar fi reuşit să-şi învingă fraţii Mustafa şi Baiazid?

La ceasul celei de a doua rugăciuni din a o suta treizeci şi patra zi, Cecilia şi Yasmina au primit în sfârşit încuviinţarea să intre şi în cealaltă parte a haremului.

30

Aga, care venise după ele, nu o luă în direcția băii. Le conduse prin castel pe un drum ocolitor. Toate încăperile pe care le descopereau Cecilia şi Yasmina erau depozite de arme. Fuseseră adunate acolo destul de multe ca să echipeze o armată de treizeci-patruzeci de mii de oameni. Peste tot, sclavii lustruiau, ascuțeau, ungeau aceste arme. Te-ai fi crezut în bârlogul unui zeu al războiului.

Cele două femei, impresionate, aruncau priviri nelinişştite spre acele grămezi de obiecte: lănci, sulițe, furci, halebarde, buzdugane, ciocane de război, bice şi tot felul de spade şi de săbii cu mânere frumos lucrate. Multe dintre ele fuseseră deja folosite pe câmpul de luptă; proveneau din arsenale, din jafuri şi din tributurile adunate în depozitele imperiale.

Intrară într-o sală imensă şi boltită, unde atârnau steaguri verzi şi galbene, spre care urca un vechi cântec selgiucid. Această melodie, care istorisea faptele de vitejie ale unui şef de legendă, întreținea disciplina tinerilor recruți folosiți la sarcini de întreținere. Aşezați în mijlocul unor coşuri, aceşti novici triau, examinau şi clasau zeci de mii de săgeți de arbaletă, săgeți de arc şi gloanțe, sub privirea vigilentă a unui căpitan încadrat de doi soldați cu bastoane pentru pedepse. Recruții nu ridicară capul la trecerea femeilor, atenți la treaba pe care o făceau. Arbaletele şi archebuzele fiind de două feluri, erau alimentate cu săgeți şi gloanțe diferite.

O uşă dublă cu întărituri de fier, păzită de un om înalt cu capul ras, despărțea acel stup de apartamentele prințului.

Uşa se deschise spre o altă lume, apoi se închise în urma celor două femei, estompând cântecul şi clinchetul armelor. Cecilia se minună de ceea ce văzu. Vreo

cincizeci de colivii de aur suspendate se legănau la suflarea caldă a unui vânt ce bătea dinspre Licia. Printre gratii, se vedeau perechi de privighetori. Îşi vorbeau într-un limbaj melodios, care întrecea cântul tuturor păsărilor.

— Urăsc aceste păsări, zise în şoaptă Yasmina.

— De ce? întrebă Cecilia.

— Pentru că îi face pe stăpânii noştri să aibă conştiința împăcată, emoționându-se când le aud. L-am văzut mai demult pe Soliman plângând în fața privighetorilor, după ce poruncise moartea celui mai bun prieten al lui, vizirul Ibrahim.

— Taci, sclavo! se răsti aga.

Yasmina îşi stăpâni cu greu ura. Se arăta agresivă de când nu-i mai era supusă lui Hürrem. Nu recunoştea autoritatea lui Selim. Se revolta la gândul că trebuia să-l slujească pe acel stăpân nedemn şi să piară într-o zi odată cu el, pentru că nu-şi punea mari speranțe în viitorul ei la curtea acelui prinț vicios şi slab, condamnat de frații lui.

Alte uşi deschise de paji dezvăluiră adevărate comori. Cecilia văzu peste tot doar faianță albastră şi roşie, ale căror decorații florale se detaşau pe suprafața lucitoare, statui străvechi reprezentându-i pe Diana şi pe Hercule, care preamăreau puritatea şi forța, vaze chinezeşti şi pendule germane, tablouri străvechi cu subiecte biblice şi cărți.

„Nu poate fi chiar atât de rău pe cât se spune", îşi zise ea, mirându-se să descopere lucruri atât de frumoase, dintre care unele interzise de Coran. „E un om cu mintea deschisă."

„Omul cu mintea deschisă" stătea tolănit în mijlocul unui munte de perne albe din pene de gâscă. Visa moartea fraților săi în încăperea aceea mare care îi plăcea cel mai mult.

Nu întoarse capul când Cecilia şi Yasmina au fost introduse în coconul lui. Femeile îl văzură, cu fața răsturnată şi corpul gras înfăşurat în stofe prețioase, reflectându-se în oglinzile care îl multiplicau la infinit, reducându-l la starea de pitic. Nu avea aerul amenințător în acel maldăr de perne albe ca neaua din culcuşul lui moale. Un miros de tămâie şi de mirt parfuma acel loc. Era liniştitor.

Aga se retrase în vârful picioarelor. În depărtare, se auzeau privighetorile, afară, rândunelele şi porumbeii, înăuntru, răsuflările scurte ale femeilor nemişcate.

Selim se trezi dintr-un vis care se transforma deseori în coşmar. Păru să observe prezența sclavelor, alunecă într-o parte şi zise cu o voce somnoroasă:

— A, iată-vă!

— Iată-ne, răspunse Cecilia. Dumnezeu a făcut să-ți aminteşti de noi.

Selim căscă, plictisit. Nu-i plăcea de femeile care vorbeau despre Dumnezeu.

— Rândunelele s-au întors, zise el.

Cecilia nu înțelese sensul ascuns al acestor cuvinte care, în gura prințului, sunau ca o amenințare. Încercă să le interpreteze.

— Sunt oare mesagerele războiului? Am văzut toată mulțimea aceea de arme.

— Războiul bate la uşă, dar nu mă priveşte. Aceste arme le sunt destinate fraților mei, în cazul în care le-ar veni chef să se războiască cu mine.

Făcea pe grozavul, dar, în sinea lui, murea de teamă. Avea armele, nu şi oamenii care să se folosească de ele, şi nu tatăl lui i-ar fi trimis trupe ca să-l ajute. Dar nu se dădu de gol.

— Rândunelele nu anunță nenorociri. Azi e o zi a bucuriei. Vino să stai lângă mine, Nurbanu, iar tu, *kiaya*, deschide bine ochii şi urechile, pentru că îi vei spune mamei mele ce s-a petrecut aici.

— Să înțeleg că mă vei trimite înapoi la Topkapi? nu se putu abține să nu întrebe Yasmina.

— Vei fi mai folositoare lângă mama mea. Intrăm într-o nouă perioadă de comploturi şi viața ei e în pericol.

— Şi cine o va proteja pe Nurbanu? dori să ştie Yasmina, privind-o pe Cecilia, care se aşezase turceşte pe pernele de la marginea cuibului pufos. Cât mai departe posibil de şarpele josnic.

— Eu! Te îndoieşti? replică Selim, bătând din palme.

Pajii îşi făcură imediat apariția. În straiele lor cusute cu fir de aur şi fețele fardate cu alb şi roz, semănau cu nişte îngeri care aduceau daruri unui ales al Domnului. Erau cinci. Primul aşeză trei cupoane de mătase de Ispaha la picioarele Ceciliei.

— Sunt pentru tine, zise Selim. Vom chema cei mai buni croitori şi vei hotărî cu ei ce vei face din această mătase.

Cecilia nu avu nicio reacție. Această schimbare de comportament în favoarea ei ascundea ceva.

Al doilea paj deschise un sipet în care se găseau perle de o mărime excepțională. Al treilea făcu să lucească fațetele unui smarald demn de Soliman. Al patrulea scutură doi saci care conțineau şase mii de monede de aur.

Rămăsese al cincilea. Cecilia privi cutia frumoasă de lemn de trandafir pe care o ținea în mâini. Selim zâmbea.

— Este un dar neprețuit. N-ai să mai vezi niciodată unul la fel de prețios.

Pajul puse un genunchi în pământ şi lăsă capul în jos, în timp ce îi prezenta cutia Ceciliei. Venețiana văzu în asta un fel de supuşenie, o recunoaştere oficială, pentru că acel tânăr făcea parte dintr-o castă de sclavi superioară. Pajii erau însoțitorii miniştrilor, prinților şi sultanilor. Concurau pentru cele mai înalte posturi în stat. Acesta executa poruncile lui Selim. Prințul îl considera aşadar un personaj important.

Luă cutia cu toată încrederea.

— Deschide-o.

Obiectul era incrustat cu figurine de fildeş şi foiţe de aur cizelate. Trei închizători din aur menţineau capacul acoperit de simboluri magice. Le deschise una după alta, stăpânindu-şi curiozitatea, apoi ridică încet capacul.

Trăsăturile Ceciliei exprimară stupoarea. Înăuntru se afla un cub din răşină transparentă. Era aşezat pe un strat de petale uscate. Nu îndrăznea să-l atingă, deoarece conţinea ceva ciudat, inform, de culoare maronie, semănând...

„Cu ce?“ se întrebă ea.

— Ia-l, o să-ţi aducă noroc, o îndemnă Selim, care părea încântat.

Ea îl luă direct în mână şi îl expuse luminii care se strecura prin deschizăturile înguste dintre oglinzi. Mintea nu voia să accepte ce vedeau ochii.

— Da, Nurbanu, e într-adevăr o inimă, zise Selim. De la ultima lună, a încetat să mai bată în pieptul cadiului Osman.

Dădu drumul cubului.

— Bucură-te, continuă prinţul. Păşeşti pe urmele mamei mele şi te primesc în haremul meu. Doi judecători şi propriu-ţi tată au pierit pentru că n-au ştiut să te preţuiască aşa cum trebuia. Este o lecţie pe care n-o voi uita şi la care fraţii mei ar trebui să mediteze. Mustafa şi Baiazid sunt duşmanii mei de moarte; acum sunt şi ai tăi. Ajută-mă să-i distrug şi te voi face favorita mea.

31

În fiecare vineri, după ultima rugăciune, îi repeta că se născuse ca să fie favorita lui, că ceruse sfatul astrologilor şi apărea în cerul lui natal, stea care îi va schimba destinul. Dar, mai convingătoare decât astrele,

mama lui îl presa s-o facă favorită. Era un lucru dificil. Nu ştia cum să se poarte cu Cecilia. Cu cât trecea timpul, cu atât era mai anevoios. Nu îndrăznise să-i atingă bărbia timp de cinci anotimpuri.

O flacără roşie îi împurpură faţa. Niciodată nu va fi favorita acelui monstru. Niciodată! Cecilia îşi înfipse unghiile în palme. Îşi stăpâni furia, pornirea de a ţipa, de a sări la gâtul lui Selim.

Prinţul era în călduri, în mijlocul turmei sale de femele. Nefiindu-i complice în orgiile improvizate, Nurbanu era spectatoare. O obliga el. Nu-şi pierdea speranţa că o va face să păcătuiască trupeşte.

Într-o privinţă nu avusese deloc succes: nu reuşise s-o facă să bea. Încercase totul, blândeţea, violenţa. Într-o zi, le ceruse eunucilor să-i deschidă gura şi să-i toarne în ea un vin tare. Ea strigase: „Te urmăreşte gheena! Forţează-mă şi-o să bei apă clocită, o să-şi curgă direct pe gât, fără s-o înghiţi, în timp ce, din toate părţile, vei fi asaltat de moarte. Totuşi, nu vei muri, ca să suporţi veşnic această pedeapsă!“ Recunoscuse un verset din Coran, modificat ca să i se potrivească lui, şi îi fuse frică de ea. Îi atribuia puteri supranaturale. De aceea, nu mai încercase s-o corupă prin forţă.

Îi aruncă o privire insistentă, prăvălindu-se pe spatele unei hurii. Apucă umerii sclavei cu mâinile lui mari şi se opinti violent s-o pătrundă.

— Pentru cine te păstrezi fecioară? întrebă el, gâfâind.

Cecilia tresări. Era prima dată când aborda acest subiect. Selim îşi respinse victima. I se aduse de băut, nu într-un pahar, ci într-un burduf din piele de capră. O cantitate enormă de vin curse în gura lui, i se revărsă de pe buze pe bărbie şi îi udă pieptul lat, burta rotundă şi inelul de grăsime care cădea peste partea de sus a coapselor şi atingea membrul murdar. Era scârbos.

— Pentru bărbatul care mă va respecta, răspunse ea.

— Biată prințesă, eşti tare naivă! zise el, târându-se spre ea.

Cecilia rămânea prudentă. Când era stăpânit de alcool şi de demon, Selim se dovedea periculos. Crezu că se va arunca asupra ei şi o va viola.

— Ieşiți toți! răcni el.

Pajii, eunucii şi femeile se repeziră afară din sală. Îndată ce uşile *selamlik*-ului şi ale haremului se închiseră, Selim păru să-şi fi recăpătat judecata. Îşi trase pe el şalvarii şi o bluză cu mânecile despicate. Îmbrăcat astfel, în satin, se aşeză pe divan, jilțul care îi oficializa rangul.

— Mama mi-a spus că s-ar putea să încerci să mă omori şi te cred în stare. Privirea îți trădează ura.

Prințul ştia să-şi stăpânească excesele beției. Îşi uimea întotdeauna interlocutorii adresându-li-se, pe neaşteptate, cu o voce clară, în momentul în care îl credeau la un pas de starea comatoasă.

— Nu te-am cumpărat, continuă el, n-am cerut să te primesc la mine, mi-ai fost impusă. Trebuie să recunosc că m-am obişnuit cu prezența ta. E bine uneori să ai o conştiință. Alteori...

Cecilia nu ştia unde voia să ajungă. Simțea o nelinişte crescândă, care se manifesta prin valuri de căldură şi făcea sudoarea să-i picure pe gât. Ce mai inventase Selim?

— Orgoliul meu ar fi măgulit dacă te-aş poseda, continuă el. La Manisa, unde ai venit în ajutorul copiilor bolnavi, poporul o vorbeşte numai de bine pe Nurbanu. La Istanbul, Rüstem Paşa şi înalții funcționari văd în tine o nouă Hürrem, chiar dacă nu eşti în măsură să influențezi politica imperiului. În realitate, nu te posed. Sigur, aş putea să-mi folosesc curtenii... Cunosc licori care anihilează voința.

Selim ridică încet capul şi lăsă să-i zboare gândurile. Avea darul să capteze atenția. Ar fi putut să fie povestitor, ar fi fost unul bun şi ar fi făcut să viseze bărbații şi

femeile recitând poeme de dragoste populare, ciupind coardele unei lăute. Allah voise altfel. Era al doilea fiu al lui Soliman, o ființă născută să domine.

— Cine te posedă? întrebă el, privind-o din nou pe Cecilia.

— Cine m-ar poseda, în afară de aerul pe care îl respir?

— Nu face pe spirituala cu mine! Nu există undeva un bărbat drag inimii tale, un bărbat căruia i-ai jurat că vei fi a lui?

— Cui i-aş putea jura aşa ceva? Unui eunuc?

Folosea umorul, dar tonul suna fals, îi trăda gândurile. Avea în minte chipul lui Joao, toate momentele petrecute lângă el, iubirea pe care nu putuse s-o împărtăşească niciodată şi care ardea ca un soare peste un pământ inaccesibil.

— Te voi ajuta. E evreu şi îl cunosc.

— Un evreu? bâigui ea.

— O, nu e un evreu obişnuit! Are o înfăţişare de senior, o forţă considerabilă şi slujeşte Sublima Poartă. E un bărbat complet, ciudat, cunoscut sub mai multe identităţi. Am avut onoarea să-l întâlnesc la piaţa de sclavi din Istanbul, acum patru ani. Am licitat, cu sute de ducaţi, cumpărarea unei tinere englezoaice. A câştigat-o el. Şi-mi pare bine. Se spune că acum s-a potolit şi imperiul are numai de câştigat de când locuieşte în palatul lui.

— Minți!

Cecilia făcu un pas spre Selim. Nu se mai putea controla. Întinse spre el un deget.

— N-ai să mă otrăveşti cu vorbele tale!

— Hei! Te înfurii! E înțelept, pentru un bărbat pe care nu-l cunoşti?

— Îl cunosc pe Joao.

— Nu e mai simplu să spui adevărul?

— Nu poate să iubească o altă femeie.

— Nu sunt martorul direct al amorurilor sale, dar e un bărbat care atrage privirile. Se afişează cu englezoaica

lui... Maria. Dar nu e pe gustul tuturor. Familia Mendes, în frunte cu *doña* Graci Nazi, nu acceptă această relație. Chiar şi noi... mă rog, când zic noi, vorbesc în numele tatălui meu, al marelui vizir, al vistiernicului şi al cancelarului, am prefera să fie căsătorit cu verişoara lui Reyna. Se vorbeşte foarte mult despre ei. Prin această căsătorie, s-ar da pe brazdă, ar moşteni zece milioane de ducați şi ar lua definitiv conducerea băncilor evreieşti. Timpul naivității a trecut, Nurbanu. Am aici o lungă scrisoare de la Abas, care te va lămuri asupra situației din imperiu; vei găsi un paragraf despre Joao Joseph Mendes. Citeşte-l şi chibzuieşte fără grabă la conținutul lui... Mi-a fost adusă acum trei luni şi de aceea, de atunci, adun arme cu bani de la banca Mendes. Când vei considera de cuviință, vei veni să mă sfătuieşti.

Selim scoase o scrisoare groasă ce purta pecetea lui *kizlar aghasi*. Se ridică şi puse în mâna Ceciliei misiva care îi pecetluia destinul.

32

Lunga scrisoare a lui Abas confirma spusele lui Selim. Joao devenise un personaj important. Numit în fruntea imperiului financiar Mendes, împrumuta sume considerabile Sublimei Porți, oferindu-le lui Rüstem Paşa şi lui Hürrem, care îl sprijineau în toate demersurile legate de statutul evreilor în imperiu. Dar poziția lui era precară. Mătuşa Graci putea să-i retragă oricând mandatul, dacă continua să refuze mâna fiicei ei, Reyna, şi n-o trimitea pe concubină înapoi la Londra. Nu puteau să-l piardă pe acel om prețios. Întreg viitorul lumii otomane depindea de el. Armata se pregătea din nou să invadeze Persia, fără Soliman. Rüstem Paşa fusese avansat *serasker*, comandant-şef, iar Mustafa ajunsese secundul lui. Popularitatea prințului sporea, în

detrimentul lui Baiazid şi a lui Selim. Avea totul de câştigat din această campanie. Câştigase deja încrederea ienicerilor şi pe cea a poporului; îi lipsea doar binecuvântarea tatălui, care i-ar fi permis să-şi elimine fraţii. Abas explica faptul că dorinţele prinţului erau fără limite. Mustafa le-ar fi spus unor apropiaţi că sultanul bolnav punea în primejdie ţara, că islamul avea nevoie de un om puternic şi că Soliman trebuia să abdice şi să redea sabia osmanlâilor moştenitorului legitim al tronului, primul lui fiu. Era ceva de neconceput. Niciodată Soliman n-ar fi consimţit să renunţe la putere. Mustafa riscase. Muţii tatălui său nu mai intraseră de mult în acţiune. Prinţul trebuia să se păzească de ei.

Cecilia nu-şi dădu seama de greutatea acelei scrisori. Durerea sufletească îi întuneca judecata. Cu scrisoarea tremurându-i în mână, cu inima bătându-i cu putere, lăsă lacrimile să-i umple ochii şi să deformeze imaginea peisajului bucolic al colinelor plantate cu măslini, care încununau alba Manisa. Poate că, exact în acel moment, o ţinea în braţe contemplând Cornul de Aur... Poate o săruta... Îşi călcase cuvântul dat. Cecilia nu mai judeca, se simţea trădată şi incapabilă să nu-l mai iubească. Îl iubise dintotdeauna, din clipa în care se strecurase în palatul Contarini din Veneţia. Chemase moartea când îl văzuse dispărând în valuri, pentru că îl iubea atât de mult încât nu mai dorea să trăiască. Îl iubea şi acum şi tot trecutul revenea, perindându-se prin faţa ochilor, printre lacrimi, până în acea zi în care îl revăzuse în seraiul imperial. Se gândea la iubirea lor la trecut şi înţelese că ea nu va avea niciodată prezent şi viitor. Atunci, foile scrisorii îi scăpară din mână, căzându-i la picioare ca nişte frunze uscate.

— Nurbanu e bolnavă.

În vocea favoritei stăruia tristeţea. Hürrem era cu adevărat îndoioşată. Primea în mod regulat veşti de la Manisa.

— Selim zice că e tot mai slăbită pe zi ce trece. Refuză mâncarea şi nu-şi mai părăseşte camera.

— Trimite-mă din nou acolo, zise Yasmina.

— Ce-ai putea să schimbi? L-am trimis deja pe Abdullah şi n-a făcut nimic. Selim e disperat. Nu m-am înşelat, fiul meu s-a ataşat în cele din urmă de această femeie. Ca şi mine. Nu putem s-o pierdem. Trebuie să-mi ia locul într-o zi. Abdullah zice că nu va supraviețui până la Ramadan.

Yasmina simți o oarecare ranchiună. Era mult mai bună decât Abrullah Ali Osman, medicul personal al sultanei. Cunoştea poțiunile, elixirele, mixturile, plantele care ar fi readus-o pe Nurbanu la o existență fericită.

— Joao Mendes trebuie să se ducă la Manisa, spuse Hürrem.

— El!

— Numai el o poate face să înțeleagă că mii de vieți depind de ea. Selim nu va avea curajul să lupte dacă ea nu e de partea lui. Şi vom muri cu toții. Mustafa va fi fără milă.

— Credeam că soarta lui Mustafa e pecetluită.

— Va fi când îi vom vedea cadavrul la bocitoare.

— Va îndrăzni sultanul să poruncească executarea fiului său?

— Mi-a promis în toate nopțile iernii.

— Chiar crede în complot?

— Da.

Hürrem simțea apăsând-o povara crimei. Inventase povestea trădării împreună cu Rüstem şi Mihrimah. Ei răspândiseră vorba rebeliunii lui Mustafa; ei alimentaseră zvonul în palat şi în piețe; ei le-o băgaseră în cap guvernatorilor de provincii şi întrețineau ideea că Soliman nu mai era în stare să guverneze, că ulcerul, guta, febra făcuseră un neputincios din Comandorul Credincioşilor. Aga trimis de Rüstem avea să le hotărască destinul.

Realizarea acelui plan era nesigură. Ienicerii ajunseră să creadă ce se spunea în bazar, în şcolile religioase, pe

terasele fortărețelor şi în dormitoarele comune. Îl adorau pe Mustafa. Dacă l-ar fi împins la revoltă deschisă, nimic n-ar mai fi oprit marşul fiului lui Gülbahar spre Istanbul.

Timpul era scurt.

„Noi am pogorât asupra ta Cartea Sfântă, purtătoarea Adevărului, ca să poți să judeci oamenii după cum te inspiră Dumnezeu. Nu deveni apărătorul înşelătorilor. Cere iertarea lui Dumnezeu, căci el este iertător şi milostiv."

Versetele Coranului se derulau în fața ochilor lui. Se detaşau albe pe albastrul ceramicii, se înşirau în jurul dormitorului Stăpânului Stăpânilor, proiectând gândirea strălucitoare a lui Allah. Ar fi trebuit să-l inspire pe Soliman, întins în pat, aureolat de culorile vitraliilor prin care trecea soarele.

Sultanul uitase că trăia într-o lume de creduli. Uitase şi de iertare. Puterea îl făcuse aspru. Compasiunea secase de-a lungul anilor. Lăcrimările erau prefăcute. Nimic nu se revărsa din sufletul lui. Credea că o iubea pe Hürrem, dar se iubea pe el prin privirea admirativă a favoritei. Acum, avea gâtul şi ochii uscați. Uscată îi era şi inima. Ținea în mână scrisoarea interceptată de spioni. Fusese scrisă de Mustafa. Purta pecetea lui. Era dovada trădării sale. Destinată şahului Iranului Tahmasp, duşmanul de moarte al turcilor, misiva aducea atingere integrității morale a islamului. Fiul lui o cerea în căsătorie pe fiica cea mică a regelui perşilor.

Ce mici erau oamenii!

Soliman păru să-l descopere pe cel care aştepta la picioarele patului aşezat pe o estradă. Era aga în care avea cea mai mare încredere. Se numea Semsi şi comanda câteva mii de spahii.

— Şi ce spune fiul meu? întrebă el, părăsind patul ca să privească sabia sfântă a osmanlâilor, aşezată pe o masă de abanos, cu numărul lui Dumnezeu incrustat în volute de argint.

— Că e falsă.

— Care e părerea ta?

— Trădează. Ienicerii repetă că forțele te-au părăsit şi nu mai eşti în stare să conduci armatele la victorie. El îi ascultă fără să-i dojenească. Îl vei vedea curând sub zidurile palatului Topkapi, împreună cu aliații lui sefevizi. Te aşteptă exilul, iar pe el şi pe Tahmasp, gloria. Capul lui Rüstem Paşa şi cel al favoritei tale vor fi expuse deasupra porții imperiale; e una dintre promisiunile făcute susținătorilor săi.

Soliman luă sabia şi o ridică deasupra capului lui Semsi. Aga crezu că i-a sunat ceasul. Văzu sângele înroşind ochii Marelui Stăpân, maxilarele contractându-se, venele gâtului umflându-se, încheietura mâinii răzbunătoare albindu-se. Muții, care se retrăseseră puțin de la începutul întrevederii, se apropiară să-l ajute pe stăpân, aflat în pragul apoplexiei.

— Să ne ferească Allah ca, în timpul vieții mele, Mustafa să îndrăznească să se păteze cu o astfel de infamie! strigă Soliman, lovind cu sabia masa, pe care o despică.

— Brațul tău e puternic, stăpâne. Arată-te soldaților. Ia din nou conducerea armatei şi pedepseşte-l pe acest fiu nedemn, îndrăzni să zică aga, care vorbea în numele lui Rüstem şi Hürrem.

— Mâine voi trece în revistă trupele de la palat şi, înainte de strângerea recoltei, voi fi văzut asediind oraşele persane.

Semsi se înclină să-şi ascundă zâmbetul. Îşi îndeplinise misiunea. Rüstem şi Hürrem îl vor felicita. Steaua lui Mustafa pălea.

Tabăra fusese instalată la Eregli, în Caramania. Ocupa un spațiu mai mare decât oraşul Istanbul. Trei sute douăzeci şi două de mii de oameni se prosternau la ceasul rugăciunii între corturi şi numele lui Allah se auzea răsunând pe o rază de câteva leghe. Cu o zi

înainte, numele lui Mustafa fusese aclamat de cei patru mii de ieniceri, când prințul apăruse împreună cu ofițerii lui credincioşi Sahine şi Kader. Venise la cererea tatălui său. Nu-şi ascultase mama. Gülbahar nu credea în împăcarea pretinsă de demnitarii Sublimei Porți. Ştia că fiul ei era în mare pericol. Să fii carne din carnea Stăpânului Stăpânilor nu însemna să ai imunitate. Dimpotrivă!

Soarele risipea întunericul spre răsărit. Muezinul trezi fervoarea soldaților. Oțelul lăncilor căpătă viață. Mătasea flamurilor începu să se unduiască sub mângâierea vântului matinal. Dumnezeu cobora în piepturile oamenilor. Mustafa se rugă. Apoi, se ridică în mijlocul soldaților săi.

— Allah să-l ocrotească pe *şahzade* Mustafa! strigară ei.

Prințul, îmbrăcat în alb, îi salută. Semăna cu un trimis al cerurilor. Soldații repetară de trei ori numele lui, asociindu-l cu cel al lui Allah.

— Îl aclamă, zise Semsi, care îşi făcuse rugăciunea alături de sultan.

Această recunoaştere triumfală îi displăcu lui Soliman. Un gust acru îi veni în gură şi stomacul i se crispă din cauza durerii.

— Întoarce-te la spahii, îl voi primi singur, zise Soliman, care îşi masa abdomenul.

Bău pansamentul lichid preparat de medicul lui, dar ulcerul continua să-i sape găuri în burtă. În câteva minute, acel fiu pe care îl invidia se va prezenta în fața lui. Se gândise săptămâni întregi la această întâlnire. Trebuia să ierte sau să pedepsească? Hotărârea lui era acum luată.

Mustafa intră în cortul lui şi strecură sub haine trei scrisori pentru apropiații săi, aşa cum se obişnuia atunci cineva ştia că îl păştea un mare pericol. Se gândi la Murad, fiul şi urmaşul său. Se afla acolo pentru ca viața acelui copil de nouă ani să nu se termine cu brutalitate.

„Allah ştie deja“, îşi zise el, ieşind la lumina zilei.

Şeful rândaşilor îi ţinea calul de căpăstru. Primul scutier îl ajută să urce în şa. Sahine şi Kader îl încadrară. Nu se mai auzea niciun zgomot. Era un moment grav. Prinţul se ducea călare la tatăl lui. Aşa cerea eticheta. Cortul imperial se afla la câţiva zeci de metri de acolo. Era un cort imens, compartimentat. Stindardul cu patru cozi de cal înfipt în pământ îl sanctifica.

Doi soldaţi de elită din gărzile imperiale, doi paji înarmaţi şi doi comandanţi de arcaşi asigurau paza intrării. Neobişnuit, pentru că erau patru în plus. Mustafa nu cedă spaimei pe care i-o stârnea această întrevedere. Venea umil să se împace cu cumplitul lui tată.

„Dumnezeu ştie deja“, îşi zise el, dând la o parte vălurile de mătase şi de fetru care închideau cortul. Păşi în penumbră, trecu de alte două draperii şi intră în sala de primire, călcând pe covoare groase. Tatăl lui nu se afla acolo, sofaua imperială era goală. Atunci, auzi strigăte. Însoţitorii lui erau atacaţi. Scoase imediat sabia. Muţii îşi făcură apariţia, ţinând întins între degete şnurul de mătase. Prinţul nu putea să moară de lama unei arme, trebuia să fie sugrumat.

— Tată, sunt nevinovat! strigă el.

Soliman tresări. Stătea în spatele unui paravan. Vocea fiului său nu suna fals. Şi dacă se înşelase? Şi dacă totul era o conspiraţie pusă la cale împotriva lui Mustafa?

„Nu, nu! îi zise o voce lăuntrică. Eşti reprezentantul lui Allah pe pământ, nu te poţi înşela.“

— Tată, te implor, nu comite această crimă!

Cei doisprezece muţi se apropiau tot mai mult de Mustafa. Sabia lui şuieră de două ori şi doi călăi se prăbuşiră, cu pieptul despicat. Mâinile celorlalţi încercară să-l apuce; le crestă cu lovituri. Strivi cu pumnul nasul unui adversar, respinse cu piciorul un atac, sabia lovi din nou. Prinţul lupta, se împotrivea, striga numele tatălui său şi îl chema pe Dumnezeu.

— Îi vei da socoteală lui Allah în ziua Judecății de Apoi!

Soliman ar fi vrut să fie surd. Nu dorise asta. Era prea târziu. Răul era făcut. Deodată, își dădu seama că fiul lui îi dovedea pe atacatori. Dacă reușea să scape din cort, totul era pierdut. Armata s-ar fi revoltat și el, Stăpânul Stăpânilor, ar fi murit sugrumat. Furia îl împinse să reacționeze. Se arătă muților care, văzându-l, crezură că era posedat de un demon. Se adăpară cu mânia din privirea lui și o energie distrugătoare puse stăpânire pe ei. Devenind furioși și insensibili la loviturile sabiei, se năpustiră toți în același timp asupra prințului și, în sfârșit, îi luară viața.

Dumnezeu știa dintotdeauna.

Cadavrul lui Mustafa fusese expus în fața cortului imperial, la picioarele stindardului cu patru cozi de cal, ca ienicerii să simtă autoritatea sultanului. Soliman acceptă bombănitul armatei, insultele ienicerilor, reproșurile celorlalți aga. Nu putea porunci să li se taie capul la toți. Nu regreta ceea ce făcuse. Mai avea trei fii[1].

33

Mustafa a murit! Mustafa a murit!

Vestea se răspândea cu repeziciune. Inflamase orașele orientale ale imperiului. Gonea de-a lungul drumului presărat cu caravanseraiuri. Trecu podurile fortificate peste fluviile Kimir, Sakarya și Gediz, trecu de porțile de bronz ale negrului Afyon și de Bursa cea sfântă. O luă cu mult înaintea mesagerilor și se răspândi pe străzile din Manisa la apusul soarelui. Din înălțimea

[1] Cihangir, cocoșatul, a murit de durere după asasinarea lui Mustafa (n.a.).

minaretelor, muezinii o preluară în cor. Era o tânguire. Ea ajunse şi la crenelurile castelului.

— Mustafa Mehmed a murit! Mustafa a murit!

Cecilia aştepta ca ceasul târziu să aducă liniştea. Aşa se întâmpla la fiecare amurg. Nu mai suporta zgomotul făcut de oameni, chemarea la rugăciune, râsetele copiilor, sunetul ascuţit al flautelor, serenada pe care muzicanţii i-o cântau lui Selim în curtea castelului. Fugea de viaţă şi chema noaptea. Atunci, îşi suspenda privirea şi gândurile de stele. Nu mai punea întrebări zodiacului, unde era înscrisă drama ei, ci se pierdea în el.

Razele soarelui retezau acoperişurile caselor. Cecilia oftă. Liniştea avea să se aştearnă peste toate. Se uită la mica servitoare greacă care nu ştia ce să mai facă. Era un cadou de la Selim. Cecilia îl acceptase. Tânăra nu va intra în „turma" lui.

— Stăpână, trebuie să mănânci.

— Nu mi-e foame.

— Numai o portocală... Eunucul mă va pedepsi dacă refuzi.

Argumentul avu efect. Cecilia luă fructul. Braţul îi tremura. Era foarte slăbită. N-o mai atrăgea nimic.

— Mustafa a murit! Mustafa a murit!

Servitoarea se repezi la fereastră şi încercă să vadă cine striga. Se aplecă şi ridică încet capul. Vocile veneau dintre turnuri şi minarete. Nu mai înţelegea nimic.

— Spun că Mustafa a murit, îi zise ea lui Nurbanu.

„Mustafa?" Cecilia ridică din sprâncene. Numele acesta îi spunea ceva. Îl asocie cu un pericol. Apoi, totul se limpezi în mintea ei. *Şahzade!* Fiul cel mare al lui Soliman! Prinţul moştenitor! Duşmanul de moarte al lui Selim şi al lui Baiazid! Nu era cu putinţă, nimic nu putea să împiedice ascensiunea acelui războinic invincibil.

Veni lângă servitoare şi ascultă. Nu era nicio îndoială: Mustafa nu mai era în această lume. Soarele dispăru. O stea sclipi. Destinul îi făcea cu ochiul. Ce se petrecea în fiinţa ei? Prin ce schimbare miraculoasă dori să revină la viaţă?

— Du-te la bucătărie. Vreau o masă de regină.

— Slavă lui Allah!

— Grăbeşte-te!

— Da, stăpână, am fugit.

Cecilia regăsi drumul ce ducea la oglindă şi la farduri. Se ruşină când îşi văzu chipul palid şi tenul maladiv. Cum putuse să renunţe, să abandoneze lupta, să se complacă în victimă? Repară cu furie faţa aceea care nu mai era a ei. Fardurile îi şterseră urmele deznădejdii amoroase. Apoi, când se duse la Selim, sătulă, masată, parfumată, îmbrăcată în mătase, uitase pentru totdeauna că se numise Cecilia Venier Baffo.

Era Nurbanu.

Selim nu se aştepta la vizita „Prinţesei luminii". Trăia cu spaima în suflet şi pândea sosirea mesagerului ce trebuia să confirme vestea. În mod ciudat, nu simţea uşurare. Această presupusă dispariţie făcea din el rivalul direct al lui Baiazid. Acum, rămăseseră doi în arenă într-o luptă pe viaţă şi pe moarte.

Pajii care îi făceau vânt cu evantaiul şi îl serveau pe prinţ se îndepărtară. Nurbanu se arătă în toată splendoarea ei. Fire de aur fuseseră împletite în părul ei lung. Mătasea aurie a şalvarilor şi a cămăşii scoteau în evidenţă nenumăratele rubine din inelele de argint de la cingătoare şi puzderia de safire cusute pe bolero. Purta în picioare conduri din piele roşie imprimaţi cu aripi de aur. Selim n-o văzuse niciodată în aceste haine scumpe. Numai o împărătească se îmbrăca aşa.

— Vii foarte târziu, îi zise el cu ciudă.

— Vin să te ajut, răspunse ea, aşezându-se cu hotărâre pe divanul princiar.

Mirarea cea mai adâncă stârni cute pe fruntea lui Selim. Nu-l obişnuise cu astfel de iniţiative. Pajii se foiră neliniştiţi. Sclava depăşea limitele. Atitudinea stăpânului lor îi dezorienta. Selim luă mâna lui Nurbanu şi o duse la buze.

— Demult aştept acest moment, zise el.

— Nu mi-l imaginasem niciodată, răspunse ea.

— Mai avem puţin timp de trăit.

— Nu spune asta. Vulturul lui Mustafa a fost doborât, vom da de pământ şi cu leul de Baiazid.

— Să te audă Allah!

— Asta este o treabă de bărbaţi. Orice s-ar întâmpla, Allah va fi întotdeauna de partea învingătorului.

Lui Selim îi plăceau aceste cuvinte. Nurbanu îi reda curajul. Îl uimi când îi spuse:

— Vreau vin.

— Vin?

— Da, ca să ne pecetluim alianţa. Vei deveni sultanul Selim şi mă vei face cadâna ta. Cine ar vrea o favorită care nu cunoaşte gusturile stăpânului ei?

— Te voi face sultana venețiană, zise prinţul, servind-o chiar el.

Băură şi se îmbrăţişară. Ea ştiu atunci că va deveni favorită şi îi va dărui un copil stăpânului ei.

34

1558. Cinci ani mai târziu. Forţele îi slăbeau. Luptase toată viaţa. Îşi realizase visul după moartea lui *şahzade* Mustafa, convertindu-se la islam şi căsătorindu-se cu Soliman. În plus, obţinuse condamnarea la moarte a copiilor prinţului. Nu mai rămăsese nimic din soiul rău al lui Gülbahar. Numai fantomele care bântuiau uneori nopţile la Topkapi. Hürrem avea totul. Imensa ei avere era administrată de

marele bancher Joao Mendes, căruia îi oferise, cadou de nuntă, monopolul vinului din imperiu. Acest om de geniu se căsătorise în cele din urmă cu verişora lui, Reyna. Spre marea sa uşurare şi spre marea disperare a lui Nurbanu. Aga Lala îi spusese că „Prinţesa luminii", renunţând la rolul ei de mamă, băuse trei zile şi trei nopţi în compania lui Selim, până îşi pierduse cunoştinţa. Când îşi venise în fire, se convertise la islam. Acum, toate piesele eşichierului erau la locul lor. Regina trebuia să influenţeze şi să dea lovitura finală.

Hürrem bău o gură din infuzia preparată de Yasmina. Amăreala băuturii nu-i provocă nicio grimasă. Boala alungase pe nesimţite sensibilitatea papilelor, gâtului şi în parte a feţei, dar nu şi a pântecului. O durere puternică o sfredeli în partea dreaptă. „Humerusul apasă ficatul", spusese medicul imperial, fără altă explicaţie. Doctorul Abdullah era un prostănac, care nu putuse niciodată să le vină de hac gutei şi ulcerului Marelui Stăpân. Hürrem refuza medicamentele cu nume savante pe care le pregătea în laboratorul palatului. Se lăsa tratată de *kiaya*, o Yasmină neputincioasă, care îmbătrânise mult şi se târa prin harem fără să mai stârnească spaimele de altădată.

Totul îmbătrânea. Ornamentele aurite din camera ei crăpau; papagalilor le cădeau penele; eunucii şchiopătau; teribilul Abas se sprijinea într-un baston; acel labirint nu mai fusese de o eternitate înveselit de copii; femeile care vegetau acolo nu-şi vedeau niciodată pântecele umflându-se pentru că sultanul uitase de existenţa lor.

„Tot la mine ţine", îşi zise Hürrem.

Era inexplicabil. Ştiu că sosea. Liniştea pusese stăpânire pe harem. Yasmina ridică iute capul.

— Vine stăpânul, zise ea.

— Ştiu, lasă-mă singură.

Kiaya păru să-şi ia zborul. Vălurile negre pe care le purta plutiră în jurul ei. Nu făcu niciun zgomot. Nu purtase

niciodată încălțări, nici papuci din lemn de trandafir, nici brățări. Va lua cu ea în mormânt numai aripile negre. Hürrem puse o frunză de mentă sub limbă şi se parfumă. Nu se uită în oglindă. Nu se mai uita de mulți ani. Servitoarele o găteau şi îi recompuneau de trei ori pe zi masca unei tinereți încremenite. Aparența conta. Era sultană. Era prima femeie din imperiu, care îşi coborâse rivala Gülbahar la rangul de cadână. Pe trusa de scris, avea un pergament acoperit cu un scris mic şi înghesuit. Se prefăcu că citeşte.

Soliman o găsi aplecată, ca acum o zi, ca acum două zile, peste scrisoarea trimisă de fiul ei Selim. Hürrem întoarse spre el fața fardată de păpuşă zâmbitoare.

— Îl binecuvântez pe Allah că mi-a mai dat o zi de fericire lângă sultanul meu.

— Allah mă ascultă şi n-o să dea voie mâinii mele să-ți închidă ochii mult timp de acum înainte.

Soliman ştia că nu era adevărat. Medicul lui — pe care îl şi amenințase cu moartea — era categoric: sultana ajunsese la capătul puterilor. Numai voința o mai ținea în viață. Rezista ca să-şi desăvârşească opera. Hürrem nu pierdu nicio clipă.

— O să-l ajuți pe Selim?

Soliman se roşi la față. Îl hărțuia de doi ani să-l favorizeze pe Selim în detrimentul lui Baiazid. Rüstem Paşa şi Mihrimah îi aduceau însă argumente în favoarea lui Baiazid. Scrisoarea lui Selim, pe care ea o ținea în mâinile-i înfrigurate, era doar o lungă tânguire. Se săturase să tot audă văicărelile acelui grăsan plin de vicii.

— De ce ar trebui să fiu de partea lui? Cu ce calități se poate lăuda?

— Să ştii că s-a schimbat.

— Ştiu! Bea mai puțin, vânează exagerat, se arată călare ienicerilor, îşi antrenează trupele, urmăreşte tâlharii. Toate eforturile astea ca să devină un bărbat adevărat, le

datorează lui Nurbanu, care îi ghidează toate acțiunile. Spionii mei îmi raportează tot ce face fiul meu şi favorita lui. Trebuie să recunosc că e o femeie de excepție. Ai fost inspirată alegând-o.

— Atunci, ai încredere în inspirația mea şi dă-i lui Selim comanda unei armate.

— Nu, n-am să dau curs cererii tale. Am făcut deja greşeala asta numindu-l pe Mustafa în fruntea trupelor şi puțin a lipsit ca imperiul să cadă în haos şi în păcat. Vom respecta legea fratricidului impusă de primii sultani. N-am să abolesc decretul marelui Mehmed al II-lea.

Hürrem îşi muşcă limba ca să nu strige revoltată, pentru că îngrozitorul decret, care legaliza moartea între frați, spunea: „Cei mai mulți legişti au declarat permis ca oricare dintre iluştrii mei fii care ar ajunge la puterea supremă să poruncească sacrificarea fraților săi, ca să asigure liniştea lumii; trebuie să acționeze în consecință".

— Mă mai iubeşti? întrebă ea, cu o voce nesigură.

— Da.

— Dar nu atât cât să suprimi această lege nedreaptă.

— Legea e mai presus de sentimente.

— Bine. O să-mi întorc fața către Allah.

— Ce vrei să spui?

— Că sarcina mea pe pământ s-a sfârşit şi că las altora dreptul să verse lacrimi. Nu vreau să-i supraviețuiesc lui Selim.

— Îți interzic să vorbeşti astfel. Baiazid este şi el fiul tău!

— N-am decât un fiu...

... N-am decât un fiu, Selim. Baiazid nu mă iubeşte, s-a înconjurat de concubine care mă urăsc. Cei care îl susțin au jurat moartea mea şi am toate motivele să-i socotesc pe Rüstem şi pe Mihrimah ca fiind autorii

complotului organizat împotriva mea şi a lui Selim. Tu eşti urmaşa mea, Nurbanu. Foloseşte avuţia pe care ţi-o las ca să obţii triumful lui Selim. Credinciosul meu Abas a dat toate dispoziţiile necesare băncii Mendes. Când vei primi această scrisoare, n-am să mai fiu în această lume. Prin voia Preaînaltului – puterea lui fie veşnic lăudată! –, prin miracolele sfinte ale lui Mahomed – binecuvântat fie el de Allah –, îndeplineşte ceea ce eu n-am putut să duc la bun sfârşit.

Sultana Hürrem.

Nurbanu îşi apăsă cu putere mâinile pe ochi. Nu, nu, Hürrem nu trebuia să plece dintre cei vii. Nu acum. Selim nu şi-ar mai fi revenit. Ştia că avea o boală incurabilă, pe care Yasmina, sfătuită de maestrul Etienne Levy, n-o putuse vindeca. Totul avea un sfârşit.

Nu-i va arăta acea scrisoare lui Selim.

Toate femeile stăpânite de spaimă îşi acoperiseră faţa cu un văl negru. Într-un colţ al haremului, unde domnea umbra, odihnea trupul neînsufleţit al sultanei.

Sub arcadele palatului Topkapi, oamenii lui Allah, pe care credinţa îi ridica deasupra tuturor, îşi deschideau inima spre lumină. În camera imperială, unde vegheau eunucii, Hürrem avea mâinile împreunate pe abdomenul rece.

Lângă patul purificat de tămâie şi smirnă, Soliman, doborât de durere, îşi amintea de toate primăverile petrecute lângă femeia atât de iubită. Pe perna de mătase, „Râzăreaţa" avea şi acum capul întors spre Mecca.

Sultana fusese spălată, urechile, nasul şi gura îi fuseseră închise cu tampoane de vată şi fusese înfăşurată într-un linţoliu fără cusături.

Soliman gemu. Totul se sfârşise.

Totul se sfârşise. Yasmina se ruga lângă fântâna din grădină. Lacrimile îi începoşau ochii negri. Trăise pentru

Hürrem, îi dăruise treizeci şi şase de ani din viaţă; nu regreta nimic; împărtăşise gloria stăpânii sale. Privi cerul şi zise:

— Iar tu, suflet reînseninat,
o, sultană, atât de iubită inimii mele,
vino cu bucurie alături de Dumnezeul tău,
vino printre slujitorii Lui,
vino în rai!

Era un mod de a interpreta ultimul verset din sura a optzeci şi noua a Coranului. Yasmina ştiu atunci că îl va rosti şi pentru ea, când va simţi şnurul mătăsos al mutului atingându-i gâtul.

Mutul va executa ordinul sultanului şi va strânge din toate puterile. Apoi, va veni rândul lui Abas. Nu mai trebuia să rămână nimeni în viaţă dintre cei care o slujiseră pe sultană.

Departe de palat şi de oraşul îndoliat, caravana îşi urma drumul. În fruntea ei se afla Joao Mendes. Îi ducea lui Selim aurul mamei sale. Avea sufletul chinuit. La capătul călătoriei se afla Cecilia.

Selim era beat mort. Se tânguia. Gura lui mahmură elogia mamele, înzestrându-le cu toate calităţile. Îşi redusese universul la amintirea acelei femei adorate. Şi, zi după zi, se cufunda tot mai mult în deznădejde. Nu se mai arăta ienicerilor; refuza compania pajilor, ajutorul şeicului din Manisa. Nurbanu era singura care se apropia de el, împreună cu aga Lala. Ea îl îngrijea zi şi noapte, hrănindu-l şi încercând să inverseze cursul tumultuos al unui fluviu care îi împingea pe amândoi la catastrofă. Se ocupa mai mult de el decât de copilul lor, prinţul Murad, crescut de eunuci şi de servitoare departe de acel tată desfrânat şi laş. Ajunsese să uite de Murad. Îşi dăruia întreaga afecţiune acelui bărbat gras, mai fragil decât un copil.

Slăbiciunea prințului îi avantaja pe detractorii lui. În umbră, se urzea un complot. Instigatorul era chiar aga Lala. Rüstem Paşa, care îl ura, îl numise mai-marele curții lui Selim, sperând astfel să scape de el în ziua în care Baiazid îşi va omorî fratele.

În imperiu circulau scrisori ale lui Baiazid. Ele îl luau în râs pe Selim. Toate erau însă false şi scrise chiar de mâna lui Lala, care făcea un joc periculos. Îl făcea să creadă pe Selim că Baiazid cumpăra asasini kurzi ca să-l asasineze. Şi scrisorile interceptate de spioni confirmau acest plan.

Ultima dintre aceste misive jignitoare îi fusese adresată personal lui Selim şi conținea cuvinte ofensatoare, fiind însoțită de o fustă, o bonetă de femeie şi o furcă de tors.

Privirea lui Nurbanu se plimba de la acele simboluri ale bătăii de joc la fața buhăită a prințului şi simțea cum îi creşte furia. O furie devastatoare. Smulse cupa din mâna lui Selim şi-i aruncă vinul în față.

— Să nu fii ruşinea fiului pe care ți l-am dăruit! Dovedeşte-mi că nu eşti făcut să porți straie femeieşti!

Sufocat de acest gest, care merita de o mie de ori moartea, el îi aruncă o privire furibundă, apucând pumnalul. Tânăra femeie crezu că va muri.

— Dacă asta te poate elibera de spaime, fă-o! îi zise ea, cu un aer provocator.

Pumnalul căzu din mână. Selim îşi reveni. Ținea prea mult la „prințesa" lui.

— Pune-ți sabia la brâu, ia calul, străbate provincia şi sfârşeşte ce ai început cu trei ani în urmă: înrolează oameni, înarmează-i, împarte bani şefilor de sat, cumpără guvernatori, fă donații şcolilor religioase şi moscheilor. Să se spună peste tot că Selim este noul *şahzade.*

— Mi-ar trebui aur, mult aur ca să reuşesc asta, iar tata refuză să semneze firmanul care mi-ar îngădui să iau din banii provinciilor.

— Vei avea aurul.

— Cum?

— Îți va fi predat curând. Sultana, mama ta — Allah s-o ia la sânul lui! —, prevăzuse războiul contra lui Baiazid. Te voi ajuta să-l cheltuieşti aşa cum se cuvine. Nu uita că eram fiica unui negustor venețian.

— Nu uit: se spune că negustorul ăla a pierit la porunca mea.

Recăpătase curaj. Încercă s-o prindă de mijloc, dar ea se feri.

— Întâi trebuie să încaleci Istanbulul, îi zise ea ironic.

35

Cele unsprezece cufere închise cu lacăte erau aliniate în fața divanului din sala de consiliu din Manisa. Selim le mângâia cu privirea. Nurbanu nu-şi mai lua ochii de la Joao.

Joao o privea şi el. Îşi transmiteau propria suferință, fără să poată vorbi. La ce-ar fi folosit explicațiile? Ea alesese calea puterii şi el pe cea a banului. Ea îi era destinată lui Selim; el se căsătorise cu Reyna Mendes Nazi, după ce o trimisese pe Maria înapoi la Londra. Totul era spus. Iubirea lor se risipea în violență şi tăcere.

— Vom şti să folosim cu folos aceşti bani, zise Selim, cu un aer visător, adresându-i-se lui Nurbanu.

— Câți sunt în total? întrebă Nurbanu, rupând ultimul fir care o mai lega de Joao.

— Şase sute cincizeci de mii opt sute treizeci şi două de monede de aur de diferite feluri. La care poți adăuga această sumă modestă, darul comunității noastre şi a băncii Mendes, răspunse Joao, înmânându-i prințului o scrisoare de schimb.

Selim se lumină la față.

— O sută de mii de ducați! Eşti un om prețios. Îmi voi aminti când voi purta sabia osmanlâilor.

— O vei avea cu siguranță. Tatăl tău îți trimite o mie de ieniceri şi treizeci de tunuri.

— Allah fie binecuvântat! De unde ştii?

— Am insistat mult pe lângă Marele Stăpân să-ți vină în ajutor.

— Acceptă prietenia mea, Joao Mendes!

— O accept, stăpâne.

— Acum, putem să cucerim lumea! exultă Selim.

Nu greşea. Soliman înclina spre el. Băncile evreieşti erau acum aliatele lui. Deținea averea mamei sale şi beneficia de inteligența lui Nurbanu. Era nerăbdător să-l înfrunte imediat pe Baiazid.

Adna căută un semn pe cerul senin, de un albastru spălăcit. Păsările îl părăsiseră şi aga nu putu să citească viitorul în zborul lor. Oamenii sfinți din anturajul prințului Baiazid, la fel ca el, în pofida opiului care le mărea pupilele, nu văzură în visele lor provocate victoria. Dumnezeu şi Satan păreau absenți. Adna se uită la slujitorii religiei şi la dervişii extatici. Buzele li se mişcau, lăsând să iasă cuvine sacre, vorbe magice, interdicții inspirate de duhuri. Încercau să deschidă porți secrete, să atragă puteri oculte, după ce se rugaseră şi dansaseră zile în şir în moschei. În depărtare, oraşul Konya, învăluit într-o ceață uşoară, părea ireal.

„Şi dacă totul e doar un vis?" se întrebă Adna.

Privi miile de călăreți cu lăncile ridicate, escadroanele de arcaşi kurzi, mulțimea pedestraşilor, armată nemişcată în spatele stindardului verde al prințului Baiazid. Toate acele capete cu turbane sau căşti era îndreptate spre apus, unde trupele lui Selim, comandate de paşa Mohamed Sokullu şi aga Lala, se profilau ca o panglică de oțel şi de bronz.

„Nu vom câştiga această bătălie", admise Adna, cu fatalism.

Dorise cu ardoare să lupte şi să învingă, să-l ucidă cu mâna lui pe *şahzade* Selim şi s-o ceară drept răsplată pe Nurbanu. Dar lucrurile erau cât se poate de clare, evidente pentru ochii lui de expert militar. Cei mai buni ieniceri înarmaţi cu archebuze, elita artileriei otomane, un nor imens de arcaşi, aşteptau atacul sub stindardul lui Selim.

Selim nu mai era foarte sigur că voia să-şi înfrunte fratele. Se putea muri glorios. Şi acea zi era potrivită pentru o astfel de moarte. Nu avea încredere în platoşă, în cal, în niciun agă. Ienicerii trimişi de tatăl său se puteau întoarce împotriva lui. Tunurile nu vor fi deloc suficiente ca să oprească atacul cavaleriei duşmane şi era ridicol să crezi că arcaşii vor suporta ei singuri greul unei bătălii dinainte pierdute. În această stare de spirit, îşi pregătise deja fuga. Urmărea cu privirea drumul spre Konya şi se gândi la cel spre Izmir, unde, la intervale regulate, lăsase alimente şi cai.

Întâlni privirea lui Nurbanu şi ştiu imediat că-i ghicise gândurile.

— Vom învinge sau vom muri, zise ea.

Toţi aga, care stăteau la o distanţă respectabilă de cuplu, auziră aceste cuvinte. Nurbanu se simţea admirată, dorită. Stătea mândră pe iapa ei, cu vălul pe cap şi purtând un costum din piele fără ornamente. Nu purta armă; purta voinţa lui Selim.

— Vom învinge, răspunse prinţul.

Miile de cai se avântară, lăncile se lăsară în jos. Pământul se cutremură. Animalul monstruos avea mii de străluciri. Se mişca cu iuţeala vântului, precedat de strigătul de luptă. Cerul se înnoră treptat.

Nurbanu strânse din dinţi. Îi insuflă curajul ei lui Selim cu toată forţa gândului. Vedea mâinile prinţului mişcându-se pe căpăstru, gata să tragă de el. Contempla moartea pornită în marş. Se apropiau spahiii cei mai buni ai lui Baiazid. Ce aştepta paşa Sokullu?

Sokullu se concentra. Era un om cu sânge rece. Şarja impresionantă a duşmanului nu-l emoţionă. Evaluă distanţa, numără. Deodată, braţul lui se lăsă brusc în jos.

Adna întinse sabia spre stindarde. Se vedea deja sărind peste sulițaşi şi arcaşi, forțând linia triplă de ieniceri, tăind gâtul lui Sokullu, luând viaţa lui Selim. Totul era posibil în acţiune. Judecata dispărea. „Ucide! Ucide!". Aşa gândeau toţi. Adna îi depăşi pe călăreţi. Voia să fie primul care vărsa sânge. Văzu brusc flăcările țâşnind din gurile tunurilor şi iadul se dezlănţui. Pământul mutilat de ghiulele îşi vărsă măruntaiele spre cer. Caii cădeau. Oameni şi animale, amestecaţi, căzură pe câmpul de luptă. Tunurile bubuiră din nou, secerându-i cu zecile pe bravii spahii. Alte sute avură aceeaşi soartă, când ieniceriii traseră şi ei cu archebuzele.

Glonţul de plumb care îl lovi pe Adna fusese turnat în atelierele arsenalului ca să ucidă necredincioşi şi eretici. Dar străpunse inima unui musulman. Adna nu dădu drumul sabiei. Calul îl purtă pe deasupra sulițaşilor, printre ieniceri, ca apoi să se prăbuşească mort la picioarele lui Sokullu.

Spahiii se repliară şi atacară din nou, iar şi iar, sprijiniţi de kurzi şi de pedestraşi. Urmă un adevărat măcel. Baiazid părăsi atunci lupta şi fugi spre Persia.

— Victorie! strigă un aga.

— Victorie!

Triumful se propagă. Toţi oamenii îi aclamară pe Selim şi pe Nurbanu.

— Acum nimic nu ne mai stă în calea marşului nostru spre Istanbul. Sunt moştenitorul legitim, îi spuse el lui Nurbanu.

Ea îl privi fără nicio urmă de bucurie. Şi avea să intre fără bucurie în serai împreună cu fiul ei. Lumina prinţesei se stinsese. Cea a sultanei veneţiene se va revărsa curând peste lume.

Epilog

1574. Topkapi.

Nurbanu se ruga cu fervoare. Opt ani de domnie n-o făcuseră să uite moartea lui Soliman în cortul de la Zsigetvar, din Transilvania. Decesul lui a fost ascuns armatei, pretextându-se că sultanul era bolnav. Lumea întreagă a fost ținută timp de patruzeci și trei de zile, ca să se permită repatrierea cadavrului și luarea puterii de către Selim.

„Orice dominație dispare, toți oamenii au ultimul lor ceas. Numai Preaînaltul învinge și timpul și moartea."

Astfel se exprimaseră corurile la funeraliile Comandorului Credincioșilor. Miniștri și demnitari își legaseră capul cu o bantă neagră, gărzile imperiale își părăsiseră hainele de ceremonie și își puseseră șorțurile albastre. La răsăritul soarelui, Selim invocă Cerul, în timp ce muezinii începeau rugăciunea morților. După terminarea ceremoniei, Selim era în mod oficial sultan.

„Tot tu ești sultan", zise ea mângâindu-i fața.

Ajunsese să-l iubească. Îi dăruise copii. Se agăța de el.

Da, Selim era încă Stăpânul Stăpânilor, dar nu va mai da niciodată poruncă muților lui, care acum vărsau lacrimi. Era mort. Excesele îi luaseră viața. Odihnea într-o încăpere izolată din serai. Nimeni din palat, în afara de medic, de paji și de muți, nu avea cunoștință despre această dramă. Tronul era păstrat pentru fiul lui. Murad urma să sosească în trei-patru zile.

Nurbanu privi trupul neînsuflețit al stăpânului ei. Moartea nu-l alterase. Fusese așezat pe un strat de gheață și de zăpadă tasată. Sabia osmanlâilor bătută cu pietre scumpe dormea lângă el. Sultana venețiană o luă între mâini și îi dădu din nou viață. O oferea fiului ei. Prin această sabie, Murad o va face pe mama lui „coroana capetelor cu văl", după ce va goli haremul tatălui său. Îi va conferi o putere care n-ar fi putut să fie contestată. Alte lupte îi așteptau pe mamă și pe fiu.

Lacrimile i se rostogoliră pe față. Ar fi vrut din tot sufletul să fie Cecilia.

Sfârșit

Înspăimântaţi de influenţa tot mai puternică exercitată de Hürrem, preferata lui Suleyman Magnificul, conducătorii Veneţiei o trimit spre Istanbul pe frumoasa Cecilia Baffo, pentru a-i cuceri inima acestuia şi a-l îndepărta de atot-puternica sultană. La capătul unor întâmplări cu totul neprevăzute, ea ajunge în haremul din Topkapi.

Realizând că şi-ar putea pierde poziţia periclitată de o rivală mai tânără, Hürrem dispune să fie răpită şi adusă la Istanbul. Aici, încearcă să înlăture pericolul printr-o stratagemă ingenioasă.

Va reuşi Cecilia să devină sultană, îndeplinindu-şi astfel misiunea pentru care a fost trimisă de către Dogele Veneţiei?

O poveste fascinantă a destinului unei femei fermecătoare, cu o ascensiune fulminantă, un personaj care a existat cu adevărat. O carte ce îl poartă pe cititor din lumea rafinată a Veneţiei, în lumea tumultoasă şi plină de culoare a lumii otomane.

EDITURA ORIZONTURI

9 789737 362254